

Universitat Autònoma de Barcelona

ADVERTIMENT. L'accés als continguts d'aquesta tesi doctoral i la seva utilització ha de respectar els drets de la persona autora. Pot ser utilitzada per a consulta o estudi personal, així com en activitats o materials d'investigació i docència en els termes establerts a l'art. 32 del Text Refós de la Llei de Propietat Intel·lectual (RDL 1/1996). Per altres utilitzacions es requereix l'autorització prèvia i expressa de la persona autora. En qualsevol cas, en la utilització dels seus continguts caldrà indicar de forma clara el nom i cognoms de la persona autora i el títol de la tesi doctoral. No s'autoritza la seva reproducció o altres formes d'explotació efectuades amb finalitats de lucre ni la seva comunicació pública des d'un lloc aliè al servei TDX. Tampoc s'autoritza la presentació del seu contingut en una finestra o marc aliè a TDX (framing). Aquesta reserva de drets afecta tant als continguts de la tesi com als seus resums i índexs.

ADVERTENCIA. El acceso a los contenidos de esta tesis doctoral y su utilización debe respetar los derechos de la persona autora. Puede ser utilizada para consulta o estudio personal, así como en actividades o materiales de investigación y docencia en los términos establecidos en el art. 32 del Texto Refundido de la Ley de Propiedad Intelectual (RDL 1/1996). Para otros usos se requiere la autorización previa y expresa de la persona autora. En cualquier caso, en la utilización de sus contenidos se deberá indicar de forma clara el nombre y apellidos de la persona autora y el título de la tesis doctoral. No se autoriza su reproducción u otras formas de explotación efectuadas con fines lucrativos ni su comunicación pública desde un sitio ajeno al servicio TDR. Tampoco se autoriza la presentación de su contenido en una ventana o marco ajeno a TDR (framing). Esta reserva de derechos afecta tanto al contenido de la tesis como a sus resúmenes e índices.

WARNING. The access to the contents of this doctoral thesis and its use must respect the rights of the author. It can be used for reference or private study, as well as research and learning activities or materials in the terms established by the 32nd article of the Spanish Consolidated Copyright Act (RDL 1/1996). Express and previous authorization of the author is required for any other uses. In any case, when using its content, full name of the author and title of the thesis must be clearly indicated. Reproduction or other forms of for profit use or public communication from outside TDX service is not allowed. Presentation of its content in a window or frame external to TDX (framing) is not authorized either. These rights affect both the content of the thesis and its abstracts and indexes.

TESI DOCTORAL

**EDICIÓ CRÍTICA DELS ESCOLIS
AL CANT IX DE L'*ODISSEA***

AUTORA

Esperança Ramírez Sevilla

DIRECTOR

Jordi Cors i Meya

Departament de Ciències de l'Antiguitat
i de l'Edat Mitjana
Universitat Autònoma de Barcelona

Setembre 2016

SUMARI

1. INTRODUCCIÓ	3
1.1. Objectius	3
1.2. Estat de la qüestió: edicions anteriors	4
1.3. Testimonis	6
1.4. Metodologia	8
2. ELS MANUSCRITS	11
2.1. Relació de manuscrits	11
2.2. Comentari dels manuscrits	13
2.3. <i>Stemma codicum</i>	30
3. INDEX DE PASSATGES CITATS	31
AGRAÏMENTS.....	33
4. EDICIÓ	34
5. CONCLUSIONS	237
6. BIBLIOGRAFIA	239

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objectius

L'objectiu central de la present tesi de doctorat és realitzar una edició completa dels escolis al cant IX de l'*Odissea*. Entenem per completa una edició crítica i actualitzada, que inclogui tant els escolis considerats menors com els majors. Per tal de poder-nos concentrar convenientment en aquesta tasca, hem considerat des de l'inici la conveniència de restringir l'objecte d'estudi a només l'esmentat cant IX de l'*Odissea*, altrament un dels cants que en tots els temps més ha atret l'atenció dels estudiosos i comentaristes de l'obra d'Homer. Aquest cant, juntament amb els tres següents, conformen allò que en la tradició s'ha acabat anomenant *les aventures d'Odiseu*.

En funció d'aquest objectiu central, ha estat necessari establir uns altres objectius operatius, entre els quals evidentment destaca l'exigència de revisar tot el material que ha estat editat fins ara i que té relació amb el nostre objecte d'estudi. Aquesta revisió sistemàtica consisteix a analitzar i confrontar les diferents edicions que, de manera total o bé parcial, poden incloure escolis relatius al cant que ens ocupa.

Igualment necessari, naturalment, ha estat l'establiment d'un corpus de textos, a partir del qual constituir l'edició. Per poder conèixer *a priori* quins manuscrits podien resultar més significatius per a aquest estudi i saber quina era la relació entre ells –premisses, totes dues, que han estat revisades– hem seguit principalment els darrers estudis del mestre Filippomaria Pontani.¹ En efecte, aquest autor estableix de manera sòlida la relació i una certa prelación dels manuscrits que recullen els escolis a l'*Odissea*. Els seus estudis constitueixen un punt de partida imprescindible, un referent ferm, que certament ens ha servit per establir el corpus de manuscrits sobre el qual treballarem en aquesta tesi.

Salvant les dificultats d'accedir a alguns dels manuscrits, finalment són 37 els que hem emprat. Un cop revisades les edicions anteriors i establert el corpus de manuscrits, un altre dels objectius d'aquest treball ha estat classificar els escolis en funció del seu contingut. Aquesta és una innovació que ens ha semblat important perquè no apareix en cap de les

¹ PONTANI, 2005

edicions anteriors. La classificació per tipus, més enllà de servir per entendre el contingut dels escolis, ofereix una visió interessant sobre la filiació dels manuscrits, és a dir, permet de copsar que n'hi ha que principalment recullen escolis lexicològics, mentre que d'altres s'orienten cap a comentaris de tipus gramatical o mític, com més endavant veurem.

No és objecte d'aquest treball, doncs, ni la traducció ni el comentari dels escolis, tot i que aquestes són dues tasques interessants i molt necessàries per dur a terme en un futur. Tampoc no ho és el recull sistemàtic de les correccions del text homèric, tasca que correspon als editors del que és pròpiament l'*Odissea* (i que tanmateix seria adient de fer com a clar testimoni de determinades lectures homèriques no tingudes en compte en les edicions). L'objectiu principal, per tant, és oferir un corpus de dades que reculli els escolis, les anotacions i també algunes correccions significatives del text homèric. En aquest ampli corpus hi ha continguts de diversos tipus, des de mites en versions diferents de les tradicionals, fins a mots que convé interpretar, passant per expressions sintàctiques o per acotacions gramaticals.

1.2. Estat de la qüestió: edicions anteriors

La tradició ens ha llegat una ben nodrida col·lecció d'escolis a l'*Odissea*, que, juntament amb els escolis a la *Ilíada*, conformen una mostra molt antiga de la tradició erudita d'interpretació dels textos homèrics. Per poder arribar a estudiar totes dues obres i entendre la seva transmissió de manera completa, des del punt de vista literari, mític, lingüístic i fins i tot històric, és necessari tenir en compte aquests escolis.

Si bé disposem d'edicions ben completes dels escolis a la *Ilíada* (la darrera, a la segona meitat del s. XX, a cura de H. Erbse²), no podem dir el mateix en el cas de l'*Odissea*. Tal com apuntava el Dr. Cors en un article recent sobre aquesta qüestió,³ cal una edició crítica acurada dels escolis a aquesta obra, atès que la darrera encara vigent, que devem a G. Dindorf,⁴ és notòriament antiga i s'ha de considerar ja insuficient.

² ERBSE, 1968-83

³ CORS, 2010

⁴ DINDORF, 1855

En efecte, pel que fa als escolis a la *Iliada*, cal considerar l'edició d'Erbse com a prou completa, atès que partia d'un corpus de manuscrits del qual restaren fora tan sols els escolis anomenats *menors*, els quals foren objecte justament de l'edició parcial –i, doncs, complementària– de Van Thiel,⁵ ja a l'any 2000.

Pel que fa a les principals edicions dels escolis a l'*Odissea*, destaca la ja esmentada de G. Dindorf, de 1855, el principal mèrit de la qual és la seva ambició d'incloure tota mena d'escolis, si bé partint d'un corpus de manuscrits relativament reduït (i potser no sempre de primera mà). El mateix es podria dir, sens dubte, de l'edició anterior d'A. Mai,⁶ de la qual és continuadora l'edició de Dindorf. Tornant a aquesta, val a dir que la seva evident antiguitat i el fet de no incloure alguns dels principals manuscrits que coneixem, la converteixen en inevitablement superada –o necessitada de superació, tot just– en virtut dels avenços metodològics i dels descobriments que d'ençà d'aleshores s'han produït.

Sigui com sigui, cap altra edició posterior no ateny, de moment, la completesa de la vella edició de Dindorf quant als tipus d'escolis, i és així que, tot amb tot, es pot considerar encara no obsoleta. D'una banda, una edició prou recent, com la d'A. Ludwich,⁷ és tan obertament incompleta que, com si en fos tan sols una mostra, es limita als primers 309 versos del cant primer de l'*Odissea*, mentre que la també ben recent (i en xarxa) de N. Ernst⁸ se centra exclusivament en els escolis menors.

Pel que fa a altres edicions destacables dels escolis a l'*Odissea*, cal esmentar-ne encara unes altres dues que, significativament, se situen en els dos extrems de la llarga línia cronològica que abasta els dos darrers segles: d'una banda, l'edició de Ph. Buttmann⁹ és anterior i tot a la Dindorf, de manera que –no sols per aquest fet sinó també, sobretot, per la quantitat escassa de manuscrits que emprà– s'ha de considerar del tot superada i substituïda per l'edició de Dindorf; i d'una altra banda, situant-nos en el punt més recent (tant, que la nostra tasca col·lectiva es pot considerar un paral·lel complementari de la seva), ens trobem que l'actual referent mundial en la matèria, F. Pontani, ha arribat a publicar, entre els anys 2007 i 2015, l'edició crítica dels escolis als sis primers cants de

⁵ VAN THIEL, 2000

⁶ MAI, 1819

⁷ LUDWICH, 1888-90

⁸ ERNST, 2006

⁹ BUTTMANN, 1821

l'Odissea,¹⁰ si bé amb una metodologia, uns criteris i uns objectius diferents dels que inspiren la nostra edició.

1.3. Testimonis

Els escolis, a banda dels manuscrits que els recullen de forma explícita, ens han arribat també per via indirecta, a través de diversos testimonis, és a dir, autors d'èpoques diverses que s'han interessat per l'obra homèrica i que els han recollit i els han transmès dins de la seva obra.

Per a aquest estudi, ens resulten especialment significatius, per diversos motius, els següents autors o obres: VMK, Porfiri, Eustaci i Zenòdot. A cadascun d'ells dediquem tot seguit un breu paràgraf.

Els VMK (Viermännerkommentar), que inclouen els comentaris d'Aristònic d'Alexandria¹¹ (s. I aC); Dídim d'Alexandria¹² (63 aC – 10 dC); Eli Herodià¹³ (s. II dC); i Nicanor Stigmatias¹⁴ (s. II dC). Aquests quatre autors, que segueixen la tradició del mestre Aristarc, fan comentaris sobre alguns dels escolis del cant que ens ocupa, de manera molt desigual. Mentre Dídim recull tota l'*Odissea* i fa anotacions a peu de pàgina, els altres tan sols tenen alguns capítols en què presenten comentaris als diferents cants d'aquesta obra. L'extensió és bastant breu en tots tres casos i els comentaris, que normalment estan referits no a una sola paraula sinó més aviat a un o més versos, ofereixen un contingut variat.

Porfiri¹⁵ (s. III dC) ens resulta especialment interessant perquè recull, i en ocasions també comenta, escolis que apareixen en diversos manuscrits, especialment H, M i T. Aquests escolis acostumen a ser de tipus lexicològic, contextualitzador o mitogràfic, i presenten una extensió significativa. En les notes a peu de pàgina afegeix alguns comentaris sobre els escolis, hi fa correccions o bé en refereix algunes variants. També és en aquestes notes on inclou alguns dels escolis que escriu la segona mà del ms. M i que no

¹⁰ PONTANI, 2007-2015

¹¹ ARISTONICUS, 1875

¹² DIDYMUS, 1656

¹³ HERODIANUS, 1870

¹⁴ NICANOR, 1875

¹⁵ PORPHIRIUS, 1890

apareixen recollits en cap altre manuscrit dels que hem treballat ni en cap de les edicions posteriors, com si es tractés d'una tradició independent o, simplement, força més tardana.

Eustaci de Tessalònica¹⁶ (s. XII), malgrat ser força posterior a la resta de testimonis, presenta una bona col·lecció d'escolis a tots els cants de l'*Odissea*. Al contrari del que fan la resta de testimonis, Eustaci no ofereix el *lemma* i a continuació el comentari, sinó que tot apareix integrat. A la seva obra trobem la referència al vers del text homèric, però aquesta dada és només orientativa, perquè pot encadenar escolis de diversos *lemmata*, un a continuació de l'altre. S'interessa especialment pels escolis de tipus gramatical, tot i que també n'hi ha de lexicològics i alguns de contextualitzadors. Recull principalment la tradició que segueixen els manuscrits Od, per una banda, i V^c per l'altra, tot i que no sempre de manera fidel.

Zenòdot¹⁷ (s.III aC.), el primer director de la Biblioteca d'Alexandria, és un altre dels testimonis importants en referència als escolis de l'*Odissea* en la mateixa línia dels VMK. Tot i que resulta rellevant per la seva antiguitat, la seva obra només ha estat conservada de manera indirecta.

Tampoc no convé perdre de vista, per bé que els podem considerar en un nivell d'importància menor per al nostre objecte d'estudi, altres referents com són el diccionari de la *Suïda*¹⁸ (s.X), l'*Etymologicum Magnum*¹⁹ (s.XII) i, especialment per a aquells detalls que fan referència directament al text homèric, l'obra d'Aristarc²⁰ (s.II aC.).

Per una altra banda, hi ha determinats autors que, tot i ser importants en l'estudi dels escolis a la *Iliada*, no ho resulten tant pel que fa a l'*Odissea*; és el cas, per exemple de Tzetzes²¹ (s.XII), qui dedica unes poques pàgines de la seva obra als escolis de l'*Odissea* en contrast amb el seu tractament de la *Iliada*, que ha esdevingut de consulta indispensable per a tots els estudiosos d'aquest poema.

¹⁶ EUSTATHIUS, 1825

¹⁷ DUENTZER, 1848

¹⁸ *Suidae Lexicon*, 1928-1938

¹⁹ *Etymologicum Magnum*, 1848

²⁰ LUDWICH, 1884-1885

²¹ Ms. P, Pal. gr. 45, Heidelberg, Universitätsbibliothek

1.4. Metodologia

Com apuntàvem a l'inici, l'objectiu d'aquest treball és oferir una edició el més completa possible dels escolis al cant IX de l'*Odisea*, tot classificant-los sistemàticament per tipus en funció del seu contingut. En efecte, tal com ja ha estat posat en evidència,²² era del tot convenient que, en una nova edició completa d'aquests escolis, se'n discriminés la tipologia, per tal de copsar la seva naturalesa diversa i, així, aprofitar millor el sentit particular de cadascuna d'aquestes anotacions.

Després d'haver fet, doncs, una lectura detinguda de cadascun dels escolis i d'haver-ne analitzat el contingut amb aquesta finalitat, proposem la següent classificació:

- **tit.** (títol): escolis que ofereixen el títol dels cants de l'obra
- **hyp.** (hipòtesi): escolis que contenen un resum de l'argument del cant
- **lex.** (lexicològic): escolis amb glosses lingüístiques de tipus lèxic o semàntic
- **gram.** (gramatical): escolis amb comentaris gramaticals, referits a la fonètica, la morfologia o la sintaxi
- **contx.** (contextualitzador): escolis que remetent al context històric, filosòfic o literari, sense descartar algun breu comentari o interpretació
- **mit.** (mitogràfic): escolis que contenen *historiae fabulares*

Aquesta és, com resulta evident, una classificació general, en què caben diversos tipus de comentari dins de cada grup. Així doncs, dins dels escolis classificats com a gramaticals podem trobar des de comentaris pròpiament gramaticals (de morfologia verbal, per exemple) fins a etimologies, passant per referències sintàctiques o correccions significatives del text homèric.²³ De la mateixa manera, dins dels que hem considerat com a lexicològics podem trobar, a més de sinònims i definicions d'una paraula o d'un sintagma, comentaris que, tot amb tot, col·laboren a contextualitzar la idea. En definitiva, si bé de vegades resulta difícil classificar un escoli dins d'un grup determinat, procurem

²² CORS, 2010, p.98-99; PAGÈS, 2007, p.22

²³ Cal apuntar que per tal de contrastar el que podien ser simples correccions sobre el text homèric, i no pròpiament escolis, hem tingut en compte de manera sistemàtica les principals edicions crítiques de l'*Odisea*: F.J. CUARTERO (ed.) Bernat Metge 2010; A. LUDWICH (ed.), Teubner 1998 (reed. 1889); V. BÉRARD (ed.) Les Belles Lettres 1939-1968; D.B. MONRO et W. ALLEN (eds.) Oxford 1920; A.T. MURRAY (ed.) Loeb Classical Library 1919.

afrontar aquesta tasca amb la màxima cura possible, de manera coherent i vigilant en tot moment de no entrar en contradiccions. Tanmateix, la dificultat rau en el fet que alguns escolis, especialment aquells que tenen una extensió important, poden incloure comentaris de diversos tipus.

No és aquesta, per tant, una classificació definitivament tancada, sinó que queda oberta al transvasament d'escolis entre classes, i, fins i tot, a la possibilitat de proposar-ne en un futur una de més afinada.

Cal destacar, en definitiva, que no estem establint una distinció simplement entre escolis breus i escolis d'extensió significativa, sinó que ens centrem en el seu contingut. Amb aquesta classificació introduïm una innovació metodològica que ha de servir no només per estudiar a fons el contingut dels escolis, sinó també per revisar la relació que hi ha entre els diversos manuscrits. Aquesta classificació ens ha de servir també per comprovar si determinats manuscrits tenen tendència a recollir un tipus de comentari per sobre d'uns altres o bé si els testimonis que els transmeten dins de la seva obra s'inclinen més per una determinada classe de comentaris.

Pel que a fa al text de l'edició, hom veurà que presenta una estructura fixa, segons la qual en primer lloc apareix el *lemma* precedit del vers en què es troba i seguit d'un punt alt, si l'ofereix algun dels manuscrits que recull l'escoli, o bé d'un claudàtor si el *lemma* es troba omès. A continuació es presenten els diferents escolis que fan referència a aquest *lemma*. Si es tracta d'escolis breus (i sempre que pertanyin al mateix tipus d'escoli), hem optat per recollir-los tots seguits, separats simplement per una barra inclinada, tal com fa Pontani.

Per contra, quan els escolis siguin extensos, els presentarem l'un sota l'altre. Complementàriament, en el cas de determinats escolis llargs i puntualment en algun de breu, si són prou diferents per estar dins d'una mateixa línia, però prou semblants per tenir entrades diferents, hem optat per indicar-ho fent servir un número; per exemple, a1 a2 a3... (sovint això passa quan dos manuscrits amb una filiació comuna presenten un escoli relativament llarg però un dels dos està influït per una altra tradició).

L'últim element d'aquesta estructura fixa sempre és la sigla del manuscrit on apareix l'escoli en qüestió.

Pel que fa a l'aparat crític, aquest està dividit en dos grans blocs, els quals es troben separats per un espai, en el cas que apareguin tots dos. El primer bloc consta de dues parts: a la primera es recullen les referències als textos antics (sovint la mateixa *Odissea* i la *Iliada*, però també d'altres com la *Teogonia* o fragments d'Heraclit i d'Estrabó, per exemple). En la segona part figuren les cites dels anomenats testimonis, als quals ens hem referit en el seu moment (els VMK, Porfiri, Eustaci...). S'inclouen també en aquesta part les variants que sobre els escolis aporten puntualment els editors. El segon bloc també està format per dues parts: a la primera recollim el que podríem anomenar intercanvi d'escolis. Es tracta dels casos en què un o diversos manuscrits ofereixen un escoli sota un *lemma* determinat i, en canvi, d'altres l'associen a un altre *lemma*. Podem trobar que els dos *lemmata* entre els quals es produeix l'intercanvi formen part del mateix vers (aquest és el cas més senzill i podríem pensar simplement en un error o en un matís de qui recull l'escoli), o bé trobar aquest intercanvi entre *lemmata* que formen part de versos diferents i, en ocasions, allunyats (en aquest cas podríem entendre aquest intercanvi pel contingut de l'escoli o podríem pensar en un error si ambdós versos tenen una part similar). En la segona part d'aquest bloc és on hi ha anotades les variants dels escolis, seguides sempre de la sigla del manuscrit que les recull.

Un últim aspecte important que cal comentar en aquest apartat sobre la metodologia del treball és el fet que l'aparat crític pel qual hem optat és de tipus *negatiu*. Això vol dir que només oferirem les variants, deixant de banda la procedència del text establert.²⁴ Aquestes variants negatives resulten més significatives i faciliten la tasca d'obtenir conclusions. Tot i que en l'edició d'escolis, la sistemàtica enumeració de manuscrits en el text, fa que, malgrat l'aparat sigui negatiu, resulti pel context, d'alguna manera també positiu.

²⁴ BERNABÉ, 2010, p.101

2. ELS MANUSCRITS

Tal com apuntàvem a l'inici de la introducció, una decisió fonamental per a dur a terme aquest estudi ha consistit a establir clarament el corpus de manuscrits a partir dels quals afrontar la tasca minuciosa de l'edició, tal com estableix la tradició filològica. D'aquesta manera, queda fixada la base imprescindible per a l'edició crítica que ens proposem fer. Val a dir que aquest corpus de manuscrits sobre el qual hem treballat no ha pogut quedar tancat fins a la darrera fase del procés d'elaboració de la tesi, atesa la dificultat d'accedir a algun dels manuscrits que consideràvem fonamentals per a aquesta edició.

Finalment hem establert aquesta edició dels escolis al cant IX a partir de 37 manuscrits, que a continuació detallarem. Aquesta opció, fet i fet, ha vingut determinada per diversos factors, i és clar que el factor determinant és de tipus genètic: la filiació comuna o la interdependència de diversos manuscrits sens dubte en condiciona la tria, fins al punt de convertir en imprescindible la concurrència d'algun d'ells –per difícil que en fos l'accés– o, per contra, de relegar a la categoria de prescindibles i extemporanis altres materials. Per poder fer aquesta primera tria hem seguit els estudis de Pontani.²⁵

Això no obstant, de manera secundària, també hi ha intervingut un factor tan prosaic i pràctic com és la possibilitat (o la impossibilitat) d'accedir a algun manuscrit, o bé de poder obtenir-ne (o no) una còpia amb prou bona resolució per poder llegir-ne el contingut.

Tanmateix, val a dir que alguns manuscrits que d'entrada semblaven secundaris han aportat dades inesperades i, al revés, alguns dels que havien d'oferir material interessant han resultat poc profitosos.

2.1. Relació de manuscrits

Presentem ara el llistat dels manuscrits sobre els quals basem aquesta edició i després els comentarem:

²⁵ PONTANI, 2005

- B = Ambr. B 99 sup. – Milano, Biblioteca Ambrosiana (s. XIII)
- C = Caesen. D.XXVII.2 – Cesena, Biblioteca Malatestiana (a. 1311)
- D = Par. gr. 2403 – Paris, Bibliothèque Nationale (s. XIII/XIV)
- E = Ambr. E 89 sup. – Milano, Biblioteca Ambrosiana (s. XIV),
- F = Laur. conv. soppr. 52 – Firenze, Bibl. Medicea Laurenz. (s. XI)
- G = Laur. 32, 24 – Firenze, Bibl. Medicea Laurenziana (s. Xs)
- H = Harl. 5674 – London, British Library (s. XII-XIII)
- I = Vlad. 472 (Synod. gr. 299=286) – Movska GIM (80272) (s. XIII)
- M = Marc. gr. 613 – Venezia, Biblioteca Nazionale Marciana (s. XIII)
- N = Marc. gr. IX, 4 – Venezia, Biblioteca Nazionale Marciana (s. XIII/XIV)
- O = Vat. gr. 1321 – Città del Vaticano, Bibl. Apost. Vaticana (s. XVI)
- P = Heidelb. Pal. gr. 45 – Heidelberg, Universitätsbibliothek (a. 1201)
- Q = Ambr. Q 88 sup. – Milano, Biblioteca Ambrosiana (s. XV)
- S = Par. gr. 2894 – Paris, Bibliothèque Nationale (s. XIII/XIV)
- V = corpus scholiorum “V” quae dicuntur:
- V^a = Ed. Aldina sch. Didymi in Odys. – Franciscus Asulanus, ed. princeps (1528)
- V^b = Marc. gr. 610 – Venezia, Biblioteca Nazionale Marciana (s. XV)
- V^c = Cantabr. Corp. Chr. 81 – Cambridge, Corp. Chr. College (s. XV)
- V^d = Par. gr. 2691 – Paris, Bibliothèque Nationale (a. 1512)
- V^m = Mon. gr. 233 – München, Bayerische Staatsbibliothek (s. XV)
- V^o = Bodl. Auct. V.1.51 – Oxford, Bodleian Library (s. Xs)
- V^p = Par. gr. 2769 – Paris, Bibliothèque Nationale (s. XV)
- V^r = Par. gr. 2692 – Paris, Bibliothèque Nationale (s. XVI)
- V^s = Yale Univ., Bein. 278 – New Haven, Yale Un., Beinecke Library (a. 1453)
- V^u = Laur. 57, 10 – Firenze, Biblioteca Medicea Laurenziana (s. XV)
- V^w = Laur. 32, 39 – Firenze, Biblioteca Medicea Laurenziana (s. XV)
- W = Brux. 11290 – Bruxelles, Bibliothèque Royale Albert Ier (s. XV)
- X = Vind. phil. gr. 133 – Wien, Österreich. Nationalbibliothek (s. XIII/XIV)
- Y = Vind. phil. gr. 56 – Wien, Österreich. Nationalbibliothek (a. 1300)
- Z = Vat. Pal. gr. 7 – Città del Vaticano, Bibl. Apost. Vaticana (a. 1335-36)
- d = Par. gr. 2679 – Paris, Bibliothèque Nationale (a. 1488), (editio princeps Homeri operum)

- g = Par. Suppl. gr. 164 – Paris, Bibliothèque Nationale (s. XVI)
 k = Mon. gr. 519B – München, Bayerische Staatsbibliothek (s. XIII/XIV)
 m = Mutin. α.U.9.22 (gr. 93) – Modena, Biblioteca Estense (s. XV)
 r = Marc. gr. IX, 34 – Venezia, Biblioteca Nazionale Marciana (s. XV)
 s = Vat. gr. 915 – Città del Vaticano, Bibl. Apost. Vaticana (XIII/XIV)
 u = BAV, Ald. III, 63 – Cit. d. Vaticano, Bibl. Apost. Vaticana (a. 1517), (Editio Aldina
 Homeri Odysseae – olim A 40a)
 z = Par. gr. 2689 – Paris, Bibliothèque Nationale (s. XV)

NB. A més d'aquestes sigles, també emprem en ocasions “i” o “mg” acompanyant la sigla del manuscrit a mode de superíndex, quan parlem d'escolis interlineals o fora del marge, respectivament.

2.2. Comentari dels manuscrits

Cal dir en primer lloc que no pretenem presentar aquí una descripció tècnica detallada dels manuscrits, sinó oferir-ne una descripció basada en l'experiència directa de col·lació d'aquests manuscrits, respecte del que aporten al cant IX. La raó principal d'aquesta opció és el fet que l'esmentada descripció tècnica ja ha estat duta a terme amb gran detall i publicada per F. Pontani. De manera que en aquest aspecte remetem a la seva obra.²⁶ Considerem, això no obstant, que valia la pena oferir aquesta descripció basada en el contacte de primera mà amb els manuscrits, no tan sols pel que aporta d'experiència directa, sinó també pel fet que, a la pràctica, no es refereix al conjunt de l'*Odissea* sinó en particular al seu cant IX.

(B) Milano, Biblioteca Ambrosiana – Ambr. B 99 sup.

s. XIII, III+190 folis, 249 x 165

Manuscrit que recull el text homèric i alguns escolis, principalment marginals, tot i que també n'hi ha d'interlineals. Normalment el *lemma* no hi apareix de manera explícita, però fa servir marques per relacionar el comentari amb el text homèric. Mostra la presència d'almenys dues mans.

²⁶ PONTANI, 2005

Els escolis, més abundants a l'inici que al final del cant, presenten una extensió entre mitjana i llarga, tot i que ocasionalment en podem trobar algun de breu. El contingut és de tipus divers, bàsicament lexicològic i no presenta *hypothesis* però sí títol a l'inici.

Són interessants alguns escolis marginals en llatí, que podríem considerar més aviat un marcador. Fins i tot hi trobem alguna cita de l'*Eneida*. Els escolis d'aquest manuscrit recullen una tradició interessant i diferent de la resta, tot i que en alguns punts presenta continguts similars als de la família d'H i als de M. Tanmateix, aquest fet puntual no pot servir per establir una filiació amb aquests altres manuscrits.

Apareix, tot i que no de manera sistemàtica, a l'edició de Dindorf.

A més dels escolis a l'*Odissea* fins al cant φ, en aquest manuscrit trobem altres obres diverses.

(C) Cesena, Biblioteca Malatestiana – Caesen. D.XXVII.2

a. 1311, I+204 folis, 280 x 220

Manuscrit amb el text homèric i els escolis. En ocasions utilitza també una marca per relacionar el text homèric amb el comentari, però no de manera sistemàtica. Els escolis que recull són principalment interlineals i, per tant, com sovint passa amb aquest tipus d'escolis, el *lemma* no és explícit, tot i que és fàcil trobar-lo en el text homèric simplement per proximitat. Com el manuscrit anterior, no ofereix *hypothesis* però sí títol.

Puntualment hi trobem escolis marginals, però es tracta més aviat d'anotacions a l'episodi que comença, a mode de títol, com fa també algun altre manuscrit. De fet, els escolis es diferencien d'aquests títols precisament pel color, atès que aquests estan en tinta vermella, mentre que els primers estan en negre. Aquests títols són triats en funció d'una paraula clau, tot i que en alguns moments sembla clar que el copista no entenia la paraula que estava copiant. Habitualment reproduïx aquesta paraula clau i la deixa en el mateix cas en què apareix al text.

Al marge també trobem en diverses ocasions versos del text homèric, descuidats pel copista dins del cos. Val a dir que la freqüència amb què trobem aquests versos afegits és superior a la de la resta de manuscrits.

Pel que fa a la seva relació amb la resta de manuscrits, es detecta certa afinitat amb E en moments puntuals, tot i que Pontani no el relaciona amb aquest sinó amb s. Atesa la baixa qualitat de la còpia que hem pogut obtenir d'aquest manuscrit, no ens ha estat possible

ratificar aquesta relació, ni tampoc, malgrat la filiació que apunta Pontani, no hem pogut reconstruir els escolis de s.

A més del text homèric i dels escolis a l'*Odissea*, en aquest manuscrit trobem també una altra obra (Math. Eph. *Prologus in Odyssream*).

(D) Paris, Bibliothèque Nationale, Par. gr. 2403

s. XIII/XIV, 308 (310) folis, 248 x 167

Manuscrit, contemporani dels anteriors, que ofereix també el text homèric amb els escolis. En aquest cas sí que hi ha *hypothesis*. Els escolis són bàsicament marginals, de longitud més aviat extensa, però molt escassos i principalment de tipus lexicològic.

Aquest manuscrit D està relacionat amb m, el qual en depèn directament.

A més de text homèric i dels escolis a l'*Odissea*, en aquest manuscrit trobem també altres obres diverses.

(E) Milano, Biblioteca Ambrosiana, Ambr. E 89 sup.

s. XIV, IV+102+III folis, 261 x 201

Recull també el text homèric amb escolis i, sense copiar-lo, és molt proper al ms. X. Tal com apunta Pontani, amb tota probabilitat comparteixen un avantpassat comú.

Tan aviat trobem escolis al marge com de tipus interlineal. Val a dir, però, que no presenten una extensió gaire considerable i que tant poden ser de tipus lexicològic com gramatical.

(F) Firenze, Bibl. Medicea Laurenziana, Laur. conv. soppr. 52

s. XI, II+296 folis, 243 x 198

Text homèric complet i escolis principalment interlineals. Al marge només hi ha algun vers que el copista s'ha descuidat. Presenta escolis molt breus, normalment una sola paraula i en ocasions fins a sis. Aquests escolis interlineals sovint són correccions del text homèric (diferent del que ofereixen altres manuscrits), correccions que coincideixen amb el text que donen les edicions de l'*Odissea* que hem seguit. De vegades trobem un punt o una marca a sota de la lletra que corregeix i, al damunt (en l'interlineat), la correcció.

Aquest manuscrit, doncs, resulta més útil per a una edició del text homèric que per a la dels escolis.

(G) Firenze, Bibl. Medicea Laurenziana, Laur. 32, 24

s. Xs, 233 folis, 201 x 150

Manuscrit en què es diferencien almenys dues mans i amb els escolis i el text homèric fins al vers 103 el cant ω. Els escolis són principalment de tipologia lexicològica. Acostumen a ser breus, sovint formats per una sola paraula, i principalment interlineals. En ocasions alguns escolis interlineals són en realitat simples correccions del text homèric.

Manuscrit de difícil lectura, no pas per la lletra ni per les abreviatures utilitzades, sinó per la mala qualitat de la imatge en la còpia de què hem pogut disposar. Esperem poder aconseguir properament una digitalització de més resolució que permeti una nova i millorada lectura dels escolis d'aquest cant.

(H) London, British Library, Harl. 5674

s.XII-XIII, I+150 folis, 277 x 182

Manuscrit amb el text homèric i amb un important nombre d'escolis, tant interlineals com marginals. Com veurem que passa en altres manuscrits, sovint els escolis marginals amplien un escoli interlineal, o bé, al revés, un escoli interlineal apunta el comentari que després es desenvolupa al marge.

Aquest és un dels manuscrits amb més pes dins de la present edició, tant pel nombre d'escolis com pel seu contingut ben divers. Tanmateix, aquesta gran quantitat de material, en ocasions dificulta la lectura dels escolis o, més aviat, la relació amb el *lemma* al qual fan referència. Sovint utilitza marques que faciliten aquesta associació, però no sempre. Els escolis al marge acostumen a ser a l'alçada del vers on es troba el *lemma* al qual fan referència, però això no sempre és possible per qüestions d'espai.

És copiat directament per Z, manuscrit del qual beuen, ja sigui de manera directa o indirecta, els mss. QWr. Aquests quatre manuscrits no sempre són fidels al text del ms. H, i arriben a eliminar alguns escolis que són de difícil interpretació o que simplement no consideren interessants.

Aquest manuscrit és un dels que apareixen a l'edició de Dindorf i alguns dels seus escolis estan recollits en els VMK.

(I) Moskva GIM (80272), Vlad. 472 (Synod. gr. 299=286)

s. XIII, 157 folis

Recull els escolis i el text homèric. Presenta escolis diversos, quant a contingut i a extensió. Apareixen tant al marge com entre línies. Els escolis marginals són poc freqüents i d'una extensió mitjana, mentre que els interlineals acostumen a ser una sola paraula o un sintagma, principalment de tipus lexicològic. Alguns escolis que d'entrada poden semblar marginals en realitat fan referència a la darrera paraula del vers. Normalment el lemma resta omès.

Amb una tradició independent i contemporani d'altres manuscrits, com ara B, D i Y, aquest resulta de difícil lectura, no degut a la lletra sinó a la mala qualitat de la còpia, tot i que es pot acabar llegint.

(M) Venezia, Biblioteca Nazionale Marciana, Marc. gr. 613

s. XIII, 296 (302) folis, 272 x 188

És un manuscrit amb molt de material però amb una certa dificultat per la intervenció de fins a quatre mans. Com els anteriors, ofereix també text homèric i els escolis són tant interlineals com marginals. Els primers acostumen a ometre el *lemma* però se situen al damunt de la paraula a la qual fan referència, i per norma general són molt breus, amb una sola paraula o sintagma, i en la majoria de casos són de tipus lexicològic. Els escolis marginals, que acostumen a incloure el *lemma*, o bé una marca per indicar la correspondència amb el text homèric, poden completar o repetir algun escoli interlineal, de la mateixa manera que fa el ms. H.

La presència de diverses mans en aquest manuscrit és un fet interessant que convé tenir en compte. Els escolis recollits per la mà principal acostumen a ser de tipus lexicològic, mentre que la resta poden ser més aviat de tipus gramatical o contextualitzadors. També és interessant observar com els comentaris de la primera mà són presents també en altres manuscrits, com en els que pertanyen a la família V, i recollits en l'edició d'Ernst, però els comentaris de les altres mans, que sovint resulten més difícils de llegir, acostumen a ser únics. Alguns dels escolis d'aquest manuscrit apareixen comentats a l'obra de Porfiri, i fins i tot els de mans que no són la principal són recollits en nota al peu. A més de la lletra, un to diferent en el color de la tinta, permet diferenciar de manera clara els escolis de la primera mà dels que han estat afegits posteriorment.

A més del text homèric i dels escolis a l'*Odissea*, en aquest manuscrit trobem també una altra obra (*Batrachomyomachia*).

(N) Venezia, Biblioteca Nazionale Marciana, Marc. gr. IX, 4

s. XIII/XIV, 194 folis, 260 x 170

Aquest manuscrit s'ha conservat de manera incompleta, la qual cosa afecta directament el nostre cant: hi falta un plec que comprèn des del vers 191 del cant ζ fins al vers 540 del cant ι. Per tant, només ofereix escolis als 26 darrers versos del nostre cant. Cal assenyalar que s'observa un canvi de mà en aquesta segona part després del plec que manca.

A partir del poc material de què disposem per a aquest cant, doncs, podem dir que els escolis que apareixen en aquest manuscrit són marginals, breus, de tipus lexicològic i que no inclouen el *lemma*. Per aquest motiu és difícil de relacionar-lo amb els altres manuscrits, però, tal com apunta Pontani, sembla que seguiria una tradició independent.

A més del text homèric i dels escolis a l'*Odissea*, en aquest manuscrit trobem també altres obres diverses.

(O) Città del Vaticano, Bibl. Apost. Vaticana, Vat. gr. 1321

s. XVI, III+436+VI folis, 334 x 225

Aquest manuscrit és un dels pocs que, juntament amb els de la família V, ofereix només els escolis, sense text homèric. Curiosament, el ms. d, que sí que ofereix el text homèric i que és cronològicament anterior al ms. O, copia els escolis directament d'aquest, tal com apunta Pontani.

Abans del text de l'escoli, recull sistemàticament el *lemma* al qual fa referència, tot subratllant-lo. Tanmateix, cap al final, aquesta pràctica es relaxa i no tots els *lemmata* apareixen destacats, la qual cosa dóna peu a algunes confusions en la còpia que en fa d.

Els *lemmata* acostumen a ser llargs, poques vegades d'una sola paraula, i l'extensió dels escolis també ho és. Aquesta poca concreció a l'hora de triar el *lemma* al qual fa referència el comentari i el fet que en ocasions els escolis siguin pocs encertats o que altres manuscrits recullin aquests comentaris sota un altre *lemma*, fan pensar que l'autor del ms. O no entenia del tot allò que estava escrivint.

Malgrat això, aquest manuscrit separa correctament les paraules i les oracions, tot i que no sempre les puntua, al contrari del que fa el ms. d, i també presenta moltes més abreviatures que aquest, especialment a final de paraula. D'altra banda, quan oblida algun escoli, ho indica amb una marca i el recull al marge.

Els escolis recollits en aquest manuscrit són bàsicament de tipus gramatical i es troben també en l'obra d'Eustaci. Com ja hem dit, presenta una relació directa amb el ms. d i, curiosament, també amb V^c.

A més dels escolis a l'*Odissea*, en aquest manuscrit trobem també escolis a la *Iliada*.

(P) Heidelberg, Universitätsbibliothek, Heidelb. Pal. gr. 45

a. 1201, 234 folis, 222 x 160

Manuscrit que recull el text de l'*Odissea* amb els escolis. Contemporani dels mss. HM, Pontani considera que el ms. prové d'una tradició paral·lela i independent. Tanmateix, com ja apuntava l'edició de Dindorf, comparteix alguns escolis amb B, amb E i amb H.

Hi podem trobar escolis pràcticament de tot tipus, tant interlineals com marginals, i d'extensió diversa.

A més del text homèric i dels escolis a l'*Odissea*, en aquest manuscrit trobem també altres obres diverses.

(Q) Milano, Biblioteca Ambrosiana, Ambr. Q 88 sup.

s. XV, I+277+VIII folis, 290 x 210

Manuscrit que recull el text homèric i els escolis. Igual que fa W, copia clarament del ms. Z, que al seu torn copia el ms. H. Seguint aquesta filiació, depèn clarament de Q el ms. r, tal com apunta Pontani i com es confirma a partir dels escolis. Si bé aquest manuscrit reproduceix de manera fidel els escolis que recull el ms. Z, en ocasions omet algun dels continguts que trobem a H, com fan també la resta de manuscrits que el copien directament o indirecta.

Com hem vist en el cas d'H, els escolis del ms. Q són d'extensió diversa, de tot tipus i tan aviat apareixen al marge com entre línies. Com en la resta de casos, el *lemma* acostuma a aparèixer només en els escolis marginals, tot i que no sempre.

Si no pot acabar un escoli interlineal en la línia que li correspon, l'autor continua en la línia següent, la qual cosa dificulta de vegades la lectura dels escolis del vers següent.

Aquest manuscrit és un dels que apareixen a l'edició de Dindorf i algun dels seus escolis apareix de manera puntual a l'obra d'Eustaci.

(S) Paris, Bibliothèque Nationale, Par. gr. 2894

s. XIII/XIV, I+338 folis, 256 x 173

Recull el text homèric a dues columnes, perfectament alineat, i acompanyat dels escolis. És possible que li manquin alguns versos.

No hi ha hipòtesis ni escolis interlineals (tret d'un, al vers 410). Els escolis marginals sovint són principalment títols per indicar l'inici dels episodis del cant.

A més del text homèric i dels escolis a l'*Odissea*, en aquest manuscrit trobem també la *Iliada* i altres obres diverses.

V = corpus scholiorum “V” quae dicuntur

A continuació es detallen els manuscrits de la família V, que són els anomenats *scholia vulgata*, representada en aquesta edició per 11 manuscrits.

(V^a) Franciscus Asulanus, ed. princeps, ed. Aldina sch. Didymi in Odys.

a. 1528

Es tracta de l'*editio princeps* dels escolis V, atribuïda a F. Asulanus. Presenta, com la majoria dels manuscrits de la família V, els escolis sense el text homèric. El *lemma* acostuma a aparèixer en lletra majúscula i l'escoli en minúscula. Tanmateix trobem força incorreccions i imprecisions en la separació del *lemma* i l'escoli. Aquests errors de còpia apareixen també en els escolis, la qual cosa dóna lloc a variants que en realitat no ho són.

(V^b) Venezia, Biblioteca Nazionale Marciana, Marc. gr. 610

s. XV, II+191 folis, 316 x 320

Manuscrit que recull el text homèric però que no ofereix escolis, simplement el títol del cant i una hipòtesi igual que la de la majoria de mss. V.

(V^c) Cambridge, Corp. Chr. College – Cantabr. Corp. Chr. 81

s. XV, VII+535+VII folis, 398 x 223

Es tracta d'un dels pocs manuscrits de la família V que inclou el text homèric, a més dels escolis. Aquest manuscrit, tot i que Pontani afirma que pertany a la família V, sembla que segueix una altra tradició més propera a la dels mss. Od que a la de V, almenys si prenem com a base els escolis al cant que ens ocupa. En aquesta línia apunta també l'edició d'Ernst, atès que li dóna la sigla C, diferenciant-lo, per tant, de

la família V. Ocasionalment presenta escolis que recullen els mss. V però en té molts d'altres que són diferents.

Pel que fa al contingut, així com els escolis de la resta de mss. V són breus i de caire lexicològic o gramatical, V^c destaca principalment pels comentaris marginals, tot i que també n'hi ha d'interlineals, extensos i de tot tipus. Dificulta l'edició dels escolis d'aquest manuscrit el fet que alguns comentaris comencin entre línies, just damunt de la paraula a la qual fan referència, i segueixin al marge, en funció de la seva extensió. Això fa que de vegades es barregin amb altres escolis pròpiament marginals. Puntualment, s'afegeix també en l'interlineat del text homèric alguna paraula que hi manca. Inclou el lema en ben pocs casos, encara que l'escoli estigui al marge. Tampoc no és habitual trobar una marca que relacioni l'escoli amb la paraula o el vers del text homèric, de manera que en ocasions resulta difícil saber a què fa referència, si no és contrastant-ho amb edicions anteriors o guiant-se pel context.

Bona part dels escolis recollits a V^c, igual que passa amb els mss. Od, apareixen a l'obra d'Eustaci.

Aquest és un dels manuscrits amb els quals hem tingut la dificultat particular, com apuntàvem a l'inici, de la mala qualitat de la còpia. Tanmateix, aquest problema s'ha pogut salvar en la major part de les ocasions.

A més del text homèric i dels escolis a l'*Odissea*, en aquest manuscrit trobem també la *Iliada* i altres obres diverses.

(V^d) Paris, Bibliothèque Nationale, Par. gr. 2691

a. 1512, IV+236+III folis, 328 x 227

Manuscrit que recull només els escolis, sense el text homèric. Els escolis apareixen en dues columnes, tot i que quan l'escoli ocupa més d'una línia, no és manté aquesta divisió per columnes (al contrari del que passa a V^o, V^r i V^u). El contingut dels escolis és molt paral·lel als de V^f però sense abreviatures en excés i amb una lletra no tan lligada. Els escolis apareixen encaixats pràcticament en el centre de la pàgina, ben enquadrats i de manera clara. La iota acostuma a ser subscripta, tot i que en poques ocasions hi apareix, i l'èpsilon es confon fàcilment amb la iota perquè és molt prima i pràcticament sense traç horitzontal. La iota i l'ípsilon apareixen puntuades ocasionalment. Alguns escolis són corregits en l'interlineat superior.

A més dels escolis a l'*Odissea*, en aquest manuscrit trobem també altres dues obres (Thomae Magistri *ecloga vocum Atticarum* i *Colluthi de raptu Hellenae*).

(V^m) München, Bayerische Staatsbibliothek, Mon. gr. 233

s. XV, 112 folis, 228 x 170

Manuscrit que presenta només els escolis a l'*Odissea*, sense el text homèric, sense columnes i en lletra minúscula. El *lemma* i l'escoli corresponent apareixen seguits, només separats per un punt o un punt alt i separats dels altres emprant el mateix sistema. Sovint apareixen subratllades les primeres lletres del *lemma*, per diferenciar-lo. S'aprecien, tanmateix, algunes confusions puntuals en els *lemmata*. Hi trobem també algunes paraules ratllades per esborrar-les i tot seguit la correcció.

(V^o) Oxford, Bodleian Library, Bodl. Auct. V.1.51

s. Xs, III+173+I folis, 256 x 195

Manuscrit amb els escolis en dos columnes i sense el text homèric. Segons Pontani es tracta del manuscrit més antic i la resta dels mss. V en depenen directament o indirecta.

La lletra d'aquest manuscrit és molt gran i presenta poques abreviatures, tot i que sovint hi ha errors en els *lemmata*. S'hi poden distingir un mínim de dues mans. Pontani en diferencia fins a tres (una segona mà del s.XIII i una tercera humanística). No hi ha correccions ni afegits i quan un escoli ha de continuar en la línia següent utilitza un claudàtor per marcar-ho.

No hi ha pràcticament diferència entre μ i β i la iota no apareix subscripta.

(V^p) Paris, Bibliothèque Nationale, Par. gr. 2769

s. XVs, II+201+V folis

Un dels pocs manuscrits de la família V que inclou el text homèric. Els escolis són al marge o bé entre línies. En ocasions trobem marques, tot i que de manera molt puntual (tan sols en quatre o cinc casos) per lligar l'escoli al marge amb el text homèric. També en algun moment hi ha alguna marca marginal que sembla de revisió. Només hi trobem un escoli amb el *lemma* explícit, en la resta de casos està sempre omès. De vegades omet algun escoli que recullen la resta de mss. V, però quan presenta l'escoli acostuma a ser coincident amb la resta de la família.

(V^r) Paris, Bibliothèque Nationale, Par. gr. 2692

s. XVI, III+II+138+V+III folis, 331 x 235

Escolis a dues columnes, sense el text homèric. Presenta moltes abreviatures, en comparació a la resta de manuscrits de la família V. La lletra és encara més lligada que la dels mss. V^o i V^u i també més petita. Pràcticament tots els escolis encaixen en una mateixa línia. Hi ha correccions i marques per indicar afegits escrits al damunt o al marge dret. També trobem algunes correccions fetes directament en alguna paraula, la qual cosa fa difícil llegir quina lletra hi havia abans. De fet, sembla que en primer lloc s'ha intentat corregir la lletra en el text mateix i, en cas que la correcció no s'entengui, s'afegeix la paraula correcta en l'interlineat superior. Fins i tot hi ha alguna paraula ratllada i corregida a continuació i a final de la línia.

La iota acostuma a ser subscripta, si és que hi és. Resulta difícil distingir ε i η. La iota i l'ípsilon, com en algun altre manuscrit d'aquesta família, apareixen puntuades ocasionalment. Cal destacar també que s'hi detecta la presència de diverses mans, dues com a mínim.

(V^s) New Haven, Yale Un., Beinecke Library, Yale Univ., Bein. 278

a. 1453, II+164+II folis, 273 x 208

Escolis a dues columnes, sense el text homèric. Molt paral·lel amb V^d, que en depèn, tal com afirma Pontani. Manuscrit molt clar i net, amb una lletra gran i sense correccions. Aporta poques variants respecte a la resta de manuscrits de la família V. Presenta, com V^o, algun escoli que acaba a la línia següent, fenomen que apareix marcat amb un claudàtor.

(V^u) Firenze, Biblioteca Medicea Laurenziana, Laur. 57, 10

s. XV^s, 161 folis, 338 x 231

Escolis a dues columnes i sense el text homèric. Presenta algunes abreviatures, però poques. Lletra més lligada que a V^o. La iota i l'ípsilon apareixen puntuades sempre. Quan hi apareix, la iota tant pot ser subscripta com adscrita. Algunes correcció i pocs escolis que no acabin en la mateixa línia en què comencen.

Segons Pontani –i, en efecte, els escolis al cant IX així ho demostren– es tracta d'una còpia de V^o que ha estat retocada per mans posteriors. Algunes variants

resulten, sovint, coincidents amb V^a. Cal destacar, tanmateix, que algunes variants en realitat són simples errors. Presenta alguns errors també en els *lemmata*.

(V^w) Firenze, Biblioteca Medicea Laurenziana, Laur. 32, 39

s. XV, I+275 folis, 183 x 30

Manuscrit que conté el text de l'*Odissea*, encaixat al centre de la pàgina i enquadrinat, a mode de llibre. La lletra és gran, clara i no gaire lligada. Costa distingir algunes lletres, hi falten alguns signes de puntuació i els talls de paraula són imprecisos.

No recull cap escoli ni cap hipòtesi, només el títol del cant.

(W) Bruxelles, Bibliothèque Royale Albert Ier, Brux. 11290

s. XV, V+417+II folis, 288 x 210

Manuscrit amb el text homèric i els escolis. És clar que el text i els seus comentaris s'han escrit alhora perquè el text no té una caixa fixa, sinó que s'adapta a la llargada dels escolis presents en el marge superior, és a dir, que sovint les notes al marge estan incloses en la caixa del text, desplaçant-lo. Fins i tot els comentaris poden seguir en la pàgina següent si no hi ha més espai. Així doncs, podem trobar pàgines amb més de 20 versos del text homèric enfront d'altres que amb prou feines arriben als 10.

Aquest manuscrit pertany a la mateixa tradició que H i, tal com fa el ms. Q, copia de Z. Tanmateix, presenta coincidències significatives amb X, coincidències no compartides amb d'altres.

Els escolis poden ser tant interlineals com marginals i aquests darrers, normalment, recullen el *lemma*. Quan els escolis marginals no tenen prou espai, continuen entre línies, tot barrejant-se de vegades amb els interlineals. És difícil de seguir, però els altres manuscrits de la mateixa filiació serveixen per aclarir-ho. Cap al final del cant, s'assignen lletres als escolis llargs marginals per associar-los amb una paraula del text homèric, tal com havien fet sistemàticament alguns dels manuscrits anteriors.

En ocasions hi ha comentaris marginals en llatí. Serveixen per seguir l'argument, i fan la funció de títol dels passatges.

Porfiri recull alguns dels escolis d'aquest manuscrit en la seva obra.

(X) Wien, Österreich. Nationalbibliothek, Vind. phil. gr. 133

s. XIII/XIV, 146 folis, 250 x 170

Manuscrit amb el text homèric des del vers 45 del cant ε fins al vers 51 del cant ω i un bon nombre d'escolis, tant interlineals com marginals. Tant el text com els escolis estan en tinta negra però alguns *lemmata* i fins i tot alguns dels escolis apareixen en tinta vermella.

El manuscrit sembla concebut amb la possibilitat d'incloure llargs escolis, reservant uns marges amplis amb aquesta finalitat.

Presenta afinitats amb el ms. H i els altres manuscrits que en deriven, especialment quant als escolis de tipus lexicològic. De tots aquests, amb qui presenta una major afinitat, és amb el ms. W.

(Y) Wien, Österreich. Nationalbibliothek, Vind. phil. gr. 56

a. 1300, 172 folis, 300 x 210

Text homèric i escolis interlineals i marginals. Excepte en alguns casos (i són dubtosos), mai no apareix el *lemma*, ni tan sols en els escolis al marge. Relativament sovint afegeix al marge versos del text homèric que no són al cos, oblidats pel copista.

Els escolis no són excessivament llargs i no hi ha marca que els relacioni amb la paraula homèrica a la qual fan referència. Com en d'altres manuscrits, els interlineals, que acostumen a ser més breus, apareixen més o menys a sobre de la paraula que comenten i els marginals a prop del vers que la conté. La situació dels escolis no sempre és encertada perquè, en ser escrits per diverses mans, de vegades es barregen els uns amb els altres.

(Z) Città del Vaticano, Bibl. Apost. Vaticana, Vat. Pal. gr. 7

a. 1335-36, 200 folis, 275 x 195

Manuscrit que copia directament d'H, tal com apunta Pontani i com es pot comprovar a partir dels escolis al cant que ens ocupa. Pare de Q i W, recull en ocasions variants respecte del ms. H. Val a dir que aquestes variants les mantenen els manuscrits que el copien.

Trobem escolis, especialment lexicològics i contextualitzadors, d'extensió diversa, tant al marge com entre línies. Habitualment els primers són més extensos que els darrers. En el cas dels escolis marginals, normalment ofereix el *lemma*, tot i que no de manera sistemàtica.

A més del text homèric i dels escolis a l'*Odissea*, en aquest manuscrit trobem també altres obres diverses.

d = Paris, Bibliothèque Nationale – Par. gr. 2679 (editio princeps Homeri operum)

a. 1488

Es tracta d'un manuscrit que recull el text homèric i que és cronològicament anterior al ms. O, que no inclou el text. Tot i així, tal com apunta Pontani i com hem pogut comprovar, és clar que el ms. d copia els escolis d'O. Sembla que els reproduïx sense entendre'n el contingut i, si ens basem en el tipus d'errors que comet, més aviat copia el text mitjançant un dictat que no pas a partir d'una lectura. Incorpora també, de manera ordenada, els escolis que O es descuida i que acaba afegint al marge.

El text apareix sempre ben centrat i els escolis, sempre marginals, apareixen seguits, començant pel marge superior i seguint cap a baix pel marge esquerre. Els *lemmata* acostumen a estar destacats i, curiosament, entre els versos 209 i 481 els subratlla tal com fa el ms. O.

Igual que en el ms. O, els *lemmata* del ms. d acostumen a ser llargs i poc concrets, tret d'algunes excepcions. Desenvolupa les abreviatures del ms. O i acostuma a puntuar les oracions. Tot i que no hi ha gaires errors, hi apareixen algunes paraules sense sentit o fins i tot paraules mal dividides, la qual cosa fa pensar, com apuntàvem a l'inici, que no acabava d'entendre allò que escrivia.

Aquest manuscrit recull escolis principalment de tipus gramatical i, juntament amb O i V^c, és ben present a l'obra d'Eustaci.

(g) Paris, Bibliothèque Nationale, Par. Suppl. gr. 164

s. XVI, 183 folis, 216 x 153

Manuscrit amb el text homèric des del cant α fins al κ i amb escolis interlineals, que acostumen a ser breus (normalment una sola paraula) i coincidents amb d'altres manuscrits com els de la família V.

Aquests escolis interlineals sovint es troben dividits per un accent o esperit de la paraula al damunt de la qual es troben. En ocasions és difícil distingir què és escoli i què forma part del text homèric. En ben poques ocasions recull dos comentaris, és a dir, dos sinònims, per a un mateix *lemma* i poques vegades desenvolupa una frase (la primera, passat el vers 100). No sembla seguir cap tradició concreta i és com si es dediqués a recollir un sol sinònim per a algunes paraules que no devien ser clares.

A més del text homèric i dels escolis a l'*Odissea*, en aquest manuscrit trobem també altres obres diverses.

(k) München, Bayerische Staatsbibliothek, Mon. gr. 519B

s. XIII/XIV, VII+253 (256) folis, 250 x 168

Manuscrit que presenta els escolis i el text homèric. Els escolis són sobretot interlineals. Al marge, ocasionalment, hi trobem anotacions sobre el fragment que comença, a mode de títol, com també fa algun altre manuscrit.

De vegades els escolis, tant interlineals com marginals, ja siguin llargs o breus, no estan en grec sinó en llatí. Els escolis, en general, acostumen a ser de tipus lexicogràfic i molt breus (amb prou feines un o dos sinònims).

Aquest manuscrit és força coincident amb el ms. z, amb qui sembla compartir un avantpassat, tal com indica Pontani. Puntualment també hi trobem coincidències amb el ms. Y, tot i que és difícil treure conclusions d'aquesta semblança per la brevetat dels escolis del ms. k.

A més del text homèric i dels escolis a l'*Odissea*, en aquest manuscrit trobem també una altra obra (*Batrachomyomachia*).

(m) Modena, Biblioteca Estense, Mutin. α.U.9.22 (gr. 93)

s. XV, 213 folis, 227 x 165

Conté una hipòtesi i alguns escolis, sense el text homèric. Els escolis apareixen tots seguits i semblen només una mostra o una selecció, atès que no n'hi ha cap que pertanyi als versos del 60 al 490.

Tal com afirma Pontani, sembla un clar descendent del ms. D.

A més dels escolis a l'*Odissea*, en aquest manuscrit trobem també altres obres diverses.

(r) Venezia, Biblioteca Nazionale Marciana, Marc. gr. IX, 34

s. XV, I+366+I folis, 267 x 195

Manuscrit clarament paral·lel a Q, de qui copia tal com afirma Pontani i com queda clar a partir dels escolis del cant que ens ocupa.

Ofereix el text homèric fins al vers fins 134 del cant ψ i una bona selecció d'escolis de tot tipus, tant marginals com interlineals, tal com fan la resta de manuscrits amb què està

relacionat de manera directa o indirecta. Els escolis marginals acostumen a estar precedits del *lemma* corresponent, amb una lletra una mica diferent.

Com fan també altres manuscrits, si l'escoli interlineal no hi cap on li correspon, no té problema a seguir en l'espai interlineat següent, la qual cosa dóna peu en ocasions a confusions.

Sembla que copia els escolis al mateix temps que el text homèric perquè, sovint, a principi de la pàgina hi ha un espai considerable per als escolis (alguns que vénen de la pàgina anterior) i el text homèric es reprèn a continuació, de manera similar al que fa el ms. W.

Presenta errors o repeticions provocades per l'escriptura o les abreviatures del ms. Q i, tot i que el segueix de manera fidel, puntualment n'incorpora també alguns errors presents en W.

(s) Città del Vaticano, Bibl. Apost. Vaticana, Vat. gr. 915

s. XIII/XIV, 258 folis, 266 x 170

Inclou el text homèric i alguns escolis. En la còpia de què disposem, que és de molt baixa qualitat, es pot llegir el text homèric tot i que amb dificultats. No podem dir el mateix en el cas dels escolis que, amb alguna excepció, esdevenen il·legibles. Pontani afirma que el manuscrit C en depèn i, per tant, hom podria pensar en una lectura dels escolis del ms. s guiada per aquest altres manuscrit. Tanmateix, això tampoc no és possible.

Malgrat tot, podem concloure que els escolis que recull són breus i habitualment són interlineals.

Val a dir que ens ha d'arribar properament una nova còpia de la Biblioteca Vaticana amb una definició millor i que ha de fer possible una lectura completa d'aquests escolis.

A més del text homèric i dels escolis a l'*Odissea*, en aquest manuscrit trobem també altres obres diverses.

(u) Cit. d. Vaticano, Bibl. Apost. Vaticana, BAV, Ald. III, 63 (Editio Aldina Homeri Odysseae – olim A 40a)

a. 1517

Text homèric i escolis bàsicament marginals. Inclou alguna correcció del text homèric entre línies o a sobre. Els escolis acostumen a ser breus, de diversa tipologia i presents en

d'altres manuscrits. Normalment, hi ha una marca a la paraula del text per indicar a què correspon l'escoli i el *lemma* no es reproduceix.

No conté hipòtesi i s'hi poden apreciar un mínim de dues mans i dues tintes diferents. Sembla que els escolis de la segona mà de vegades no tenen marca per indicar a quina paraula fa referència l'escoli, tot i que estan situats més o menys a prop, la qual cosa en facilita la interpretació. Sovint, aquests escolis atribuïbles a una segona mà no coincideixen amb altres manuscrits. És aquesta mateixa mà també la que dóna alguns comentaris en llatí i bona part de les correccions sobre el text homèric.

(z) Paris, Bibliothèque Nationale, Par. gr. 2689

s. XV, I+356+I folis, 289 x 211

Aquest manuscrit recull els escolis i el text homèric. Els escolis són escassos i únicament interlineals, tret de la hipòtesi a l'inici. Es tracta, en general, d'escolis molts breus, pràcticament sempre un sola paraula, i, només en ocasions, algun sintagma. Cap a la meitat del cant IX hi trobem un escoli una mica més extens, però n'és l'únic.

Resulta força coincident amb el ms. k, amb qui sembla compartir un avantpassat, tal com indica Pontani. Puntualment presenta alguna coincidència no especialment significativa amb algun altre dels manuscrits.

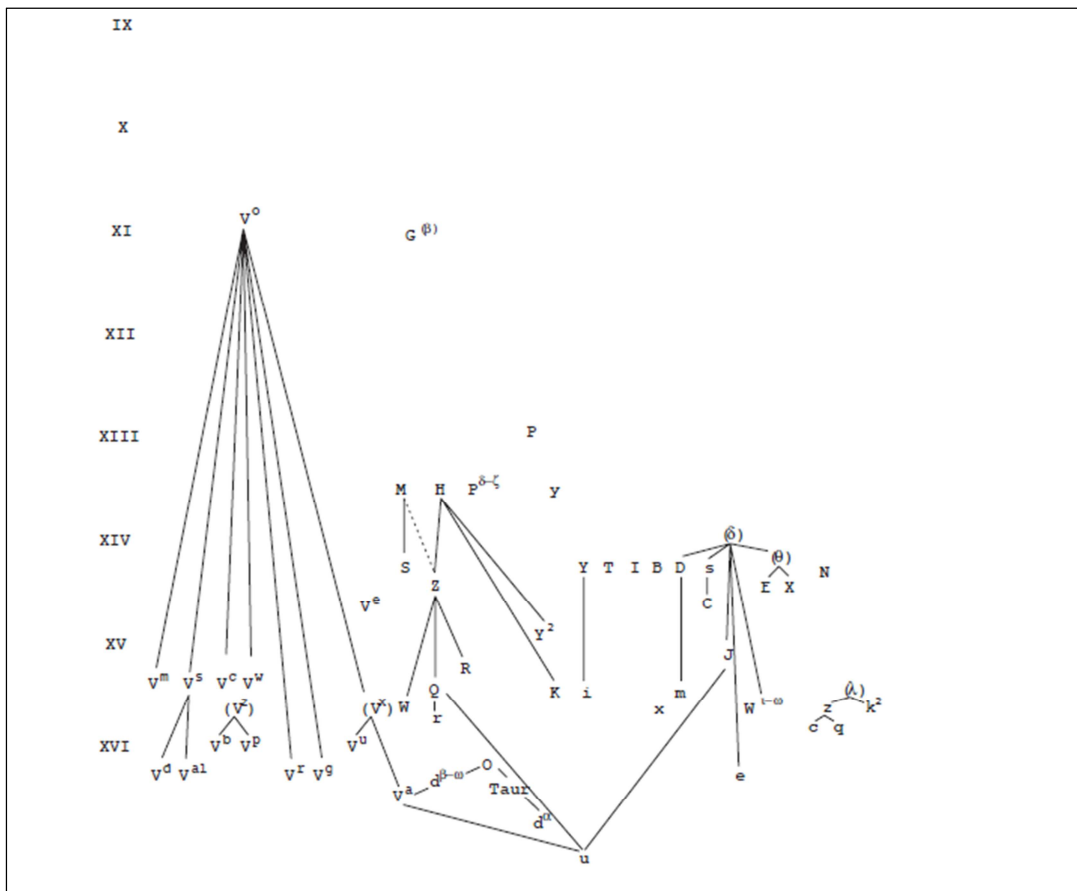
En tancar aquesta edició ens ha estat impossible aconseguir un dels manuscrits que es perfilava com a bàsic i necessari per la seva posició en l'*stemma* de Pontani i per les referències que sobre ell recullen alguns testimonis i editors posteriors. Es tracta del manuscrit T. Tot i localitzar on es troba i demanar-lo en diverses ocasions (la primera, quatre anys enrere), finalment ha estat impossible aconseguir-lo. Assumim aquest fet com una mancança que tenim la intenció de subsanar en un futur.

En el cas d'altres manuscrits, tot i haver pogut treballar amb una còpia en microfilm, ha estat molt difícil llegir-ne el contingut en alguns punts per la mala qualitat de la imatge; ens referim principalment al manuscrit s. El text homèric d'aquest manuscrit es pot llegir, per bé que amb unes certes dificultats, però la imatge no té prou resolució i resulta pràcticament impossible accedir als escolis. Aquesta dificultat ha de quedar resolta amb la nova còpia de la Biblioteca Vaticana que ens ha d'arribar properament.

No tan negatiu però semblant és el cas de V^c i de k ; la còpia d'aquests manuscrits sobre la qual hem pogut treballar també és de mala qualitat i provoca certes llacunes en el text, tot i que en aquest cas són molt puntuals i, sovint, salvables.

2.3. *Stemma codicum*

Oferim aquí una reproducció de l'*stemma* que proposa F. Pontani per als escolis a l'*Odissea*. Val a dir que, com farem constar en les conclusions, aquest *stemma* no s'ajusta del tot a la relació entre els manuscrits que recullen escolis al cant que ens ocupa, i que, per una altra banda, es podria completar amb alguns dels manuscrits que no hi figuren. Tot amb tot, considerem que és impossible arribar a elaborar o ni tan sols completar un *stemma* en base a un sol cant, de manera que renunciem a intentar una comesa d'aquestes característiques.

Font: Pontani 2005, p.21

3. ÍNDEX DE PASSATGES CITATS

Autor / obra	Sch.	Pàg.	Ms.
Ath. 22f	5f	38	V ^c
Heraclit. <i>Quaest. Hom.</i> 70 4-5	430c	194	X
Hes. <i>Op.</i> 277-279	106g	86	HWZ
Hes. <i>Th.</i> 144-145	106c	85	HQWXZr
<i>Iliada</i>			
A 37	198d	118	Od
B 198-199	44d	61	HQWZr
B 467-468	51b1	64	HQZr
B 634	24b	49	HQWZr
B 800	51b1	64	HQZr
Γ 221	491c	217	HQWZr
Δ 223	151d3	104	Od
E 875	19e2	45	B
Θ 185	456c2	203	HQWZr
Θ 506-507	166a	108	HMQWZr
I 220	231a	134	H
Π 357	97c	83	HQWZr
P 73	40f2, 40f3	58	MM ⁱ VY
X 328	154e	105	HWZ
<i>Odissea</i>			
α 69	525a1, 525a2	226	HMQWZr
γ 81	22b	48	HOQWZdr
δ 15-16	47e2, 48b	62, 63	HM
δ 514-515	80g	76	HQWZr
ε 400	491a1, 491a2	216, 217	MVWXY
ζ 4-8	345	166	H
ζ 6	326a, 333c	161, 164	MHMQWYZr
ζ 201	43b1	60	HMPQVWW ⁱ Zr
η 115-116	425a, 425c	191, 192	BHMQWZr

θ 248	5a3, 5f, 9a	37, 38, 40	OV ^c d
θ 248-249	5a1, 5g	36, 37	DHQWXZmru
θ 362-363	39b, 39d	57	BHQWZr
ι 27	25c1, 25c2	50, 51	BHQWXZr
ι 64	62e	68	HZ
ι 107	106g	86	HQWZ
ι 112-115	106i	87	W
ι 114-115	106b1, 106g	84, 86	HMQVWY Z
ι 167	167a	109	M
ι 225	154e	105	HWZ
ι 270	269e1	146	HMQWZr
ι 275	106g	86	HWXZ
ι 296	294a	154	HQWZr
ι 366	408a	187	HZ
ι 389	401a	186	MX
ι 408	365a, 410a2, 410a3	172, 188	HOQV ^c WXZdr
ι 411	275a1	147	M
ι 411	275a2	147	VWXY
ι 411	275a3	148	HQWZr
ι 502-503	106c	85	HQWXZr
ι 525	106c, 525a1, 525a2	85, 226	HMQWXZr
κ 478	69c	73	H
ν 104	22b	48	HOQWZdr
σ 333	398e1, 398e2	184	BV ^c
σ 373	276b	148	HQWZr
Strab. X, 2 10	24b	49	HQWZr
Strab. X, 2 12	25c1	40	BHQWZr
Theoc. <i>Id.</i> 9, 4	245d	139	OV ^{ci} d
Verg. <i>Aen.</i> I 378-379	17a	44	B

NB. Per als autors clàssics hem emprat les abreviatures del diccionari Liddell-Scott.

AGRAÏMENTS

No volem cloure aquesta introducció sense expressar els agraïments cap a totes les persones que ens han ajudat al llarg dels anys que ha durat el procés d'elaboració d'aquesta tesi doctoral.

En primer lloc, sens dubte, al qui n'ha estat director, Dr. Jordi Cors i Meya, el guiatge del qual, sempre amable i alhora exigent i meticulós, ens ha estat un autèntic mestratge, tant en l'ordre acadèmic com en l'humà.

També als membres del tribunal que han de jutjar aquest treball, pel fet mateix d'haver acceptat formar part del tribunal i per la seva amable disponibilitat.

Als membres del Servei de Ressonància Magnètica Nuclear, de la Universitat Autònoma de Barcelona, especialment en Miquel Cabañas i l'Onofre Castell, pel seu suport constant, no sols en l'ordre moral i per les facilitats en la disponibilitat d'uns espais i d'uns horaris adequats –factors sempre necessaris–, sinó també per la resolució de determinades dificultats de tipus tècnic que, al capdavall, han servit per trencar un cop més les artificioses barreres mentals entre tècnica i saviesa, entre ciències i lletres.

A tots aquells mestres, companys i amics, tant els que hi són com els que ja no, i que, d'una manera o altra, han estat presents al llarg d'aquest camí.

I en darrer lloc –per bé que no pas amb menor importància, ans al contrari– a la meua família. Als pares, per tota una vida d'esforços i sacrificis, que han permès als seus tres fills accedir als estudis universitaris i fins doctorar-s'hi. A la meua germana Mari Carmen i el meu germà Cristóbal pel seu exemple i el seu suport constant. A l'Albert, per tantes hores de revisió en comú i per tot allò que ell sap. I per últim al nostre futur també en comú: la nostra filla Ariadna i el fill en camí, Andreu, tot esperant que el món que heretaran de nosaltres serà una mica millor del que nosaltres hem trobat.

EDICIÓ CRÍTICA

Els escolis al cant IX de l'*Odissea*

tit. ὑπόθεσις τῆς I

tit. om. V^cV^p ὑπόθεσις τῆς Ἰ Ὀδυσσεΐας Ὀμήρου ὁ μὲν ῥαψωδίας M : ὑπόθεσις τῆς I Ὀδυσσεΐας Ὀμήρου ῥαψωδίας (Ὀμήρου ῥαψωδίας om. IV^bmz) IV^aV^bmz : ὑπόθ. τῆς I Ὀμήρου ῥαψωδίας (ῥαψωδίας om. H) Hd : ὑπόθ. Ὀδυσσεΐας I Ὀμήρου ῥαψωδίας QWZr : ὑπόθ. τοῦ Ἰώτα Ὀδυσσεΐας Ὀμήρου (ὑπόθ. τοῦ om. s) Ysⁱ : Ὀδυσσεΐας I Ὀμήρου G

hyp. **a.** ἀρχὴ τῶν Ὀδυσσέως διηγημάτων, ἐν ἧ φησί πεπολεμηκέναι τοῖς Κίκοσι καὶ πρὸς τοὺς Λωτοφάγους παραγενέσθαι· καὶ ὅτι ἐτύφλωσε τὸν Κύκλωπα Πολύφημον, καὶ ὡς ἐκεῖνος κατέφαγεν αὐτοῦ ἐξ ἑταίρους ἀπὸ δώδεκα συνελθόντων.
DEHIPQVV^bXWYZdkmrz

2-4 EUST. *in Od.* 318, 6-8

hoc hyp. post b scr. QZr

1-3 om. V^cV^m : ἀρχὴ τῆς ἰώτα Ὀδυσσεΐας Ὀμήρου DWX ἄλλως ante ἀρχὴ QZr τῶν τοῦ Ὀδυσσέως V^a διηγήσεων I ἐν ἧ : ἐν οἷς Qr πολεμηκέναι W τοὺς om. I **2** Κύκλωπα Πολύφημον : Πολύφημον Κύκλωπα I καὶ ὡς ἐκεῖνος : κάκεινος I **2-3** καὶ ὡς — συνελθόντων : καὶ πρὸς τὸν Κύκλωπα Πολύφημον πορευθῆναι καὶ τοῦτον φάγονται ἐξ ἤδη ἑταίρους ἐκτυφλῶσαι (καὶ πρὸς τὸν Κύκλωπα Πολύφημον om. V^a) V^ad **3** κατέφαγεν αὐτῷ PY αὐτοῦ om. k αὐτοῦ ἐξ ἑταίρους : αὐτοῦ ἐξ ἑταίρους αὐτῷ HQZr : ἀπ' αὐτοῦ ἐξ ἑταίρους W : ἐξ ἑταίρους αὐτῷ I ἀπὸ δώδεκα : ἀπὸ τῶν ἰβ' DI τῶν συνελθόντων Y

hyp. **b.** τῆς μεγάλης διηγήσεως τὴν ἀρχὴν περιέχει ἡ ῥαψωδία αὕτη, ὡς ἀποπλεύσας ἐξ Ἰλίου Ὀδυσσεὺς πρῶτον μὲν τῇ Κικόνων παρέβαλε γῆν, καὶ μίαν αὐτῶν τῶν ἐπὶ θάλασσας ἐπόρθησε πόλιν, Ἴσμαρον καλουμένην, ἔπειτα δὲ Μάλεον παραπλέοντα Ἴωνικῆς ἀκρωτήριον ὑπὸ σφοδροῦ πνεύματος ἐξηνέχθη περῶν μέγα πέλαγος καὶ τῇ

- 5 τῶν Λωτοφάγων παρέβαλλε γῆ, καὶ ἐντεῦθεν ἀποπλεύσας τῆ Κυκλωπία καὶ τὸν μὲν ἄλλον στόλον εἶασε πρὸς τῆ νήσω καθορμούντας. καὶ τέλος ἔσχεν ἐνταῦθα ἡ ῥαψωδία. **HQWZr**

hoc hyp. ante a scr. QZr

1 ὑπόθεσιν scr. H, sed om. cett. μέγα H περιέχει : προσέχει r 2-3 αὐτῶν τῶν ἐπὶ θάλασσαν (τὴν ἐπὶ θάλασσαν Qr) QWZr 5 παρέβαλλε QWZr Κυκλωπεία r 6 καὶ (τέλος) om. QWZr

- hyp. **c.** γνωριστική τῆς ἰ ῥαψωδίας ἐπιγραφή αὕτη τὰ περὶ Κίκονας καὶ Λωτοφάγους καὶ Κύκλωπας. συντρέχει τοῖς Φαίαιξιν οἱ πρὸς φιληδονίαν ἐπτόηται τε πρὸς τὸ ἀπολαυστικὸν ἀπονεύουσιν ἡδυπαθοῦντες ἄμερους. **M**

1-3 EUST. in Od. 318, 10-11; 15-16

1 γνωριστική — τὰ περὶ Dindorf, 733 and. ad p.17

- lex. **ἰ 1. προσέφη]** ἐπὶ τοῖς αὐτῶ ῥήμασιν ἔφη. **Qrⁱ**

αὐτοῦ rⁱ

- gram. **ἰ 2 a. Ἀλκίνοε κρεῖον·** τὸν εὐεργέτην ἐπαινεῖ· σύμφωρον τῷ δεομένῳ. τὸ μὲν δὴ κρεῖον τῆς βασιλείας ἔπαινος, **HQ'WZrⁱ** τὸ δὲ ἀριδείκετε τοῦ κατὰ τὴν μορφήν ἀξιώματος. τὸ δὲ ἀπλοῦν ἀντὶ τοῦ παραγώγου τοῦ ἀριδεικτοτάτου. **HQ'WYZrⁱ** καὶ ἡ γενικὴ κεῖται ἀντὶ τῆς δοτικῆς. ἀντὶ τοῦ λαοῖς. **HQ'WZrⁱ**

hoc sch., cum uariationibus, sub lem. 2f (ἀριδείκετε λαῶν) scr. Od

1 σύμφωρον γὰρ τῷ δεομένῳ (σύμφωρον rⁱ) Q'WZrⁱ 2 δέ om. Y τοῦ : οὐ Y ἀλλ' ἀξιώματος Y 2-3 τὸ δὲ ἀπλοῦν —ἀριδεικτοτάτου : ὁ ἐστὶν ἀπλοῦν ἀντὶ παραγώγου τοῦ ἀριδικωτάτου rⁱ 3 τοῦ παραγώγου om. W καὶ om. rⁱ 4 τῆς om. Wrⁱ ἀντὶ τοῦ λαοῖς om. Qrⁱ

- contx. **b. Ἀλκίνοε κρεῖον]** ἐνταῦθα Ὀδυσσεὺς ἔπαινε τὴν τροφήν τῶν Φαίαικων καὶ τὸν βίον αὐτῶν εὐδαιμονίζων ἡγεμῶν γέγονεν Ἐπικούρω τῆς πολυθρυλλήτου ἡδονῆς. ὁ μὲν τοι Ὀδυσσεὺς καθομιλῶν τοὺς καιροὺς ὑπὲρ τοῦ δοκεῖν ὁμοήθης εἶναι τοῖς Φαίαιξιν ταῦτα, ὡς φησι Μεγακλείδης ὑπερλαλῶν τοῦ Ὀδυσσέως, τὸ ἀβροδίαπτον αὐτῶν 5 ἀσπάζεται. ἐνταῦθα δὲ χρήσιμον ἐκ τῶν Ἀθηναίου, καὶ τὸ, ᾧ τέκνον, ποντίου θηρὸς πετραίου ἦγον πολὺποδος, χρωτὶ μάλιστα νόον προσφέρων πάσαις πολίεσσιν ὁμίλει. τὸ παρεὸν δ' ἐπαινῆσθαι ἄλλοτ' ἄλλοῖα φρόνει. δῆλον γὰρ, ὡς τοιοῦτον ἐν τοῖς εἰρημένοις καὶ τὸ τοῦ Ὀδυσσέως ἦθος, τοῖσιν ἐφαρμοζομένου ὄν κε δῆμον ἴκηται. ἀπὸ τούτων δὲ παραξέσασα καὶ ἡ κοινὴ γλῶσσα, βούλεται τὸν φρονούντα ἄνθρωπον ὅτε

- 10 που εἰς ἄλλοτριαν παραβαλεῖ, κατὰ τὸ ἐγγώριον ζῶμα ζώννυσθαι καὶ αὐτὸν. τῷ δ' Ὀδυσσεῖ διοικονομουμένῳ τοὺς καιροὺς ἔχοι ἂν παρατίθεσθαι ὁ ὑστερογενῆς Ἀλκιβιάδης, ὅς ἐν Ἴωνίᾳ μὲν ὦν ἐφαίνετο τυφερώτερος καθὰ ἱστορεῖ Ἀθήναιος. ἐν Θήβαις δὲ σωμασκῶν καὶ γυμναζόμενος, τῶν Θηβαίων αὐτῶν μᾶλλον Βοιώτιος. **V^ε**

lex. **c. κρείον]** βασιλεῦ **Iⁱ**

gram. **d. κρείων]** κρείον **Hⁱi**

κρείον text. Hom. ed. κρείων, sed s.l. ο pro ω corr. (: κρείον) **Hⁱi**

gram. **e. πάντων]** πᾶσι **Yⁱ**

lex. **f. πάντων ἀριδείκετε λαῶν]** οὐ κατὰ τὴν μορφήν, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἀξίωμα. **W^Xi** / κατὰ τὸ ἀξιώματος περιφανέστατε. **Dⁱi^m** / λίαν ἔνδοξε **kⁱzⁱ** / ἔξοχε **Eⁱ**

1-2 κατὰ τὸ ἀξιώματος om. **Iⁱ** **2** ἀξίωμα m

lex. **g. ἀριδείκετε]** κατὰ τὸ ἀξίωμα **s**

gram. **h. ἀριδείκετε λαῶν·** ἐπαινεῖ τὸν εὐεργέτην· σύμφορον γὰρ τῷ δεομένῳ. τὸ μὲν δὴ κρείον τῆς βασιλείας ἔπαινος, τὸ δὲ ἀριδείκετε οὐ κατὰ τὴν μορφήν ἀξιώματος δὲ κεῖται δὲ ἀντὶ τοῦ ἀριδεικοτάτου. καὶ ἡ γενικὴ ἀντιδοτικῆς. **Od**

hoc sch., cum uariationibus, sub lem. 2a (Ἀλκίνοε κρείον) scr. **HQ^WZⁱrⁱ**

gram. **i. λαῶν]** ἀντὶ τοῦ λαοῖς **Hⁱ** / λαοῖς **Yⁱ** / πᾶσι λαοῖσι **Pⁱ**

gram. **ι 3a. τόδε ἀκουέμεν]** τόδε καλὸν ἀκουέμεν **Iⁱ**

τόδ' ἀκουέμεν, sed s.l. καλὸν add. (: τόδε καλὸν ἀκουέμεν) **Iⁱ**

lex. **b. τόδε καλὸν ἀκουέμεν ἐστὶν αἰδοῦ]** τέλος τῶνδε τοῦ βίου ἢ ἡδονή. **Y**

gram. **c. καλὸν ἀκουέμεν]** καλὸν τὸ ἀκουέμεν. **Pⁱ**

καλὸν ἀκουέμεν, sed s.l. τό add. **Pⁱ**

contx. **ι 3-4. ἀοιδοῦ τοιοῦδε·** ἐπαινεῖ τὸν ἀοιδὸν Ὀδυσσεὺς ὡς ἂν προσυποστήσαντα αὐτὸν διὰ τῆς ἀφηγήσεως τῶν αὐτοῦ πράξεων. οὐ γὰρ πρότερον ἤρξατο τῆς διηγήσεως λέγων ὡς εἰμι Ὀδυσσεὺς πρηνήμαρ τυρήσαι τοῖς ὑπὸ τοῦ ἀοιδοῦ ῥηθείσιν ἐν αἵματι. ἵνα ὁ μὲν ἀοιδὸς τῶν ἐκ φήμης ἢ μηνυτῆς αὐτὸς δὲ μάρτυρος λάβῃ τάξιν. Ἀναξίνορος
5 τοῦ Μάγνητος γραπτὴ τις ἦν εἰκὼν ἔχουσα εἰς ἀοιδὸν τινα τὰ ἐνταῦθα ἐπιφωνηθέντα τῷ ἀοιδῷ ἔπη. **Od**

1 προσυστήσαντα d 3 λέγων ὡς om. d 5 ἀδὸν d

lex. **ι 4a. θεοῖσι] ἄστροις MⁱPⁱ**

contx. **b. θεοῖσ' ἐναλίγκιος αὐδῆν]** κατὰ γὰρ Πυθαγόραν μουσικῶς καὶ κατὰ ἐναρμόνιον κίνησιν κινουῦνται. **HⁱPⁱ**

lex. **c. ἐναλίγκιος] ὁμοιος IⁱQⁱYⁱrⁱzⁱ**

lex. **d. αὐδῆν]** ἦτοι τὴν ὠδὴν **Iⁱ**

gram. **e. αὐδῆν]** κατὰ τὴν αὐδὴν **WⁱYⁱ**

αὐδῆν, sed s.l. κατὰ τὴν add. Wⁱ et s.l. tantum τὴν add. Yⁱ

contx. **ι 5 a1. οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημί·** ταῦτα ἀρμοζόμενος τῷ καιρῷ λέγει· οὐ τοῦ παντὸς δὲ βίου τέλος εἶρηκε τὴν ἡδονήν, ἀλλὰ συμποσίου τινός. **BHQVWZr**
προσχαρίζεται εἰς τὰ τοιαῦτα τοῖς Φαίαξιν Ὀδυσσεὺς εἰδὼς αὐτῶν τὸ ἡδυπαθές. ἐγκαλοῦσι δὲ τῷ Ὀδυσσεὶ φιληδονίαν, λέγοντες τὴν ἀπόλαυσιν τέλος ἡγούμενον τοῦ
5 βιοῦ διὰ τούτων. ἀρμόζεται δὲ τοῖς ἠθεσιν αὐτῶν ἀκούσας παρὰ τοῦ Ἀλκινόου “ἄει δ’ ἡμῖν δαῖς τε φίλη κίθαρις τε χοροί τε”. οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ καιροῦ· συμπόσιον γὰρ τότε παρήν. οἱ δὲ ἀπὸ τῆς λέξεως. καὶ τούτων οἱ μὲν ὅτι εὐφροσύνη τῆς ἡδονῆς τῷ φρονεῖν διαφέρει, οἱ δὲ ὅτι τέλος ἐπὶ οὐσίας ἢ τάξεως ἢ συμπληρώσεως· ἀκουστέον δὲ, τῶν πρὸς εὐωχίαν. **HQWZr**

5-6 “ἄει δ’ ἡμῖν δαῖς τε φίλη κίθαρις τε χοροί τε” *Od.* θ 248-249

3-6 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 81 adn. ad l.11

1-2 ταῦτα — τινός sub lem. 5e (τέλος χαριέστερον) scr. MY

sch. om. V^cV^p 1 οὐ γὰρ ἔγωγέ τοι φημί (τοι non in text. Hom.) W οὐ γὰρ ἔγωγέ : οὐ γὰρ ἐγώ γ' ἔτι V^dV^mV^oV^rV^sV^u : οὐ γὰρ ἐγώ γε τί V^a δέ om. r 1-2 ταῦτα — τινός post προσχαρίζεται — εὐωχίαν (lin. 3-9) scr. HQWZr ἄλλως ante ταῦτα ἀρμοζόμενος scr. HQWZr ταῦτα — τινός bis scr. r 2 τέλος εἴρηκε τὴν ἡδονὴν : τὴν ἡδονὴν τέλος εἴρηκεν Qr ἄλλα συμποσίου τινός om. W 4 ἡγούμενοι r 5 δέ om. Qr 6 φίλη : φίλοι Qr 8 δέ om. WZ

contx. **a2. οὐ γὰρ ἐγώ γε τί φημι** ἐνταῦθεν εἴληπται ἢ τοῦ Ἐπικούρου δόξα. οὗτος γὰρ ἐδόξαζεν τέλος εἶναι τὴν ἡδονὴν. ἄλλοι δὲ φασίν, ὅτι οὐ τοῦ παντὸς βίου τέλος εἴρηκε τὴν ἡδονὴν, ἀλλὰ συμποσίου τινός. **Dm**

1 ἐνταῦθεν εἴληπται om. D

contx. **a3. οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημί**· προσχαρίζεται εἰς τὰ τοιαῦτα τοῖς Φαίαιξιν Ὀδυσσεὺς εἰδὼς αὐτῶν τὸ ἡδυπαθές. ἐγκαλοῦσι δὲ τῷ Ὀδυσσεῖ φιληδονίαν, λέγοντες τὴν ἀπόλαυσιν τέλος ἡγούμενον τοῦ βιοῦ διὰ τούτων. ἀρμόζεται δὲ τοῖς ἦθεσιν αὐτῶν ἀκούσας παρὰ τοῦ Ἄλκινούου “αἰεὶ δ' ἡμῖν δαῖς τε φίλη”. καὶ λύεται ἀπὸ τοῦ προσώπου τῶν Φαίακων,
5 ἢ ἀπὸ τοῦ καιροῦ· συμπόσιον γὰρ τότε ἦν. **Od**

4 “αἰεὶ δ' ἡμῖν δαῖς τε φίλη” *Od.* θ 248

1-5 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 81, 1-9

1 τι om. d Φαίααξιν d

lex. **b. τέλος]** τάγμα W's'

contx. **c. τέλος**· οὐκ εἶπεν ἄριστον ἀλλὰ χαριέστερον συμποσικωτέρῳ λέξει χρησάμενος ἀναλόγως οἷς ἐξέθετο. ἐντεῦθεν Ἐπίκουρος καὶ οἱ κατ' αὐτὸν λαβόντες τέλος τῶν πρακτέων εἶπον εἶναι τὴν ἡδονὴν. **Od**

1-3 EUST. *in Od.* 318, 23-24

lex. **d. τέλος χαριέστερον]** ἡδονὴ χαριέστερα Dⁱ / τῆς ἡδονῆς οὐ καθόλου EⁱYⁱ

contx. **e. τέλος χαριέστερον**· ταῦτα ἀρμοζόμενος τῷ καιρῷ λέγει· οὐ τοῦ παντὸς δὲ βίου τέλος εἴρηκεν τὴν ἡδονὴν, ἀλλὰ συμποσίου τινός. **MY**

ἄλλως· τέλος· πρᾶγμα χαρά. τέλος σήματα. ἔξ· τὸ τάγμα. αἶψα δ' ἐπὶ θρηκῶν ἀνδρῶν τέλος ἴξον ἰόντες σήματα καὶ τὸ πέρασ ὡς τὸ οἶ δ' ἦτοι τόσσον μὲν ἔχον τέλος σήματα
5 καὶ τὸ πρᾶγμα ὡς τὸ “οὐ γὰρ ἔγωγε τί φημι τέλος χαριέστερον εἶναι”. σήματα καὶ τὸ

περί τοῖς ῥήτορσι. τρία· τὴν ἑορτὴν ὡς παρὰ τῷ Εὐριπίδῃ. σεμνὴν ἑορτὴν καὶ τέλος προσάξωμεν. καὶ τὸ δαπάνην ὅθεν καὶ πολυτελὴς τράπεζα καὶ δημόσιον τελούμενον.

M

1-7 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 81 adn. ad l.11

1-2 ταῦτα — τινός sub lem. 5a1 (οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημί) scr. BHQVWZrr'

1 ταῦτα — λέγει post οὐ τοῦ παντός — τὴν ἡδονὴν (lin. 2) scr. Y δέ om. Y

contx.

f. τέλος χαριέστερον] ἰστέον ὅτι Ἐπίκουρος καὶ οἱ κατ' αὐτὸν λαβόντες τέλος τῶν πρακτέων εἶπον εἶναι τὴν ἡδονὴν. καὶ ὅτι ὁ ποιητὴς οὐχ ἀπλῶς τέλος οὐδὲ τέλος ἄριστον. Εἶπεν ἀλλὰ χαριέστερον συμποσικωτέρα ταύτη λέξει χρησάμενος ἀναλόγως οἷς ἐξέθετο. ὦν τέλος τὸ καθ' ἡδονὴν χαρίειν. ὅρα δὲ ὡς Ἀλκίνοου φθάσαντος εἰπεῖν
 5 “αἰεὶ δ' ἡμῖν δαῖς τε φίλη”, Ὀδυσσεὺς κολακεύων καιρίως τοῖς τοῦ βασιλέως λόγοις παραποιοῦσθαι συνέδραμε. καὶ τὴν γενικὴν λέξιν τῆς δαιτὸς εἰς σῖτον καὶ κρέα καὶ μέθυ διέλυσε, τάχα ποῦ δοκῶν καὶ αὐτὸς ἐπαινεῖν Ἀλκαίου τὸ, οἴνω πνεύμονα τέγγε. καὶ Ἀντιφάνους ἀπορίαν, “τὸ δὲ ζῆν εἶπέ μοι τί ἐστίν; τὸ πίνειν φῆμ' ἐγώ”. καὶ παρωδίαν ἐκείνην ἐκ τῶν τοῦ Σοφοκλέους. ὁρᾶς παρὰ ρείθροισι χειμάρροισι ὅσα δένδρων αἰεὶ
 10 τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν βρέχεται, μέγεθος καὶ κάλλος οἷα γίνεται. τὰ δ' ἀντινεῖνονθ' οἰοεὶ δίψαν τινὰ ἢ ξερασίαν ἔχοντ' αὐτόπρεμν' ἀπόλλυται. ὁ δὲ μεθύσῃ ἀνδρὶ ἐπιπρέπει, τὸ δ' εὐφροσύνη μὲν ἔχει κατὰ δῆμον ἅπαντα μεταγράφων Ἐρατοσθένους οὕτω λέγεται γράψαι. ὅτ' εὐφροσύνη μὲν ἔχει κακότητος ἀπάσης. κακότητος λέγων τὴν εὐφροσύνην. ἔοικε δὲ ἐκ τῆς Φαιακικῆς ἡδυπαθείας ὁ προγραφεὶς Ἐπίκουρος τ'
 15 ἀγαθὸν δόξασαι τὴν ἡδονὴν, καὶ νομίσει μὴ εἶναι ταύτην ἐτέρωθεν ἔχειν ὅτι μὴ ἐκ τοῦ ζῆν παγκάλως. καὶ μὴν ἐκεῖνος μὲν δοκεῖ πῶς ἐκθεραπεύειν τὸ ἄτοπον, δοξάζων καὶ ὡς τιμητέον τὸ καλλὸν καὶ τὰς ἄρετας καὶ τὰ τοιουτότροπα, ἐὰν ἡδονὴν παρασκευάζῃ, εἰ δὲ μὴ γε, χαίρειν ἑατεόν. οἱ δὲ γε περὶ ἐκεῖνον ἀχριοῦσι διασαφούντες τὴν δόξαν ἐν τῷ λέγειν ἄλλα τέ τινα καὶ ὡς ἀρχὴ καὶ ρίζα παντός ἀγαθοῦ ἢ τῆς γαστρὸς ἡδονή. καὶ
 20 τὰ σοφὰ καὶ τὰ περιττὰ εἰς ταύτην ἔχει τὴν ἀναφορὰν. **V^o**

5 “αἰεὶ δ' ἡμῖν δαῖς τε φίλη” *Od.* θ 248 8 “τὸ δὲ ζῆν εἶπέ μοι τί ἐστίν; τὸ πίνειν φῆμ' ἐγώ” *Ath.* 22f

contx.

g. τέλος χαριέστερον εἶναι· ἀπρεπές τέλος ὀρίζειν τρυφήν καὶ ἀπόλαυσιν. λύεται δ' ἀπὸ προσώπου. **WXmu** πρὸς οὓς αὐτοὶ γὰρ ἦσαν οἱ φάσκοντες “αἰεὶ δ' ἡμῖν δαῖς τε φίλη κίθαρίς τε”. οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ καιροῦ· συμπόσιον γὰρ τότε παρῆν. οἱ δὲ ἀπὸ τῆς λέξεως. τούτων οἱ μὲν ὅτι εὐφροσύνη τῆς ἡδονῆς τῷ φρονεῖν διαφέρει, οἱ δὲ ὅτι τὸ

- 5 τέλος ἐπί οὐσίας καὶ τάξεως ἢ συμπληρώσεως· οὐκ ἀκουστέον, τῶν πρὸς εὐωχίαν.

DWXmu

ἄλλως· τῶν Ἐπικούριων ἢ δόξα οὗτοι γὰρ ἐδόξαζον τέλος εἶναι τὴν ἡδονήν. ἄλλοι δὲ φασὶ ὅτι οὐ τοῦ παντὸς βίου τέλος εἰρήκεν τὴν ἡδονήν, ἀλλὰ συμποσίου τινός. **WX**

2-3 “ἀεὶ δ’ ἡμῖν δαῖς τε φίλη κίθαρίς τε χοροὶ τε” Od. θ 248-249

1-8 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 81, 1-9

1 ἀπρεπὲς δὲ m ὀρίζει m **3** “κίθαρίς τε χοροὶ τε” Dmu τοῦ om. Wu λήξεως W **4** καὶ τούτων m ὅτι (εὐφροσύνη) om. W ἢ εὐφροσύνη Wu **5** οὐκ om. Dmu **7** φασιν W εἰρήκεν τὴν ἡδονήν : εἰρήκεν εἶναι τὴν W

lex. **h. χαριέστερον]** ἄλυσ Mⁱ

gram. **i. χαριέστερον]** χαριέστατον Mⁱ

χαριέστερον, sed s.l. ατον προ ερον corr. (: χαριέστατον) Mⁱ

lex. **i 6 a. ὅτε]** γρ. ὅταν Wⁱ

lex. **b. εὐφροσύνη·** θυμηδία GⁱMⁱVXⁱWⁱ / οὐχ ἡδονή Yⁱ

sch. om. V^cV^p

lex. **c. ἔχη]** κατέχει Xⁱ / καὶ κρατεῖται Yⁱ

ἔχει, sed s.l. κατ add. (: κατέχει) Xⁱ

gram. **d. ἔχη]** δαίτην Bⁱ

contx. **e. ἔχη κατά δῆμον·** ἀναστραπτέον τὴν πρόθεσιν. ἀντὶ τοῦ κατέχη. τοῦτο δυσχέρειαν τοῦ τοιοῦτου βίου δηλοῖ, ὡς μὴ δυνατὸν ὄν πάντας εὐφραίνεισθαι. **Od**

lex. **i 7 a. δαιτυμόνες]** οἱ εὐτρεπιζοντες τὴν δαίτην Mⁱ / οἱ δαιτυμόνες Wⁱ

δαιτυμόνες, sed οἱ s.l. add. (: οἱ δαιτυμόνες) Wⁱ

lex. **b. ἀκουάζωνται·** ἀκροῶνται DⁱGⁱHⁱMⁱPⁱVXⁱWⁱgⁱkⁱzⁱ / ὅταν ἀκούονται Yⁱ / ἀκούουσιν

msⁱ / ὡς τὸ μιγάζονται **Od**

sch. om. V^cVP 1 ἀκούάζονται OVd ἀκρουῶνται, sed s.l. ουw pro ουw corr. (: ἀκρωῶνται) Pⁱ

gram. **c1. ἀκούάζονται]** τὸ δὲ ἀκούάζονται ὅμοιον τὸ μιγάζονται. ἄμφω γὰρ παρήκται τὸ μὲν ἐκ τοῦ ἀκούω, τὸ δὲ ἐκ τοῦ μίγω. V^c

gram. **c2. ἀκούάζονται]** ὅμοιον τὸ γυμνάζονται. τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ ἀκούω γίνεται τὸ ἀκούάζω, τὸ δὲ ἐκ τοῦ μίγω, μιγάζω. Mⁱ

lex. **ι 8 a. ἡμενοί]** καθήμενοι **HⁱMⁱV**

sch. om. V^cVPV^s

contx. **b. ἡμενοί ἐξείης·** εὐταξίαν ὀφείλεσθαι τῷ συμποσίῳ δηλοῖ. δι' ἣν καὶ οἱ πραπεζονόμοι ἐπενοήθησαν παρὰ τοῖς παλαιοῖς. **Od**

lex. **c. ἐξείης]** κατὰ τάξιν **Wⁱ**

lex. **d. πλήθωσι·** πλήρης, πλεονάζουσαι, **Hⁱ** πεπλήρωνται **HⁱMⁱPⁱVgⁱ** / πληροῦνται **Iⁱ**

sch. om. V^cVP

contx. **ι 9¹ a. σίτου καὶ κρειῶν·** Ἀλκινόου φθάσαντος εἶπεῖν ὡς αἰεὶ δαῖς ἡμῖν φίλη, Ὀδυσσεὺς κολακεύων καιρίως καὶ προσοχὴν μεθοδεύων ἐφ' οἷς ἀδολεσχῆσαι μέλλει, τοῖς τε ἄλλοις τοῦ βασιλέως περιποιήσας λόγοις συνέδραμε. καὶ τὴν γενικὴν λέξιν τῆς δαιτὸς εἰς σίτα καὶ φρέα διέλυσε. **Od**

1 “αἰεὶ δ' ἡμῖν δαῖς τε φίλη” *Od.* θ 248

lex. **b. μέθυ]** οἶνον **WⁱXⁱ**

lex. **c. ἀφύσσων·** ἀρυόμενος **MⁱV** / ἀπαντλῶν **HⁱMⁱQⁱVWⁱYZⁱrⁱ**

sch. om. V^cVP ἀρυόμενος (non in text. Hom.) pro ἀφύσσων ut lem. et ἀπαντλῶν ut sch. scr. V, praeter

¹ apud hoc uersum κρητήρος ut tit. scr. C

V^a ἀρούμενος V^a

gram. **ι 10 a. φορησι]** φορέησι κ'

φορέησι text. Hom. ed. φορησι, sed s.l. é add. (: φορέησι) κ'

lex. **b. ἐγχείη·** ἐγχέη MⁱVWⁱXⁱ / λύση Yⁱ

sch. om. V^cV^p

contx. **ι 11 a1. τουτό τί μοι]** ἐγκλιτέον τὸ τι. **Hⁱ** ἦτοι τὸ τέλος τοῦτο φημί φαίνεται μοι καλὸν εἶναι, σοὶ δὲ φαίνεται καλὸν τὸ τὰ ἐμὰ κήδεα εἴρεσθαι. **BHⁱMOQⁱWⁱYZd^r**

1 HDN. *Od. pros.* 148, 15

1 τοῦτο ἦτοι Hⁱ ἦτοι τὸ τέλος om. BMOYd 1-2 τοῦτο — εἶναι : τοῦτο μοι φημί φαίνεται καλὸν Y 2 τὰ om. HQⁱWⁱYZ^r εἴρασθαι Wⁱ : εἴσθαι d εἴρεσθαι ἐν' ἧ ἐπιείρεσθαι B

contx. **a2. τουτό τί μοι]** τῷ πολλὰ οἰκεία λυπηρὰ καταλέξοντι ἐρωτήσεως ἀρμόζον εἰπεῖν ἐστὶ τὸ, σοὶ δ' ἐμὰ κήδεα θυμὸς ἐπετρέπετο τουτέστι ἐπέτρεψεν. ἰστεὸν δὲ ὅτι δὲ καὶ τὰ λυποῦντα κουφίζει τὴν ψυχὴν ἐκ φαινόμενα, ἀλλὰ τοῦ ὁ μὲν, ὕστερον γίνεται, ἐν δὲ τῷ λέγεσθαι, μεγάλως λυπεῖ. **M**

gram. **b. κάλλιστον]** καὶ λίαν Wⁱ

contx. **c. ἐνὶ φρεσὶν εἶδεται εἶναι·** μερικεύει ὡς ἐν δισταγμῷ τὴν ἀπόφασιν, ὡς ἂν μὴ δοκοῖη καθηγητὴς εἶναι καθόλου τρυφῆς καὶ τέλος τῶν ἐν τῷ βίῳ λέγων τὴν ἡδονήν. ὁ δὲ ἴντες ἐπέσκωψαν τῷ ποιητῇ. ἀληθῶς γὰρ συσχηματίζεται τοῖς ἀκροαταῖς Φαίαξιν εἰς καιρὸν ὁ δεινὸς καὶ πολὺτλας φιλόσοφος Ὀδυσσεύς, καὶ τὰ ἐν ποσὶν ἐπαινεῖ
5 κερδαλέως ἑαυτῷ, ὡς ἂν ἐλεεινὸς εἶη καὶ φίλος τοῖς ξενοδόκοις, καὶ μὴ προφέρηται αὐτοῖς ἐναντιότητα. **Od**

5 ξεινοδόκοις EUST. *in Od.* 319, 9

lex. **d. εἶδεται·** φαίνεται DⁱGⁱMⁱVm / δοκεῖ MⁱV

sch. om. V^cV^p

gram. **ι 12 a. σοί] σοῦ D^I**

σοί, sed s.l. ου pro οι corr. (: σοῦ) Iⁱ

lex. **b. κήδεα] λύπας Υⁱ**

lex. **c. θυμός] και ἡ ψυχὴ σου Υⁱ**

contx. **d. ἀντί ἐπετρέπετο·** ἀντί τοῦ ἐπέτραπε ἰστέον οὐ μάτην ὁ ποιητὴς παρέρριψε τὰ τοῦ Ὀδυσσέως ῥήματα, ἀλλ' εἰς προοιμακὴν ἔννοιαν ἐξ ὑπολήψεως οὐσαν τῆς κατὰ τοῦ Φαίακας, ἵνα λέγη καλὸν μὲν ἡδεσθαι τῇ δαιτὶ καὶ οἷς ὁ Δημόδοκος ἄδει, σὺ δὲ ὦ βασιλεῦ ἐθέλεις παραμῖξαι με τοῖς ἡδέσι τὰ λυπηρά. **Od**

1 ἀντι (non in text. Hom.) ante ἐπετρέπετο ad lem. add. Od, sed ἀντί eras. d **2-3** κατὰ τοὺς Φαίακας EUST. in *Od.* 319, 18

lex. **e. ἐπετρέπετο·** ἀπέτρεψε **Wⁱ** / προεθυμήθη **HⁱMⁱVWⁱXⁱYⁱgⁱkⁱsⁱ**

sch. om. V^cV^p

gram. **f. ἐπετρέπετο·** ἐπέτρεψε **XⁱWⁱu**

lex. **g. ἐπετρέπετο·** ἡ ἐπὶ πρὸς τὸ εἶρεσθαι, **H^Y** ἴν' ἦ ἐπιείρεσθαι. **H**

lex. **ι 13 a. εἶρεσθαι] ἐρωτήσαι I^WXⁱYⁱsⁱ** / ἐρωτᾶν **Iⁱ**

lex. **b. ὄφρα] πῶς Pⁱ**

mit. **c. μᾶλλον ὄδυρόμενος·** τὰ γὰρ λυπηρὰ ἐν τῷ λέγεσθαι λυπεῖ. καὶ ἀπόπροθι δώματα ναίων. ὡς Διομῆδης ἐν μέσῳ Ἄργει ξένος ἦν τῷ Γλαύκῳ. **Od**

1-2 EUST. in *Od.* 319, 24-25

gram. **d. στεναχίζω] στοναχίζω κⁱ**

στοναχίζω, sed s.l. ε pro οι corr. (: στεναχίζω) Wⁱ

- contx. **e. στεναχίζω**· και μὴν οὐ κλαίει νῦν. ἀλλ' ἡ σύγκρισις πρὸς τὸ εἶπε δ' ὃ τι κλαίεις. **HQWZr**
- contx. **ι 14 a. τί πρῶτόν τοι**· περὶ δυσχερῶν πραγμάτων μέλλων λέγειν προασφαλίζεται. ἵνα ἔαν φανῆ τι αὐτῷ ὀχληρὸς εἰς τὸν βιασάμενον τὸ αἶπιον ἦ. ἐτί δὲ καὶ προσοχὴν ἐργάζεται τοῖς ἀκρομένοις. **HQWZr**
- 1 τοι in lem. om. QZr 2 ἀφανῆ (sic) QZr 3 ἀκροωμένοις QWZ**
- gram. **b. τί εἶπω ἔπειτα]** γρ. τί πρῶτον τί ἔπειτα **W**
- τί πρῶτόν τοι ἔπειτα text. Hom ed. τί alia lectio Hom. pro τοι
- gram. **c. πρῶτόν]** ἐπίρρημα **P**
- gram. **d. ὑστάτιον]** ἐπίρρημα **P**
- lex. **e. ὑστάτιον**· ἔσχατον **M¹Vg¹** / ὕστερον **k¹**
- sch. om. V^cV^p
- gram. **ι 15 a. κήδεα]** ἀπὸ κήδων **Y**
- contx. **b. κήδεα]** οὐ δεῖ στίζειν εἰς τὸ κήδεα, ἀλλ' ὑφ' ἑν ἀναγινώσκειν. **H**
- NICAN. in Od. 54, 25-27**
- gram. **c. κήδ' ἐπεῖ]** κήδε' ἐπεῖ **u**
- κήδ' ἐπεῖ, sed s.l. ε add. (: κήδε' ἐπεῖ) **u**
- gram. **d. κήδε' ἐπεῖ μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ Οὐρανίωνει]** τὸ σχῆμα καὶ δὲ ἀπόρρησις **M**
- gram. **ι 16. ἡμεῖς]** ὑμεῖς **W**
- ὑμεῖς text. Hom. ed. ἡμεῖς, sed s.l. u pro η corr. (: ὑμεῖς) **W**

- lex. **ι 17² a. εἶδετο]** φαίνετο **gⁱ**
- lex. **b. φυγών]** ἀποφυγών **Hⁱ** / ἐκφυγὰν τὸν θάνατον **m**
- lex. **c. νηλεές]** ἄθλιον **Υⁱ**
- lex. **d. νηλεές ἡμαρ]** τὴν ἀνέκτεαν ἡμέραν **H**
- lex. **ι 18 a. ξεῖνος]** φίλος **HⁱMⁱWⁱXⁱ**
- gram. **b. ἔω]** ἔσσομαι **MⁱΥⁱ**
- 1** ἔσσομαι **Υⁱ**
- lex. **c. καὶ ἀπόπροθι]** καὶ καίπερ **Mⁱ**
- lex. **d. ἀπόπροθι]** ἦτοι πόρρω **Υⁱ**
- gram. **ι 19³ a. εἶμι]** ἐγώ **Υⁱ**
- contx. **b1. εἶμ' Ὀδυσσεύς]** ὅς τις ἐγὼ ἐν πᾶσι ἀνθρώποις διὰ φρόντιδος εἶμι ποιεῖν δόλους. οἱ μου τὸ κλέος μέχρι τοῦ οὐρανοῦ ἀνήγαγον. **HQWZr**
- 1** τοῖς ἀνθρώποις **QWⁱZr**
- contx. **b2. εἶμ' Ὀδυσσεύς]** διατὸ καυχᾶται ὁ πρὶν τοὺς ἐπαίνους διαφεύγων. ἐπειδὴ ἐκεῖ μὲν, ἐν τοῖς εἰδόσιν ἦν τὰ αὐτοῦ. ὦδε δὲ οὐ. **M**
- mit. **c. εἶμ' Ὀδυσσεύς·** εὐθύς ἤρπασε τοὺς Φαίακας ὁ ξεῖνος εἰς ἑαυτὸν, ἐχόντων γὰρ ἤδη ἐκ τοῦ Δημοδόκου τὸ τοῦ Ὀδυσσεύς ὄνομα, ὅτε τὰ κατὰ τὸν δούρειον ἵππον ἤειδε, γίνεται ὕλη τῆς τοῦτου ξενίας. ὅς πᾶσι δόλοισι στρατιωτικοῖς δῆλον καὶ ἀγαθοῖς τάσσεται γὰρ ὁ δόλος καὶ ἐπὶ ἀγαθοῦ. **Od**

² apud uersos 17-20 “sum pius Aeneas, raptos qui ex hoste Penates / classe uelho mecum, fama super aethera notus” B (*Aen.* I 378-379)

³ apud hoc uersum διήγησις ut tit. scr. W

3 γίνεται ὕλη : γίνονται ὅλοι EUST. *in Od.* 319, 45

lex. **d. Λαερτιάδης]** υἱὸς Λαέρτου **W**

contx. **e1. πᾶσι δόλοισιν]** πᾶσιν ἀνθρώποις μέλω ἐν δόλοις, ἤγουν ἐν ἐπιμελείᾳ εἰμί ὡς δόλοις ἐμπρέπτων στρατηγικοῖς **B¹M** δηλαδή καὶ ἄλλως ἀγαθοῖς οἱ περ εἰς ὕλην τῆ φρονήσει καθυποβέβληνται. **M**

1 ἀνθρώποισι **B¹** μέλλω **B¹** (ἐν) δόλοισιν **M** 2 στρατιώτικοις **B¹**

contx. **e2. πᾶσι δόλοισιν]** ἐν ἀνθρώποις διὰ τοὺς δόλους ἀπόκειμαι, ἤγουν ἐν τοῖς ἀπάντων στόμασιν εἰμί διὰ τοὺς δόλους. πορεῖται ἢ διὰ, καὶ δοτικὴ ἀντὶ αἰτιατικῆς κεῖται· διὰ δόλους γὰρ μέλω. ὅμοιον δὲ ἐστὶ τὸ “σοὶ πάντες μαχόμεθα”, ἀντὶ τοῦ διὰ σέ. διὰ δόλους φησὶν ἔνδοξός εἰμι. ὁ γὰρ δόλος καὶ ἐπὶ ἀγαθοῦ τάσσεται· νῦν δὲ ἐπὶ 5 ἐγκωμίου αὐτὸ λέγει. ὑπερβολὴ γὰρ δόξης τὸ μέχρι θεῶν ἐφθακέναι τὸ κλέος. **B**

3 “σοὶ πάντες μαχόμεθα” // E 875

3-5 διὰ δόλους — τὸ κλέος, cum uariationibus, sub lem. 20b2 (καὶ μευ κλέος οὐρανὸν ἴκει) scr. Y

lex. **e3. πᾶσι δόλοισιν]** ἢ ἐν ἅπασιν ἀνθρώποις δόλοις. **E¹**

lex. **f. δόλοισιν]** μεθόδοις **M¹W¹X¹**

contx. **ι 19-20. δς πᾶσι δόλοισιν / ἀνθρώποισι μέλλω·** παρεῖται ἢ διὰ καὶ ἢ δοτικὴ ἀντὶ αἰτιατικῆς κεῖται. διὰ δόλους γὰρ μέλλω. ὅμοιον δὲ ἐστὶ τῷ σοὶ πάντες μαχόμεθα τουτέστι διὰ σέ. **H¹Q¹W¹Y¹Z¹r¹**

1-3 ARISTON. *in Od.* 86, 2-5

1 μέλω text. Hom. ed. 2 αἰτιατικῆς : αἰτιάται **YZ¹** διὰ — μέλλω om. Y δὲ om. **Q¹Z¹r¹** τῷ : τὸ Y τουτέστι : ἀντὶ τοῦ Y

lex. **ι 20 a. μέλω·** ἐν ἐπιμελείᾳ εἰμί. **G¹H¹M¹P¹V¹W¹X¹Y¹g¹** καὶ ὕμνουμαι ἐκ γὰρ τοῦ μέλος τὸ μέλω τὸ δι’ ἕνος. **W¹X¹** / ἀντὶ τοῦ ἐπιμελείᾳ καὶ ὕμνουμαι. **C¹** / διὰ φροντίδος εἰμί **E¹** / πρόσκειμαι κατὰ φροντίδα ἔχοντων δόλων πάντων τῶν ἀνθρώπων. **m**

sch. om. **V^cV^p** 1 μέλλω, sed λ eras. (: μέλω) **M¹**

contx. **b1. καί μευ κλέος οὐρανὸν ἴκει·** διὰ δόλους ἔνδοξος εἰμι. ὁ γὰρ δόλος καὶ ἐπὶ ἀγαθοῦ τάσσεται. νῦν δὲ ἐπὶ ἐγκωμίου τοῦτο λέγει. ὑπερβολὴ γὰρ δόξης τὸ μέχρι θεῶν πεφθακέναι τὸ κλέος. ταῦτα δὲ πρὸς σύστασιν ἑαυτοῦ λέγει ἵνα κατ' ἀξίαν τιμηθῆ ὑπὸ τῶν Φαιάκων. ἤδη γὰρ καὶ προμεμαρτύρηται ὑπὸ τοῦ κιθαρωδοῦ. **HQWZr**

1 εὐρεία (non in text. Hom.) ante ἴκει ad lem. add. (: καί μευ κλέος οὐρανὸν εὐρεία ἴκει) QWZr μευ: μοι WZ

contx. **b2. καί μευ κλέος οὐρανὸν ἴκει]** διὰ δόλους φημι ἔνδοξος εἰμι. ὁ γὰρ δόλος νῦν ἐπ' ἐγκωμίου αὐτῷ κείται. καθ' ὑπερβολὴν δὲ τὸ μέχρι θεῶν πεφθακέναι τὸ κλέος. **Y**

hoc sch., cum uariationibus, sub lem. 19e2 (πάσι δόλοισιν) scr. B

gram. **c. μευ] ἐμόν Mⁱ**

contx. **d. κλέος οὐρανὸν ἴκει·** σεμνότατον τοῦτο πρὸς σύστασιν προσωπικῆν. ἐπαινεῖ δέων αὐτὸν ὑπερβολικῶς ἵνα κατ' ἀξίαν τιμηθῆ ὑπὸ τῶν Φαιάκων. **Od**

lex. **e. ἴκει]** καταλαμβάνει καὶ ἔρχει **MⁱV**

sch. om. V^cV^pV^s

lex. **ι 21 a. ναιετάω· οἰκῶ MⁱV / κατοικῶ Pⁱ**

sch. om. V^cV^p

lex. **b. Ἰθάκην εὐδείελον]** σύνηθες αὐτῷ τὰ ὄρη χωρίζειν τῆς γῆς. προεῖπε γὰρ τὴν Ἰθάκην καὶ ἐπήγαγε. **H**

1-2 ARISTON. in Od. 86, 7-9

contx. **c. Ἰθάκην εὐδείελον]** μέρος τοῦ κοιμοῦ τῆ πρωΐα τῆς ἡμέρας. τὸ δὲ δυτικὸν καὶ ἐσπέριον. τῆ δείλη καὶ ἐσπέρα. ἢ εὐδείελον **W** τὴν εὐ ἔχουσαν τοῦ ἀερός κατὰ τὴν δείλην μᾶλλον τῆς ἡμέρας. ἢ τὴν ἠῶ. ἢ εὐδείελον τὴν πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος κειμένην. παρὰ τὸ ἐν δέη εἶναι τῆς ἔλης, ἦτοι τῆς θέρμης. **IMW** αὐτὴ δὲ χθαμαλή. **W**

4 θέρμιασας IM

- lex. **d. εὐδείελον]** εὐδειεινήν **Μⁱ** / τὴν περιφανήν **Εⁱ** / καθαρὸν **μ**
- lex. **e. εὐδείελον·** πρὸς δύσιν τῶν ἄλλων κειμένην. **V** / τὴν πρὸς δύσιν κειμένην. **I** / τὴν πρὸς δύσιν εὐ ἔχουσαν ἀναλογεῖ τὸ ἀνατολικὸν ἑῶν. **WⁱXⁱ** / ἢ εὐ τὴν ἔχουσαν θέσιν πρὸς δείλην ἦτοι τὴν δύσιν. **Υⁱ**
- sch. om. V^cV^p **1** hoc lemma et sch. in marg. scr. V^cV^rV^s εὐδείελων, sed s.l. o pro ω corr. (: εὐδείελον) Wⁱ : εὐδείελον V^u τῶν — κειμένην om. V^m κειμένων V^aV^u **2** τὸ ἀνατολικὸν ἑῶν : γὰρ τὸ ἀνατολικὸν καὶ ἑῶν Xⁱ
- contx. **f1. εὐδείελον]** ἐπὶ δὲ τὸ πρὸς δύσιν αὐτῆς μέρος ὑψηλὴ ἐστὶ διὰ τὸ ὄρος, τὸ δὲ πρὸς ἀντολήν χαμαλήν. εἰκὸς οὖν ἔχει αὐτὴν ἄμφω. ἢ χθαμαλὴ μὲν διὰ τὴν θέσιν, πανυπερτάτη δὲ διὰ τὴν τῶν κατοικούντων λαμπρότητα· ἐπάγει γὰρ τρηχεῖ, ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος. τὸ δὲ πρὸς ζόφον οὐ πρὸς σύγκρισιν τῶν λεχθεισῶν νήσων εἴρηται, ἐπεὶ ἐστὶ δυτικώτερα αὐτῆς ἢ Σικελία. **M**
- 1-5** PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 82, 7-12
- hoc sch., cum uariationibus, sub lem. 25c (αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ πανυπερτάτη) scr. BHQWZr **3-5** δὲ διὰ — Σικελία, cum uariationibus, sub lem. 25h (πανυπερτάτη) scr. Od
- contx. **f2. εὐδείελον·** εὐπεριόριστον. πᾶσαι γὰρ αἱ νῆσοι εὐκατάληπτον ἔχουσι τὸν περιορισμὸν ὡς πρὸς τὴν ἠπειρον. ἢ τὴν εὐάερρον, εὐ τῆς ἔλης ἔχουσαν. ἔνιοι δὲ φασιν εὐ πρὸς τὴν δείλην κειμένην. δείλη δὲ ἢ δύσις. καὶ γὰρ οὕτως ἔχει τῆ θέσει ὡς πρὸς τὰς ἄλλας νήσους πλησιαζούσας. διὸ καὶ ἐπιφέρει, αὐτὴ δὲ χθαμαλή. **BHQWZr**
- 1** εὐπεριόριστον : ἀπεριόριστον QZr **1-2** εὐκατάληπτον τὸν περιορισμὸν ἔχουσιν B **2** ἔλης : ὕλης r **2-4** ἔνιοι— χθαμαλή : ἢ τὴν δυτικὴν B
- gram. **f3. εὐδείελον·** εὐπεριόριστον. εὐόρατον. ἀπὸ τοῦ δήλον δέελον κατὰ διάλυσιν. καὶ ἐπενθέσιν τοῦ ι ἢ ἰθάκην εὐδείελον φησι, ὡς εὐ τῆς εἰλης ἔχουσα, οἰονεὶ εὐκρατον καὶ εὐήλιον. ἵνα ἦ εὐειλος, εὐδειλος πλεονασμῶ τοῦ δ. ὡς καὶ ἐν τῷ ἐχθοδοπὸς γίνεται. καὶ οὐτιδανός. καὶ πολυψιδίον. καὶ τοῖς ὁμοίοις. ἢ καὶ τὴν εὐ πρὸς δείλην κειμένην, ὃ ἐστὶ πρὸς δύσιν καὶ ζόφον. ὡς τῶν ἄλλων τῶν περίξ αὐτῆς κειμένων πρὸς ἠῶτ' ἠέλιόν τε. **V^c**

contx. **g. εὐδαίελον**· εὐδαίελον καὶ εὐπεριώριστον. εὐκατάληπτον ἢ εὐήλιον, ἵνα ᾗ ἐκ τοῦ εὐδαίελος. ἢ τὴν εὐὴν πρὸς δύσιν κειμένην. ὅ ἐστιν πρὸς δύσιν καὶ ζόφον ὡς τῶν πέριξ κειμένων πρὸς ἠώτ' ἠέλιόν τε. Στράβων χθαμαλήν, ὡς τῆ ἀντικρὺ Ἑπειρῶ πρόσχωρος. **Od**

3 Strab. X, 2 12

1-4 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 83 adn. ad l.1

1 εὐπεριώριστον O ἵν' ᾗ d

lex. **ι 22^a a. Νήριπον**· ὄρος Ἰθάκης **ΓΗ'ΙΜ'ΙΡ'ΙΥ'Ι**g' / ὄρος Ἰθάκων **Χ'** / ὄνομα ὄρους **Ε'ΙΜ'Ι** / ὑψηλόν **Μ'ιm**

sch. om. V^cV^p 1 Νήριστον V^dV^mV^oV^s : Νήριζον V^a ὄρους om. Μ'ι

mit. **b. Νήριπον**· ὁ Φιλόξενος Νήϊον αὐτὸ φησὶ διὰ τὸ “ἡμεῖς δ' ἐξ Ἰθάκης ὑπὸ Νηΐου εἰλήλουθμεν”. τινὲς δὲ Νήϊον, ὥσπερ ὁ ἀκροατὴς, τὸν περὶ τὸν λιμένα τόπον, ἐν ᾧ ᾗν συνηρεφῆς τόπος, ἱερὸν Νυμφῶν. ἀφ' οὗ καὶ τὰς νύμφας κοινῶς Νηϊάδας προσαγορεύεσθαι. ἀπὸ τοῦ Νηΐου, “ἱεροῦ νυμφάων, αἱ Νηϊάδες καλέονται”. **HOQWZdr**

1-2 “ἡμεῖς δ' ἐξ Ἰθάκης ὑπὸ Νηΐου εἰλήλουθμεν” *Od.* γ 81 4 “ἱερὸν νυμφάων, αἱ Νηϊάδες καλέονται” *Od.* ν 104

1 ὑπὸ Νηΐου Dindorf, 407, 6 (mss. HQ) 2 ἀκροατὴς : ὁ Κράτης Dindorf, 407, 6 (mss. HQ)

1 Νήριστον HQZ ὁ om. *Od.* Νήϊον : ἠϊόνα *Od.* δ' ἐξ : ἐξ *Od.* 2 ὁ om. QZr ἀκροατὴς : κράτης *Od.* περὶ : παρά *Od.* τὸν (λιμένα) om. QZr 3 συνηρεφῆς : ἐμπεριφερῆς *Od.* ἀφ' οὗ : ἀφ' ὧν W Νηϊάδας : Νηϊάδας *Od.* 4 ἀπὸ τοῦ Νηΐου, ἱεροῦ νυμφάων, αἱ Νηϊάδες καλέονται : ἀπὸ τοῦ Νηΐου καὶ Νηϊάδες (Νηϊάδας d) *Od.*

lex. **c1. εἰνοσίφυλλον**· κινησίφυλλον **Γ'ι'υ'** / τοῦ φύλλου κινούμενον **Χ'** / frondosum **κ'**

κινοςίφυλλον r'

lex. **c2. εἰνοσίφυλλον**· κινησίφυλλον. ἔνωσις γὰρ ἢ κίνησις. **Η'Η'ΙΜ'Ι'Q'V'W'Z'** ἐκ δὲ τούτου τὸ καταπνεόμενον δηλοῖ διὰ τὸ ὕψος. **Η'Η'ΙΜ'Ι'Q'V'W'Z'**

⁴ apud hoc uersum Οὐρανὸν ἴκη ut tit. scr. S

sch. om. V^p 1 εἰνοσίφυλλον : εἰνοσύφυλλον V^a : εἰνοσίφαλλον V^u κινოსίφυλλον HWⁱ ἔνωσις δὲ γάρ Η : ἔνωσις γάρ Wⁱ τὸ om. HⁱM 2 διὰ om. M

lex. **c3. εἰνοσίφυλλον·** κινησίφυλλον. παρὰ τὸ ἐνόθω. τὸ καταπνεόμενον καὶ ἠνεμόεν. Od

κινοςίφυλον : κινησίφυλλον EUST. in Od. 320, 41

lex. **c4. εἰνοσίφυλλον]** ὑπὸ δένδρων κατασκιαζόμενον εἰνοσίφυλον. Yⁱ

εἰνοσίφυλον (sic) Yⁱ

contx. **d. εἰνοσίφυλλον·** λέγει τὸ τῆς Ἰθάκης ὄρος. ἐκ τῶν ἔνοσιν ἢ κίνησις [] τὸν φυλλόν. τοῦτο γάρ τὸ ὄρος ὑπελὸν [], κίνησις τῶν φύλλων ἐργάζεται. Η

lex. **e. ἀριπρεπές·** ἔκλαμπρον Eⁱ / μέγα φανερόν m

gram. **f. ἀμφὶ δὲ νῆσοι]** αὐτήν Wⁱ

lex. **ι 23. ναιετάουσι]** οἰκοῦνται Mⁱ / ἴδρυνται Eⁱ / ναιετάονται Wⁱ

ναιετάουσι, sed s.l. ονται pro ουσι scr (: ναιετάονται) Wⁱ

lex. **ι 24⁵ a. Δουλίχιον·** μία τῶν Ἐχινάδων EⁱGⁱMⁱPⁱV νήσων Eⁱ / πόλις Yⁱ

sch. om. V^cV^p

contx. **b. Δουλίχιον τε Σάμη τε·** τὴν Σάμην ἐν ἄλλοις Σάμον λέγει· “οἱ τε Ζάκυνθον ἔχον ἢ δ’ οἱ Σάμον ἐνέμοντο”. ἐπίτηδες δὲ τῇ Ἰθάκῃ καὶ τὰς ἄλλας συγκατωνόμασε νήσους εἰς αὔξησιν, ἵνα αἰσθοῖντο αὐτοῦ οὐκ ὀλίγης ἡγουμένου χώρας. HQWZr

1-2 “οἱ τε Ζάκυνθον ἔχον ἢ δ’ οἱ Σάμον ἀμφενέμοντο” // B 634 Σάμος Strab. X, 2 10

1-3 ARISTON. in Od. 86, 13-16

1 Δολίχιον W

⁵ apud hoc uersum Δουλίχιον Σάμη Ζάκυνθος ut tit. scr. C

lex. **c. Σάμη]** πόλις Υ' / ή Κεφαληνία W'X'is

Σάμος, sed s.l. γρ. Σάμη scr. κ'

lex. **d. ύλήεσσα·** ύλώδης G'M'V / σύμφυτος M'P'V / ή δασώδης W'

sch. om. V^cV^p

gram. **ι 25 a. αύτή]** ή 'Ιθάκη W'X'Y'

contx. **b. αύτή δέ χθαμαλή·** άλλως μέν χθαμαλή. **Ο** πρὸς δὲ τὰς πλησίον, ὑπερτάτη. ἢ τῆ μέν θέσει χθαμαλή. οὐ τοιαύτη δέ, διὰ τὴν τῶν ἐνοικούντων λαμπρότητα. κουροτρόφος γὰρ ἀγαθὴ, διὸ καὶ ὁ βασιλεὺς οὐρανόμηκες κλέος ἔχεν ἔφη. ἢ χθαμαλή διὰ δὲ τὸ Νήριτον ὑπερτάτη. **Od**

contx. **c1. αύτή δέ χθαμαλή πανυπερτάτη·** πῶς χθαμαλή; πῶς πανυπερτάτη; ή δέ σύγκρισις ἢ πρὸς τὰς άλλας νήσους ποιεῖ αὐτὴν λέγεσθαι χθαμαλήν, αὐτὴ δέ καθ' αὐτήν. μή ἀντεξεταζομένη πρὸς Σάμον καὶ Ζάκυνθον ὑψηλὴ ἐστίν. ἐπὶ δὲ τὸ πρὸς δύοσιν αὐτῆς μέρος ὑψηλὴ ἐστὶ διὰ τὸ ὄρος, τὸ δὲ πρὸς ἀνατολήν χθαμαλόν. εἰκὸς οὖν ἔχειν αὐτὸ
5 ἄμφω. ἢ χθαμαλή μέν διὰ τὴν θέσιν, πανυπερτάτη δὲ διὰ τὴν τῶν οἰκούντων λαμπρότητα. ἐπάγει γὰρ “τρηχεῖ' άλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος”. τὸ δὲ πρὸς ζόφον οὐ πρὸς σύγκρισιν τῶν λεχθεῖσων νήσων εἶρηται, ἐπεὶ ἐστὶ δυτικωτέρα ή Σικελία.
BHQWZr

1 “χθαμαλή πανυπερτάτη” Strab. X, 2 12 6 “τρηχεῖ' άλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος” Od. ι 27

1-3 πῶς χθαμαλή — ἐστίν, cum uariationibus, sub lem. 25 g2 (πανυπερτάτη) scr. M 3-7 ἐπί — Σικελία, cum uariationibus, sub lem. 21 f1 (εὐδείελον) scr. M 5-7 δὲ διὰ — Σικελία, cum uariationibus, sub lem. 25h (πανυπερτάτη) scr. Od

1 αὐτὴ δὲ χθαμαλή ut lem. et πανυπερτάτη ut sch. scr. r ή : ἐστίν B 3 αὐτῆς om. B 5 χθαμαλοῦς r

contx. **c2. αύτή δέ χθαμαλή πανυπερτάτη]** ἐναντιότητα ἔχει τὸ χθαμαλή τῷ πανυπερτάτη. λύοιτο δ' ἂν ἐκ τῆς λέξεως. φύσει μέν γὰρ χθαμαλή, τῶν δ' άλλων πανυπερτάτη ἀλλὰ κατὰ δόξαν. ἀλλὰ ταῦτα μέν ὁ θαυμαστός Πορφύριος. μή ποτε δὲ τὸ πανυπερτάτη πρὸς ζόφον συναπτέον, ὡς εἶναι τὸ λεγόμενον, ὅτι ή χθαμαλή πρὸς τὰς άλλας τὰς
5 κατὰ ἀνατολὰς κειμένας 'Ιθάκη πανυπερτάτη ἐστὶ πρὸς δύοσιν, ὡς ὑπερκειμένη καὶ ὑψηλοτέρα οὔσα τῶν δυτικῶν. ἢ διὰ τὸ εἶναι ἐκεῖ τοὺς κατοικοῦντας ἀνδρείους. ἐπάγει

γάρ “τρηχεΐα, ἀλλ’ ἀγαθὴ κουροτρόφος”. **WX**

6 “τρηχεΐ’ ἀλλ’ ἀγαθὴ κουροτρόφος” *Od.* ι 27

1-7 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 82, 14-16; 83, 1-5

1 πανυπερτάτη in lem. om. W

lex. **d1. χθαμαλή]** ταπεινὴ **E'P'g'u** ἢ κοίλη **P'u** / κατὰ τὴν θέσιν **W'X'm** / πρὸς τὴν δύσιν **I'**

ἢ om. u

lex. **d2. χθαμαλή·** ταπεινὴ, κοίλη τὴν θέσιν. **HM'Q'VW'Z'i'** πῶς οὖν πανυπερτάτη; ἢ τῆ δόξῃ, ἢ πρώτη τῶν ἄλλων ὡς πρὸς δύσιν. **HQ'VW'Z'i'**

1-2 πῶς οὖν — δύσιν sub lem. 25g2 (πανυπερτάτη) scr. M

sch. om. V^p 1 lem. om. V^{dVs} ταπεινὴ — θέσιν om. V^{dVs} ἢ κοίλη **HM'Q'W'Z'i'** 2 τῶν ἄλλων ὡς om. **HM'Q'W'Z'i'**

contx. **e. χθαμαλή πανυπερτάτη]** ὅτι ἐν τῷ χθαμαλή πανυπερτάτη, ἀπορεῖται μὲν πῶς κατ' ἐναντιότητα τῶν ἐπιθέτων ἢ αὐτὴ καὶ χθαμαλή καὶ πανυπερτάτη ἐστί. συμβιβάζεται δὲ τὸ ἄπορον, οὕτως. χθαμαλή ἐστί, πρὸς δὲ τὰς πλησίον, ὑπερτάτη. ἢ τῆ μὲν θέσει χθαμαλή. οὐ τοιαύτη δὲ, διὰ τὴν τῶν ἐνοικούντων λαμπρότητα. κουροτρόφος γὰρ 5 ἀγαθὴ, ἧς καὶ ὁ βασιλεὺς Ὀδυσσεὺς οὐρανόμενες ἔχειν ἔφη κλέος. οὐ τί ἂν εἶη ὑπέρτατον; ἴσως δὲ καὶ ἄλλως χθαμαλή μὲν τὰ κάτω, διὰ δὲ τὸ Νήριτον ὄρος ὑπερτάτη. ὁ δὲ γεωγράφος φησὶν ὅτι χθαμαλή μὲν ὡς, τῆ ἀντικρὺ Ἡπειρῶ πρόσχωρος, πανυπερτάτη δὲ, ὡς πρὸς τὰς ἐκεῖ πάσας ἐσχάτη τετραμμένη πρὸς Ἄρκτον. τοῦτο γὰρ σημαίνει φησὶ τὸ, πρὸς ζόφον. **V^c**

lex. **f. πανυπερτάτη·** ὑψηλοτάτη **P'i** / κατὰ τὴν δόξαν **m** /

lex. **g1. πανυπερτάτη]** ὑπεράνω κειμένη. **E'IM'VYg'i** δῆλον ὅτι τῆ δόξῃ καὶ ἐν τῷ τόπῳ ἢ πρώτη τῶν ἄλλων ὡς πρὸς δύσιν. **Y**

sch. om. V^p

contx. **g2. πανυπερτάτη]** πῶς οὖν πανυπερτάτη; ἢ τῆ δόξῃ. ἢ πρώτη τῶν ἄλλων ὡς πρὸς

δύσιν. πῶς χθαμαλῆς ἔστι; πῶς καὶ πανυπερτάτη; ἔστι δὲ σύγκρισις ἢ πρὸς τὰς ἄλλας νήσους ποιεῖ αὐτὴν λέγεσθαι χθαμαλήν, αὐτὴ δὲ καθ' αὐτὴν. μὴ ἀντεξεταζομένη πρὸς Σάμον καὶ Ζάκυνθον. ὑψηλὴ ἔστιν. **M**

2-4 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 82, 5-7

1-2 πῶς οὖν — δύσιν sub lem. 25 d2 (χθαμαλή) scr. HQ'VW'Zi' **2-4** πῶς χθαμαλῆς — ἔστιν, cum uariationibus, sub lem. 25 c1 (αὐτὴ δὲ χθαμαλή πανυπερτάτη) scr. BHQWZr

contx.

h. πανυπερτάτη· δὲ διὰ τὴν τῶν οἰκούντων λαμπρότητα. τὸ πρὸς ζόφον ὡς πρὸς σύγκρισιν τῶν λεχθειῶν νήσων εἴρηται, ἐπεὶ ἔστι δυτικωτέρα αὐτῆς ἢ Σικελία. **Om^{gd}** ὡς πρὸς τὰς ἐκεῖ πάσας ἐσχάτη τετραμμένη πρὸς Ἄρκτον. τοῦτο γὰρ σημαίνει τὸ πρὸς ζόφον. **Od**

1 ἐνοικούντων EUST. *in Od.* 320, 51

1-2 δὲ διὰ — Σικελία, cum uariationibus, sub lem. 21 f1 (εὐδείελον) scr. M et sub lem. 25 c1 (αὐτὴ δὲ χθαμαλή πανυπερτάτη) scr. BHQWZr

2 λεχθεντῶν O

lex.

ι 26 a. πρὸς ζόφον· πρὸς δύσιν. **E'W'X'** / πρὸς τὰ δυτικὰ μέρη. **BM** αἱ γὰρ ἄλλαι νῆσοι καὶ ἡ Κεφαλληνία ἀνατολικώτεραι αὐτῆς εἰσίν. **BMW'X'**

2 ἢ om. B καὶ ἡ Κεφαλληνία om. X'W' Κεφαλληνία M εἰσίν αὐτῆς W'

lex.

b. ζόφον· νῦν δύσιν **G'M'Vgi'**

sch. om. V^cV^p νῦν om. Gi'gi'

lex.

c. αἱ δέ] ἄλλαι **M'**

lex.

d. αἱ δέ τ' ἄνευθε. αὐτὴ ἡ ὑπερτάτη κατὰ τὸ πρῶτον χαμηλότερον κεῖται. **M**

PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 82 adn. ad l.9

lex.

e. ἄνευθε] ἄποθεν **M'**

lex.

f. ἡῶ· νῦν τὴν ἀνατολήν **M'VY'gi'**

sch. om. V^cV^p νύν om. Υⁱ τήν om. Υⁱgⁱ

contx. **ι 27 a1. τρέχεια**· ὡς τὸ αἰγίβοτος. ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος. μίγμα ψόγου καὶ ἐπαινοῦ. ἐν ᾧ καὶ τὸ φιλόπατρι τοῦ Ὀδυσσεύς δείκνυται καὶ τὸ φιλάληθες, **Od** εἰ μὴ ἀποκρύπτει τὰ τῆς πατρίδος ἐλαττώματα, καὶ τὸ μὴ ἐμποδῶν εἶναι χώρας λυπρότητα πρὸς γένεσιν ἀνδρὸς ἀγαθοῦ. **d**

2-4 εἰ μὴ ἀποκρύπτει — ἀνδρὸς ἀγαθοῦ sub sch. 30 a2 (Κίρκη) scr. O

contx. **a2. τρέχει', ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος.** τοῦτο κατὰ ἀντίθεσιν προενηνέκται. καὶ ἐστὶ τὸ νόημα μίγμα ψόγου τε καὶ ἐπαινοῦ. ἐν ᾧ καὶ τὸ φιλόπατρι τοῦ Ὀδυσσεύς δηλοῦται καὶ τὸ φιλάληθες. **V^c**

lex. **b. κουροτρόφος**· νεωτέρων τροφός **MⁱNu** / νεοτρόφος **Υⁱ** / ἀγαθοῦς νέους φέρουσα **V^{ai}**

sch. om. V^p

gram. **c. κουροτρόφος]** ὑπερβολὴ **Wⁱ** / ὑπερβολὴ τὸ σχῆμα **W**

lex. **ι 28 a. ἦς γαίης]** ἀντὶ τοῦ ἰδίας **HⁱΥⁱ**

ἀντὶ τοῦ om. Υⁱ

contx. **b. δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλο ἰδέσθαι]** γινώθι ὅτι καλῶς λέγει καὶ Ἐπίκουρος ὁ φιλόσοφος τῷ ἑαυτοῦ δόγματι ἄριστον τέλος εἶναι πάντων τὴν ἡδονήν, ἐξ Ὀμήρου τοῦτο λαβῶν, καὶ ἐπὶ πάντων αὐτὸς ἐκτεῖνας τὴν τῆς ἡδονῆς τελειότητα. **H**

gram. **c. γλυκερώτερον]** γρ. γλυκύτερον **kⁱ** / γλυκερώτερον **Pⁱ**

γλυκύτερον sed s.l. κερῶ pro κύ scr (: γλυκερώτερον) **Pⁱ**

lex. **ι 29⁶ a. ἦ μὲν]** ὄντως **Wⁱ**

⁶ apud hoc uersum Καλυψώ ut tit. scr. C

- lex. **b. αὐτόθεν·** ἐν τῇ ἑαυτῆς νήσῳ **M** / παρ' ἑαυτὴν **WⁱXⁱ** / ἐκεῖ **Eⁱ**
- mit. **ι 30 a1. Κίρκη·** ἐξ οὗ καὶ Κίρκαϊον πεδῖον. ἐστὶ δὲ καὶ ὄνομα ὄρνιθος κατ' Αἴλιανόν, ἕτερον παρὰ τὸν κίρκον. **V^c**
- mit. **a2. Κίρκη·** ἐστὶ καὶ ὄρνεον παρὰ τὸν κίρκον ὡς Αἴλιανός. **Od** εἰ μὴ ἀποκρύπτει τὰ τῆς πατρίδος ἐλαττώματα, καὶ τὸ μὴ ἐμποδῶν εἶναι χώρας λυπρότητα πρὸς γένεσιν ἀνδρὸς ἀγαθοῦ. **O**
- 1-2 εἰ μὴ — ἀγαθοῦ sub sch. 27 a1 (τρέχεια) scr. d
- lex. **b. κατερήτυεν·** κατεῖχεν **HⁱMⁱPⁱV**
- sch. om. **V^cV^p**
- mit. **ι 32a1. Αἰαίης·** πόλις Κολχίδος. ἢ **Wⁱ** ἐξ Αἰαίας νήσου τῆς Τυρρηνίας ἢ Κολχικῆς. Αἰαία γὰρ πόλις τῆς Κολχίδος. **HⁱM^pQⁱV^aY^Zi^ru** ἄλλη δὲ Αἰαίη νῆσος ἐν ᾗ ἢ Κίρκη ἦν. **M**
- sch. om. **V^p** 1 Αἰαίη text. Hom. ed. ἐξ om. **P** Τυρηνίας **V^rV^u** : Τυρηνίας, sed s.l. ρ add. (: Τυρρηνίας) **Wⁱ** : Τυρρηνίας **PV^oV^s** : Τυρρηνίας post ras. scr. **V^m** : Τυρρηνίας **HⁱQⁱV^aY^Zi^r** Τυρρηνίας ἢ om. **u** 1-2 ἐξ Αἰαίας — Κολχίδος : ἢ Κολχικῆς. Αἰαία γὰρ πόλις Κολχίδος. ἢ ἐξ Αἰαίας νήσου τῆς Τυρρηνίας **V^c** 2 Αἰαία γὰρ πόλις τῆς Κολχίδος om. **u** ἢ πόλις **V^a** τῆς (Κολχίδος) om. **Y**
- mit. **a2. Αἰαίη]** τοῦ Αἰήτου θυγάτηρ. ἢ ἀπὸ Αἰαίης χώρας τιμωμένη. ἔστι δὲ πόλις Κολχίας. **Eⁱ**
- contx. **b. Αἰαίη·** Κολχίς. ἢ νῆσος τῆς Κίρκης Αἰαία ὡς Στράβων. τὸ γοῦν ἔθνικόν ὤφειλεν εἶναι Αἰαία, ἀλλὰ διὰ τὸ κακόφωνον Αἰαία. **Od**
- 1 ὄφειλεν d 2 Αἰαία : Αἰαία d
- lex. **c. Αἰαίη]** ἐνοικεῖν τῷ νήσῳ **Yⁱ**
- lex. **d. λιλαιομένη·** ἐπιθυμοῦσα **GⁱMⁱV**
- sch. om. **V^cV^p**

- lex. **e. λιλαιομένη]** ἐν σπέσι γλαφυροῖσι λιλαιομένη πόσιν εἶναι. **HZ**
- gram. **ι 33 a. ἔπειθεν]** ἔπειθον **Wⁱ**
 ἔπειθεν sed s.l. ο pro ε scr (: ἔπειθον) **Wⁱ**
- lex. **b. ἔπειθεν]** ἦ ἡ Κολχιδή καὶ ἡ Κίρκη **Υ**
- lex. **ι 34⁷ a. ὤς]** ὅτις **Pⁱ**
- lex. **b. γλύκιον·** γλυκύτερον / ἡδύτερον **MⁱVgⁱ**
 sch. om. V^cV^p γλυκύτερον gⁱ ἡδύτερον V^a
- lex. **c. πατρίδος]** ἦ περὶ τῆς πατρίδος **u**
- lex. **ι 35 a. γίνεται]** ἐστὶ κατὰ τοὺς ἰώνας **Wⁱ**
- contx. **b. εἴ περ καὶ τίς·** κἂν τῆς ἡμῶν πατρίδος ἄλλη τίς ἐστὶ γαῖα πόρρωθεν πίων καὶ λιπαρά, ἀλλ' οὖν τῆς ἡμῶν πατρίδος γλυκυτέρα ἡμῖν οὐ λογίζεται. **HQⁱWⁱZⁱrⁱ**
 1-2 ARISTON. in *Od.* 86, 17-20; 87, 1-5
 1 πίων : πία **Wⁱ** 2 λιπαρά : λιπάρει **rⁱ**
- contx. **c. εἴ περ καὶ τις ἀπόπροθι πίονα·** οὕτω φησὶν καὶ ἐμοὶ γλυκίων ἢ τραχεῖα Ἰθάκη τοῦ ἐνταῦθα πίωνος οἴκου. **Od**
 1 τις : τοῖς d
- lex. **ι 36 a. ἀλλοδαπή·** ἀλλοφύλω / ξένη **MⁱV**
 sch. om. V^cV^p ἀλλοφύλλω V^a
- lex. **b. ναίει·** οἰκεῖ **MⁱV**

⁷ apud hoc uersum ἐγωγέ ut tit. scr. P^{mg}

sch. om. V^cV^p

gram. **c. ἀπάνευθε]** πόρρω Ι'

gram. **Ι 37 a. εἰ δ' ἄγε·** ἀντί τοῦ ἄγε δῆ. **Η** εἰπών, φησί, τὸ ὄνομα ἄγε δῆ καὶ τὸν νόστον εἶπω **ΒΗQ'W'Z'ι'** τῶν πολλῶν συμφορῶν καὶ κακῶν πλήρης. **HQ'W'Z'ι'**

1-2 NICAN. *in Od.* 55, 1-4

1 lem. om. Q'Z'ι' εἰπών : εἰπόν Β 2 τόν (πολλῶν) ΗZ'ι' πλήρη W'ι'

lex. **b. εἰ δ' ἄγε]** εἰ θέλεις Ρ'

gram. **c. νόστον]** νόστου W'

νόστον, sed s.l. ου pro on corr. (: νόστου) W'ι'

gram. **d. ἐμόν]** ἐμοῦ W'

lex. **e. πολυκηδέα·** συμφορῶν καὶ πολλῶν κακῶν πλήρη. **M'VW'X'**

sch. om. V^cV^p 1 συμφορῶν om. V πολλῶν συμφορῶν καὶ W'X'ι'

lex. **f. ἐνίψω·** ἐρῶ M'V / λέξω G'M'Vκ'ι' / εἶπω Ι'

sch. om. V^cV^p ἐνίσπω text. Hom. ed.

lex. **Ι 38 a. ἐφέηκε·** ἐπέπεμψεν **E'IM'VW'X'Y'm** / ἐνετείλατο **E'W'X'** / προέηκεν Ρ'

sch. om. V^cV^p ἔπεμψε E'Y'ι' : ἔπεμψεν m

lex. **b. ἐφέηκεν·** ἐπετείλατο. ὡς ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ βέλους. **Od**

lex. **c. Τροίηθεν]** ὄνομα ἔθνους Θράκης. Y'

lex. **d. ἰόντι·** ἐπανιόντι M'VW'X'ι' / ἐόνταν g'

sch. om. V^cV^p ἰόντι, sed s.l. ἐ ἐτ ταν scr (: ἔόνταν) gⁱ

mit. **ι 39⁸ a. Ἰλιόθεν με φέρων**· ὅτι ἀρξάμενος ὁ Ὀδυσσεύς διηγείσθαι τὴν κατ' αὐτὸν πλάνην, ἀφ' ἧς φανεῖται πολλῶν ἀνθρώπων ἰδῶν ἄστῳ καὶ νόον γνοῦς, κατὰ φύσιν τάπει τὰ πράγματα. καὶ εὐτάκτως προῖων φησὶν Ἰλιόθεν με φέρων. **Od**

1 ὅτι om. d

mit. **b. Ἰλιόθεν με φέρων ἄνεμος**· ἡ μὲν χώρα Κικονία, ἐστὶν ἡ δ' αὐτὴ τῆς Θράκης, ἡ δὲ πόλις Ἰσμαρος. τῷ γὰρ γενικῶ τὸ εἰδικὸν ἐπήγαγεν, ὡς τὸ “ἡ δ' ἄρα Κύπρον ἴκανεν, ἐς Πάφον”. πορθεῖ δὲ τοὺς Κίκονας ὅτι συνεμάχησαν τοῖς Τρωσίν. **HQWZr**

2-3 “ἡ δ' ἄρα Κύπρον ἴκανε φιλομμειδῆς Ἀφροδίτη, ἐς Πάφον” *Od.* θ 362-363

1-3 ARISTON. *in Od.* 87, 6-11

hoc sch., cum uariationibus, sub lem. 39d (Κικόνεσσι) scr. B

1 ἄνεμος in lem. om. H **2** (ὡς) τό : τοί Z

mit. **c. Κίνονες]** ἔθνος θρακικόν **Γ'Ε'Μ'Χ'** / ἔθνος Θράκης **Γ'W'** / ἐν Θράκῃ εἰσί **Ε'** / θρακινὸν ἔθνος Ἰσμαρος δὲ πόλις Κικόνων **V^c**

Κικόνεσσι text. Hom. ed.

mit. **d. Κικόνεσσι]** ὁ μὲν χώρος Κικονία, ἐστὶ δ' αὐτὴ τῆς Θράκης, ἡ δὲ πόλις Ἰσμαρος. τῷ γὰρ γενικῶ τὸ εἰδικὸν ἐπήγαγεν, ὡς τὸ “ἡ δ' ἄρα Κύπρον ἴκανεν, εἰς Πάφον”. πορθεῖ δὲ τοὺς Κίκονας ὅτι συνεμάχησαν τοῖς Τρωσίν. **B**

2-3 “ἡ δ' ἄρα Κύπρον ἴκανε φιλομμειδῆς Ἀφροδίτη, ἐς Πάφον” *Od.* θ 362-363

1-3 ARISTON. *in Od.* 87, 6-11

hoc sch., cum uariationibus, sub lem. 39b (Ἰλιόθεν με φέρων ἄνεμος) scr. HQWZr

mit. **ι 40 a1. Ἰσμάρω**· Ἰσμαρος πόλις τῆς Κικονίας, **MVu** ἥτις νῦν Μαρώνεια λέγεται. **MVX^u**

hoc sch., cum uariationibus, sub lem. 40 e1 (ἐνθα δ' ἐγὼ πόλιν ἔπραθον) scr. BHQ'W'Zirⁱ

sch. om. V^c πόλος (sic.) M Μαρώνει V^u : Μαραθῶν V^{au} λέγεται om. Xⁱ

⁸ apud hoc uersum ἀρχὴ κακῶν ut tit. scr. Eⁱ et διήγησις ut tit. scr. W

- mit. **a2. Ἰσμάρω]** πόλις Μαρώνεια. πόλις τῆς Κικονίας, ἣτις νῦν Μαρώνεια καλεῖται. **GⁱYⁱ**
- hoc sch., cum uariationibus, sub lem. 40 e1 (ἔνθα δ' ἐγὼ πόλιν ἔπραθον) scr. BHQⁱWⁱZⁱrⁱ
 πόλις Μαρώνεια om. Gⁱ ἣτις : ἡ Gⁱ
- mit. **b1. Ἰσμάρω]** τῆ Μαρωνεῖα **V^pWⁱkⁱ**
- τῆ om. kⁱ
- mit. **b2. Ἰσμάρω·** τῆ Μαρωνεῖα τῷ γενικῷ, τὸ ἰδικὸν ἐπήγαγεν. ἡ μὲν χώρα Κικόνων. ἡ δὲ Ἰσματος πόλις Κικονίας. **WX**
- 1 καλουμένη pro Κικόνων scr. X 2 τῆς om. X
- mit. **c. Ἰσμάρω]** ποταμῷ. ἡ τῆ νῦν καλουμένη Μαρώνεια. **Eⁱ**
- mit. **d. Ἰσμάρω·** ὡς τὸ ἐς Κύπρον ἐς Πάφον. **Od**
- mit. **e1. ἔνθα δ' ἐγὼ πόλιν ἔπραθον·** τότε δὲ ἐγὼ τὴν Ἰσμαρον ἐπόρθησα, πόλιν τῆς Κικονίας, ἣ νῦν Μαρώνεια λέγεται. **BHQⁱWⁱZⁱrⁱ**
- hoc sch., cum uariationibus, sub lem. 40 a1 (Ἰσμάρω) scr. MVXⁱu et sub lem. 40 a2 (Ἰσμάρω) scr. Yⁱ
 1 πόλιν ἔπραθον in lem. om. H δὲ om. Wⁱ : δὴ B^r 1-2 πόλιν τῆς Κικονίας om. B 2 καλεῖται QⁱWⁱrⁱ
- mit. **e2. πόλιν ἔπραθον·** ἐπόρθησα. ἐπεὶ οἱ Κίκονες τῷ Πριάμῳ συνεμάχησαν “Κικόνων ἡγήτορι Μέντη”. **MⁱV^y**
- 1-2 “Κικόνων ἡγήτορι Μέντη” // P 73
- sch. om. V^cV^p 1 ἐπόρθησα om. V^aY 1-2 ἐπεὶ — Μέντη om. Mⁱ Κικόνων — Μέντη om. Y
- mit. **e3. πόλιν ἔπραθον]** ἡ μὲν χώρα Κικονία ἐστὶ δὲ αὐτὴ τῆς Θράκης. πορθεῖ δὲ τοὺς Κίκονας. ἐπεὶ οἱ Κίκονες τῷ Πριάμῳ συνεμάχησαν. “Κικόνων ἡγήτορι Μέντη”. **M**
- 2 “Κικόνων ἡγήτορι Μέντη” // P 73
- lex. **f. ἔπραθον]** ἐπόρθησα **GⁱWⁱYⁱ**

- contx. **g. ὤλεσα δ' αὐτούς·** ὡς τῶν Τρῶων συμμάχους **Od**
- lex. **h. αὐτούς]** τοὺς Κικόννας **Υ'**
- lex. **ι 42 a. δασσάμεθα·** ἐμερισάμεθα **Μ'V** / διεμερίσαμεν **Υ'**
sch. om. V^cV^p
- lex. **b. δασσάμεθα]** ἴσως ἐμερίζοντο τὰ λάφυρα ἅπαντες. **M**
- mit. **c. δασσάμεθα·** παράγγελμα ἐστὶ στρατηγικὸν τὰ λάφυρα ἐξ ἴσου διανέμειν. ἢ γὰρ πλεονεξία ὑποτέμνεται τὴν προθυμίαν. ὄθεν καὶ Ἀχιλλεὺς διαλοιδορεῖται Ἀγαμέμνονι.
BHQWXZr

1-2 ARISTON. *in Od.* 87, 12-14

1 παράγγελμα om. X ἐστὶ : ἦν B τὸ τὰ λάφυρα X διανέμειν : ἀπονέμειν WX **2** ὑποτέμνεται : ἀποτέμνεται W ὄθεν om. H
- lex. **d. ὡς]** ἵνα **Pⁱ**
- lex. **e. ὡς μὴ τις κίοι·** ὡς μὴ τις καταλάβῃ στερισκόμενος τῆς ἰσομοιρίας τῶν μεριζομένων.
HQ'W'Z'rⁱ

in lem. μοι ἀτεμβόμενος ante κίοι om. H
- lex. **f1. ἀτεμβόμενος·** στερισκόμενος **E'iG'iH'iM'iP'iVW'iX'iY'iG'ikⁱ** / στερόμενος **zⁱ**

sch. om. V^p **1** ἀστεμβόμενος V^dV^mV^s
- lex. **f2. ἀτεμβόμενος·** στερισκόμενος. ἴσης λείπει τὸ μοίρας. ἢ ἰσομοιρίας. ἥς καθόλου ἐπεμελοῦντο οἱ παλαιοὶ ἐν τε τραπέζῃ καὶ ἄγρας δασμῶ. **Od**
- lex. **g. κίοι·** ἀπέλθοι **M'iVW'iX'i** / ἀπέλθη **Υ'**

sch. om. V^cV^p ἀπέλθοις Wⁱ

- lex. **h. ἴσης**· ισότητος **HⁱMⁱPⁱVgⁱ** / ἰσομοιρίας **WⁱXⁱ**
- sch. om. V^cV^p ἢ ισότητος Hⁱ : ἤγουν ισότητος Yⁱ
- lex. **ι 43 a. διερω̄**· μετὰ τῆς νηός **Gⁱ** / ὄξει τῆ νηΐ **gⁱ** / διύγρω **m** / ἦτοι διὰ τῶν νηῶν **m**
- contx. **b. διερω̄ ποδί**· ἦτοι τῷ πηδαλίῳ, ἴν' ἦ ἀπὸ μέρους τοῖς πλοίοις. ἢ ἀντὶ τοῦ παραχρήμα πρὶν τὴν νοτίδα τοῦ ἰδρω̄τος ξηρανθῆναι, ἦν ἔσχομεν ἐκ τῶν ἀγώνων τοῦ πολέμου. **BHQWZr**
- 1 ἦ om. B
- contx. **c1. διερω̄ ποδί**· μεταφορικῶς, τῆ νηΐ. οἱ δὲ διερω̄ τῷ ὄξει καὶ ταχεΐ. οἱ δὲ τῷ ζῶντι, ἐπεὶ ξηροὶ οἱ ἀποθανόντες. καὶ γὰρ ἐτέρωθι “διερός βροτός” φησίν. **HMPQVWWZr** οἱ δὲ τῆ κώπη. οἱ δὲ τῷ διερω̄ ἐκ τῆς θαλάσσης πρὶν ξηρανθῆναι τὴν ἐκ τῆς βάσεως ὑγρασίαν. λέγειν δὲ τὸν ἰδρω̄τα. **HMQVWZr**
- 2 “διερός βροτός” *Od.* ζ 201
1-4 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 87, 15-21
- sch. om. V^c 1 διερω̄ ποδί τῷ ὄξει V^p μεταφορικῶς — ζῶντι : ἐν νηΐ. ἦτοι μετὰ τῶν νηῶν. μεταφορικῶς ἢ τῷ ζῶντι Wⁱ τὸ ὄξει M 2 ἀποθανόντες M ἐτέρωθι διερός βροτός φησιν : ἐτέρωθι φησὶ διερός βροτός V^p ἐτέρωθι, sed s.l. θεν pro θι corr. (: ἐτέρωθεν) P 3 ἐκ (τῆς θαλάσσης) om. M ἐκ τῆς ἐκβάσεως V^p ὑγρασίαν : ὑγρότητα HWZr 4 λέγειν : λέγει V^aV^dV^pWr
- contx. **c2. διερω̄ ποδί**· μεταφορικῶς τὴν ναῦν λέγει. διὰ τὸ καθάτερ ποδί τῆ νηΐ προΐεναι. οἱ δὲ διερω̄ τῷ ὄξει καὶ ταχεΐ. οἱ δὲ τῷ ζῶντι, ἐπεὶ ξηροὶ οἱ ἀποθανόντες. οἱ δὲ τῆ κώπη οἱ δὲ τῷ διαινομένῳ ὃ ἐστὶν ὑγραιομένῳ τῆ θαλάττῃ πρὶν ξηρανθῆναι τὴν ἐκ τῆς βάσεως ξηρασίαν. λέγει δὲ τὸν ἰδρω̄τα. **V^c**
- 1-4 ARISTON. *in Od.* 87, 15-21
1-4 Ernst, 182 adn. ad sch. 43 (ms. C, nobis V^c)
- 1 ἢ δὲ τροπή διθύραμ[βώδης] post προΐεναι s.l. scr. V^c
- contx. **c3. διερω̄ ποδί**] μεταφορικῶς, τῆ νηΐ. οἱ δὲ διερω̄ τῷ ὄξει καὶ ταχεΐ. οἱ δὲ τῷ ζῶντι, ἐπεὶ

ξηροὶ οἱ ἀποθανόντες. Ὑ οἱ δὲ πρὶν τὴν νοτίδα τοῦ ἰδρώτος ξηρανθῆναι. ἀντὶ τοῦ παραχρήμα. Ὑ

contx. **d. διερωῶ ποδί·** τῆ νηϊ ὁ φθάσας καὶ ἀλὸς ἵππον ἐκάλεσε. διθυραμβικώτερον διὰ τὸ καθάπερ ποδί τῆ νηϊ ἐν θαλάσσει προΐεναι ἡμᾶς. ὡς εἶ τις καὶ χεῖρα ξηρὰν καλοίη τὸ λικμητήριον. ἢ τῷ θαλάσσει ὑγραιομένῳ ἢ τῷ σπουδαίῳ καὶ μὴ ξηραιομένῳ ταῖς ἐξ ἰδρώτων νοτίσιν, ἵνα ἦ διερωῶ ποδί φεύγειν, τὸ παραχρήμα σπουδαίως διὰ θαλάσσει 5 φυγεῖν. τινὲς τῆ κώπη. ἕτεροι διερωῶ. ταχεῖ. ὄξει. διὰ τὸ ὑγιὲς ὁ ἐκ τοῦ ὑγροῦ δοκεῖ παρήχθαι. ἄλλοι τῷ ζῶντι, ὡς τὸ διερὸς βροτὸς. ἢ καθ' ὄν καὶ Θεόκριτος εἶρηκε γόνυ χλωρὸν, τὸ νεάζον καὶ θαλερόν. **Od**

6 καθ' ὁ d

lex. **ι 44 a. ἠνώγεα·** ἐκέλευον **M^v**

sch. om. V^cV^p ἠνόγεα V^a

gram. **b. ἠνώγεα]** ἰωνικόν **Wⁱ**

gram. **c. τοῖ]** οἱ φίλοι μου **Wⁱ**

contx. **d. τοὶ δὲ μέγα νήπιοι·** ἐναντία, φησὶ, λέγει ἑαυτῷ ὁ Ὅμηρος. ἐν μὲν γὰρ Ἰλιάδι παράγει τὸν Ὀδυσσεῖα τύπποντα καὶ τοὺς μηδὲν αὐτῷ προσήκοντας τῶν στρατιωτῶν. “ὄν δ' αὖ δήμου τ' ἄνδρα ἴδοι βοόωντά τ' ἐφεύροι, τὸν σκῆπτρω ἐλάσασκε ταραστάς”. καὶ ταῦτα ποιῶν ἐπειθεν. ἐνταῦθα δὲ οὐδὲ τῶν ἰδίων ἄρχειν δύναται, οὐ γὰρ αὐτῷ πείθονται 5 ἀποπλεῖν. στρατηγοῦ δὲ ἐστὶ κακοῦ τὸ καταφρονεῖσθαι. οὔτε οὖν λέγειν δεινὸς ἦν, ἐπειθε γὰρ ἄν, οὔτε δόξη μέγας, ἐδέδιδε γάρ. οὔτε μὴν χρηστὸς, ἤρουντο γάρ. ἐρούμεν οὖν ὅτι εὐθύς ἀπὸ τῆς νίκης ὄντες οἱ ἐταῖροι ἐγαυρίων τῆ τύχη. τοιαῦτα δὲ τινα καὶ Ἀγαμέμνων πέπονθεν. ἠναντιοῦντο γὰρ αὐτῷ πολλάκις Ἕλληνες. παραδέδωκε δὲ ἡ ἱστορία ὅτι καὶ Ἀλεξάνδρῳ τῷ Μακεδόνι δεῦτερον ἀπόστασιν ἐποίησαν οἱ ἴδιοι αὐτοῦ 10 στρατιῶται. **HQWZr**

2-3 “ὄν δ' αὖ δήμου τ' ἄνδρα ἴδοι βοόωντά τ' ἐφεύροι, / τὸν σκῆπτρω ἐλάσασκεν ὁμοκλήσασκέ τε μύθῳ” // B 198-199

1-10 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 83, 7-18

3 ταραστάς : παραστάς **W^r** **8** ὅτι om. r

- contx. **e. τοὶ δὲ μέγα νήπιοι οὐκ ἐπίθοντο·** ὁ ἐν Ἰλιάδι τύπτων καὶ τοὺς μηδὲν αὐτῷ προσήκοντας ἀπρακτεῖ νῦν εἰς τοὺς ἰδίους. **Od**
- 1 αὐ αὐτῷ d
- lex. **f. ἐπίθοντο]** καταναφώνησιν **Mⁱ**
- gram. **ι 45. πίνετο]** ἐκ[ε]ῖνοις **Wⁱ**
- gram. **ι 46. ἔσφαζον]** ἐκεῖ[ῖν]οι **Wⁱ**
- mit. **ι 47⁹ a. τόφρα δ' ἄρ' οἰχόμενοι·** τὸ τε δὴ Κικόνεσσι γηγόνευν. **B** πῶς οἱ ἀπολλόμενοι Κίκονες βοᾶν εἶχον; φαμέν ὅτι ἐν τῷ πορθεῖσθαι ἐβόων, ἤκουσαν δὲ οἱ γείτονες οἱ τῆν ἠπειρον οἰκοῦντες, ὃ ἐστί μεσόγειοι. οἱ γὰρ πορθάσαντες περιθαλάσσιοι ἦσαν. **BHQWZr**
- 2-4** PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 83, 19-21
- 1-3** πῶς — ἦσαν sub lem. 47 e2 (γγώνευν) scr. M
1 ὄφρα r δ' ἄρ' οἰχόμενοι in lem. om. QWZr **3** πορθηθέντες BQWZr παραθαλάσσιοι BQr
- lex. **b. οἰχόμενοι]** ἀπελθόντες **HⁱMⁱV** / πορευθέντες **Eⁱ**
- sch. om. V^cV^p οἰχομένου V ἀπελθόντος V
- lex. **c. Κίκονες·** οἱ περὶ Ἴσμαρον **OWⁱXⁱd**
- lex. **d. Κικόνεσσι·** τοῖς λοιποῖς **OWⁱXⁱd** Δωρικοῖς **Wⁱ**
- lex. **e1. γηγώνευν·** ἐκάλουν **MⁱVYⁱgⁱ** / ἐβόων **MⁱV** / ἐφώνουν **Yⁱ**
- sch. om. V^p γενώνευν V^dV^mV^s : γέγωνεν V^u ἐβόων om. V^c
- mit. **e2. γηγώνευν·** πῶς οἱ ἀπολλόμενοι Κίκονες βοᾶν εἶχον; φαμέν οὖν ὅτι ἐν τῷ

⁹ apud hoc uersum Κίκονες ut tit. scr. C

πορθεῖσθαι ἐβρόων, ἤκουσαν δὲ οἱ γείτονες οἱ τὴν ἠπειρον οἰκοῦντες, ὃ ἔστι μεσόγειοι.
οἱ γὰρ πορθηθέντες παραθαλάσσιοι ἦσαν. **M**

1-3 “ὡς οἱ μὲν δαίνυντο καθ’ ὑπερεφές μέγα δῶμα / γείτονες ἤδ’ ἔται Μενελάου κυδαλίμοιο” *Od.* δ 15-16

1-3 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 83, 19-21

hoc sch. sub lem. 47a (τόφρα δ’ ἄρ’ οἰχόμενοι) scr. BHQWZr

lex. **ι 48 a. οἱ σφιν]** οἱ τινες αὐτοῖς **W**ⁱ

contx. **b. οἱ σφιν γείτονες ἦσαν·** ἐπισημαίνονται δὲ ἐν Ἰλιάδι γείτονα μὴ ὠνομάσθη ἐν δὲ Ὀδυσσεΐα νῦν δὲ κάκεῖ “ὡς οἱ μὲν δαίνυντο γείτονες ἤδ’ ἔται Μενελάου”. ἴσως δὲ οὐδὲ ἐπήλθεν αὐτῷ χρεία ἐν Ἰλιάδι, ἐνταῦθα δὲ περιέστη καιρός. **H**

2 “ὡς οἱ μὲν δαίνυντο καθ’ ὑπερεφές μέγα δῶμα / γείτονες ἤδ’ ἔται Μενελάου κυδαλίμοιο” *Od.* δ 15-16

1-3 ARISTON. *in Od.* 87, 22-26

contx. **c. οἱ σφιν γείτονες ἦσαν·** τοῦτο οὐκ ἐν Ἰλιάδι εὔρηται. **Od**

gram. **d. ἄμα πλέονες]** παρὰ τὸ ἡμῶν **M**ⁱ

lex. **e. ἀρείους]** κρείττονες **W**^Xⁱ

lex. **ι 49 a. ναίοντες·** οἰκοῦντες **M**^{IV} / ναίεται **P**ⁱ

sch. om. V^eV^p ναίοντες, sed s.l. εται pro οντες corr. (: ναίεται) Pⁱ

lex. **b. ἐπιστάμενοι μὲν ἀφ’ ἵππων·** περιποίησις τοῦ, ἵππότης καὶ πεζοί. **Od**

lex. **ι 50 a. καὶ ὅθι χρή]** καὶ ὡς χρή **M**ⁱ

gram. **b. καὶ ὅτι χρή]** καὶ ὅθι χρή **Y**ⁱ

καὶ ὅθι χρή text. Hom. ed. ὅτι, sed s.l. θ pro τ corr. (: καὶ ὅθι χρή) Yⁱ

lex. **c. ὅθι χρή]** ἢ ἐπὶ νηῶν **E**ⁱ

lex. **d. πεθὸν ἐόντα] μάχεσθαι I'**

gram. **e. ἐόντα] σχῆμα ἐξαλλαγῆς WX'**

gram. **f. ἐόντα] ἐόντας W'**

ἐόντα, sed s.l. ας pro a corr. (: ἐόντας) W'

gram. **ι 51 a. ἦλθον] ὁμόιοι υ'**

mit. **b1. ὅσα φύλλα καὶ ἄνθεα γίνεται ὥρη·** καὶ ἐπὶ τῶν Ἑλλήνων ἐν Ἰλιάδι “ἔσαν δ' ἐν λειμῶνι Σκαμάνδρου ἀνθεμόωντι / μυρίοι, ὅσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίνεται ὥρη”. δόξειεν ἂν τις ἐλάττωσιν εἶναι ἐκ τοῦ ἐπαγομένου τὰ ἄνθεα. ἐλάττω γὰρ τὰ ἄνθη τῶν φύλλων. οὐκ ἔστι δέ. οὐ γὰρ τοῦ πλήθους παραστατικὰ παρείληπται ἄμφω, ὥσπερ 5 ἐπὶ τῶν φύλλων καὶ τῆς ψάμμου “λίην γὰρ φύλλοισιν ἐοικότες ἢ ψαμάθοισιν”. ἐπίτασις γὰρ ἔστι κατὰ τὸ ἐπηνεγμένον. ἀλλὰ τὰ μὲν φύλλα παρίστησι τὸ πλήθος, τὰ δὲ ἄνθη τὴν τοῦ πλήθους ποικιλίαν ἐν τε τῇ καθοπλίσει καὶ τῇ ἄλλῃ ἀμφιέσει τῶν Θρακῶν μάλιστα, ὧν εἰσὶν οἱ Κίκονες, ταῖς χροιαῖς ποικιλλόντων τὴν ἀμφίεσιν. **HQZr**

1-2 “ἔσαν δ' ἐν λειμῶνι Σκαμανδρίῳ ἀνθεμόωντι / μυρίοι, ὅσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίνεται ὥρη” // B 467-468 **5** “λίην γὰρ φύλλοισιν ἐοικότες ἢ ψαμάθοισιν” // B 800

1 φύλα Qr ἄνθεα : ἄρθρα Qr **3** τοῦ (sed τὰ post. corr. Q) ἄνθεα HQZr **6** πλήθους : πλήθου H **8** Κίκοναις Q

contx. **b2. ἦλθον ἔπειθ', ὅσα φύλλα καὶ ἄνθεα·** ἐν μὲν τῷ λίην γὰρ φύλλοισιν ἐοικότες ἢ ψαμάθοισιν. ἐπίτασις ἔστι κατὰ τὸ ἐπηνεγμένον τοῖς φύλλοις τὸ πλήθος τῶν ψαμμάθων. ἐνταῦθα δὲ δόξειεν ἂν ἐλάττωσιν εἶναι τοῦ ἐπαγομένου. ἐλάττω γὰρ τὰ ἄνθη τῶν φύλλων. οὐκ ἔστι δέ. οὐ γὰρ πλήθους παραστατικὰ παρείληπται ἄμφω, 5 ὥσπερ ἐπὶ τῶν φύλλων καὶ τῆς ψαμμάθου. ἀλλὰ τὰ μὲν φύλλα παρίστησι τὸ πλήθος, τὰ δὲ ἄνθη τὴν τοῦ πλήθους ποικιλίαν ἐν τε τῇ καθοπλίσει καὶ τῇ ἄλλῃ ἀμφιάσει τῶν Θρακῶν μάλιστα, ὧν εἰσὶν οἱ Κίκονες, ταῖς χροιαῖς ποικιλλόντων τὴν ἀμφίασιν. **XW**

1 φύλλα καὶ ἄνθεα in lem. om. W ἐν μὲν γὰρ τῷ λίην W **2** ἐπηνεγμένον W **3** ἐλάττωσις W **7** ποικιλλόντες W

gram. **c. γίνεται ὥρη·** τῇ τοῦ ἔαρος. γράφεται καὶ ἦρος. **Od**

lex. **d. ὤρη·** τῷ τοῦ ἀερός καιρῷ **M^v** / ἔαρι **Bⁱ**

sch. om. V^p ἔαρος M^v^a : ἀερός, sed in marg. ἔαρος scr. V^r ἐκ τοῦ τοῦτο δέ post καιρῷ scr., sed eras., V^m

lex. **ι 52 a. ἠέριοι·** ὀρθρινοί **BⁱGⁱHⁱOQⁱVWⁱYⁱZⁱdgⁱkir** / γρ. ὀρθρινοί, γρ. καὶ ὀρθριοί **u** / ὀρθρινοί καὶ πρωϊνοί **M^x**

sch. om. V^p 1 ὀρθριοί V^c

lex. **b. αἴσα]** μοῖρα **Yⁱ**

lex. **c. παρέστη]** ἐπέστη **Eⁱ**

παρέστη, sed s.l. ἐπ pro παρ corr. (: ἐπέστη) Eⁱ

lex. **ι 53 a. αἰνομόροισι·** κακομόροις **HⁱMⁱVgⁱ** / κακοθανατοῖς **WⁱYⁱ**

sch. om. V^p ἐνομόροισι V^mV^o : ἐνομόροισι, sed s.l. corr. αι pro ε (: αἰνομόροισι) V^s

lex. **b. ἴνα]** ὁ πῶς **Yⁱ**

gram. **ι 54 a. ἐμάχοντο μάχη]** παρονομασία **WXⁱ**

lex. **b. ἐμάχοντο μάχη·** Ἄπτικόν τοῦτο καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἡμᾶρ μέχρι μεσημβρίας. **Od**

lex. **ι 55. ἐγχείησιν]** μαχαίραις **kⁱ**

lex. **ι 56¹⁰ a. ὄφρα]** ἕως οὔ **WⁱXⁱ**

lex. **b. ὄφρα μὲν ἕως ἦν]** τὸ ἀπὸ πρωΐας μέχρι ὥρας σ' διάστημα **HQⁱWⁱZⁱrⁱ**

PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 84, 1

μέχρις Z

¹⁰ apud hoc uersum Ἠώς ut tit. scr. C

gram. **c. και άέξετο]** κάξετο **Mⁱ**

lex. **d. άέξετο·** ήξετο **Mⁱ** / ήτοι ηύξανεν ηύξάνετο **EⁱH** / αύξησιν έλάμβανον **WⁱXⁱ**

ήτοι ηύξανεν om. Eⁱ αύξησιν om. Wⁱ

lex. **e. ήμαρ]** τὸ πρ[.]νὸν μέχρι κατάστημα **M** / μέχρι μεσημβρίας **Eⁱ**

lex. **ι 57 a. τόφρα]** τότε **Wⁱ**

lex. **b. άλεξόμενοι·** άμυνόμενοι ή έκκλίνοντες **BEⁱHMQⁱVWⁱXⁱYⁱZⁱru** / ή βοηθοῦντες ή άπόδιώκοντες **M** / άποσοβήσαντες **Fⁱ**

sch. om. V^c 1 ή om. BEⁱMWⁱXⁱYⁱu έκκλίνοντες om. EⁱYⁱ : έκλίνοντες V^u

lex. **ι 58¹¹ a. μετενίσετο·** έβλέπεν **HⁱPⁱ** / έπορεύθη **XⁱYⁱ** / έπορεύετο **Eⁱ**

gram. **b. μετενίσσετο·** και μετενείσετο, ώς οί παλαιοί **Od**

2 μετενίσσετο alia lectio Hom. pro μετενίσετο

lex. **c. μετενίσετο βουλυτόνδε]** έπορεύθη ήγουν προς δύσιν. τότε γάρ λυεται ό βοῦς. **Wⁱ**

lex. **d. βουλυτόνδε·** προς έσπέραν **m** / την έσπέραν **V^{pi}** / και εις τον βάθος **Yⁱ**

lex. **e1. βουλυτόνδε·** τον καιρον εν ω βόες λυονται των έργων. **QⁱVWⁱZⁱru**

sch. om. V^c βουλιτόν V^aV^s : βουλυτόν u οί βόες QⁱWⁱZⁱr άπολύονται QⁱV^aV^sWⁱZⁱru τον έργων Wⁱ

lex. **e2. βουλυτόνδε·** τον έσπερινόν καιρον όταν οί βόες λυονται των έργων. **MMⁱ**

την έπερινήν Mⁱ καιρον om. Mⁱ ότε Mⁱ

lex. **e3. βουλυτόνδε·** καλώς την ώραν οί βόες τής ζεύγης λυονται. **H**

¹¹ apud hoc uersum βουλυτόν ut tit. scr. S

lex. **f. βουλυτόνδε·** εἰς τὴν ὥραν τοῦ βουλυτοῦ, ὅς ἢ μεσημβρία ἐστίν, ἢ ὀλίγον τι μετὰ μεσημβρίαν, ὅτε βόες λύονται τοῦ καμάτου. **Od**

lex. **ι 59 a. κλῖναν·** ἔκκλιναν **MV** / ἔτρεψαν **E'G'MIP'Vgi** / εἰς φυγὴν ἔτρεψαν **O^{msd}**

sch. om. V^p ἔκκλιναν V^dV^rV^s

lex. **b. κλῖναν δαμάσαντες Ἀχαιοῦς]** εἰς φυγὴν ἔτρεψαν ἀνέλοντες τοὺς ἐταίρους **Wⁱ**

lex. **c. δαμάσαντες·** ἀνελόντες **MV** / γρ. ὀλέσαντες **WX**

sch. om. V^p

contx. **ι 60¹² a1. ἔξ δ' ἀφ' ἐκάστης·** πολλοὶ κατηγοροῦν τοῦ ἀπιθάνου, ὧν εἷς ἐστὶ καὶ Ζωῖλος. ἄτοπον γὰρ ἡγοῦνται μήτε πλέονας μήτε ἐλάττους ἀνηρῆσθαι ἀφ' ἐκάστης νῆος, ἀλλ' ἴσως ἀπὸ τοῦ ἐπιτάγματος. χρῆ δὲ τὰ πλάσματα πιθανὰ εἶναι. λυεὶ δὲ ὁ Κράτης οὕτως. βούλεται Ὅμηρος ἑβδομήκοντα δύο ἀπολωλότας σημᾶναι. πεζὸν μὲν τὸ
5 φάναι, ἀπώλλοντο οἱ ἑβδομήκοντα δύο **HQWZr** καὶ σχεδὸν ἀδύνατον εἰπεῖν εἶναι ποιητικὸν διὰ τὸ μέτρον. δώδεκα δὲ νεῶν οὐσῶν καὶ ἀπολλομένων ἑβδομήκοντα δύο, **H** εἶτε ἐκ μιᾶς νεῶς ἀπάντων εἶτ' ἐκ πλειόνων, μηκέτι εἶναι τὸν ἀριθμὸν τῶν στρατιωτῶν πλήρη ἐν ἐκάστῳ πλοίῳ. ὅτε γὰρ ἔμελλον ἀποπλεῖν, τότε ἐξ ὀνόματος καλῶν πάντας καὶ εὐρῶν τοὺς λείποντας, ἀναγκαίως ἐμέρισεν εἰς τὰς ναῦς ἐξ ἴσης.
10 ἐνέλιπον δὲ ἔξ εἰς ἐκάστην ναῦν ἔρεται. **HQWZr**

1-10 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 84, 2-12

3 ἀλλ' ἴσους ὡς Dindorf, 411, 3 (mss. HQ)

4 ἀπολωλότας : ἀπολωλότας r **9** ἐξ ἔλιπον WZ ἔλιπον, sed s.l. ἐν add. (: ἐνέλιπον) Q **10** ἐκάστην Wr ἐρέτας r

contx. **a2. ἔξ δ' ἀφ' ἐκάστης]** οβ' ἀπολωλότας βουλή τῷ Ὀμήρῳ σημᾶναι. πεζὸν οὖν τὸ φάναι ἀπώλλοντο οἱ οβ', καὶ σχεδὸν ἀδύνατον εἰπεῖν ποιητικῶς διὰ τὸ μέτρον. **B**

1-2 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 84 adn. ad l.5

¹² apud hoc uersum ἔξ κατὰ ἰβ' νῆας εἰνίσθη οβ' ὤλοτες ut tit. scr. C

- contx. **b. ἕξ δ' ἀφ' ἐκάστης νηός**· ἀπιθάνως, ὡς Ζωΐλος. οἱ δ' ἀντιλέγοντες λύουσιν, ὡς εὐλογίσαστο τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀπολωλότων ταῖς ὄλαις ναυσί. καὶ ἀπὸ τοῦ πρώην ἀριθμοῦ ἐπιλειπόντων μιᾷ ἐκάστη ἀνὰ ἕξ ἀνδρῶν. **Od**
- lex. **c. ἑταῖροι]** πρὸς ἔμοι ἐρίηρες ἑταῖροι. **Mⁱ**
- lex. **ι 61. ὤλοντο**· ἀπώλοντο **MⁱV**
sch. om V^cV^p
- lex. **ι 62 a. ἔνθεν]** ἔνθα **F**
ἐνθεν, sed s.l. α pro εν corr. (: ἔνθα) **F**
- contx. **b. ἔνθεν δὲ προτέρω**· πρῶτον εἰ σκάρω προδεύσαντες ἔπεσον οἱ ἑταῖροι τοῦ Ὀδυσσέως ὑπὸ τῶν αὐτῶ πίων ἀνὰ δὲ ἔθανον κατὰ νῆα. **M**
- mit. **c. ἔνθεν δὲ προτέρω**· ὅτι ὁ ποιητὴς ἐπικρύπτων τοὺς τόπους τῆς κατὰ τοῦ Ὀδυσσέως πλάνης, καὶ ἐκ τῆς ἱστορίας εἰς μύθους ἀσφαλῶς καὶ ἀνεξελέγκτως ἐξοκέλλειν ἐθέλων κατὰ ποιητικὸν ἐπιτήδευμα, καὶ οὕτως ἀφανίζων τὰ τῆς ἀληθοῦς γεωγραφίας ἵχνη, καὶ οὐδὲν ἀρίδηλον σημεῖον τοπογραφίας τῆ ποιήσει ἐντιθεῖς, ἀλλὰ τέ τινα μεθοδεύει, ὡς
5 αὐτῷ ἀρέσκει, καὶ τὸν Ὀδυσσέα δὲ μεθιστῶν ἐκ τόπου εἰς τόπον ἐπιλεγεί. ἔνθεν δὲ προτέρω μὴ προσπιθεῖς, εἴτε ἐπ' ἀριστερὰ, μῆτ' ἐπὶ δεξιὰ. ἢ πρὸς τὸ δὲ τὸ κλίμα. ἢ πρὸς ἐκεῖνο, ἀλλ' ἐν ἀσαφεῖ ἔων τοῦτο κείσθαι, ὡς ἂν μὴ αὐτόθεν τὸ πλάσμα ἐλέγχεται. τὸ δὲ ἔνθεν δὲ προτέρω οὐ μόνον ἐνταῦθα κείται, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἐκ τῆς τῶν
10 Λωτοφάγων εἰς Κύκλωπας ὁ πλοῦς. κάκειθεν εἰς τὴν Αἰόλου νῆσον, καὶ εἰς Λαιστρυγόνας ἐντεῦθεν. καὶ ἕξ αὐτῶν εἰς τὴν Κίρκην, περιηγουμένου τοῦ ποιητοῦ ἀξυμφανῶς, καὶ μετροῦντος τόπους ἐπίτηδες ἀσαφῶς. **Od**
2 εἰς : εἰ d
- lex. **d. ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν]** εἰς τὸ ἔμπροσθεν **Pⁱ**
- contx. **e. ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν**· ἀντὶ τοῦ εἰς τοῦ ἔμπροσθεν. καὶ ἐξῆς ὁμοίως **HWZ** “οὐδ' ἄρα μοι προτέρω νῆες κίον”. **HZ** οὐχ' ὡς κατεχομένων τῶν νεῶν κατ' ἐμποδισμὸν τινὸς δαίμονος, ἀλλ' ὅτι ἐγὼ οὐκ εἴσασα τὰς ναυς πλεῦσαι, πρὶν κατὰ τὸ ἀρχαῖον ἔθος

5 ἀνακαλέσασθαι τοὺς ἐταίρους. ὦντο γὰρ τοὺς ἐν ἀλλοδαπῇ γῆ ἀποθνήσκοντας δεῖν
καλεῖν, ἵνα μετάγωσιν αὐτοὺς εἰς τὴν πατρίδα. οὕτω καὶ Ἄθηναῖοι κενοτάφιον
ποιούντες τῶν ἐν τῇ θαλάττῃ ἀπολλομένων, κατήσαν περὶ τὸν αἰγιαλὸν, καὶ ἐφώνουν
τρίτον αὐτῶν τὰ ὀνόματα. καὶ οὕτως ἀνεχώρουν. **HWZ** τὸ δὲ ἐξῆς πλέομεν
ἀκαχήμενοι ἦτορ φίλους ὀλέσαντες ἐταίρους, **HWYZ** ἄσμενοι ἀπὸ θανάτου. **HWZ**

2 “οὐδ’ ἄρα μοι προτέρω νῆες κίον” *Od.* ι 64

1-2 ARISTON. *in Od.* 87, 30-33

2-7 οὐχ’ ὡς — ἀνεχώρουν sub lem. 65b (πρὶν τινα τῶν δειλῶν ἐτάρων τρις ἕκαστον) post ἄλλως etiam
scr. W 4-7 ὦντο — ἀνεχώρουν cf. καὶ Ἄθηναῖοι — ἀνεχώρουν sch. 64a (sub lem. οὐδ’ ἄρα προτέρω)
et ὦντο — ἀνεχώρουν sch. 65b (sub lem. πρὶν τινα τῶν δειλῶν ἐτάρων τρις ἕκαστον) et ἄροντο—
ἀνεχώρουν sch. 66a (sub lem. οἱ θάνον ἐν πεδίῳ)

7 περι : παρά Z δέ om. Y

lex. **f. προτέρω**· εἰς τοῦμπροσθεν **ΗἸΜἸΥἸ** / ἔμπροσθεν **gἸ** / πορρωτέρω **WἸΧἸ** /
περαιτέρω **m**

sch. om V^p 1 τόν (non in text. Hom.) ante lem. add. V^a εἰς τὸ ἔμπροσθεν ΜἸΥἸ

lex. **g. ἀκαχήμενοι**· λυπούμενοι **ΜἸV**

sch. om V^cV^p

lex. **ι 63 a. ἄσμενοι**· εὐκταῖοι **ΜἸV** / πρόσθυμοι **ΗἸΥἸ**

sch. om V^cV^p

lex. **b. ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἐταίρους**· ἀντιθετικῶς λυπούμενοι καὶ
χαίροντες. τὸ μὲν, διὰ τοὺς ὀλωλότας. τὸ δὲ, ὅτι μὴ καὶ αὐτοὶ ἀπολώλαμεν. **Od**

1 ἐταίρους in lem. om. d 2 αὐτό d

lex. **c. ὀλέσαντες**· ἀπολέσαντες **ΜἸV**

sch. om V^cV^p

mit. **ι 64 a. οὐδ’ ἄρα προτέρω**· προθύστερον κατὰ ἐπανάληψιν. πρῶτον γὰρ οἱ κείμενοι

ἀνεκλήθησαν. εἶτα αἱ νῆες ἀπλέπλευσαν. ἔθος δὲ ἦν τὰς τῶν ἐπὶ ξένης ἀπολυμένων
 ψυχὰς ἀνακαλεῖν τρεῖς τοὺς ἔτι ἐπιλειπομένους καὶ οὕτως ἀπέναι. ὁ ψυχαγωγία τις
 ἦν, ὡς τῶν ἀνακαλούντων δοκούντων κατάγειν ἐκείνους ἢ μετάγειν εἰς τὴν πατρίδα.
 5 καὶ Πίνδαρος οὖν τὸν Ἰάσονος πλοῦν ἐπὶ ἀνακλήσει τῆς τοῦ Φρίξου ψυχῆς ἐκ τῆς
 Κολχίδος γῆς γενέσθαι μυθολογεῖ. καὶ Ἀθηναῖοι δὲ κενοτάφιον ποιοῦντες τῶν ἐν
 θαλάσῃ ἀπολλυμένων, κατήεσαν περὶ τὸν αἰγιαλὸν, καὶ φωνοῦντες τρίτον αὐτῶν τὰ
 ὀνόματα, οὕτως ἀνεχώρουν. καὶ ἄλλως δὲ φασὶ τρεῖς ἕκαστον ἀνεκαλοῦντο τῶν
 10 τεθνεώτων ἐν μάχῃ, ἀφοσιούμενοι τὴν ἐκείνων μνήμην, ὡς ἂν μὴ δοκῶσιν
 ἐπιλελήσθαι αὐτῶν, ἤδη δὲ καὶ, ἵνα μὴ τις ζῶν καὶ ἐπικρυπτόμενος διὰ τοὺς πολεμίους
 καταλειφθεῖ ἐκεῖ. καὶ τοῦτο μὲν Ὀμηρικόν. Ἄρ[ρ]ιανὸς δὲ φησὶν ὅτι καὶ παρὰ Βυθινοῖς
 τελοῦνται τὰ νεκύσια, ἐν οἷς ἦν ἔθος καλεῖν ὀνομαστικὰ τὰς τῶν κατοικομένων ψυχὰς,
 ὅσοι τελευτᾶν ἔτυχον ὑπερόριοι, καὶ κατακαλεῖν αὐτοὺς ἕς τρεῖς, καὶ δέεσθαι ἀνελεθεῖν
 ὡς μετάσχοιεν τῆς δαιτὸς. ὅτι δὲ ἐπανάκλησιν ψυχῶν ἐδόξαζον τινές, οὐ μόνον αἱ
 15 νεκυομαντικαὶ δηλοῦσι ψυχαγωγίαι, ἀλλὰ καὶ αἱ λοιπαὶ ἱστορίαι. φασὶ καὶ ὅτι
 Σαμόλιδος διδάξαντος, ὃς δοκεῖ πρότερον Πυθαγόρου γενέσθαι, ἔθουον οἱ Γέται καὶ
 εὐωχοῦντο ἐπὶ τοῖς τεθνεώσιν, ὡς αὐθις ἤξοντος τοῦ ἀποθανόντος. **Od**

5 Pind. *P.* 4 160 15 Hdt. 4, 95-96

6-8 καὶ Ἀθηναῖοι — ἀνεχώρουν cf. ὦντο — ἀνεχώρουν sch. 62e (sub lem. ἐνθεν δὲ προτέρω πλέομεν)
 et ὦντο — ἀνεχώρουν sch. 65b (sub lem. πρὶν τινα τῶν δειλῶν ἐτάρων τρεῖς ἕκαστον) et ἄροντο—
 ἀνεχώρουν sch. 66a (sub lem. οἱ θάνον ἐν πεδίῳ)

1 οὐδ' ἄρα μοι προτέρω text. Hom. ed. 4 ἐκείνου d 13 τῆς : τοῖς d 14 ἐπανάληψιν, sed eras. et s.l.
 κλησιν pro ληψιν corr. (: ἐπανάκλησιν) O

lex. **b. προτέρω]** ἔμπροσθεν Υἱ

contx. **1 65 a1. πρὶν τινα·** ἀρχαῖον ἔθος ἦν τῶν ἐπὶ ξένης ἀπολλυμένων τὰς ψυχὰς ἐκ τρίτου
 ἀνακαλεῖν. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἵνα εἴ τις ὑπολίποιο ἐν τῷ πεδίῳ προσέλεθη. **HQ'WZ'i'**

1 ἀρχαῖον om. W'iZ' 2 ei om. r' ὑπολείποιο H προσέλεθοι Q'i'

contx. **a2. πρὶν τινα]** ἀρχαῖον ἔθος ἦν οἱ ἀποθνήσκοντες εἰς ξένον τόπον, τρίτον κράτους διὰ
 τὸ ἀκοῦσαι τινος, ἵνα δὲ μετάγωσιν αὐτοὺς εἰς τὴν πατρίδα. ἢ οὕτως· ἀρχαῖον ἔθος
 τῶν ἐπὶ ξένης ἀπολλυμένων γαίης τὰς ψυχὰς ἀνακαλεῖν τρίτον τοὺς περιλειφθέντας,
 ἐπὶ ἀπίωσιν οἴκαδε. ἢ ἵνα καὶ εἴ τις ἀπολίποιο ἐν τῷ πεδίῳ προσέλεθη. **Υ**

2-4 ἀρχαῖον — προσέλθη, cum uariationibus, sub lem. 65 g1 (τρίς ἕκαστον αὔσαι) scr. GMV **3-4** τῶν ἐπί — προσέλθη, cum uariationibus, sub lem. 65b (πρὶν τινα τῶν δειλῶν ἐτάρων τρίς ἕκαστον) scr. WX

contx.

b. πρὶν τινα τῶν δειλῶν ἐτάρων τρίς ἕκαστον· συνήθεια ἦν τοῦτο τοῖς παλαιοῖς τὸ τὰς τῶν ἐπί ξένης ἀπολλυμένων ψυχὰς ἀνακαλεῖν τρίτον. τοὺς παραλειφθέντας, ἐπ’ ἂν ἀπίωσιν οἴκαδε. ἢ ἵνα καὶ εἴ τις ὑπολήπτοιο ἐν τῷ πεδίῳ προσέλθη. **WX**

5

ἄλλως· οὐχ ὡς κατεχομένων τῶν νεῶν κατ’ ἐμποδισμόν τινός ἀλλ’ ὅτι ἐγὼ οὐκ εἴσασα τὰς ναῦς πλεῦσαι πρὶν κατὰ τὸ ἀρχαῖον ἔθος ἀνακαλέσθαι τοὺς ἐταίρους. ᾤοντο γὰρ τοὺς ἀποθνήσκοντας δεῖν καλεῖν. ἵνα ἐν ἀλλοδαπῇ μεταγῶσιν αὐτοὺς εἰς τὴν πατρίδα. οὕτω καὶ Ἀθηναῖοι κενοτάφιον ποιοῦντες τῶν ἐν θαλάττῃ ἀπολλυμένων, κατήσαν περὶ τὸν αἰγιαλόν. καὶ ἐφώνουν τρίτον τὰ ὀνόματα αὐτῶν. καὶ οὕτως ἀνεχώρουν. **WX**

1-3 συνήθεια— προσέλθη, cum uariationibus, sub lem. g1 (τρίς ἕκαστον αὔσαι) scr. MV **2-3** τῶν ἐπί — προσέλθη, cum uariationibus, sub lem. 65 a2 scr. Y **4-8** οὐχ’ ὡς — ἀνεχώρουν sub lem. 62e (ἐνθεν δὲ προτέρω πλέομεν) etiam scr. W **5-8** ᾤοντο — ἀνεχώρουν cf. ᾤοντο — ἀνεχώρουν sch. 62e (sub lem. ἐνθεν δὲ προτέρω πλέομεν) et καὶ Ἀθηναῖοι — ἀνεχώρουν sch. 64a (sub lem. οὐδ’ ἄρα προτέρω) et ἄροντο— ἀνεχώρουν sch. 66a (sub lem. οἱ θάνον ἐν πεδίῳ) **1** ἐτάρων τρίς ἕκαστον in lem. om. W **6** ἐν ἀλλοδαπῇ om. X

lex.

c. τῶν δειλῶν] ἐκ τῶν ἀποθανόντων λέγει. **Mⁱ**

lex.

d. δειλῶν] ἀθλίων **Yⁱ**

contx.

e. τρίς ἕκαστον· τῶν ἀπολλυμένων ἐν ξένη γῆ τὰς ψυχὰς εὐχαῖς τισὶν ἐπεκαλοῦντο ἀποπλέοντες οἱ φίλοι εἰς τὴν ἐκείνων πατρίδα, καὶ ἐδόκουν κατάγειν αὐτοὺς πρὸς τοὺς οἰκείους. **H**

lex.

f. τρίς ἕκαστον αὔσαι] φωνήσαι **Yⁱ**

contx.

g1. τρίς ἕκαστον αὔσαι· ἀρχαῖον ἔθος τῶν ἐπί ξένης ἀπολλυμένων τὰς ψυχὰς ἀνακαλεῖν τρίτον. τοὺς περιλειφθέντας ἐπὶ ἀπίωσιν οἴκαδε. ἢ ἵνα καὶ εἴ τις ἀπολείπτοιο ἐν τῷ πεδίῳ προσέλθοι. **GMV**

1-3 ἀρχαῖον — προσέλθοι, cum uariationibus, sub lem. 65 a2 (πρὶν τινα) scr. Y

1 ἔθος δὲ M ἀπολλυμένων V^p **2** ὑπολειφθέντας V^p ἐπὶ — ἢ om. V^p ἐπίωσιν V^a εἴ τις : ἔτι V^a τις : τι V^u ὑπολείπτοιο V^p

- contx. **g2. τρίς ἕκαστον ἄουσαι]** ἔθος τῶν ἐπὶ ξένης ἀπολλυμένων τὰς ψυχὰς ἀνακαλεῖν τρίτον. τοὺς περιλειφθέντας ἐπὶ ἀπίωσιν οἴκαδε. ὁ δὲ λόγος προθυ[] πρῶτον ἕκαστος τῶν κειμένων ἀνεκαλέσθη, εἶτα αἱ νῆες ἀπέπλευσαν. **V^c**
- lex. **h. ἄουσαι]** καλέσαι **Iⁱ**
- contx. **ι 66 a. οἱ θάνον ἐν πεδίῳ·** ἄροντο γὰρ τοὺς ἐν ἀλλοδαπῇ θνήσκοντας χώρα δεῖν καλεῖν, ἵνα μετάγωσιν αὐτοὺς εἰς τὴν πατρίδα. οὕτως καὶ Ἀθηναῖοι κενοτάφιον ποιοῦντες τῶν ἐν τῇ θαλάττῃ ἢ ἐν πολέμῳ ἀπολομένων. περὶ τὸν αἰγιαλὸν ἤρχοντο καὶ ἐφώνουν τρίτον αὐτῶν τὰ ὀνόματα. καὶ οὕτως ἀνεχώρουν. οὕτως καὶ οὔτοι. **M**
- 1-4** cf. ὦοντο — ἀνεχώρουν in sch. 62e (sub lem. ἐνθεν δὲ προτέρω πλέομεν) et καὶ Ἀθηναῖοι — ἀνεχώρουν in sch. 64a (sub lem. οὐδ' ἄρα προτέρω) et ὦοντο — ἀνεχώρουν in sch. 65b (sub lem. πρὶν τινα τῶν δειλῶν ἐτάρων τρίς ἕκαστον)
- lex. **b. ὕπο δρωθέντες]** ὑπολίπτοιτο **Wⁱ**
- lex. **c. δρωθέντες·** ἀφανισθέντες **HⁱMⁱPⁱYⁱ** / ἀναιρεθέντες **GⁱHⁱMⁱVXⁱWⁱgⁱ** / ἀπὸ ἔθῃ ἀναιρεθέντες **u**
- sed sch. om **V^cV^p** **1** ἀνερεθέντες **gⁱ**
- gram. **ι 67. ἐπῶρσα]** ἐπόρσα **gⁱ**
- ἐπῶρσα, sed s.l. ο pro ω corr. (: ἐπόρσα) **gⁱ**
- lex. **ι 68 a. λαίλαπι]** ἀνεμοστροφύλλῳ **gⁱ**
- lex. **b. λαίλαπι·** τῷ μετὰ ἀνέμων ὄμβρῳ **MⁱV** / λαίλαψ ὁ μετ' ὄμβρου ἄνεμος **Hⁱ**
- sch. om **V^c**
- lex. **ι 69¹³ a. ὀρώρει]** διηγέρθη **Yⁱ** / ἐπὶ φῶνῃ αὐτόθεν **P**
- contx. **b1. ὀρώρει δ' οὐρανόθεν·** ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ ἀορασία γέγονεν. συνεκρατήθη γὰρ ὑπὸ

¹³ apud hoc uersum νύξ ut tit. scr. C

τῶν νεφῶν σκότῳσις. διὸ καὶ εἶπεν οὐρανόθεν αὐτὴν γενέσθαι τὴν νύκτα. ὃ ἐστὶν ἐξ ἀέρος. ἢ γὰρ τοι κυρίως νύξ γῆς ἐστὶ σκιά, οὐ μὴν σκότος νεφῶν ἐν τῶν. **M**

3 ἐν τῶν : ἐν ἀέρι EUST. *in Od.* 323, 37

contx. **b2. ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ**· ἐξ ἀέρος, ἢ ἐκ τῶν νεφῶν σκότῳσις. ἢ γὰρ κυρίως νύξ γῆς ἐστὶ σκιά. **Od**

contx. **c. ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ]** ἦτοι σκότος. νύκτα δὲ οὐδέποτε ἐξ Ὀλύμπου ἐρεῖ γεγονέναι ὁ ποιητής. φαίνεται τὴν νύκτα. “ἦμος δ' ἥλιος κατέδου καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν”. **H**

2 “ἦμος δ' ἥλιος κατέδου καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν” *Od.* κ 478

1-2 ARISTON. *in Od.* 88 adn. ad l.5

lex. **d. δ' οὐρανόθεν νύξ]** ἦτοι ἀεροῦ ἐκ τῶν νεφῶν σκότῳσις. **Xⁱ**

gram. **ι 70 a. αἰ]** νήες **Υⁱ**

lex. **b. ἐφέροντο**· διὰ τὴν ἐκ τοῦ σφοδροῦ πνεύματος τῶν ἰστίων πολλὴν ἔντασιν. καὶ ἔστιν ὁμοιον τῷ, ἐπὶ κάρ. ἐξ ὀρέων ἐπὶ κάρ. **Od**

1-2 EUST. *in Od.* 323, 38-39

hoc sch. sub lem. 70e (ἐπικάρσαι) scr. V^c

lex. **c. ἐπικάρσαι]** πλάγαι **CⁱGⁱHⁱIⁱMⁱPⁱQⁱVⁱWⁱYⁱZⁱgⁱkⁱrⁱu** / ἐκ πλάγαι **Xⁱ** / ἐπικάρσαι ἢ πλάγαι αὐτῶν **Wⁱ**

V^c cf. infra ἐπικάρσαι V πλάγαι V

lex. **d. ἐπικάρσαι**· ἐπὶ κεφαλῆν. οὐ γὰρ πλάγαι ὡς τὸ ἐγκάρσαι. **Od**

contx. **e. ἐπικάρσαι**· νῦν οὐ πλάγαι, ἀλλ' ἐπὶ κεφαλῆν, διὰ τὴν ἐκ τοῦ σφοδροῦ πνεύματος τῶν ἰστίων πολλὴν ἔντασιν. καὶ ἔστιν ὁμοιον τῷ, ἐπὶ κάρ. ὡς τὸ, ἐξ ὀρέων ἐπὶ κάρ. **V^c**

1-2 EUST. *in Od.* 323, 38-39

1-2 διὰ τήν — ἐπὶ κάρ sub lem. 70b (ἐφέροντο) scr. Od
cett. V cf. supra

lex. **ι 71 a. τριχθά τε·** τρηχυφωνίαν ἤχου ῥήξεως δηλοῖ. **Od**

lex. **b. ἴς ἀνέμοιο·** ἄνεμος **M^V** / ἡ δύναμις **Pⁱ**

sch. om V^cV^p ἄνεμοι V^a

lex. **ι 72 a. κάθεμεν·** κατεθήκαμεν **HⁱM^VW^XIⁱ** / κατεθέμεθα **Iⁱ** / κατήκαμεν **Eⁱ**

sch. om V^cV^p κάθεμεν text. Hom. ed.

lex. **b. δείσαντες]** πτωθέντες **Qⁱ**

πτωθέντες Qⁱ

gram. **ι 73 a. αὐτάς]** τὰς νῆας **Yⁱ**

lex. **b. ἐσσυμένως·** ἐσπευσμένως **V** / σπουδαίως **EⁱIⁱQⁱZⁱ** / μετὰ σπουδῆς **Mⁱ** /
ταχέως **PⁱWⁱ** / προθύμως **V^agⁱu**

sch. om V^cV^p ἑσσυμένος ut lem. scr. V^d ἐσπευσμένος V, Ernst correxit p.183 adn. ad sch. 73a
ἐσπευσμένος om. V^a : ἐπευσμένος V^d : ἀπευσμένος V^rV^u ἴσως ἐπεσσυμένως post ras. in margine scr.
V^r

lex. **c. προερρύσσαμεν·** προθακειλκύσαμεν **M^V** / εἰλκύσαμεν **Qⁱ**

sch. om V^cV^p προερρύσσαμεν text. Hom. ed. προερρύσαμεν V^d : προερρύσομεν V^a

lex. **d. προερύσσαμεν·** Ἄρισταρχος προερέσσαμεν **Od** / γρ. προερύσαμεν **Xⁱ**

προερέσσαμεν / προερύσσαμεν uu. ll. Hom.

lex. **ι 74 a. ἡματα·** ἡμέρας **V**

sch. om V^cV^p

- lex. **b. συνεχές**· συνεχῶς **M'Vg'** / πυκνῶς **Y'** / ἐκτείνει ἀσυνήθως **Od**
sch. om V^cV^p
- lex. **ι 75 a. θυμόν]** ψυχὴν **G'H'**
- lex. **b. θυμόν ἔδοντες**· τὴν ψυχὴν κατεσθίοντες δὲ ἀντὶ τοῦ κατεσθιόμενοι. **M'V**
sch. om V^c κατεσθίοντες : ἐσθίοντες V^a : ἔχοντες V^m δὲ om. V
- lex. **ι 76a. εὐπλόκαμος]** διὰ τὰς [...]ας **Y'**
- lex. **b. ἡμαρ**· τὴν ἡμέραν **Od**
- lex. **c. τέλεσε**· ἐτελείωσεν **M'V** / ἐπλήρωσεν **M'VX'**
sch. om V^cV^p ἐπλείωσεν V^r
- lex. **d. Ἡώς**· ἡ σωματοειδῆς **Od**
- lex. **ι 77a. ἰστία]** ἄρμενα **Q'r'**
- lex. **b. ἐρύσαντες**· ἀνελκύσαντες **G'Mi'OVd**
sch. om V^cV^p ἐρύσαντε V^u
- lex. **ι 78a. ἡμεθα**· ἐκαθήμεθα **G'Mi'Q'VX'ig'r'**
sch. om V^cV^p ἡμεθα, sed s.l. καθ add. (: καθήμεθα) $X'ig'$
- lex. **b. ἄνεμος καὶ κυβερνήται**· φ[] τὴν ναῦν ἄνευ δὲ ἐταίρου ἕτερον ἐπικίνδυνον φέρει. **M**
ἄνεμος τε κυβερνήται text. Hom. ed.
- lex. **c. ἴθουνον**· ἐπ' εὐθείας ἔφερον **G'M'VX'**
sch. om V^cV^p

lex. **ι 79a. καί νύ]** και δὴ Υἱ

lex. **b. ἀσκηθῆς]** ὑγιῆς ἐξ ἐπιμελείας ΗἰΜἰ'VW'X'Y'u / ὑγιῆς g'k' / ἀβλαβῆς ΕἰΗἰQ'P'W'X'Z'ι' / ἢ ἀντὶ τοῦ ἀσινοὶ Υἱ

gram. **c. ἀσκηθῆς·** ὁ ἀβλαβῆς γίνεται ἀπὸ τοῦ σχέθω ἀσχεθῆς. και τρόπος τοῦ χ εἰς κ και τοῦ ε ἐκ η, ἀσκηθῆς. ὁ μὴ παθῶν ἀεικέλια μὴ δ' ἄσχετα. W

lex. **d. ἰκόμην]** ἦλθον Q'ι'

contx. **ι 80¹⁴ a. ἀλλά με κῦμα ῥόος τε περιγνάμπτοντα Μάλειαν]** ἀλλὰ μὲν τὸ κῦμα και ὁ βορέας. Μάλεια δὲ ἀκρωτήριον τῆς Λακωνικῆς H

2 Μάλεια — Λακωνικῆς, cum uariationibus, sub lem. 80e (περιγνάμπτοντα) scr. V^p

lex. **b. κῦμα ῥόος τε·** ῥοώδης γὰρ ἢ ἐκεῖ θάλασσα Od

lex. **c. ῥόος·** ῥοῦς V / ῥεῖθρον Vg' / [...]θρον Υἱ

sch. om V^cV^p θεῖθρον V^u

gram. **d. περιγνάμπτοντα·** ἐμέ B'ι

lex. **e. περιγνάμπτοντα·** περικάμπτοντα. ΗἰΜἰ'P'VW'X'Y'g'iu Μάλειαν τὸ ἀκρωτήριον τῆς Λακωνικῆς. V^p

1-2 Μάλειαν — Λακωνικῆς, cum uariationibus, sub lem. 80a (ἀλλά με κῦμα ῥόος τε περιγνάμπτοντα Μάλειαν) scr. H

1 περιγνάμπτοντα (μ ante π) ut lem. scr. V^aV^u

lex. **f. Μάλειαν·** ἀκρωτήριον τῆς Λακωνικῆς ΕἰΜἰ'P'VW'X'iu / ἐστι δὲ νῆσος τῆς Λακωνικῆς B'ι / ἐκ γῆς τῆς Λακωνικῆς C'V^p / ἀκρωτήριον G'Yἱ

contx. **g. Μάλειαν]** νῦν ἐνικῶς Μάλειαν, ἐτερῶθι δὲ πληθυντικῶς. “ἀλλ’ ὅτε δὴ ρ’ ἔμελλον

¹⁴ apud hoc uersum Μάλεια Κυθήρων ut tit. scr. S

Μαλειάων ὄρος αἰπὺ ἴξεσθαι”. **HQWZr**

1-2 “ἀλλ’ ὅτε δὴ ῥ’ ἔμελλεν Μαλειάων ὄρος αἰπὺ / ἴξεσθαι” *Od.* δ 514-515

1-2 ARISTON. *in Od.* 88, 6-9

1 ἔμελλεν Qr

lex. **ι 81a. καὶ βορέης·** καὶ βορέας **Υ'**

lex. **b. καὶ βορέης·** ὁ γὰρ νότος μᾶλλον προσαράσσει. **Od**

contx. **c. καὶ βορέης ἀπέωσε·** τῆς Λακωνικῆς πόλεως, ὡς ἐκεῖ ἐν Κυθήροις αὐτοῦ βουλομένου καταχθῆναι ἢ συνέδριον δὲ πρὸ τῆς Λακωνικῆς. **HQWZr**
καὶ ἄλλως· ἀνέμου ὄντος σφοδρῶ ἀπὸ τῆς περὶ Μάλειαν καὶ Κύθηραν θαλάττης, εἰς τὴν Λιβύην ἀπηνέχθην, ὅπου ἦσαν οἱ Λωτοφάγοι. **HQWZr**

1 Κιθήροις r **3** καὶ ἄλλως om. r **4** Λωτοφάγες H

lex. **d. ἀπέωσεν·** ἀπωθήσατο **G'IM'VW'X'Y** / ὤθισεν **H'V** / ἐξώρισεν **Υ'**

sch. om V^cV^p εὐπέωσεν V^u : ἄπεσεν V^a ὤθισεν om. V^s

lex. **e. ἐξώσεν·** ὅθεν ἐξῶσαι ἄνεμοι **Od**

ἀπέωσεν text. Hom. ed. ἄνεμοι : ἄμαιμοι d

lex. **f. παρέπλαγξεν·** ἀπεπλάνησεν **E'IM'VY'** / ἐπλάνησε **Wg'** / ἐλάνησεν **X'** / ἀπήγαγε **E'** / ἐπλάγξεν **k'**

sch. om V^p

lex. **g. Κυθήρων·** Κύθηρα νῆσος τῆς Λακωνικῆς **G'IM'VW'X'Y'u** / ἀπὸ Κυθήρων νῆσος τῆς Λακωνικῆς **W'X'**

sch. om V^cV^pV^s **1** Κυθήρων, sed s.l. εἰ pro η corr. (: Κυθείρων) V^r Κύθηρα om. Hⁱ : Κύθηρα, sed s.l. εἰ pro η corr. (: Κυθείρα) V^r

lex. **ι 82. ὀλοοῖς·** ὀλεθρίοις **M'Vg'**

sch. om V^cVP

contx. **ι 83. αὐτὰρ δεκάτη·** διὰ τοῦ ἔννεαήμερου πλοῦ πάνυ μακρὰν, ὁ ποιητὴς ἐξέωσε τῶν τοῖς ἔλλησι γνωρίμων τόπον τὸν Ὀδυσσεά. **Od**

mit. **ι 84¹⁵ a. γαίης Λωτοφάγων]** τοὺς Λωτοφάγους ἐν Λιβύῃ ὑποτίθενται οἱ νεώτεροι. μέχρι δὲ νῦν Αἰγύπτιοι βοτάνην ξηραίνοντες ἀλοῦσι καὶ πέττοντες ἐσθιοῦσιν. **HQWZr**

1-2 τοὺς Λωτοφάγους — ἐσθιοῦσιν sub lem. 84c (γαίης Λωτοφάγων) etiam scr. W

1 οὗς r ὑποτίθενται εἶναι οἱ νεώτεροι QWZr

mit. **b. γαίης Λωτοφάγων·** εἰς Μαλείαν πλεύσαντες καὶ πρὸς Κυθήρας, εἰς Λωτοφάγους ἦλθον, οἱ λωτὸν δόντες φαγεῖν τὴν ἰδίαν πατριδα μισῆσθαι ἐποίησαν. **M**

mit. **c. γαίης Λωτοφάγων·** τὸν λωτὸν ἀλληγοροῦσιν εἰς τὰς ἡδονὰς διὰ τῶν γευστῶν. αἶρ ἦπωνται πολλοί. ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς φιλόσοφος καὶ σώφρων ὢν, καὶ ἀεὶ ἐρῶν τῆς Πηνελόπης ἦτοι τῆς φιλοσοφίας, κατεφρόνει πασῶν τῶν βιωτικῶν ἡδονῶν. καὶ γὰρ τὴν αὐτῷ πλάνην εἰς τὸν βίον μετάγουσιν. εἰσὶ δὲ τινες οἱ ἀφ' ἑαυτῶν μετρεχόμενοι τὸ
5 ἀγαθὸν τινὲς δὲ δέονται παιδαγωγίας καὶ διορθώσεως. ὡς οἱ περὶ τὸν Ὀδυσσεά δέονται γὰρ Ὀδυσσεῶς ἦτοι ἀνθρώπου σώφρονος καὶ ἐναρέτου, ὥστε αὐτοὺς ἐλकुσαι ἐκ τῶν βιωτικῶν ἡδονῶν πρὸς τὰς ἀρετὰς. **WX** τοὺς Λωτοφάγους ἐν Λιβύῃ ὑποτίθενται οἱ νεώτεροι. μέχρι δὲ νῦν Αἰγύπτιοι βοτάνην ξηραίνοντες ἀλοῦσι δὲ πέττοντες ἐσθιοῦσιν. **W**

7-9 τοὺς Λωτοφάγους — ἐσθιοῦσιν sub lem. 84c (γαίης Λωτοφάγων) etiam scr. W

lex. **d. Λωτοφάγων]** γένος / ἔθνος **Υ'**

mit. **e. Λωτοφάγων·** λωτὸς καρπὸς δένδρου εὐκότος μεσπίλη, οὗ καὶ οἶνος ἐκθλίβεται καθὰ καὶ τῶν φοινίκων, τοὺς δὲ Λωτοφάγους Μήνιγγι νήσῳ ἐμπεριγράφουσιν. οἱ δὲ φασὶν ὅτι λωτὸς, πῶα καὶ ρίζα, ἀφ' ἧς σπιούμενοι οἱ τὴν ἄνυδρον νεμόμενοι οὐ δέονται ποτοῦ, ὅπερ οὐδὲ ἔχουσι διὰ τὴν ἀνυδρίαν. καὶ δοκεῖ καὶ ὁ ποιητὴς οὐκ ἀπὸ δένδρου
5 εἰδέναι εἶναι τὸν λωτὸν, οἷς ἀνθινον αὐτὸν εἶδαρ φησί. καὶ ἐρέπτεσθαι αὐτὸν λέγει, ἀλόγοις γὰρ ζῷοις οἰκεῖον τὸ ἐρέπτεσθαι, ἅ ἐκ τῆς ἔρας ἐθίουσι. τινὲς δὲ ἱστοροῦσι καὶ

¹⁵ apud hoc uersum Λωτοφάγων ut tit. scr. C; Λωτοφάγοι ut tit. scr. Sk; et Lotophagi ut tit. scr. W

ὅτι παρήκουσιν οἱ Λωτοφάγοι καὶ μέχρι τῶν ὑπὲρ τῆς ἐσπερίας Μαυρουσίων Αἰθίοπων. τὰ δὲ τῆς Ὀδυσσεΐας ὑπομνήματα βοτάνην φασὶν εἶναι τὸν λωτὸν, ἦν Αἰγύπτιοι ξηραίνοντες ἀλοῦσι, καὶ πέπτοντες ἐσθίουσιν. στή δὲ καὶ τὰ παρ' Ἡρόδοτος
 10 περὶ λωτοῦ Ἀθηναῖος. ὁ τοῦ Αἰγυπτίου καλάμου καυλὸς μῆκος ὁ μακρότατος εἰς τέσσαρας πήχεις, πάχος δακτυλίου, ὅμοιος καλάμῳ λευκῷ ἀγονάτῳ. ἐπὶ τούτῳ δ' ἡ κωδύα. καὶ τὸ ἄνθος διπλάσιον ἢ μήκωνος. τὸ δὲ τοιοῦτον ἄνθος στεφανωταὶ ὄν Αἰγύπτιοι καλοῦσι λωτικόν, Ναυκρατῖλαι μελίλωτον. ἀφ' οὗ καὶ στέφανοι μελιλώτινοι, πάνυ εὐώδεις. καὶ καύσωνος ὥρα ψυκτικώτατοι. Πολύβιος δὲ φησὶν αὐτόπτης
 15 γένεσθαι λωτοῦ. καὶ εἶναι δένδρον οὐ μέγα, τραχὺ καὶ ἀκανθῶδες, φύλλα ἔχον χλωρὰ ὅμοια ῥάμνῳ, καρπὸς δὲ αὐτοῦ τὴν μὲν ἀρχὴν ὅμοιος λευκαῖς μυρτίσιν, αὐξομένη δὲ γίνεται τῷ μὲν χρώματι φοινικοῦς, τῷ δὲ μεγέθει στρογγύλαις ἐλαίαις ὅμοιος. πυρῆνα δὲ ἔχει τελέως μικρὸν. γίνεται δὲ φησὶ καὶ οἶνος ἐξ αὐτοῦ ἡδύς καὶ ἀπολαυστικός, ὦ χρώνται χωρὶς ὕδατος. οὐ μένει δὲ πλέον δέκα ἡμερῶν. διὸ καὶ ποιοῦσιν αὐτὸν κατὰ
 20 βραχὺ πρὸς τὴν χρεῖαν. **Od**

9 Hdt. 2, 96 14 Polyb. 1, 39

12 στεφανωταὶ : στεφανωτικὸν EUST. in Od. 324, 34 λωτικόν: λωτὸν EUST. in Od. 324, 35 17 στρογγύλαις : γογγύλαις EUST. in Od. 324, 39

cf. circiter sch. 93a sub lem. λωτοῖο

3 δέονται : δαίονται d 5 αὐτόν : αὐτῶν d 10 καλάμου, supra correxit O : καλάμον d 12 (δ' ἢ) κωδύα eras. et post ἡ διὰ scr. O : δ' ἡδία d 17 ἐλαίας d

lex. **f1. ἄνθινον]** λωτόν **G'W'g'** / ἐξ ἀνθοῦ **Υ'**

lex. **f2. ἄνθινον·** λωτός ἐστι βοτάνη εὐοσμος. ἔνιοι δὲ μυρόλωτον λέγουσι **HPQ'W'Y'Z'i'**
 εὐοσμος **HP'i'Q'W'Z'i'**

1 λωτός ἐστι βοτάνη εὐοσμος : λωτός καὶ βοτάνη εὐδμος Υ 2 εὐοδμος Pⁱ : εὐσμον W'Zⁱ καὶ δὲ γλυκοκ[.] post λέγουσι scr. Υ

lex. **g. ἄνθινον εἶδαρ·** τὸν λωτόν **H'i'M'V'X'u** ἢ τροφήν ἐξ ἀνθέων. **H'i'M'V'u**

sch. om V^cV^p λωτόν V^u

gram. **h. ἔδουσιν]** βρώμα **H'i'Q'i'**

- lex. **ι 85 a. βήμεν·** ἔβημεν **Μ'V** / ἐξήλομεν **Μ'VX'ι**
 sch. om V^cV^p
- lex. **b. ἀφυσσάμεθα·** ἠντλήσαμεν **Η'Μ'Ρ'VX'κ'ι**
 sch. om V^cV^p
- contx. **ι 87 a. σίτοιό τ' ἐπασσάμεθα, ἡδὲ ποτήτος·** ἐν ἄλλοις μέντοι διὰ τὸ δέψης βίαιον. τὸ πίνειν πρῶτον φράζει, αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος. **Od**
- lex. **b. ἐπασσάμεθα·** ἐγευσάμεθα **Ι'Μ'Vυ**
 sch. om V^cV^p ἀπασσάμεθα V^υ
- lex. **c. ποτήτος·** ποτοῦ **Μ'V**
 sch. om V^cV^p
- lex. **ι 88a. προΐεν·** προέπεμπον **Γ'Η'Μ'Vgi** / ἔπεμπον **Ε'ι** / ἔπεμψα **Ι'Υ'ι**
 sch. om V^cV^p
- lex. **b. πρεύεσθαι·** πυθέσθαι **Μ'V** / μαθεῖν **Μ'V** / μαθεῖν ἐρωτήσαι **Υ'ι**
 sch. om V^cV^p πρεύεσθαι V^υ
- lex. **ι 89 a. εἶεν·** ὑπάρχοιεν **Μ'V**
 sch. om V^cV^p
- lex. **b. σῆτον ἔδοντες]** οἱ Λωτοφάγοι **Η'ι**
- contx. **ι 90a. τρίτατον κήρυκα·** τὸν κήρυκα ἀπέστειλε σὺν τοῖς ἄλλοις, **Υ** ἵνα μὴ εὐεπιχείρητοι ᾧσι διὰ τὸν κήρυκα. **Η'Μ'ΡVΥ**
 sch. om. V^p τρίτα τὸν (sic) V^dV^mV^oV^sV^υ κήρυκα : κήρικα V^a

- contx. **b. τρίπατον κήρυχ' ἄμ' ὀπάσας**· εἰς ἔμφασιν τοῦ βασιλικὴν οὐ μὴν ἰδιωτικὴν εἶναι τὴν πρόβασιν. βασιλέων γὰρ ὑποδρηστήρες οἱ κήρυκες διογενῶν ἀνδρῶν θεῖον γένος αὐτοί. ἔτι δὲ καὶ, ὡς ἂν οἱ στελλόμενοι ἄσυλοι ἀπεμβαίνωσι. **Od**
- lex. **c. κήρυκα]** πρέσβιν **PⁱYⁱ**
- contx. **d. κήρυχ' ἄμ' ὀπάσας**· ὁ κήρυξ ἔμφασιν εἶχε βασιλικῆς καὶ δημοσίας πρεσβείας. **HQW'Zrⁱ** ἡδὴ δέχα κήρυκος ἦν δημωτικῆ. **HQW'rⁱ**
- 1 βασιλικῆς καὶ om. Wⁱ 2 ἦν om. Wⁱ
- lex. **e. ὀπάσας**· παρασχῶν **MⁱPⁱVu**
- lex. **f. ὀπάσας]** οἱ τινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σίτον ἔδοντες. **V^o**
- lex. **ι 91 a. οἰχόμενοι**· πορευόμενοι **GⁱMⁱV** / πορευθέντες **Yⁱ**
- sch. om. V^p
- lex. **b. μίγεν**· ἐστράφησαν **Mⁱ** / ἐμίχθησαν **MⁱVgⁱ** / ἀντὶ τοῦ ἐμίχθησαν **Qⁱrⁱ**
- sch. om V^cV^p ἐμίγησαν rⁱ
- lex. **c. Λωτοφάγοισιν]** [] ἔδοντες **Xⁱ**
- mit. **ι 92 a1. οὐ δ' ἄρα Λωτοφάγοι**· δίκαιοι ὄντες ἄνδρες βίᾳ τίνα οὐ κατεῖχον, ἀλλὰ πειθοῖ. **HMQWW'XⁱZr** τὸ δὲ μήδοντο, δηλοῖ ὅτι οὐχ' ἐκούσιος ἦν ἐκείνων ὁ γενόμενος ὄλεθρος. **HMQWZr** καὶ γὰρ οἱ Λωτοφάγοι δίκαιοι ὄντες βίᾳ οὐδένα κατεῖχον, ἀλλὰ τῷ λόγῳ μόνῳ ἔθελγον. **HQWZr**
- 1 Λωτοφάγοι r δίκαιοι ἄνδρες ὄντες W'Xⁱ τινός r 3 δίκαιοι ὄντες scr. sed post. eras. r
- mit. **a2. οὐ δ' ἄρα Λωτοφάγοι**· γὰρ οἱ Λωτοφάγες δίκαιοι ὄντες βίους οὐδένα κατεῖχον. ἀλλὰ τῷ λόγῳ μόνῳ ἔθελγον. **Hⁱ**
- lex. **b. οὐ δ' ἄρα Λωτοφάγοι μήδονθ' ἐτάροισιν ὄλεθρον]** ἀλλ' οἱ φαγόντες δηλονότι αὐτῶν

ἐβούλοντο μένει. **H**

lex. **c. μήδοντο·** ἐβουλεύοντο **M^V** / ἐβουλεύσαντο **Iⁱ** / ἐβούλευον **Yⁱ**

sch. om **V^cV^p**

contx. **d. μήδονθ' ἐτάροισιν ὄλεθρον·** δίκαιοι γὰρ μαρτυροῦνται δῆσα ἐρύσας, ἐρμηνευτικὸν τοῦ δῆσα ἄγον ἀνάγκη. **Od**

contx. **ι 93 a. λωτοῖο·** ὡς καρπὸς δένδρου ἐοικότος μεσπίλη καὶ ὡς οἶνος αὐτοῦ ἐκθλίβεται καθὰ καὶ τῶν Φοινίκων, οἱ παλαιοὶ ἱστοροῦσιν. οἱ δὲ φάσιν ὅτι λωτὸς πῶα καὶ ρίζα ἀφ' ἧς σιτούμενοι οἱ τὴν ἄνυδρον νεμόμενοι οὐ δέονται ποτοῦ. τὰ δὲ τῆς Ὀδυσσεΐας ὑπομνήματα βοτάνην φασὶ τὸν λωτόν. ἦν Αἰγύπτιοι ξηραίνοντες ἄλοῦσι, καὶ πέττοντες
5 ἐσθίουσιν. ἰστέον δὲ καὶ ὡς οἱ μὲν τῇ Μήνιγγι νήσῳ τοὺς Λωτοφάνους περιγράψουσι, Λωτοφανίτην λέγοντες εἶναι τὴν νήσον. τινὲς δὲ ἱστοροῦσι καὶ ὅτι παρήκουσιν οἱ Λωτοφάνοι μέχρι τῶν ὑπὲρ Κυρήνην τόπων, ἀρχόμενοι ἀπὸ τῶν ὑπὲρ τῆς μαυρουσίας ἐσπερίων Αἰθιοπίων. Ἡρόδοτος δὲ φησὶν ὅτι ἐν Αἰγυπτῷ ἐπεὰν ὁ ποταμὸς πλήρης γένηται καὶ τα πεδία πελαγίσῃ, φύεται ἐν τῷ ὕδατι κρίνεα πολλὰ, ἃ
10 Αἰγύπτιοι καλοῦσι λωτόν. ταῦτα δρέψαντες Αἰγύπτιοι αὐαίνουσι πρὸς ἥλιον. εἶτα τὸ ἐκ μέσου τοῦ λωτοῦ πτίσαντες ἐμφερὲς ὄν τῇ μήκῳνι ποιοῦνται ἐξ αὐτοῦ ἄρτους ὀπτοῦς πυρί. ἐστὶ δὲ φησὶ καὶ ἡ ρίζα τοῦ λωτοῦ τούτου ἐδωδίμη. ὁ δ' αὐτὸς λέγει καὶ ὅτι ὁ καρπὸς τοῦ λωτοῦ μέγεθος ὅσον σχοίνου, γλυκύτατος, τῷ καρπῷ τοῦ φοίνικος ὁμοίως. ἐξ οὗ ποιοῦνται καὶ οἶνον. ἐν δὲ τοῖς τοῦ Ἀθηναίου φέρεται καὶ ταῦτα περὶ
15 λωτοῦ. ὁ τοῦ Αἰγύπτου κυάμου, περὶ οὗ καὶ ἀλλαχοῦ ἐγράφη, καυλὸς, μήκος μὲν ὁ μακρότατος εἰς τέσσαρας πήχεις, πάχος δὲ δακτυλίου, ὁμοῖος καλάμῳ μακρῷ ἀγονάτῳ. ἐπὶ τούτῳ ἢ κωδῦα. καὶ τὸ ἄνθος διπλάσιον ἢ μήκωνος. τὸ δὲ τοιοῦτον ἄνθος στεφανωτικὸν ὃν Αἰγύπτιοι μὲν καλοῦσι λωτόν, Ναυκρατίται δὲ μελίλωτον. ἀφ' οὗ καὶ στέφανοι μελιλώτινοι. καὶ καύσωνος ὥρα ψικτικώτατοι. Πολύβιος δὲ φησὶ
20 αὐτόπτης τοῦ λωτοῦ γενέσθαι. καὶ εἶναι δένδρον οὐ μέγα, τραχὺ, ἀκανθῶδες, φύλλα ἔχον χλωρὰ ὅμοια ράμνῳ, καρπὸς δὲ αὐτοῦ τὴν μὲν ἀρχὴν ὁμοῖος λευκαῖς μυρτίσιν, αὐξομενος δὲ γίνεται τῷ μὲν χρωματι φοινικοῦς τῷ μέγεθει γογγύλαις ἐλαίαις ὁμοῖος. πυρήνα δὲ ἔχει τελῶς μικρὴν. γίνεται δὲ φησὶ καὶ οἶνος ἐξ αὐτοῦ ἡδὺς καὶ ἀπολαυστικὸς, ᾧ χρῶνται χωρὶς ὕδατος. οὐ μένει δὲ πλέον δέκα ἡμερῶν. διὸ καὶ
25 ποιοῦσιν αὐτὸν κατὰ βραχὺ πρὸς τὴν χρεῖαν. ποιοῦσι δὲ καὶ ὄξος ἐξ αὐτοῦ. ὡς δὲ καὶ ἡ τοῦ Φοίνικος ὀπώρα συντελεῖ εἰς οἶνον, καθωμίληται. ὁ δὲ ἐρσήεις λωτὸς, τουτέστιν ἡ λειμωνία βοτανικὴ ἕτερος, ἐστὶ παρὰ τὸν τοιοῦτον λωτόν. **V^c**

13 σχοίνου : σχίνου EUST. *in Od.* 324, 30

cf. circiter sch. 84e sub lem. Λωτοφάγων

lex. **b. πάσασθαι]** γεύσασθαι Υ'

lex. **ι 97 a. λωτὸν ἐρεπτόμενοι μενέμεν νόστου τε λάθεσθαι]** ἐρέπτειν τὸ ἀπὸ τῆς ἕρας ἐσθίειν τῆς ἐπτανόδου καταμένον διὰ τὴν ἡδονὴν τοῦ λώτου. **W'X'**

lex. **b. ἐρεπτόμενοι· ἐσθίοντες** Γ'Η'Μ'Υ'κ'ι

sch. om V^cV^p ἐφεπτόμενοι V^a ἐνθίοντες V^u

contx. **c. νόστου τὲ λάθεσθαι·** ἀκολούθως τῇ φωνῇ, ὡς ἐπὶ ἀλόγων ζώων, οὐχ ὡς μέντοι τοῦ λήθην ἐμποιοῦντος, ἀλλὰ διὰ τὴν ἡδονὴν καταφρονούτων τοῦ νόστου. ὅμοιον δὲ ἐστὶ τῷ “λάθοντο δὲ θούριδος ἀλκῆς”. οὐ γὰρ ἐπελάθοντο, ἀλλὰ κατημέλησαν. **HQWZr**

3 “λάθοντο δὲ θούριδος ἀλκῆς” // Π 357

1 φωνῇ : φύσει Dindorf (seq. Buttm.), 414, 20 (mss. HQ) 2 καταφρονούντες Dindorf adn. ad l.22 (ms. Q)

1 λίθην Qr : λήθου Z

mit. **ι 98. τοὺς μὲν ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἄγων·** διδάσκει ὅτι οὐ χρὴ ὑπεριδεῖν ἐταίρους κινδυνεύοντας, ὡσπερ καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς πρὸς τοὺς ἐκθηριωθέντας ὑπὸ Κίρκης μόνος τολμᾶ καὶ ἔρχεται. ἐγκράτειαν δὲ σημαίνει αὐτοῦ. εἰ μήτε τὴν ἀρχὴν ἤψατο τοιαύτης ἡδονῆς, ἢ καὶ γευσάμενος ἀπέστη καὶ οὐκ ἐνικήθη τῆς ἰδίας φύσεως. **HQWZr**

ἄγων HQWZr : ἄγον text. Hom. ed.

lex. **ι 99 a. νηυσί]** εἰς τὰς καθέδρας Ι'

lex. **b1. ὑπὸ ζυγά·** ὑπὸ τὰς καθέδρας Η'Ι'Μ'Ρ'V'X'Υ' τῶν νήσων. **X'**

sch. om V^cV^p τῆς V^dV^s

lex. **b2. ζυγά]** τὰς καθέδρας Ε'Ι'Q'W'Z'g'ι'

τάς om. gⁱ

gram. **c. δήσα]** ἔδησα **Eⁱ**

lex. **d. ἐρύσσας·** ἐλκύσας **MⁱVⁱ**

sch. om V^cV^p

lex. **ι 100. ἐρίρας]** κωπηλάτας **Qⁱ**

lex. **ι 101 a. σπερχομένους]** σπευδομένους **PⁱYⁱ** / σπεύδοντας **GⁱV^p**

lex. **b. σπερχομένους νηῶν ἐπιβαινέμεν·** συντομίαν δηλοῖ φυγῆς, μὴ προσμείναντες
δυσασπόσπαστοι τῆς ἠδυπαθείας γένωνται. **Od**

1-2 EUST. *in Od.* 325, 26-28

lex. **ι 103. κληῖσι]** καθέδραις **Qⁱ**

lex. **ι 104 a. ἐξῆς]** κατὰ τάξιν **Wⁱ**

lex. **b. ἐρετμοῖς]** κωπηλάσις **Qⁱrⁱ**

lex. **ι 105 a. ἔνθεν]** ἐντεῦθεν εἰς Κύκλωπας **Mⁱ**

lex. **b. προτέρω]** καὶ τὸ ἔμπροσθεν **Yⁱ** / ἔμπροσθεν **Wⁱ**

lex. **c. ἀκαχήμενοι]** λυτούμενοι **Qⁱrⁱ**

mit. **ι 106¹⁶ a. Κυκλώπων]** ἐν Σικελίᾳ ὑποτίθενται οἱ νεώτεροι τοὺς Κύκλωπας. πάντες μὲν
οἱ Κύκλωπες ἀγαθοὶ εἰσι καὶ θεοὺς τιμώντες, χωρὶς τοῦ Πολυφήμου, ὅστις ἦν ἡγεμὼν
αὐτῶν· **HY** ἀφ' οὗ καὶ τοὺς Κύκλωπας ὑπερφιάλους λέγει. **H**

¹⁶ apud hoc uersum ΚΥΚΛΩΠΩΝ εἰς γῆν ἦλθεν Ὀδυσσεύς ut tit. scr. C et Κύκλωπων ut tit. scr. S et Cyclopes W

2 εἰσι καὶ θεοὺς τιμῶντες om. Y ἦν om. Y αὐτῶν γέγονεν Y

mit. **b1. Κυκλώπων δ' ἐς γαίαν·** δίκαιοι οὗτοι πλὴν τοῦ Πολυφήμου. ὅθεν τὸ μὲν ὑπερφιάλων, νῦν μεγάλων. τὸ δὲ ἀθεμίστων, **MV** μὴ ἐχόντων χρεῖαν νόμων, διὰ τὸ “θεμιστεύειν ἕκαστον παίδων ἢ δ' ἀλόχων”. πῶς οὖν ἠδίκουν τοὺς Φαίακας καὶ ἐλύτουν; διὰ τὸ ἀνόμοιον τῆς πολιτείας. **MVY**

3 “θεμιστεύειν ἕκαστος / παίδων ἢ δ' ἀλόχων” *Od.* I 114-115

sch. om. V^c 1 πλὴν τοῦ M ὑπερφιάλων V^dV^oV^s φίλλων ἢ φιάλων in marg. scr. V^o 2 νῦν om. V^p μὴ — νόμων om. V^p μὴ ἐχόντων — ἢ δ' ἀλόχων : ἢ δ' ἀλόχων μὴ ἐχόντων χρεῖαν τῶν νόμων V^p 3 ἢ δ' ἀλόχων V^m οὖν om. M ἐλύτουν δίκαιοι ὄντες M

mit. **b2. Κυκλώπων δ' ἐς γαίαν]** δίκαιοι οὗτοι πλὴν τοῦ Πολυφήμου. τὸ δὲ ἀθεμίστων τέθειται ἀντὶ τοῦ μὴ ἐχόντων νόμους. φύσει δὲ δικαίων. **E'**

mit. **c. Κυκλώπων δ' ἐς γαίαν·** ζητεῖ Ἀριστοτέλης πῶς ὁ Κύκλωψ ὁ Πολύφημος μήτε πατὴρ ὢν Κύκλωπος, Ποσειδῶνος γὰρ ἦν, μήτε μητρός, Κύκλωψ ἐγένετο. αὐτὸς δὲ ἐτέρω μύθῳ ἐπιλύεται. καὶ γὰρ ἐκ Βορέου ἵπποι γίνονται, καὶ ἐκ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Μεδούσης ὁ Πήγασος ἵππος. **HQWXYZr** τί δ' ἄτοπον ἐκ Ποσειδῶνος τὸν ἄγριον
5 τοῦτον γέγονε; ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα ἐξ αὐτοῦ ἀναλόγως τῇ θαλάττῃ ἄγρια γεννᾶται ἢ τερατώδη ἢ παρηλλαγμένα. γελοιῶς δ' αὐτοὺς ἐτυμολογεῖ Ἡσίοδος “Κύκλωπες δ' οὐνομ' ἦσαν ἐπώνυμον, οὐνεκ' ἄρω σφέων κυκλοτερῆς ὀφθαλμὸς ἕεις ἐνέκειτο μετώπῳ”. ὁ δ' Ὀμηρὸς φαίνεται φύσιν αὐτῶν λέγων. εἰ γὰρ ἦν τι τοιοῦτον, ὥσπερ τὰς
10 ἄλλας ἰδιότητος τῶν ὀφθέντων ἔγραψεν ἐπ' αὐτοῦ Κύκλωπος, τὸ μέγεθος, τὴν ὠμότητα, οὕτω καὶ τὸ περὶ ὀφθαλμοῦ ἔγραψε. φησὶ δὲ ὁ Φιλόξενος ὅτι ἐπλάνησε τὸν Ἡσίοδον τὸ τὸν ἕνα ὀφθαλμὸν τυφλωθέντα μηκέτι ὄραν. οὐτε δὲ περὶ πάντων εἶπε τῶν Κυκλώπων τοῦτο Ὀμηρὸς, εἰκὸς τε τὸν Πολύφημον κατὰ τινα ἄλλην αἰτίαν τὸν ἕτερον τῶν ὀφθαλμῶν ἀπολωλέκεναι πρὸ τῆς Ὀδυσσεύς ἀφίξεως. οἱ δὲ ἀντιλέγοντες
15 τούτῳ φασίν, εἰ δύο εἶχεν ὀφθαλμοὺς, καὶ τὸν ἕνα Ὀδυσσεὺς ἐτύφλωσε, πῶς συμφωνήσει τὸ ὑπ' αὐτοῦ λεγόμενον, “Κύκλωψ, εἰ καὶ τίς σε καταχθονίων ἀνθρώπων ὀφθαλμοῦ εἶρηται ἀεικέλιον ἀλατύν”; οὐκ εἶπεν ὀφθαλμῶν. ἔτι δὲ καὶ τὸ προκείμενον ἐπὶ τοῦ Κύκλωπος, ὅτι δύναται μοι ὁ Ποσειδῶν ἰάσασθαι τὸν ὀφθαλμόν. εἰ γὰρ ἦν ἑτερόφθαλμος ἤδη ὑπάρχων, ἔλεγεν ἂν αὐτῷ Ὀδυσσεὺς, καὶ πῶς τὸν ἕτερον οὐκ ἑθεράπευσεν; ἀλλ' εἶπεν “ὥς οὐκ ὀφθαλμόν γ' ἰήσεται οὐδ' ἐνοσίχθων”. δι' αὐτοῦ δὲ
20 τούτου ἀπολογοῦνται περὶ τοῦ εἶναι αὐτὸν διόφθαλμον, διὰ τοῦ εἰπεῖν, εἰ τὸν πρῶτον

πηρωθέντα ὀφθαλμόν οὐκ ἐθεράπευσεν, οὐδὲ τοῦτον ἰάσεται. **HQWXZr**

6-8 “Κύκλωτες δ’ ὄνομ’ ἦσαν ἐπώνυμον, οὐνεκ’ ἄρω σφέων κυκλοτερῆς ὀφθαλμός ἔεις ἐνέκειτο μετώπῳ” Hes. *Th.* 144-145 **15-16** “Κύκλωψ, εἰ καὶ τίς σε καταχθονίων ἀνθρώπων ὀφθαλμοῦ εἴρηται ἀεικελίην ἀλαυτύν” *Od.* I 502-503 **19** “ὡς οὐκ ὀφθαλμόν γε ἰήσεται οὐδ’ ἐνοσίχθων” *Od.* I 525
1-13 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 84, 13-19; 85, 1-11 **13-21** PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 86, 3-13

1 ὁ (Πολύφημος) om. W Κύκλωψ om. Y **2** ἦν om. Y **2-3** αὐτὸς δὲ ἐτέρῳ μύθῳ : ἐτέρῳ δὲ μύθῳ τὴν ἀπο[.] Y **4** γεγονέναι : γενέσθαι WX **5** καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἐξ αὐτοῦ WX θαλάσση Qr **6** δ’ οὐνομ’ ἦσαν ἐπώνυμον : δ’ οὐσαν οὐνεκ’ ἐπώνυμον Qr : δ’ ἦσαν ὄνομα ἐπώνυμοι W οὐνεκ’ ἄρα QWZr **7** εἰς Qr ἀνέκειτο W μενώπῳ : μετώπῳ QWr ὁ δὲ Ὅμηρος WX φαίνεται om. WX **8** τοιοῦτον : τοῖς r ὀφθέντων : ὀφθαλμῶν W **9** ὁμοίητα : ὁμοιότητα W κᾶν : καὶ QWXZr τό (περὶ) om. W **11** εἶπε τῶν Κυκλώπων : τῶν Κυκλώπων εἶπε Qr εἶπε τῶν Κυκλώπων τοῦτο Ὅμηρος : εἶπε τοῦτο τῶν Κυκλώπων ὁ Ὅμηρος WX εἰκός τε τὸν : εἰκός δὲ τὸν W **12** κατὰ τινα ἄλλην αἰτίαν : κατὰ τὴν ἄλλην αἰτίαν W ἀπολωλέκται : ἀπολωλέναι Qr **13** τοῦτω : οὕτω W φασὶ Qr **14** εἰ καὶ : αἶ κεν W **15** καταχθονίων : καταχθονίων WX ὀφθαλμόν r **16** προκείμενον : προειρημένον W ἐπὶ τοῦ Κύκλωπος : παρὰ τοῦ Κύκλωπος QZr : περὶ τοῦ Κύκλωπος W **17** ἔλεγεν ἂν αὐτῷ Ὀδυσσεύς : ἔλεγεν ἂν αὐτὸν Ὀδυσσεύς X ἂν αὐτῷ : ἂν αὐτὸν W **18** ἐθεράπευσε r γ’ ἰήσεται : γε ἰήσεται : HQZr **19** τοῦ (εἶναι) om. X **19-20** δὲ αὐτοῦ δὲ τοῦτου — οὐδὲ τοῦτον ἰάσεται om. r εἰ τόν : αὐτὸν W **20** ἰάσεται : ἰάσεται W

mit.

d. Κυκλώπων δ’ ἐς γαίαν· ἰστέον δὲ ὅτι μετὰ τοὺς Λωτοφάγους περὶ Κυκλώπων ὁ ποιητὴς λέγει, οὐχ ὡς ἐφεξῆς πρὸς αὐτῶν ἐκεῖ κειμένων τῆ κατὰ τόπον θέσει, ἀλλ’ ὅτι μετ’ εἰκείνους ἢ γῆ τῶν Κυκλώπων ἔσχε τὸν Ὀδυσσεύα, εἴτε ἀνόπιν πλεύσαντα ἐκ Λιβύης περὶ τὰ κατὰ Σικελίαν, εἴτε καὶ ἀλλαχοῦ πλαγχθέντα κατὰ τὴν Ὀμηρικὴν
5 πρόθεσιν. ὅτι δὲ τοὺς Κυκλώπας Λεοντίνους οἱ ὕστερον ἐκάλεσαν, καὶ ὅτι λησταὶ ἦσαν καὶ ἄγριοι, καὶ ὅτι πίων ἢ παρ’ αὐτοῖς γῆ ὡς καὶ ἡ πλειὸν τῆς Σικελίας, δηλὸν ἔστι. φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ ὅτι ὥσπερ Αἴολος ἐδυνάστευσε τῶν περὶ Λιπάραν νήσον, οὕτω καὶ Κύκλωτες καὶ Λαιστρυγόνες τῶν περὶ Λεοντίνην καὶ Αἴτην, ἄξενοὶ τινες ὄντες. διὰ τὸ καὶ τὰ περὶ τὸν πορθμὸν ἀπροσπέλαστα εἶναι τότε τοῖς πολλοῖς. **Od**

1 δὲ om. d

lex.

e. ὑπερφιάλων] ἀλαζονικῶς **I'W'X'**

lex.

f. ὑπερφιάλων· τῶν μεγαλοφυῶν τῷ σώματι, ἐστὶ δὲ τῶν δισήμων γὰρ ἡ λέξις. **Y**

mit.

g. ὑπερφιάλων ἀθεμίστων· ἢ τῶν μεγαλοφυῶν τῷ σώματι, τῶν δισήμων γὰρ ἡ λέξις, ἀθεμίστων δὲ τῶν νόμοις μὴ κεχρωμένων. φησὶ γὰρ “θεμιστεύει δὲ ἕκαστος παῖδων ἢδ’ ἀλόχων”. εἰ γὰρ ἦν ἀθεμίστων ἀντὶ τοῦ ἀδίκων, πῶς λέγει “οἱ ῥα θεοῖσι

πεποιθότες”; εἰ δ’ εἶπῃ τις, καὶ πῶς ὁ Πολύφημος φησὶν “οὐ Κύκλωπες Διὸς αἰγιόχοιο
 5 ἀλέγουσιν”, σκοπεῖτω τὸ πρόσωπον, ὅτι Πολυφήμου ἐστὶ τοῦ ὠμοφάγου καὶ
 θηριώδους. **HWXZ** καὶ Ἡσίοδος “ἰχθύσι μὲν καὶ θηρσί καὶ οἰωνοῖσι πετεεινοῖς ἔσθθιν
 ἀλλήλους, ἐπεὶ οὐ δίκη ἐστὶν ἐν αὐτοῖς ἀνθρώποισι δὲ δέδωκε δίκην”. ὥστε
 Πολύφημον μόνον λέγει ὑπερήφανον καὶ ἄδικον, τοὺς δὲ λοιποὺς πάντας Κύκλωπας
 εὐσεβεῖς καὶ δικαίους ἢ πεποιθότας τοῖς θεοῖς, ὅθεν καὶ ἀνήκεν αὐτοῖς αὐτομάτως ἢ
 10 γῆ τοὺς καρπούς. **HWZ**

2-3 “θεμιστεύει δὲ ἕκαστος / παιδῶν ἢ δ’ ἀλόχων” *Od.* I 114-115 **3** “οἳ ῥα θεοῖσι πεποιθότες” *Od.* I 107
4 “οὐ Κύκλωπες Διὸς αἰγιόχοιο ἀλέγουσιν” *Od.* I 275 **6-7** “ἰχθύσι μὲν καὶ θηρσί καὶ οἰωνοῖσι πετεηνοῖς /
 ἐσθθέμεν ἀλλήλους, ἐπεὶ οὐ δίκη ἐστὶν ἐν αὐτοῖς / ἀνθρώποισι δ’ ἔδωκε δίκην” *Hes. Op.* 277-279
1-10 ARISTON. *in Od.* 88, 10-28 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 87, 11-23

1 ἢ τῶν om. WX τῶν δισήμων γὰρ ἢ λέξις om. WX **2-3** φησὶ γὰρ “θεμιστεύει δὲ ἕκαστος παιδῶν ἢ δ’
 ἀλόχων” om. WX **3** λέγει ἐκεῖνος WX **4** εἰ δὲ δ’ εἶπῃ (εἶποι X) WX φησὶν om. WX οὐ γὰρ Κύκλωπες
 WX ἀλέγουσι WXZ **7** μόνον om. W

mit. **h. ὑπερφιάλων ἀθεμίστων**· τῶν κατὰ τὸ σῶμα μεγαλοφυῶν, οὕτω καὶ τὸ ἀθεμίστων
 οὐκ ἐφύβρει κεῖται, ἄλλ’ ὡς ἔθῃ κοινὰ μὴ ἐχόντων. ταῦτα ἐπιτεμῶν ὁ Στράβων φησὶ.
 Κύκλωπες, αὐτοφυεῖς νέμονται καρπούς. **Od**

2 Στράβων : ὁ γεωγράφος *EUST. in Od.* 325, 38

mit. **i. ἀθεμίστων**· δὲ τῶν νόμοις μὴ κεχρημένοι καὶ εἰ οἱ Κύκλωπες θαρροῦσι τοῖς θεοῖς,
 πῶς ὁ Πολύφημος οὐκ ἀλέγει σκόπει τὸ πρόσωπον, ὅτι Πολυφήμου ἐστὶ ἡ φωνὴ τοῦ
 ἀπηνοῦς καὶ θηριώδους. **M**

lex. **j. ἀθεμίστων]** ἀκοινωνητῶν **WXI**

contx. **k. ἀθεμίστων**· οὐ φασὶ συμφερόντως εἰρήσθαι τοῦτο τὸ γὰρ τοῖς ἀθεμίστοις ὡς αὐτὸς
 λέγει τοιαῦτα ἐκ θεῶν δεδωρῆσθαι ἀκούειν. ἀσύμφορον· λύεται δὲ τῇ λέξει. τὸ μὲν γὰρ
 ὑπερφίαλον. καὶ ἐπὶ τοῦ μεγάλου καὶ κρείττονος τάπτεται. οὐ γὰρ οἱ μνηστήρες καθ’
 ἑαυτῶν ἔλεγον. οὐκ ἀγαπᾶς ὁ ἔκμηλος ὑπερφιάλοισι μεθ’ ἡμῖν δαίνυσσαι. τὸ δὲ
 5 ἀθέμιτον, τὸ μὴ κοινῶς τοῖς θεσμοῖς χρῆσθαι φασίν. ὡς τὸ, “τοῖσι δ’ οὐτ’ ἀγοραὶ
 βουληφόροι, οὐτε θέμιστες. ἀλλ’ οἱ γυψηλῶν ὀρέων ναίουσι κάρηνα ἐν πέσι
 γλαφυροῖσι. θεμιστεύει δ’ ἕκαστος παιδῶν ἢ δ’ ἀλόχων”. ὅτι μὲν γὰρ χρῶνται τῇ θέμιδι
 δηλοῖ, πλήν οὐ κοινῇ. **W**

6-8 “τοῖσι δ’ οὐτ’ ἀγοραὶ βουληφόροι οὔτε θέμιστες, / ἀλλ’ οἱ γ’ ὑψηλῶν ὀρέων ναίουσι κάρηνα / ἐν σπέεσι γλαφυροῖσι, θεμιστεύει δὲ ἕκαστος / παίδων ἢ δ’ ἀλόχων” *Od.* I 112-115

1-8 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 87, 24-27; 88, 1-8

mit. **I 107 a. οἱ ῥα θεοῖσι πεποιθότες ἀθανάτοισι·** δι’ ὧν αὖξονται καρποὶ. Διῖ ἀέρι. Δήμητρι γῆ. Νύμφαις καρποφόρις. Ἀπόλλωνι ἠλίω. καὶ τοῖς τοιοῦτοις. οἷς θαρροῦντες διὰ τὸ τῆς ἐκεῖ γῆς πῖον οὐκ ἔκαμνον. **Od**

lex. **b. θεοῖσι]** στοιχείοις **Pⁱ**

lex. **c. πεποιθότες]** θαρροῦντες **kⁱ**

lex. **I 108. ἀρώωσιν· ἀροτριῶσιν** **MⁱVgⁱ**

sch. om V^cV^p

contx. **I 109 a. ἀλλὰ τὰ γ’ ἄσπαρτα·** φύονται καὶ ἀλλαχοῦ τοιοῦτο τρόπῳ κατὰ Στράβωνα. πλὴν ἐκπροϋπάρξαντος ἀρότρου καὶ σπόρου καὶ πεπάνσεως καρποῦ καὶ πτώσεως ἐκεῖθεν εἰς γῆν, καὶ ἐπ’ ὀλίγους τινὰς τοῦτο ἐνιαυτούς. **Od**

1 ἀλλὰ τὰ γ’ ἄσπαρτα Strab. XIII, 1 25

1 κατὰ Στράβωνα : κατὰ τὸν γεωγράφον EUST. *in Od.* 327, 8

mit. **b. ἄσπαρτα·** ὅτι αὐτομάτως ἡ γῆ ἀνήκει σιτὸν καὶ οἶνον καὶ ἅπαντα. ἐνθα εἰσὶν οἱ Κύκλωπες. ἐκεῖ ἀγοραὶ οὐκ εἰσὶν οὐδὲ βουλευτήρια, οὐδὲ οἰκίαι, οὐδὲ ἀρχαί, ἀλλὰ ἕκαστος βασιλεύει τῶν παίδων καὶ τῶν γυναικῶν, ἐν ἄντροις καταμένοντες οὔτε ναῦς ἔχουσιν. **M**

lex. **c. ἀνήροτα·** ἀναροτρίαστα **GⁱMⁱVgⁱ**

sch. om V^cV^p

mit. **I 110 a. πυροὶ καὶ κριθαί·** ἵνα μήτις ἐπ’ ἀγρίων ἐκφύσεων τὸ πρᾶγμα νόησις ἔφρασε δὲ τὴν ιδιότητα τῆς γῆς. ὡς εἰ καὶ νῆσος μάκρων ἦν τις, περιβάδεται δὲ γὰρ ἐπ’ εὐδαιμονία καὶ ἡ τῶν Κυκλώπων γῆ, ὡς ἡ τῶν Αἰγυπτίων καὶ Ἀράβων οἶνον ἐριστάφυλον. τοῦτο εὐδαιμον γίνεται γὰρ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἐξ ἀγριάδων. **Od**

1 ἵνα (non in text. Hom.) post κριθαὶ ad lem. add. d 2 δὲ om. d

lex. **b. πυροῖ]** σίτοι **Q'Y'r'**

lex. **ι 111 a. ἐριστάφυλον·** ἐκ τελείου καρποῦ τῆς σταφυλῆς γινόμενον. **E'GH'IMPVW'X'Y'**

sch. om V^cV^p 1 ἐκ τελείου : ἐκελείου V^a τοῦ τελείου W'X'Y' καὶ καρποῦ M καὶ καλλίστου καρποῦ W'X' τῆς σταφυλῆς om. P γινόμενον om. E' : γινόμενος V^aV^u

mit. **b. καὶ σφιν Διός·** ἦτοι ἀέρος, δηλοῖ δὲ μὴ αὐχμηρὰν εἶναι τὴν γῆν. **O^mgd**

lex. **c. σφιν]** αὐτοῖς **Q'r'**

gram. **d. ὄμβρος]** αὐτός **W' /** τὸ οὖν ὄμβρος **P'**

τὸ οὖν s.l. scr. P'

mit. **e. ἀέξει]** πλουτίζει, ἀεξάνει αὐτὰ αὐτοῖς, ἦτοι τοῖς Κύκλωσι, ἢ αὐτοῖς τοῖς πράγμασι. **P'**

Ky Κύκλωσι scr. P', correxi

mit. **ι 112 a. τοῖσιν δ' οὐτ' ἀγοραὶ·** συντόμως δύο ἀποφάσκει μῆτε ἀγορὰς μῆτε βουλάς εἶναι, ὡς τῶν Κυκλώπων μῆτε νόμους μῆτε ἔθη κοινὰ ἐχόντων, μῆδὲ στοχαζομένων τοῦ κοινῆ συμφέροντος διὰ τὸ μῆδὲ κοινῆ πολιτεύεσθαι ἀλλ' ὡς εἰπεῖν, οἰκοκρατεῖσθαι. διπτόν δὲ τὸ ἀθέμιστον καὶ τὸ εἰδότα θέμιν μὴ χρῆσθαι αὐτὴν ὅπερ
5 ταυτὸν τῷ ἀδίκῳ, καὶ τὸ μὴ πείραν ἔχειν θέμιδος ὅλως, ὅποιοι οἱ Ὀμηρικοὶ Κύκλωπες.
Od

lex. **b. βουληφόροι·** εἰς ἃς αἱ βουλαὶ ἀναφέρονται **G'H'IMPV** ἵνα ἐπιτελεσθῶσιν. **E'GH'IMPVW'X'Y'**

sch. om V^cV^p ante αντε εἰς H' ἃς : οὐς M ἀναφέρονται : ἐπιφέρονται W'X' : καταφέρονται E' : ἀντιφέρονται Y' ἐπὶ τελεσθῶσιν V'

contx. **c. οὐτε θέμιστες]** ἀθεμίστους λέγει οὐχ ὡς ἀδικοῦς, ἀλλ' ὡς μὴ θέμιδος ἦτοι νόμου χρῆζοντας εἰς εὐρεσιν τοῦ καλοῦ. ἦσαν γὰρ ἀγαθοί. **Q'W'Z'r'**

1-2 ARISTON. in *Od.* 88, 29; 89, 1-3

1 ἀδίκων Ζ' 2 ἦσαν μὲν γάρ ρ'

lex. **d. θέμιστες·** κοινὰ νόμιμα Μ'Vu / νόμιμα g' / δίκαιοι νομοί Χ' / νόμοι V^p

sch. om V^c

lex. **ι 113. κάρηνα·** ἀκρωρείας Η'Μ'VΥ'

sch. om V^cV^p

lex. **ι 114 a. θεμιστεύει·** ἄρχει Ε'Γ'Μ'Q'VW'ι / δικάζει Η'Μ'VW'Zig'k'ι / κρίνει W'

sch. om V^cV^p

mit. **b. θεμιστεύει δὲ ἕκαστος·** μεταβατικὸν ἐνταῦθα παρὰ δὲ τοῖς ὕστερον ἀμετάβατον ταῦτα προκατασκευαστικὰ καὶ χρήσιμα εἰς τὸ πιθανῶς ὕστερον τυφλωθῆναι τὸν Πολύφημον. εἰ γὰρ μήτε θεμιστεύονται, μήτε πόλεις ἔχουσι, μήτε οἰκίας, μήτε γεωδαιοῦνται, καὶ ἐν σπηλαίοις δὲ διεσπαρμένοι οἰκοῦσι καὶ οὐδ' ἀλλήλων ἀλέγουσι, 5 μᾶλλον οὕτω κατεργασθήσεται ὁ Πολύφημος ἐρημάζων ἐν ἐσχατιῇ, καὶ διὰ τὸ πάντη μονάζειν ἐνεπιβούλευτος ὦν καὶ πάντη ἀβοήθητος. **Od**

1 θεμιστεύει : θεμεστένει d 2 προκατασκευαστικὰ : προκατασκεβαστικὰ d 6 ὦν : ὦ d

lex. **ι 115 a. παίδων ἠδ' ἀλόχων·** ἕκαστος γὰρ ἦν νόμος τοῖς ἑαυτοῦ. **Od**

lex. **b. οὐ δ' ἀλλήλων ἀλέγουσιν·** οὐ φροντίζουσιν P' / ἀλλήλοις οὐχ ὑποτάσσονται **Od**

mit. **c1. οὐδ' ἀλλήλων ἀλέγουσιν·** ἀδικίαν καὶ παρανομίαν ἐγκαλεῖ τοῖς Κύκλωσιν ἐντεῦθεν ὁ ποιητής, ὡς μὴ προνοουμένοις ἀλλήλων. ἀλλὰ μᾶλλον ἐμφαίνει, ὅτι διὰ τὴν ἄγαν δικαιοσύνην καὶ τὸ μὴ πλεονεκτεῖσθαι παρ' ἀλλήλων ἢ ἄλλως ἀδικεῖσθαι οὐδὲ ἐδέοντο τῆς ἀλλήλων προνοίας. ὅτι δὲ οὕτως ἔχει δῆλον ἐκ τοῦ Πολυφήμου· τούτου 5 γὰρ κράξαντος συνῆλθον ἅπαντες. τινὲς δὲ τὸ οὐκ ἀλέγουσιν ἀλλήλων οὕτω φασίν· **HWX** οὐ φροντίζουσιν ἀλλήλων ὅσον ἔνεκεν ὑποταγῆς. ἕκαστος γὰρ αὐτοκράτωρ ἐστὶ καὶ οὐχ ὑποτάσσεται τῷ ἐτέρῳ. **HMWX**

1 οὐδ' ἀλλήλων ἀλέγουσιν cf. ἄλλοθεν ἄλλος *Od.* ι 401

1-7 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 88, 9-17

1 Πορφυρίου ἀδικίαν W 5 ὅσον ἔνεκεν : εἵνεκα M 6 ἑτέρω : ἐμετέρω M

mit.

c2. οὐδ' ἀλλήλων ἀλέγουσιν· οὐ φροντίζουσιν ἀλλήλων ὅσον ἔνεκεν ὑποταγῆς. ἕκαστος γὰρ **HQWYZ** αὐτοκράτωρ ἐστὶ καὶ οὐχ ὑποτάσσεται τῷ ἑτέρω. ἔπειτα τοῦ Πολυφήμου κράζοντος ἦλθον πάντες. **HQWYZr** οὐ φροντίζουσιν ἀλλήλων ὅσον ἔνεκεν ὑποταγῆς. ἕκαστος γὰρ δι' αὐτοῦ δὲ τούτου ἀπολογοῦνται περὶ τοῦ εἶναι αὐτὸν
5 δίοφθαλμον, διὰ τοῦ εἰπεῖν, εἰ τὸν πρῶτον πηρωθέντα ὀφθαλμὸν οὐκ ἔθεράπευσεν, οὐδὲ τοῦτον ἰάσεται. **r'**

1-6 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 88 adn. ad l.14

2 ἔπειτα : ἐπεὶ τοι r 3 συνήλθον Y

lex.

d. ἀλέγουσι] φροντίζουσι **E'I'Y'**

mit.

ι 116 a. νήσος ἔπειτα λάχεια· πιθανῶς περισώζων καὶ εὐπλάστως ὁ ποιητὴς ἐκ τῶν ἀξένων Κυκλώπων τὰς Ὀδυσσέως νῆας πλάττει νῆσον τινὰ μικρὰν ἐρήμην ἀγαθὴν δὲ
θεραπεῦσαι καταίροντάς τινας, εὐδαίμονα καὶ αὐτὴν καὶ πολύθηρον. ἔνθα στήσας
Ὀδυσσεὺς τὰς λοιπὰς νῆας μετὰ μιᾶς μόνον εἰς ἔπλευσεν εἰς τὴν Κυκλώπων. καὶ
5 ἔπαθε καὶ ἐποίησε τὰ θρυλούμενα. ἔχει δὲ καὶ πιθανῶς ἢ τῆς μικρονήσου ταύτης
παντελὴς ἐρημία, ἐκ τοῦ μὴ διοικεῖσθαι ὅλως ναυσὶ τοὺς Κύκλωπας. διὸ περ οὐδὲ
εἶχον φόβον οἱ ἐκεῖ καταπλεύσαντες. ἀφ' ἧς Ὀδυσσεὺς ὡς ἐξ ὀρμητηρίου τινὸς
ἀσφαλοῦς ἢ καὶ ἐπιχειρήματος εἰς τὴν Κυκλώπων ἐλθὼν καὶ πειραθεῖς, ὧν ἐπειράθη,
ἐπανήλθεν εἰς τὰς λοιπὰς νῆας. καὶ εὗρεν ἐκεῖνας κακῶν ἀπαθειῶν. ὡς εἶγε κατὰ
10 πρῶτον πλοῦν τῇ τῶν Κυκλώπων γῆ προσωρμίσθη, οὐκ ἂν εὐτυχῶς εἶχεν
ἀπαλλάξαι. νῦν δὲ κατὰ τι θεῖον τῷ νησιδίῳ προσωκείλας εὐτύχησε. διὸ καὶ τις θεὸς
ἠγημονεῦσαι αὐτῷ λέγεται εἰς τὸν τοιοῦτον κατὰ πλοῦν, γενόμενον ἔν τε λειοκύμονι
γαλήνῃ, καὶ ἐν σκοτομήνῃ βαθείᾳ. ὃ καὶ αὐτὸ πρὸς ἀγαθοῦ γέγονεν. εἰ γὰρ ἦν ἡμέρα,
τῇ τῶν Κυκλώπων ἂν προσέχον γῆ οὐκ ἐπὶ καλῶ. τῆς δὲ νήσου τὸ ὄνομα οὐκ εἰκὸς
15 εἰδέναι τὸν Ὀδυσσεῆα, διὰ τὴν αὐτὴν ἐρημίαν. τινὲς μέντοι τὸ λάχεια ὄνομα τῆς νήσου
ὑπόπτευσαν, ὡς γνωσθὲν διὰ Κίρκης τῷ Ὀδυσσεῖ ἐξ ἐρωτήσεως. ἕτερον λάχειαν, τὴν
ἐπιτηδεῖαν εἰς τὸ λαχαίνεσθαι τινὲς τετρασυλλάβως. **Od**

12 πλοῦν : παν d 15 γωσθέν d

gram. **b. νήσος ἔπειτα λάχεια**· ἡ ἐλαχίστη ἢ εὐσκαφος λαχίνεσθαι καὶ σκάπτεσθαι δυναμένη. οἰκονομικῶς δὲ εἰς ταύτην νύκτωρ κατηνέχθησαν, ἵνα μὴ ἀπόλωνται πάντες. ἢ ἀπὸ τοῦ ἐλαχόν, ἐλαχὺς, ἐλάχεια, καὶ ἐλάχιστον τινὲς δὲ τὴν εὐγειον καὶ ἐπιτήδειαν εἰς τὸ σκάπτεσθαι· ἐκ τοῦ λαχαίνω· χαίνει γὰρ ἢ γῆ σκάπτομένη. **WX**

ἐλάχεια alia lectio Hom. pro λάχεια ZENOD. (cf. Duentzer, *Zenod. Hom.* 55, 16-21)

1 ἐλαχίστη W ἢ εὐσκαφον X 3 (τοῦ) ἐλαχόν om. W

lex. **c1. λάχεια**· λάχεια νήσος Y εὐγειος ἢ εὐσκαφύς. λαχαίνεσθαι καὶ σκάπτεσθαι δυναμένη. οἰκονομικῶς δὲ εἰς ταύτην νύκτωρ κατηνέχθησαν, ἵνα μὴ ἀπόλωνται πάντες. **MVY**

1 λάχεια νήσος pro lem. scr. Y εὐσκαφύς Y: εὐσκαφός VP 2 νύκτην VP πάντες ἀπόλωνται VP

gram. **c2. λάχεια**· Ζηνόδοτος, τὴν βραχεῖαν, γράφει διὰ τοῦ ε. ἐλάχεια· οἱ δὲ τὴν εὐσκαφον, οἱ δὲ τὴν εὐγειον, τὴν λαχαίνεσθαι καὶ σκάπτεσθαι δυναμένην. οἰκονομικῶς δὲ εἰς ταύτην νύκτωρ κατήχθησαν, ἵνα μὴ ἀπόλωνται πάντες. **HQWZr**

1-3 ARISTON. in *Od.* 89, 5-10 ZENOD. (cf. Duentzer, *Zenod. Hom.* 30, 25-28; 55, 16-21)

1 γράφων H 2 σκεῖπτεσθαι r 3 ἀπόλλωνται r

mit. **d. λάχεια]** ἢ τὸ τῆς νήσου ὄνομα γνωσθέν ἐκ Κίρκης τῷ Ὀδυσσεῖ [] ἢ εὐγειος, ἢ ἐπιτηδεῖα εἰς τὸ λαχαίνεσθαι ἤτοι σκάπτεσθαι, ὅθεν καὶ τὸ λάχανον. ἢ ἐλάχεια, ἵνα ὥσπερ λιγὺς λίγεια οὕτω καὶ ἐλαχὺς ἐλάχεια, ἢ ἐλαχίστη . **P**

1-3 HDN. *Od. pros.* 148, 24-29

1 ἢ ἢ εὐγειος Dindorf, 417, 17 (ms. P)

lex. **e. λάχεια]** μικρά Xⁱ / εὐαρότος γῆ Q'W'Z'rⁱ / εὐγειος u / εὐσκαφος g'u / πυκνή κⁱ ἐλάχεια ὡς ἀντὶ τοῦ μικρά Y / ἀπὸ τοῦ λαχαίνω Eⁱ

gram. **f. ἐλάχεια**· ἤτοι ἐλαχίστη παρὰ τὸ ἐλαχὺς, ὡς λιγὺς λίγεια. **Od**

ZENOD. (cf. Duentzer, *Zenod. Hom.* 55, 16-21)

ἐλάχεια alia lectio Hom. pro λάχεια (cf. etiam Liddell-Scott s.v. λάχεια)
παρὰ τὸ ἐλαχύς scr., sed post. eras. O

- lex. **g. λάχεια παρὲκ λιμένος]** μικρὰ τοῦ λιμένος ἔξω **Wⁱ**
- lex. **h. παρὲκ]** ἔξω **gⁱ** / γρ. πάρεκ ἦτοι ἔξω **u**
- lex. **ι. παρὲκ λιμένος·** ἔξω τοῦ λιμένος **ΕⁱΗⁱΜⁱΝΧⁱΥⁱ** / παρὲξ λιμένος ἀντὶ τοῦ ἔξω τοῦ λιμένος **Μⁱ**
- sch. om. **V^p**
- contx. **j. παρὲκ λιμένος·** πλησίον. ποτὲ μὲν γὰρ ἢ ἐξ νικᾶ ὡς τὸ παρ' ἐκνόον ποτὲ δὲ ἢ παρὰ ὡς ἐνταῦθα. **Od**
- lex. **κ. τετάνυσται·** ἐκτέταται **ΜⁱΝυⁱ** / διήκει **ΓⁱΗⁱΜⁱΝυⁱ** / περὶ μήκης γὰρ ἦν **Od**
- sch. om. **V^c** ἐκτέταται om. **V^p**
- lex. **ι 118 a. ὑλήεσσα·** τοῦτο πιθανολογεῖ τὸν ἐν τῇ νήσῳ πληθυσμὸν τὸν ἀστῶν. **Od**
- τὸν ἀστῶν : τῶν αἰγῶν EUST. *in Od.* 328, 23
- lex. **b. ἀπειρέσιοι·** πολλαί **ΕⁱΗⁱΜⁱΝγⁱυ**
- sch. om **V^p**
- lex. **ι 119 a. πάτος·** ὁδός **ΜⁱΝ^pWⁱΧⁱΥⁱ** / ἀναστροφή **ΗⁱΜⁱQⁱVWⁱΧⁱΥⁱZⁱgⁱry** / πορεία **Εⁱ**
- sch. om **V^cV^p** ἀναστροφή om. **V^p**
- lex. **b. ἀπερύκοι·** ἀπείργοι **ΜⁱΝ** / κωλύοι **ΕⁱΜⁱΡⁱΝ**
- sch. om **V^cV^p** ἀπερύκει **ΜⁱΡⁱ** ἀπείργει **Μⁱ** κωλύει **ΜⁱΡⁱ**
- gram. **c. ἀπερύκει]** ἀντιστροφή **P**

- lex. **ι 120. έσοιχνεύσιν·** είσπορεύονται **ΕιΜ'Vu** / είσέρχονται **Μ'Vu** / είσέρχονται
 έπιζητούντες **V^{εί}** / είσ[...]ικνούνται **Μ^ι** / πορεύονται **g^ι** / άντί του έρχονται **P'Y^ι**
- 1** έποιχνεύσιν **V^a** είσπορεύονται om. **V^c** είσέρχονται om. **V^p**
- lex. **ι 121 a. άλγεα πάσχοισι·** ταύτα προς ψόγον τής κυνηγετικής. **Od**
- gram. **b. πάσχοισιν]** οί κυνηγοί **Ε^ι**
- lex. **c. έφέποντες·** έπιζητούντες **Μ'Vg^ι** / ζητούντες **Ε^ι** / ψηλαφώντες **W'X^ι** /
 έρευνώντες **Ι^ι**
- lex. **ι 122 a. ούτ' άρα]** εκείναι **W^ι**
- gram. **b. ποιμήσιν]** ύπό τών ποιμνών **Ε^ι**
- lex. **c. καταΐσχεται·** κατέχεται **Η'Ι'Μ'VWΧ'υ**
- sch. om **V^cV^p**
- lex. **d. καταΐσχεται·** κατέχεται, ού γάρ άξιοί είπειν κατοικείται, τούτο γάρ έπί ανθρώπων
 λέγεται. **Od**
- 1** κατέχεται : κατεχαΐται d
- lex. **e. άρότοισιν·** άροτριάσεσιν **G'Η'Ι'Μ'VX'g^ι**
- sch. om **V^cV^p** άρότρισιν **V^υ** : άρότροισιν **V^a**
- lex. **ι 123 a. άνήροτος·** μή άροτρίουμένη **G'Μ'Vg^ι**
- sch. om **V^cV^p** αινήροτος **V^ο** μή om. **Μ^ι**
- gram. **b. ήματα]** κατά [ήματα] **Y^ι**
- lex. **ι 124 a. χηρεύει·** σπανίζει **G'Μ'Vg^ι** / έρημός έστι **Μ'Vu** /

sch. om V^cV^p

lex. **b. μηκάδας]** ἦτοι μηκωμένας ἀπὸ τῆς φωνῆς **Q'W'Y'Z'i'**

ἦτοι om. Yⁱ

contx. **c. μηκάδας αἶγας**· βρυχηθμός, ἐπὶ τῶν λεόντων. μυκηθμός, ἐπὶ τῶν βοῶν. μηκυθμός, ἐπὶ τῶν αἰγῶν. βληχηθμός, ἐπὶ τῶν προβάτων. ὄγκηθμός, ἐπὶ τῶν ὄνων. μυκηθμός, ἐπὶ τῶν καμήλων. **WX** ἦτοι μηκωμένας ἀπὸ τῆς φωνῆς. μήκη γὰρ λέγεται ἢ τῶν αἰγῶν φωνή. ἢ ἀπὸ τοῦ ἐπὶ τὰ μήκη κίειν, ὃ ἐστὶ πορεύεσθαι. **HMVWX**

sch. om V^cV^p **1** αἶγας in lem. om. H MVX **2** ἐπὶ (τῶν προβάτων) om. X **3** ἦτοι om. V^aV^s μηκωμένου W **4** ἐπὶ om. WX ὃ — πορεύεσθαι om. V^a ἐπὶ τὰ μήκη κίειν in marg. scr. V^r

lex. **ι 125 a. οὐ γὰρ Κυκλώπεσσι νέες**· αἰτία τῆς ἐρημίας. **Od**

gram. **b. νέες]** καὶ νῆες Yⁱ

lex. **c. πάρα**· πάρεισι **Od**

lex. **d1. μιλοπάρηοι**· μίλτω τὰς παρειὰς κεχρισμέναι, τουτέστι τὰς πρῶρας. μίλτος δὲ πηλὸς ρουσιώδης. **MVu** / μίλτω τὰς παρειὰς [] V^d

sch. om. V^p **1** μιλωπόρηοι V^d : μιλαπόρηοι V^s κεχαρισμέναι V^d τουτέστι : ἦτοι u μίλτος : μίλθος V^a

lex. **d2. μιλοπάρηοι**· μιλωτὰς παρειὰς ἔχουσαι, τουτέστι τὰς πρῶρας κεχρισμένας. μίλτος δὲ ἐστὶ πηλὸς ρουσιώδης. **HQ'W'Y'Z'i'**

1 μιλωτὰς Wⁱ ἔχουσαι om. Yⁱ : ἔχουσι Hⁱ τουτέστι om. Yⁱ τὰς om. Wⁱ τὰς πρῶρας κεχρισμένας : τὰς πρῶνας κεχομένας Yⁱ μίλτον Hⁱ

lex. **d3. μιλοπάρηοι]** μίλτος ἐστὶ πηλὸς ρουσιώδης **E'P'X'** τουτέστι τὰς πρῶρας κεχρισμέναι. **X'**

ἐστὶ om. Pⁱ ρουσιώδης : ρούσιος Eⁱ

- lex. **e. μιλοπάρῃοι**· ἀπλῶς κείται οὐ πρὸς διαστολήν. Κύκλωψι γὰρ οὔτε τοιαῦται εἰσίν, οὔτε κυανόπρωροι. **Od**
- 1 κείται EUST. *in Od.* 328, 36 2 κυανόπρωροι EUST. *in Od.* 328, 36
- 1 οὐ πρὸς scr. sed post. eras. ante ἀπλῶς O
- lex. **ι 126 a. ἔνι**· ἔνεισιν **ΕἰΜῖΟVdgi**
- sch. om V^p ἔνεισι Odgi
- lex. **b. οἷ κε κάμοιεν**· ποιήσειαν **Od**
- lex. **c. κάμοιεν**· κατασκευάσοιεν **ΓῆΗῖΜῖV** / ποιήσοιεν **Υῖ**
- sch. om V^eV^p
- contx. **ι 127 a. αἶ κεν τελέοιεν]** ἄστινας τὰς νῆας οἱ ναυτικοὶ κατεσκεύασαν, ἵνα τὰ πρὸς ἕκαστον καιρὸν ἐπιτήδεια φέρωσιν. **HQ'W'Zi'ri**
- lex. **b. τελέοιεν]** πράττοιεν **ΗῖΜῖVW'X'Yῖ** / ὑπουργοῖεν **ΜῖVW'X'Yῖ** / προλέγοιεν **Υῖ**
- sch. om V^eV^p
- lex. **ι 128 a. ἰχνεύμεναι**· ἀφικνούμεναι **Μῖgi** / παραγινόμεναι **ΗῖΜῖVgi'ki** / παραγενέσθαι **Υῖ** / πορευόμεναι **W'Xῖ**
- sch. om V^eV^p
- lex. **b. οἶα]** διὰ **Wῖ** / διὰ ἕκαστα **Eῖ**
- lex. **c. οἶα τε πολλὰ**· δι' οἶα πολλὰ αἰτία καὶ πράγματα **Od**
- lex. **d. πολλὰ]** πολλάκις **Pῖ**
- lex. **ι 129. ἐπ' ἀλλήλους]** πρὸς ἀλλήλους **Ηῖ**

- lex. **ι 130 a. κε]** καί **Pⁱ**
- gram. **b. σφιν]** ἑαυτοῖς **Wⁱ** / ἑαυτῶν **Iⁱ**
- lex. **c. ἐυκτιμένην]** οἰκουμένην **Wⁱ**
- lex. **d. ἐκάμοντο·** κατειργάσαντο **HⁱMⁱPⁱQⁱVWⁱXⁱYⁱZⁱrⁱ** / κατεσκευάσαντο **HⁱMⁱVWⁱu** / κατεσκευάσαν **Xⁱ** / τὴν ὑλήεσαν **Wⁱ**
- sch. om V^cV^p **1** κατηργάσαντο Qⁱ : κατεργάσαντο rⁱ : ἐκατειργάσαντο Pⁱ
- lex. **e. ἐκάμοντο]** οἴτινες οἱ ναυπηγοὶ τοῖς Κύκλωσι τὴν νῆσον κατεσκευάσαν. **H**
- lex. **ι 131 a. φέροι δέ κεν·** ἀγάγοι ἂν εἰ μὴ κατεβόσκετο εὐφορος γὰρ ἦν εἰ καὶ ἄλλως αἰγίβοτος. **Od**
- 1** ἂν (non in text. Hom.) post φέροι ad lem. add. (: φέροι ἂν δέ κεν) O εὐφοροι d
- lex. **b. ὦρια]** ὦριμα τέλεια **Eⁱ**
- lex. **c. ὦρια·** τὰ πρὸς ἕκαστον καιρὸν ἐπιτήδεια, **GⁱMVYⁱgiu** τὰ κατὰ καιρὸν ὦρια. **MV**
- sch. om V^cV^p ὦρια πάντα ut lemma Hom. scr. M κατὰ [τὸ] καιρὸν V^o : κατὰ τὸν καιρὸν ὦρια M τὰ κατὰ — ὦρια om. V^a
- gram. **ι 132 a. ἐν μὲν γὰρ λειμῶνες ἀλὸς πολιοῖο παρ' ὄχθας]** ἔκφρασις **Wⁱ**
- lex. **b. παρ' ὄχθας·** αἰγιαλούς **Od**
- ZENOD. (cf. Duentzer, *Zenod. Hom.* 70, 10-23)
- lex. **ι 133 a. ὑδρηλοῖ·** κάθυγροι **BⁱGⁱHⁱMⁱPⁱQⁱVWⁱXⁱYⁱZⁱgⁱkⁱrⁱu** / ὑγροί **Eⁱ**
- sch. om V^cV^p
- lex. **b. μαλακοῖ·** ἀπαλοῖ **GⁱMⁱPⁱV** / ὡς λεχεποῖαι **Od**

sch. om V^cV^p

contx. **c. μάλα κ' ἄφθιτοι ἄμπελοι εἶεν·** οἱ γὰρ τοιοῦτοι τόποι δεξιῶν εἰς ἀμπέλων φυτεῖαν, ὧν ἡ νῆσος στέρεται διὰ τὸ ἀοίκητον, ἄφθιτοι δὲ διὰ τὸ μακρόβιον. **Od**

lex. **d. ἄφθιτοι·** ἄφθαρτοι **Η'Μ'V**

sch. om V^cV^p

lex. **e. εἶεν]** ὑπήρξε **B'**

contx. **ι 134 a. ἐν δ' ἄροσις λείη·** λίαν βαθύγειος γῆ καὶ καλὴ εἰς κατὰ καιρὸν θερίζειν εἰ ἦν ὁ ἐπιμελητὴς τοῦ χωρίου. **M**

lex. **b. ἄροσις·** ἀροτρίασις. **Ε'Γ'ΙΜΜ'Vγ'ιυ** γῆ ἐπιτηδεῖα πρὸς ἀροτρίασιν. **M**

sch. om V^cV^p ἄλλως ἄροσις **M**

lex. **c1. λείη·** ὀμαλή **Μ'V**

sch. om V^cV^p

lex. **c2. λεία·** ἐκεῖ εἰ ἦν ὁ ἐπιμελούμενος ἄμπελοι ἐγένοντο. **M**

λείη text. Hom. ed.

lex. **d. λήϊον·** σιτόφορον **VY'γ'ιυ** / πεδῖον **Vγ'ιυ** / τὸ χωράφιον **Ε'Y'**

sch. om V^cV^p ληϊνον V^u παιδίον V^r τό om. Yⁱ

lex. **ι 135 a. εἰς ὥρας ἀμῶεν·** ἐπὶ ἀράς οἱ ὕστερον τὸ, μὴ ἐς ὥρας ὁ δεῖνα ἴκοιτο. **Od**

εἰς ὥρας ut lem. et ἀμῶεν ut sch. scr. **O**

lex. **b. ἀμῶεν·** θερίζοιεν **G'Η'ΙΜ'P'Q'VW'X'Y'Z'ι'γ'ι'υ** / θερίζειν **Ε'**

sch. om V^cV^p ἀμῶεν V^a, sed ἀμοῶεν cett. V θερίζειεν Qⁱrⁱ

- lex. **c. πῖαρ**· λιπαρόν **EIGHIMPIQVWY'Zigri** ἤτοι ἡ πίοτης **Wⁱ** / εὐγειον **MⁱV**
 πῖαρ V^c, sed πῖαν (πίον V^{pi}) cett. V εὐγειον om V^cV^p
- lex. **d. πῖαρ ὑπ' οὐδας**· τεχνηέντως τοὺς εἰς γεωργίαν δεξιούς τόπους ὁ ποιητής φιλοκρινεῖ.
Od
 τεχνηέντως EUST. in *Od.* 328, 7
- lex. **e. ὑπ' οὐδας**· ὑπὸ τὸ οὐδας. **HM** οὐδας δὲ τὸ ἔδαφος **MV**
 sch. om. V^p V^c cf. infra ἐπ' οὐδας V^r : ἐπ' οὐδας, sed in marg. γρ. ὑπ' οὐδας H δέ om. V
- lex. **f. ὑπ' οὐδας]** ὑπὸ τὴν γῆν ὑπάρχει, ὑπέστι **Wⁱ**
- lex. **g. οὐδας]** ἔδαφος **V^d**
 cett. V cf. supra
- lex. **ι 136¹⁷ a. εὐορμος**· ἐπιτήδειος **Mⁱ** / εὐνεώλκητος **GIMⁱV**
 sch. om V^cV^p ἀνεώλκητος V^d
- lex. **b. οὐ χρεῶ πείσματος]** οὐ χρεῖα σχοινίου ὑπογῆου. **Eⁱ**
- lex. **c. πείσματος]** σχοινίου **Q'Zi^r**
- lex. **d. πείσματος**· ἀπὸ γείου σχοινίου, **G'HHIMIPVW'X'Yⁱ** ὧ πείθεται ἡ ναὺς **GIMIPVW'X'Yⁱ**
 καὶ κρατεῖται **Mⁱ**
 sch. om V^cV^p
- lex. **ι 137 a. οὐτ' εὐνάς βαλέειν**· κατὰ βάθος ἀγκύρας ρίψαι ἐντεῦθεν τὸ ἀγκυροβόλιον. **Od**
 κατὰ καὶ ἐπιβάθος d

¹⁷ apud hoc uersum λιμήν ut tit. scr. C

- lex. **b. εὐνάς**· ἀγκύρας **EⁱGⁱHⁱIⁱMⁱPⁱV^wXⁱYⁱZⁱg^u** τουτέστι τὰ σίδηρα. **Mⁱ**
sch. om V^cV^p
- lex. **c. εὐνάς]** ἀγγύρας. **Qⁱrⁱ** εὐνάς λέγει τὰ τῶν πλοίων σιδηρὰ ἀγκύρια διὰ τὸ εὐνάζεσθαι ὑπὸ τούτων τὰ πλοῖα καὶ ἠρεμεῖν. **HQⁱWⁱZⁱrⁱ**
1 ἀγκύρας Dindorf, 418, 18 (ms. Q)
- lex. **d. ἀνάψαι]** προσδήσαι **GⁱHⁱMⁱPⁱVgⁱ** / προσδήσαι τῇ γῆ **Eⁱ** / ἀναδῆσαι **Mⁱ** / δῆσαι **Wⁱ**
sch. om V^cV^p
- lex. **ι 138 a1. ἀλλ' ἐπικέλσαντας**· προσορμίσαντες, τῇ γῆ ἐπιψεύσαντες **Xⁱ**
- lex. **a2. ἀλλ' ἐπικείσαντας**· ἀλλ' ἐπιψαύσαντας ἐν τοῖς τοιοῦτοις λιμέσι τὰ πλοῖα μείναι χρόνον ἀβλαβῆ, ἕως οὗ ὁ τῶν ναυτῶν θυμὸς ἐποτρύνει αὐτὰς πρὸς τὸν πλοῦν. **HQⁱWⁱZⁱrⁱ**
1 ἀλλ' ἐπιψαύσαντες QⁱZⁱrⁱ
- lex. **b1. ἐπικέλσαντας]** ἐφορμήσαντας **Eⁱ** / ἐπιψαύσαντας τῇ γῆ **gⁱ** / ἐλιμενίσαντες **kⁱ**
- lex. **b2. ἐπικέλσαντας]** ἐπιψαύσαντας τῇ γῆ. ἀπὸ τοῦ κέλλειν, ὅθεν καὶ ὁ κόλπος. **Pⁱ**
- lex. **b3. ἐπικέλσαντας**· ἐποκείλαντας τῇ γῆ, ἐπιψαύσαντας **MV** ἢ πλησιάσαντας. ἢ προσορμίσαντας τῷ λιμένι. γρ. καὶ ἐπικέλσαντες ἴν' ἢ τὰς ἀγκύρας ἀνεγκύσαντες. **M**
sch. om V^cV^p 1 ἐπικέλσαντες V^a ἐποκείλοντας M τῇ om. M
- lex. **ι 139 a. ἐποτρύνει**· παροξύνει **MⁱV** / παρορμᾷ **MⁱV** / ἐπέιξι **Mⁱ**
sch. om. V^cV^p ἐπορύνει V^a
- lex. **b. καὶ ἐπιπνεύσωσιν ἀήται**· κατὰ τὸ [ἐπὶ πλεῖστον] εἴρηται, ὡς ἐπὶ πολὺ γὰρ ἀνέμον πνεύσαντος ἐκ λιμένος ἀναγόμεθα. **Od**

1 και in lem. om. d ἐπὶ πλείστον EUST. in *Od.* 329, 16

lex. **c. ἀήται**· οἱ ἄνεμοι **GⁱMⁱVgⁱ**

sch. om. V^cV^p οἱ om. Gⁱgⁱ

lex. **ι 140 a. κρατός]** ἐπὶ τῆς ἀρχῆς **EⁱPⁱQⁱWⁱZⁱrⁱ** / ἀρχῆς **Gⁱgⁱ** / ἡγοῦν ἀρχῆς **Xⁱ** / κεφαλή **V^pi**

lex. **b. ἐπὶ κρατός λιμένος**· ὡς καὶ κορυφὴν ὄρους λέγομεν. **Od**

lex. **c. κρατός λιμένος**· τῆς ἀρχῆς τοῦ λιμένος **HⁱMⁱV**

sch. om. V^cV^p

lex. **d. ἀγλαόν]** λαμπρόν **Iⁱ**

lex. **e. ἀγλαόν ὕδωρ]** ἡ κρήνη ῥέει **Hⁱ**

lex. **f. ἀγλαόν ὕδωρ]** διὰ τὸ ἀγλαόν ὕδωρ τὸ ἐξ ἐπὶ πολλῆς καὶ ὀλιγόν ὄν καὶ λαμπρόν. **M**

gram. **ι 141 a. ὑπὸ σπείους]** ῥέει ὑπὸ σπείους **Yⁱ**

ῥέει ante ὑπὸ s.l. add. Yⁱ

lex. **b. σπερίους]** σπηλαίου **kⁱ**

gram. **c. περὶ αἴγειροι]** περὶ αὐτήν αἴγειροι **Wⁱ**

s.l. αὐτήν add. (: περὶ αὐτήν αἴγειροι) Wⁱ

lex. **d. αἴγειροι πεφύασιν**· ὕδατοτρεφές γὰρ τὸ φυτὸν **Od**

ὑδατατρεφές d τὸν d

lex. **ι 142. ἔνθα]** καὶ ὅπου **Yⁱ**

- lex. **ι 143 a1. νύκτα δι' ὀρφναίην]** εἰς τὴν νύκτα τὴν σκοτεινὴν. τὸ γὰρ διὰ ἀντί τοῦ εἰς ἐκληπτέον. **HQ'WZi'**
- lex. **a2. νύκτα δι' ὀρφναίην]** διὰ τῆς νύκτα διὰ τῆς ὀρφαίης **W'**
 νύκτα δι' ὀρφαίην, sed s.l. corr. (: διὰ τῆς νύκτα διὰ τῆς ὀρφαίης) **W'**
- lex. **b. νύκτα δι' ὀρφναίην·** εὐτυχοῦς νυκτερινοῦ κατάπλου δήλωσις. **Od**
- lex. **c. δι' ὀρφναίην]** εἰς σκοτεινόν **E'Y'**
 εἰς om. E
- lex. **d. προῦφαίνετο·** προεφαίνετο **M'V** / ἔλαμπε **M'**
 sch. om. V^cV^p
- lex. **ι 144 a. ἀήρ·** ἀχλύς **G'H'IM'P'VY'k'u** / ἀορασία **B'C'E'G'H'IM'P'VX'Y'u** / ὀμίχλη **W'g'**
 ARISTON. *in Od.* 89, 11-13
 sch. om. V^cV^p ἀορασία ἢ ἀχλύς (ἢ om. P' : ἦτοι Y') H'P'Y'
- lex. **b. ἀήρ γὰρ βαθεῖα·** ἦτοι ἀήρ θηλυκῶς **Od**
- lex. **c. παρὰ νηυσίν]** οὕτως περὶ νηυσίν **H'**
 παρὰ alia lectio Hom. pro περὶ
- lex. **d. περὶ νηυσί]** κλίνεται δὲ θηλυκῶς **E'**
- lex. **e. βαθεῖα·** σκοτεινὴ **G'M'Vg'**
 sch. om. V^cV^p βαθεῖσα V^dV^r
- lex. **f. οὐδὲ σελήνη·** ἦν γὰρ ἀσέληνος ἢ νύξ. **Od**

- gram. **ι 145 a. οὐρανόθεν]** χωρίς τοῦ ν τὸ οὐρανόθεν **H**
- lex. **b. προῦφαιεν· ἔφαιεν V / ἔλαμπεν E'VW'g'**
 sch. om. V^cV^p προῦφαιον V^u ἔφαιεν V^a ἔλαμπε EⁱWⁱgⁱ
- lex. **ι 146 a. ἐσέδρακεν] εἶδεν g'**
- lex. **b. ἐσέδρακεν· εἶδεν G'H'M'V / ἐθεάσατο H'M'V**
 cf. Ernst, 186 sch.146
 post ἐθεάσατο, ποτι χέρσον δὲ πρὸς τὴν γῆν ut sch. scr V (cf. sch. 147, sub lem. ποτι χέρσον)
- lex. **ι 147. ποτι χέρσον] πρὸς τὴν γῆν H'M'V**
 protitext. Hom. ed. hoc lem. et sch. scr. V^aV^d, sed sub lem. 146b (ἐσέδρακεν), ποτι χέρσον δὲ πρὸς τὴν γῆν ut sch. scr. cett. V
- lex. **ι 148 a. πρὶν νῆας] καὶ πρότου νῆας W'**
- lex. **b. ἐυσσέλμους] καληκαθέδρας Y'**
- lex. **c. ἐπικέλσαι] πλησιάσαι E' / ἐλλιμενίσαι B'**
- lex. **d. ἐπικέλσαι] τὸ κέλσαι καὶ τὸ ἐν λιμένι στήσαι ἐστι. P**
- lex. **ι 149 a. κελσάσησι δὲ νηυσὶ] κελσασῶν τῶν νηῶν B'W'**
 κελσάσησι δὲ νηυσὶ, sed s.l. corr. (: κελσασῶν τῶν νηῶν) BⁱWⁱ
- lex. **b. κελσάσησιν· πλησιάσαις P'Q'W'Z'i' / πρὸς ψαῦσαι τῆ γῆ P'Y'**
 πλησιάσας i'
- lex. **c. κελσάσησιν· ἐποκειλάσαις τῆ γῆ. G'MV ὀρμηθεισάσαις ἢ προς πελασθεισάσαις. M**

sch. om. V^p ἀποκειλάσαις V^r

lex. **ι 150 a. δὲ καὶ] ἀλλά Pⁱ**

gram. **b. ἐπὶ ῥηγγμῖνι] ἐπὶ τῇ ῥηγγμῖνι Wⁱ**

ἐπὶ ῥηγγμῖνι, sed s.l. τῇ add. Wⁱ

lex. **c. ἐπὶ ῥηγγμῖνι θαλάσσης] παρὰ τὸ ῥήσεσθαι ἐν αὐτῷ τὰ κύματα. Eⁱ**

contx. **ι 151 a. ἔνθα δ' ἀποβρίζαντες·** ἀποβρίζαι ἐστὶ τὸ ἐπὶ τῇ βορᾷ καὶ τροφῇ κοιμηθῆναι. **QⁱWXXⁱZⁱrⁱ** μετὰ γὰρ τὴν βορὰν ἤκει ὁ ὕπνος. καὶ ἄλλως δὲ βρύζειν κυρίως ἐστὶ τὸ τὴν κεφαλὴν κατακλίνεσθαι ὑπὸ τοῦ ὕπνου, ὡς βάρους τινὸς τῇ κεφαλῇ ἐπιπιθεμένου καὶ ἰζάνοντος. **WX**

1 ἀποβρίζαι γὰρ WX τροφῇ WX 2 βρίζειν X

lex. **b. ἀποβρίζαντες·** ἐπὶ βορᾷ καὶ τρυφῇ ἀποκοιμηθέντες. **GⁱMⁱV^u**

sch. om. V^cV^p ἀποβρίξαν V^mV^r: ἀκρίξαν V^u τῇ βορᾷ Gⁱ ἀποκοιμησθέντες V^a

lex. **c. ἀποβρίζαντες] κοιμηθέντες Pⁱ / κοιμηθέντες Yⁱ / ἀπὸ βορᾶς κοιμηθέντες Eⁱ / μετὰ βορὰν νυσταξάντες WⁱXⁱ / μετὰ τροφὴν κοιμηθέντες Kⁱ**

contx. **d1. ἀποβρίζαντες·** κοιμηθέντες ἀποβρίζαι δὲ γὰρ τὸ ἐπὶ τῇ βορᾷ καὶ τῇ τροφῇ κοιμηθῆναι ἀπὸ τῆς τροφῆς καὶ κοιμηθέντες. **CⁱM**

1 δὲ om. Cⁱ τῇ (τροφῇ) om. Cⁱ 2 κοιμηθῆναι ἀπὸ τῆς τροφῆς καὶ om. Cⁱ

contx. **d2. ἀποβρίζαντες] ἀποβρίζαι ἐστὶ τὸ ἐπὶ τῇ βορᾷ καὶ τροφῇ κοιμηθῆναι. HPY** βρίζειν τὸ βαρὺ ἴζειν. ὄθεν ἐν Ἰλιάδι ἐπὶ ἀμελείας. ἢ τὸ μετὰ βορὰν ἴζειν, ὡς ἐνταῦθα. **P**

1 ἐστὶ om. Y καὶ τροφῇ om. Y

contx. **d3. δ' ἀποβρίζαντες·** ἐν Ἰλιάδι μὲν ἐπὶ ἀμελείας ἔθετο, οἶον ἀπονυστάζειν. ἐνταῦθα δὲ ἐπὶ ὕπνου τὴν λέξιν τίθησιν, ἐπεὶ καὶ κυρίως βρίζειν ἐστὶ, τὸ βαρὺ ἴζειν. ἢ μετὰ βορὰν

ἴζειν. V^c / κοιμηθέντες οὐ γὰρ ἀμελήσαντες, ὡς ἐν Ἰλίου. Od

1-3 cf. // Δ 223 (βρίζοντα)

lex. **ι 152¹⁸. ἦμος]** ὀπηνίκα Q^ri

lex. **ι 153 a. θαυμάζοντες·** θεώμενοι GⁱMⁱV

sch. om. V^cV^p

lex. **b. ἐδινεόμεσθα·** περιηρχόμεθα MⁱVWⁱXⁱgⁱ / ἐστρεφόμεθα Q^ri / ἀνεστρεφόμεθα HⁱMⁱVWⁱZⁱu / συνανεστρεφόμεθα Eⁱ / διετρίβομεν MⁱWⁱXⁱ / ἐσυντρεφόμεθα Yⁱ

sch. om. V^p 1 ἐδινεόμεσθα V^a : ἐδινεόμεθα V^r : ἐδινεόμεσθα V^u ἀναστρεφόμεθα V^rV^u 2 διατρίβομεν Xⁱ

lex. **ι 154¹⁹ a. ὦρσαν·** διήγειραν GⁱHⁱMⁱV / γρ. ὦσαν kⁱ

sch. om. V^cV^p διήγειρον V^u

mit. **b. ὦρσαν δὲ Νύμφαι·** ἀλληγορικῶς αἱ αὐξητικαὶ τῶν ὀρων δυνάμεις. Od

mit. **c. ὦρσαν δὲ Νύμφαι κοῦραι·** πᾶσαι αἱ Νηρηίδες γιγάνθρωποι ὡς καὶ ἡ Καλυπψώ. M

mit. **d. ὦρσαν δὲ κοῦραι Νύμφαι·** δυνάμεις τινὰς αὐξητικὰς βοτανῶν. τὸ δὲ μυθικὸν δαιμόνια τινά. W

ὦρσαν δὲ κοῦραι Νύμφαι alia lectio Hom. pro ὦρσαν δὲ Νύμφαι κοῦραι

mit. **e. ὦρσαν δὲ Νύμφαι·** ὅμοιον ἐστὶ τῷ “οὐδ’ ἄρ’ ἀποσφάραγον μελίη τάμε”. τὰ γὰρ συμβεβηκότα, ὡς αἴτια λαμβάνει. γέγονε δὲ ἀφορμὴ τοῦ ἐπιζητήσαι αὐτοὺς καὶ τὴν τῶν Κυκλώπων χώραν τὸ εὐρεῖν εὐτυχή ἄγραν, καθὸ καὶ οἱ ἑταῖροι συνεβούλευον, “τυρῶν αἰνυμένους ἰέναι πάλιν”. HWZ

1 “οὐδ’ ἄρ’ ἀποσφάραγον μελίη τάμε” // X 328 4 “τυρῶν αἰνυμένους ἰέναι πάλιν” Od. ι 225

1-4 ARISTON. in Od. 89, 14-18

¹⁸ apud hoc uersum Ἠώς ut tit. scr. C

¹⁹ apud hoc uersum Νύμφαι ut tit. scr. C

- mit. **f. κοῦραι Διὸς**· τοῦ ἐν τῷ περιέχοντι εὐκράτου. **Od**
- mit. **g. Διὸς αἰγιόχοιο]** ἀπὸ τοῦ ἔχειν τὰς καταγιγῆδας, ἢ ὄχηθεις ὑπὸ τῆς αἰγός. **Eⁱ**
- lex. **ι 155. ὄρεσκῶους**· τὰς ἐν τῷ ὄρει διατριβούσας **HMP'VW'X'Z'u** / τὰς ἐν ὄρεσι [...]μενας **Eⁱ** / ἐν τοῖς ὄρεσι διατριβούσθαι [...]μένας **Yⁱ** / ὄρεινόμους **Od**
- sch. om. V^cV^p 1 αἴγας ὄρεσκῶους ut lem. Hom. scr. M τῷ om. Vu δαιομένας ἢ διατριβούσας M
- lex. **ι 156 a. καμπύλα**· ἐπικαμπῆ **G'M'V**
- sch. om. V^cV^p
- lex. **b. αἰγανέας]** ἀκόντια **E'Gⁱ**
- lex. **c1. αἰγανέας δολιχαύλους**· ἀκόντια ἐπιμήκεις **E'HVY'Z'giu** τοὺς αὐλοὺς ἔχοντα, ὃ ἐστι τὸν σίδηρον. **E'HVY'Z'u**
- hoc sch., cum uariationibus, sub lem. 156g (δολιχαύλους) scr. M V^c cf. infra, sub lem. 156e (δολιχαύλους)
- sch. om. V^p 1 ἦτοι ἀκόντια Zⁱ ἔχοντας V^{au} ὃ ἐστι : τουτέστι HZⁱ 1-2 ὃ ἐστι τὸν σίδηρον : ἦγουν τὰ σιδήρια Eⁱ
- lex. **c2. αἰγανέας δολιχαύλους]** ἀκόντια ἐπιμήκεις τὰς αἰχμὰς ἔχοντα. **W'Xⁱ**
- lex. **c3. αἰγανέας δολιχαύλους]** ἀκόντια μακρὰ ὀλοσιδήρους αὐλοὺς ἔχοντα, τουτέστι τὰ σιδήρια. **P**
- lex. **d. δολιχαύλους]** μακροῦς **Eⁱ** / μακροαύλους **Mⁱ** / τὰς μακροσιδήρους **BⁱHⁱ**
- τάς om. Bⁱ
- lex. **e. δολιχαύλους**· μακροσιδήρους, αὐλός γὰρ ἢ ὀπή τῆς αἰχμῆς, ἣ τὸ ξύλον ἐμβάλλεται. **OV^{ci}d**
- cett. V cf. supra sub lem. 156 c1 (αἰγανέας δολιχαύλους)
- 1 γὰρ φασὶ ἢ ὀπή V^{ci} 2 ἐμβάλλεται om. V^{ci}

- lex. **f. δολιχαύλους**· ἀκόντια ἐπιτήδεια πρὸς αἶγας ἐπιμήκεις τοὺς αὐλοὺς ἔχοντα, ὃ ἐστὶ τὸν σίδηρον. **M** αὐλὸς ἐστὶ τὸ σιδήριον εἰς ὃ ἐμβάλλεται τὸ ξύλον. δηλοῖ δὲ τὰς μακροσιδήρους. **MH**
- 1-2 ἀκόντια — σίδηρον, cum uariationibus, sub lem. 156 c1 (αἰγανέας δολιχαύλους) scr. EⁱHVYⁱZⁱu
- lex. **ι 157 a. εἰλόμεθα**· ἐλάβομεν **MⁱVWⁱXⁱ** / ἀνελάβομεν **HⁱMⁱV** / ἔξω ἐβάλλομεν **Qⁱrⁱ** / ἐπελεξάμεθα **Od**
- sch. om. V^cV^p 1 ἀνελάβομεν om. V^s
- lex. **b. διὰ δὲ τρίχα]** ἐν τρισὶ τάξεσι **Qⁱrⁱ**
- lex. **c. τρίχα]** τριχῶς **EⁱMⁱWⁱXⁱkⁱ** / εἰς τρεῖς **Pⁱ**
- lex. **d. κοσμηθέντες]** ταχθέντες **Eⁱ** / ἐν τάξει παραγενόμενοι **Mⁱ**
- lex. **ι 158 a. μενοικέα**· τῷ μένει ἀρμόζουσα **GMⁱV** / πρόθυμον ἀνδρείαν **Qⁱrⁱ** / δύναμοπρεπή **gⁱ**
- sch. om. V^p τῷ μένει sec. man. p. ras. scr. V^r ἀρμόζουσαν Mⁱ
- lex. **b. θήρη]** ἄγραν **Qⁱrⁱ** / δασιλὴν πολλήν **Mⁱ**
- gram. **ι 159. ἐς δὲ ἐκάστη]** ἐν δὲ ἐκάστη **u**
- contx. **ι 160²⁰ a. ἐννέα**· εὐεπίφορος εἰς τὸν θ' ἀριθμὸν ὁ ποιητής. **Od**
- lex. **b. ἐλάγχανον**· ἐκληροῦν τὸ διὰ τὸ ἀστασίαστον. **Od**
- lex. **c. ἐμοὶ δὲ δέκα**· οὕτω βραχὺ τοῖς πάλαι στρατηγοῖς ἦν τὸ ὑπέριμον. **Od**
- lex. **d. ἔξελον**· ἐξαίρετον / ἔδωκαν **GⁱMⁱVWⁱXⁱ**

²⁰ apud hoc uersum αἶγες ἄγροισι ut tit. scr. C

sch. om. V^cV^p

lex. **e. οἴω] μόνω Μῖg'**

lex. **ι 161 a. πρόπαν ἡμαρ· μέχρι Wⁱ / δι' ὅλης τῆς ἡμέρας. ΗἰΜῖVg'**

sch. om. V^cV^p

lex. **b. ἐς ἥλιον καταδύντα]** πρό τοῦ καταδύναι τὸν ἥλιον. ἀντί γάρ ἀπαρεμφάτου ἐγκλίσεως νῦν τὴν μετοχὴν ἔλαβεν. ΗQ'W'Z'i'

1 τοῦ om. H 2 νῦν om. Wⁱ ἔλαβεν om. Wⁱ

lex. **c. ἐς ἥλιον καταδύντα· συμποσίω μακρῶ ἀρμόζοντα Od**

ἐς : ἐφ d

mit. **d. ἥλιον καταδύντα·** περι δύσεως ἡλίου M'V ἢ Ἦως δύσεως. V / πρὸς τὴν δύσιν τοῦ Ἥλιου Hⁱ

sch. om. V^cV^p καταδύντα V^m

lex. **ι 162 a. ἄσπετα· πολλά G'IM'VYg'**

sch. om. V^cV^p ἄσπετα πολλά ut lemma scr. V^a

lex. **b. καὶ μέθυ ἡδύ·** πίνοντες δηλονότι Od

δηλονότι : δηλονότη d

lex. **c. μέθυ· οἶνον G'IM'V**

sch. om. V^cV^p

lex. **ι 163. ἐξέφθο·** δεδαπάνητο E'IMVW'X'Yⁱ / ἀνάλωτο G'IMVgⁱ / ἀπέλιπε Yⁱ

sch. om. V^cV^p δεδαπάνη V^m

- lex. **ι 164 a. ἐνέην· ἐνήην GⁱHⁱMⁱVgⁱkⁱ / ἀντί τοῦ ὑπῆρχε CⁱEⁱ / ὑπερχήν MⁱPⁱVWⁱXⁱYⁱ**
- sch. om. V^cV^p ἀλλ' ἐνέην ut lem. Hom. et ἀλλ' ἐνήην ut sch. scr. V^a ἐνέην, sed supra corr. (: ἐνήην) gⁱ ἀντί τοῦ om. Cⁱ ὑπερχήν om. V^s
- lex. **b. πολλόν] πολὺ Wⁱ**
- contx. **c. πολλὸν γὰρ ἐν ἀμφιφορευσι· πολυοῖνος γὰρ ἤκατ' ἐκείνους Θράκη. Od**
- ἀμφορευσι d
- lex. **d. ἀμφιφορευσιν· ἀγγείοις διώτοις GⁱHⁱMⁱVYⁱgⁱ**
- sch. om. V^cV^p διώτοις om. HⁱV
- lex. **ι 165 a. ἠφύσσαμεν· ἠντλήσαμεν HⁱMⁱQⁱVWⁱYⁱZⁱgⁱrⁱ**
- sch. om. V^cV^p ἀντλήσαμεν Yⁱ
- mit. **b. Κικόνων ἱερὸν πολιέθρον] τὸ μέγα λαβόντες τῶν Κικόνων πόλισμα. Mⁱ**
- mit. **ι 166 a. Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ἐλεύσσομεν· ἄνω τὸ ἐλεύσσομεν HQWZr ἐπὶ μὲν τῆς γαίας κατὰ τοῦ καπνοῦ κοινόν. ἐπὶ δὲ τοῦ φθόγγου ὑπακουστέον τὸ ἠκούομεν, ὡς τὸ “καρπαλίμως οἶον δὲ μελίφρονα οἰνίζεσθε, σῖτον δ' ἐκ μεγάρων”. ἐπὶ τοῦ σίτου δεῖ ὑπακουεῖν τὸ φέρετεν. HMQWZr**
- “καρπαλίμως οἶον δὲ μελίφρονα οἰνίζεσθε, / σῖτον δ' ἐκ μεγάρων” // Θ 506-507
- 1 Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν in lem. om. M 2 γῆς M 3 καρπαλίμως om. M σίτου : []του r δεῖ : ὁ ἀρμόζει M 4 φέρετε MQWZr
- lex. **b. ἐλεύσσομεν· ἐθεώμεθα HⁱMⁱVu / ἐωρώμεν MⁱPⁱVYⁱ / ἐβλέπομεν CⁱEⁱMⁱVgⁱ**
- sch. om. V^cV^p ἐλεύσομεν V^aV^d ὠρώμεν Pⁱ
- mit. **ι 167 a. καπνὸν τ' αὐτῶν· διὰ τί οὐκ ἤκουον οἱ ἑταῖροι τοῦ Ὀδυσσέως οἱ ἐν τῇ νηϊ, βοῶντος τοῦ Κύκλωπος; καίτοι Ὀδυσσεὺς πόρρωθεν φησὶ ἀκούειν “αὐτῶν φθογγὴν οἴων τε καὶ αἰγῶν”. διότι ἀσήμους φθόγγους συμμίκτους οἴον τε ἦν πόρρωθεν**

ἀκούειν. ὁ δὲ Κύκλωψ εἷς ὢν ἐβόα ἐν τῷ ἀγρῷ. **M**

- 5 ἄλλως· διὰ τί οὐκ ἤκουον οἱ ἑταῖροι Ὀδυσσέως οἱ ἐν τῇ νηϊ, βοῶντος τοῦ Κύκλωπος; καίτοι Ὀδυσσεὺς ἀπὸ τῆς νήσου φησὶ τῆς πόρρω ἀκούειν “αἰγῶν τε φθόγγην οἰῶν τε”. ἡ δὲ δύσις, διὰ τὸ ἀσήμως οὐχ οἶόν τε ἦν πόρρωθεν ἀκούειν. ἀνάγκη, ὡς καὶ μείζονας τοὺς Κύκλωπας καὶ μείζονως ἀκούειν. ἢ διὰ τὸ ἐν δὲ τοῦ σπηλαίου φωνεῖν τὸν Κύκλωπα. καὶ μὴ ἀκούειν τοὺς ἑταόρους Ὀδυσσέως ἐγὼ φημι καὶ τὸν Ὀμηρικὸν
- 10 τεθαύμακα Κύκλωπα οὐδένα γὰρ βλέπειν ἀδικούμενον ἔφασκε. καὶ ἐν τῷ ποιμένι ἀπόφασις ἢ τῆς ἀληθείας κατάφασις ἀδικεῖ γὰρ ἕκαστος αὐτομάτως ἑαυτόν. **M**

6 αἰγῶν τε φθόγγην οἰῶν τε : “αὐτῶν φθογγὴν οἰῶν τε καὶ αἰγῶν” *Od.* I 167

1-4 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 93, 12-16 **7-11** διὰ — ἑαυτόν PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 93 adn. ad I.8-16

mit. **b. καπνόν τ' αὐτῶν]** [ὄρα δὲ ἐν τῷ μέθῳ ἡδύ], λείπον συνεκδοχικῶς τὸ ἐπίνομεν. ἐλλέλειπται δὲ διὰ τὸ παντη γνώριμον. οὕτω δὲ καὶ ὑποκαταβάς ἐρεῖ τὸ, Κυκλώπων δ' ἐς γαίαν ἐλεύσσομεν ἐγγὺς ἐόντων. καπνόν τε αὐτῶν τε φθογγὴν οἰῶν τε καὶ αἰγῶν. κἀνταῦθα γὰρ ἐν τῷ φθογγὴν αὐτῶν οἰῶν τε καὶ αἰγῶν ἐξαναλόγου ληπτέον τὸ ἠκοῦομεν. **V^c**

lex. **c. φθογγήν]** φωνήν **Qⁱrⁱ**

lex. **d. φθογγὴν οἰῶν τε καὶ αἰγῶν·** ἠκούομεν δηλονότι. **Od**

lex. **e. οἰῶν]** προβατῶν **Qⁱrⁱ**

lex. **f. αἰγῶν]** σπονδεῖος ὄλος **Eⁱ**

ARISTON. *in Od.* adn. ad I.18

contx. **I 168. ἦμος·** ἠνίκα. τὸ ἦμος ψιλοῦται παρὰ Ἴωσι καὶ οὐχ ὑποτάσσει, παρὰ δὲ Ἀπτικοῖς ὑποτάσσει καὶ δασύνεται. καὶ ὁ ὅτε καὶ ὁ κεν ὑποτάσσει παρὰ τοῖς Ἀπτικοῖς. καὶ τὰ δεύτερα πρόσωπα τῶν παθητικῶν διφθόγγῳ γράφεται, πάσομαι πάσει. ὄψομαι ὄψει. καὶ τὰ ὅμοια. **P**

lex. **I 169. ῥηγγῖνι·** τῷ αἰγιαλῷ **GⁱMⁱQⁱV^{rⁱ}**

sch. om. V^cV^p τῷ om. Gⁱ

- lex. **ι 171²¹. θέμενος· ποιησάμενος GiM'Vg'**
sch. om. V^cV^p
- gram. **ι 172²² a. έμοι] έμοι ούν Y'**
post έμοι s.l. ούν add. Y'
- lex. **b. έταίροι] ένδοξι Y'**
- mit. **ι 173 a1. αυτάρ έγω σύν νηϊ· αυτός απελθειν βούλεται, έπει ούκέτι τοίς έταίροις πιστεύει δια τó κατá τους Λωτοφάγους σύμβαμα και τήν έν τή γή των Κικόνων απείθειαν. Od**
- mit. **a2. αυτάρ έγω σύν νηϊ τ' έμη· εικότως αυτου απέρχεται τοίς έαυτου έταίροις, μηκέτι πιστεύων δια τó προς τους Λωτοφάγους σύμπωμα, και τήν παρα Κίκωσιν απείθειαν, μη πως páλιν ύποφερόμενοι τινί κέρδει κινδυνεύουσιν. HWX**
1 αυτου : αυτός WX 2 Κίκωσιν WX
- lex. **b. έτάροισιν] φίλοις Q'i'**
- lex. **ι 174. πειρήσομαι] δοκιμάσω Q'i'**
- gram. **ι 176 a. φιλοξένοιο· φιλοξένου V**
sch. om. V^cV^p φιλοξένοι text. Hom. ed.
- contx. **b. ότι τó και σφι[v] νόος έστι θεουδής· ύπαλλάσσει τήν κοινήν φράσιν, ής τó όρθον τοιούτον. ή έ φιλόξενοι και θεοειδής. Όμηρος δέ περιφράσθαι έξαλλαγήν έποίησε του σχήματος. V^c**
1 ότι τó (non in text. Hom.) ante και ad lem. add. V^c

²¹ apud uersum 170 ἕως ut tit. scr. C

²² apud hoc uersum Ὀδυσσεύς εἶπε ut tit. scr. C

- contx. **ι 177 a. εἰπὼν ἀνά νηὸς ἔβην·** πρόθεσιν ἔχει ἀντὶ προθέσεως ἀντὶ τοῦ ἐπὶ νηὸς. ἴσως δὲ καθ' ὑπέρβασιν καὶ ἔλλειψιν ἑτέρας προθέσεως πᾶφρασαι, ἵνα ἦ, ἀνέβην ἐπὶ νηὸς. **V^c**
- lex. **b. ἀνά]** ἐπὶ **Wⁱ**
- lex. **c. ἀνά νηὸς ἔβην]** ἰδίως εἶπεν ἀντὶ τοῦ ἀνά τὴν ναῦν ἔβην. **H**
- ARISTON. *in Od.* 89, 20-23
- lex. **ι 178. πρυμνήσια]** τὰ ἀπόγεια σχοινία **Mⁱ**
- lex. **ι 179 a. αἶψα]** ταχέως **Qⁱrⁱ**
- lex. **b. κληῖσι]** ταῖς καθέδραις **Mⁱ**
- lex. **ι 180 a. ἐξής]** κατὰ τάξι **Mⁱ**
- lex. **b. ἐζόμενοι]** καθήμενοι **Qⁱrⁱ**
- lex. **c. πολιήν·** λευκὴν **MⁱV**
- sch. om. **V^cV^p** πολίων **V^m**
- lex. **ι 181 a. τὸν χώρον]** εἰς τὸν ἐγγὺς ὄντα χώρον **Mⁱ** / εἰς τὸν χώρον **Wⁱ**
- τὸν χώρον, sed s.l. εἰς add. (: εἰς τὸν χώρον) **Wⁱ**
- lex. **b. ἀφικόμεθα]** ἐπλησιάζουσαμην **Qⁱrⁱ**
- gram. **c. ἐόντα]** ἐόντες **V^{ci}**
- ἐόντα, sed s.l. ες pro α corr. (: ἐόντες) **V^{ci}**
- contx. **ι 182 a. ἔνθα δ' ἐπ' ἔσχατιῇ·** ὑπογράφων τὰ κατὰ τὸν τόπον ἐπισημαίνεται τὸ ἐπ'

έσχατιᾶς εἶναι τὸ σπήλαιον. τοῦτο δὲ συνέφερε καὶ πρὸς τὸ εὐχείρωτον αὐτοῖς εἶναι τὸν ἐνοικοῦντα, ἅμα τε καὶ φυγὴ εὐχερῆς πλησίον τοῦ ἄντλου τῆς νεῶς ὠρμισμένης.
HQWZr

3 ἄντλου : ἄντρου Dindorf, 420, 19 (mss. HQ)

1 δ' ἐπ' έσχατιῆς H

mit.

b. ἔνθα δ' ἐπ' έσχατιῆ σπέος εἶδομεν ἄγχι θαλασσης] ὅτι ἐκ Ποσειδῶνος τοῦ εἰς θάλασσαν ἀλληγορουμένον ὁ μῦθος φεσὶ γεγονέναι τὸν Κύκλωπα διὰ τὸ κατὰ θάλασσαν ἄγριον. ἐν δὲ λέξεσι ῥητορικαῖς εὐρηται καὶ Ἰλάων Ποσειδῶνος υἱὸς ὑπερφυῆς οὐκ εὐπρόσιτος. ὁ δὲ γεωγράφος μὲν ἑτέρων Κυκλώπων μέμνηται οἱ ἐκ
 5 Λυκίας ἦσαν μετάπεμπτοι. ἀφ' ὧν ἐν ναυπλία σπήλαια καὶ λαβύρινθοι οἰκοδομητοὶ Κυκλώπεια καλούμενα. ἡ δὲ κατὰ τὸν Κύκλωπα ἀλληγορία εἰς θυμὸν αὐτὸν μεταλαμβάνει θηριώδη, ἐπεὶ ὁ θυμούμενος οὐ μερμηρίζει οὐδὲ διάφορα βουλεύεται, ἀλλ' εἰς ἐν τι καὶ μόνον ἀφορᾷ, τὴν τοῦ οἰκεῖ βουλή μετὰ ἄνυσιν. Ὀδυσσεὺς δὲ αὐτὸν ἐκτυφλοῖ, οἷς τὰς θηριώδεις ὀρμὰς καὶ φονικὰς ἀπρακτεῖν ποιεῖ τῷ Κύλωπι. **V^c**

8 οἰκεῖ βουλή μετὰ ἄνυσιν : οἰκεῖου θελήματος ἄνυσιν EUST. in *Od.* 332, 23

lex.

c. ἐπ' έσχατιῆ· ἐπὶ τῷ τελευταίῳ μέρει **ΕἶΓ'ΗἸΜ'VW'X'** ἢ τῆ ἔρημιά. **Mⁱ** / ἐπὶ τῷ έσχάτῳ μέρει **u**

sch. om. **V^cV^p** **1** ἐπ' εὐχατιῆ **V^u** τῷ έχάτῳ καὶ τελευταίῳ **V^a**

lex.

1 183 a. κατηρεφές· κατεσκευασμένον **ΗἸΜΠΙQ'VW'Zig'ru** / κατεσκιασμένον **ΕἶΓ'ΙΜΥ'** ἢ κατεσκεπασμένον **M**

sch. om. **V^cV^p** **1** κατεσκευασμένον **V^a** : s.l. εσκευασμένον add. (: κατεσκευασμένον) **Pⁱ**

contx.

b. κατηρεφές· νῦν μὲν σπήλαιον τὸ **V^c** έσκιασμένον οἶονεὶ ὀρόφῳ **OV^{cd}** ταῖς δάφναις. πρὸ δὲ τούτων κύμα κατηρεφές ἔφη τὸ καλύψαν τὴν τε σχεδίαν καὶ τὸν Ὀδυσσεά. ἐν δὲ ῥητορικῷ λεξικῷ καὶ κατηρεφές οἴκημα λέγεται τὸ ταπεινόν. τὸ δὲ οἷες καὶ αἶγες, ἐφερμηνευτικόν ἐστὶ τοῦ μῆλα. ἐκεῖνο μέντοι γενικῶς ὡς εἰδῶν αὐτῶν
 5 προτέτακται. **V^c**

contx.

1 184 a. μῆλ', οἷές τε· ἐπειδὴ διάφορὰ εἰσὶν ὀνόματα τοῖς προβάτοις, γενικά τε καὶ

ειδικά, και αυτά διάφορα πρόβατά τε και ἄρνες ἢ αἴγες, διαφόροις ἐνταῦθα ἐχρήσατο τοῖς ὀνόμασι μῆλά τε ταῦτα εἰπών και ὄϊας. **HQWZr**

1 ὄϊες : ὄϊς QWZr 2 ἢ αἴγες : και αἴγες H

lex. **b. μῆλ', ὄϊές τε και αἴγες**· προτάξας τὸ γένος ἐπήνεγκε τὸ εἶδος. **MVXⁱ** τοῖς ἐν τῇ γῆ ἐνωρυγμένοις. **V^p**

1 ARISTON. *in Od.* 89, 24-28 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 90 adn. ad l.8

sch. om. V^c 1 εἶδος om. V^m

lex. **c1. ἰαύεσκον**· διενυκτέρευον **MⁱPⁱV** / ἐκάθευδον **MⁱV** / ἠύλιζοντο **MⁱV** / ἐβόων **MⁱPⁱVYⁱ** / διέτριβον **EⁱMⁱPⁱkⁱ** / ἐνεκτέρευον **gⁱ**

sch. om. V^p 1 ἰαύεσκον V^u ἠύλιζοντο om. V ἢ ἐβόων MⁱV ἐβόων om. V^a 2 ἢ διέτριβον Mⁱ

lex. **c2. ἰαύεσκον]** διέτριβον ἢ ἐκοιμῶντο ἢ ἐβόωντο ἢ διενυκτέρευον **HQⁱWZⁱrⁱ**

lex. **d. περὶ δ' αὐλή]** περίορος **Eⁱ**

lex. **ι 185 a. ὑψηλή]** οικονομικῶς, ἵνα μὴ ἐξῆς βοῶντος ὑπομείνωσιν, ἀλλ' ὥσπερ ἀφοσιωσάμενοι ἀπέλθωσι. **HQⁱWZⁱrⁱ**

2 ἀφοσιωσάμενοι W

lex. **b. δέδμητο**· ἐδεδόμητο **MⁱVXⁱgⁱ** / ὠκοδόμητο **MⁱVgⁱkⁱzⁱ** / ἐβέβλητο **Wⁱ** / ἀπὸ τοῦ δέμου **u**

sch. om. V^cV^p οἰκοδόμητο gⁱ

lex. **c. δέδμητο]** οὕτως Ἄρισταρχος. ὁ δὲ Ἄριστοφάνης, βέβλητο. **H**

δέδμητο Aristarchus codd. : βέβλητο Aristoph.

lex. **d. κατωρυχέεσσι]** τεθεμελιωμένοις **gⁱu** / ἐν τῇ γῆ κατορωρυγμένοις **Eⁱ**

lex. **e. κατωρυχέεσσι**· τοῖς ἐν τῇ γῆ ἐνωρυγμένοις και ἐν βεβλημένοις. **HⁱMⁱPⁱVXⁱYⁱ** ὁ ἐστι

τεθεμελιωμένοις. **H'IMP'VX'Y'**

sch. om. V^p V^c cf. infra 1 κατωρυχέασσι V^d τοῖς om. Pⁱ τοῖς — βεβλημένοις : τοῖς ἐνωρυγμένοις καὶ βεβλημένοις τῇ γῆ Χⁱ καὶ ἐν βεβλημένοις om. VYⁱ ἐν βεβλημένοις : ἐμβεβλημένοις Hⁱ ὅ ἐστι om. Pⁱ : καὶ Hⁱ 1-2 ὅ — τεθεμελιωμένοις om. V^p 2 τεθεμελιωμένοις μεγάλοις M

lex. **f. κατωρυχέασσι λίθοισι·** μεγάλοις, ὧν μέρος τι κατορώρκεται εἰς γῆν. **OV^{ci}d**

cett. V cf. supra τι om. V^{ci}

lex. **ι 186. ὑψικόμοισιν·** ἐν ὕψει κομώσαις. **G'H'IM'P'V**

sch. om. V^cV^p

contx. **ι 187²³ a. ἔνθα δ' ἀνήρ·** εἰκότως προσυνίστησι τὸ μέγεθος, ἵνα ἀξιόπιστος φανῆται δύο σώματα σιτούμενος. πλείστας δὲ παραβολὰς ποιεῖται τοῦ μεγέθους αὐτοῦ. διὸ καὶ ὄρει ἄνθρωπον εἵκασεν ὡς ὑπερβάλλοντα παντὸς ζώου μέγεθος, καὶ οὐδ' ὄρει ἀπλῶς, ἀλλὰ ρίω ὑλήεντι, ὃ ἐστὶν ὄρει τῷ ὑψηλοτέρῳ καὶ τούτῳ ὑλήεντι. τοῦτο δέ
5 ἐστὶν ὑπερβολὴ ὑπερβολῆς. **HQWZr**

1 ἐνθ' ἀνήρ ut lem. W 4 ρίω : ρόω Qr

lex. **b. ἐνίαυε·** διενυκτέρευε **H'Q'W'Z'r'** / ἔμενεν **M** / ηὔλιξετο **M** / διέτριβεν ἢ ἐκάθευδεν **G'IMVκ'** / ἐνδιέτριβε **κ'z'**

sch. om. V^cV^p ἢ ἐκάθευδεν om. Gⁱ

lex. **c. πελώριος]** μέγας [...] **E'** / ἦτοι μέγας **Y'**

gram. **d. πελώριος·** μέγας, παρὰ τὸ πέλας καὶ τοῦ ὄρους **Od**

ὄρος O

gram. **e. πελώριος]** τὸ δὲ πέλωρ πελώριον, καὶ ἔλωρ ἔλωρος ἐλώριον. ἐκ δὲ τοῦ πέλωρ καὶ πελωρίδες ὄστρακόν τι μείζον χήμη, καὶ Πελωρίς δὲ ἀκρωτήριον Σικελικόν. ἴστεον δὲ ὡς εἰ καὶ μιᾷ ὑπάγονται ἀναλογίᾳ τὸ, πέλωρ [πέλωρος] πελώριον, καὶ ἔλωρ ἔλωρος

²³ apud hoc uersum ἀνήρ πελώριος ut tit. scr. C

- ἐλώριον, ἀλλὰ πέλωρ μὲν κοινόν ἐστι τῷ γένει, ἔλωρ δὲ μόνως οὐδέτερον. οἶον.
 5 Πατρόκλοιο δ' ἔλωρα μενοιτιάδαο. δύο γάρ φασι μόνα οὐδέτερα εἰς ὤρ, ὕδωρ καὶ
 ἐλώρ. V^c

lex. **ι 188 a. οἶος] μόνος zⁱ**

lex. **b. οἶος ποιμαίνεσκεν ἀπόπροθεν]** ἐξ οἰκονομίας **u**

mit. **c. οἶος ποιμαίνεσκεν·** Κύκλωπος μόνωσις καὶ ἀγριότης. ἢ δὲ ἀλληγορία τοῦ
 Κύκλωπος, εἰς θυμὸν μεταλαμβάνεται θηριώδη. **Od**

lex. **d. ἀπόπροθεν]** ἄποθεν καὶ χωρὶς **Mⁱ** / ἄλλων **Wⁱ**

lex. **ι 189a. πωλεῖτο·** ἀνεστρέφετο **GⁱMⁱV** / συνανεστρέφετο **Yⁱ** / ἀπτικόν **Wⁱ**

sch. om. V^cV^p

lex. **b. ἀθεμιστία·** ἄδικα **HⁱMⁱPⁱQⁱV^wZⁱgⁱkⁱrⁱu** / ἀνόσια **I^z**

sch. om. V^cV^p ἀθενίστια V^s

lex. **c. ἀθεμιστία·** λέγων τὰ ἐστερημένα τῆς Θέμιδος, ἤγουν τῆς θείας δίκης, ἄδικα. **H**

contx. **ι 190a. θαῦμ' ἐτέυκτο πελώριον]** ὅτι ἐκ τοῦ θαῦμ' ἐτέυκτο πελώριον, εἰλήφασιν οἱ
 μεθ' Ὀμηρον θαύματα λέγειν ἐν κόσμῳ τὰ παράδοξα θεάματα, ὅποῖος ὁ τοῦ
 Μαισώλου τάφος, ὁ ἐν Ἐφέσῳ ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος, Βαβυλώνιος κήπος, αἱ ἐν
 Αἰγύπτῳ πυραμίδες καὶ ἕτερα. V^c

lex. **b. ἐώκει]** ὁμοῖος ἦν **Yⁱ**

lex. **ι 191a. ῥίω·** κορυφῆ **Od** / ἀκροτηρίῳ **Eⁱgⁱkⁱzⁱ** / ῥίον τὸ ἀκροτήριον **P**

lex. **b. ῥίω·** ἀκρωτηρίῳ καὶ ὄρους ἐξοχῆ. **HⁱMⁱVu**

sch. om. V^cV^p hoc lemma om. et hoc sch. eras. V^p καὶ om. HⁱMⁱV ὄρους ἐξοχῆ om. Hⁱ

- lex. **c. ρίω ύλήεντι]** πρὸς πίστωσιν τῶν ἑαυτοῦ λόγων **Wⁱ**
- lex. **d. ύλήεντι]** ὑδρήοντι **Eⁱ**
- lex. **ι 191-192 a. ρίω ύλήεντι / ύψηλῶν]** ρίω ἑώκει ἤγουν ἀκρωτηρίω ἢ ύψηλῶ βουνῶ. **Yⁱ**
- contx. **b. ρίω ύλήεντι ύψηλῶν]** τὸ δὲ ρίω ύψηλῶν ὄρεον, διαφορὰν δηλοῖ ρίου καὶ ὄρους. ἵνα ἦ τὸ ρίον ὄρους κορυφῇ ὑπερκειμένη, εἰ τὸ [] ὑπερφαινομένη. διὸ καὶ ἐπάγει ὃ τε φαίνεται οἶον ἀπ' ἄλλων τῶν εἰκῶν ὑψηλότερον. **V^c**
- lex. **ι 192 a. ὄ]** ὄπερ **BⁱEⁱHⁱMⁱQⁱZⁱrⁱ** / καὶ ὄπερ **Wⁱ**
- lex. **b. ὄ τε]** ὡς τῶν ἄλλων ὑψηλότερον **u**
- lex. **c. οἶον]** μόνον **EⁱHⁱPⁱVⁱYⁱkⁱ**
- lex. **d. οἶον ἀπ' ἄλλων·** ὡς Πολύφημος ὑπὲρ τοὺς λοιποὺς Κύκλωπας. **Od**
- lex. **ι 193. ἐρίηρας]** ἀρμοδίους **kⁱzⁱ**
- lex. **ι 194 a. μένειν·** φυλάτται **BⁱMⁱ**
φυλάσσαι **Bⁱ**
- lex. **b. ἔρυσθαι·** φυλάξαι **HⁱMⁱV^wgⁱ** / φυλάσθειν **Eⁱ** / φυλάττειν **kⁱzⁱ**
sch. om. **V^cV^p** ἔρισθαι **V^r**
- contx. **ι 196 a. ἀτὰρ αἰγέον ἀσκόν·** εἰκότως καὶ πρὸς ποιμένας ἀπιῶν ἄλφια καὶ οἶον βαστάζει. εἶχε δὲ καὶ τὸν οἰκεῖον λόγον πρὸς πειθῶ, ἵν' ἢ διὰ λόγων καταπλήξῃ, ἢ τῷ οἴνῳ καταπραῦνη. **H^QWⁱZⁱrⁱ**
1-3 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 90 adn. ad l.13
1 οἶον **Qⁱ**

lex. **b. ἔχον]** ἐβάσταζον **Mⁱ**

gram. **c. ἔχον]** εἶχον **Bⁱ**

gram. **d. οἴνοιο]** πλήρη **Wⁱ**

lex. **e. οἴνοιο]** ἦγουν ἐρυθροῦ, ὃς διὰ τὴν ἄγαν ἐρυθρότην ὑπομελαίνιους δοκεῖ. **Yⁱ**

mit. **ι 197²⁴ a. ὄν μοι ἔδωκε Μάρων·** ἐξ οὗ καὶ ἡ κατὰ Θράκην Μαρώνεια τοῦ Οἰνοπίωνος τοῦ Διονύσου, ἐσκώπτοντο δὲ καὶ οἱ Μαρωνεῖας πολῖται εἰς οἰνοφυλίαν. ὁ δὲ Μάρων ἀμπέλων ἐπιμελητής. **Od**

1-3 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 91, 15-17

contx. **b. Μάρων]** ὁ καὶ ἐπὶ ὕπνου Ὀμήρου ἔφη ἐν τῷ, λύων μελεδήματα θυμοῦ. ὅθεν κατὰ τινὰς καὶ ὕπνος λέγεται ὡς οἶον λύπνονος. **V^{cmg}**

cett. V cf. infra

mit. **c. Μάρων·** Εὐάνθους υἱός· Εὐάνθης δὲ Διονύσου υἱός. **MV** / Μάρων Εὐάνθους υἱός, ὁ δὲ Εὐάνθης υἱός Διονύσου. γυνὴ Μάρωνος Οἰδέρκη, ὡς Πορφύριος. **HQWYZi^r** παῖδες δὲ, Ἀριστάρχος καὶ Ἀριστοφάνης. **Yⁱ**

1-3 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 91, 15-17

V^c cf. supra **1** εὐάνθους υἱός om. V^p Εὐάνθης : Εὐάντης V^m Διονύσου (p.c. sec. man. scr. V^r) MV^aV^r υἱός om. V **2** ὁ δὲ om. Yⁱ γυνὴ δὲ Yⁱ

mit. **d. Μάρων]** τὸν Μάρωνα οὐ καὶ παρώνυμω εἰσιν ἡ κατὰ Θράκην Μαρώνεια καὶ ἱερῶ ἐτίμησαν οἱ ἐγχώριοι. οὗ τὸν πατέρα Εὐάνθην Ἡσίοδος Οἰνωπίωνος υἱὸν ἱστορεῖ, υἱοῦ Διονύσου. δοκεῖ δὲ ἀμπέλων ἐπιμελητής ὁ Μάρων γενέσθαι μάλιστα, ὦν γλυκὺς οἶνος. ἐν δὲ τοῖς δειπνοσοφιστοῦ φέρεται καὶ ὅτι Μάρων εἰς τῶν μετὰ Διονύσου
5 στρατευομένων. ἀφ' οὗ καὶ Μάρεια κρήνη Ἀλεξανδρεωτικῆ. καὶ παρὰ αὐτὴν πόλις ὀμώνυμος, μεγίστη ποτὲ εἰ καὶ ὕστερον κώμη περιελείφθη. ἐκεῖθεν καὶ ὁ Μαρεώτης οἶνος. οἱ δὲ ἀπὸ Μαρωνεῖας πολῖται εἰς οἰνοφυλίαν ἐσκώπτοντο καὶ τις σοφὸς ἐν

²⁴ apud hoc uersum Μάρων ut tit. scr. S

Μαρώνεια γενόμενος καὶ ἠρωτησεῖς ὅπου δὲ ἦ κατὰ τὸ καπηλεῖον ἔφη. καπηλεία γὰρ ἐδόκει εἶναι ἢ Μαρώνεια. καὶ τὸ περιαδόμενον τάχα πού τῶν ἐκεῖ ἐπὶ ἀποδοχῇ οἴνου
 10 λεγόντων, ὡς οὐκ ἀπόβλητον Διονύσειον οὐδὲ γίγαρτον. οὐδὲ καὶ παροιμίαν ἐπὶ οἴνου λέγομαι ὡς οἶνος οὐκ ἔχει πηδάλιον. καὶ σκώμμα Στρατονικός, ὡς ἐν Μαρώνεια οὐ γίνεται. V^c

contx. **e. Μάρων]** Μάρων ὅς οἶνον ἔδωκεν Ὀδυσσεῖ τὸν ἄριστον. **κ'**

mit. **ι 198²⁵ a. ἱερεὺς Ἀπόλλωνος·** ταῦτα σημειοῦνται τινες πρὸς τὸ μὴ παραδιδόναι Ὅμηρον Δίονυσον οἴνου εὐρετήν, τὸν δὲ Μάρωνα οὐ Διονύσου, ἀλλ' Ἀπόλλωνος ἱερέα, δι' ὅλης τῆς ποιήσεως οἴνου μνημονεύων. ἢ δ' ἀπότασις πρὸς Ἡσίοδον λέγοντα τὸν δὲ Μάρωνα εἶναι Οἴνουπίονος τοῦ Διονύσου. **HQWZr**

1-4 ARISTON. *in Od.* 90, 1-8

1 μή om. r **3** ἱερῆα Qr

lex. **b. ὅς Ἴσμαρον]** τὴν Μαρώνειαν **Ε'**

lex. **c. Ἴσμαρον]** τόπος **Η'**

mit. **d. Ἴσμαρον ἀμφιβεβήκει·** κατὰ τὸ “ὅς Χρύσην ἀμφιβέβηκας”. **Od**

“ὅς Χρύσην ἀμφιβέβηκας” // A 37

lex. **e. ἀμφιβεβήκει·** κατεῖχεν **G'Η'Μ'Ρ'Vg'u** / ἐφύλασσαν **Η'Μ'VW'u** / ἀμφιέφύλασσαν **Ρ'** / ὑπερεμάχει **Μ'κ'** / περιέπτει **Ε'** / Ἀπόλλων **u**

sch. om. V^c ἀμφιβεβλήκει V^aV^u κατεῖχεν om. V^p ἐφύλαξεν, sed s.l. σσ pro ξ corr. (: ἐφύλασσαν) V^d

contx. **ι 199 a. οὐνεκα μιν·** ὅτι περιεσώσαμεν αὐτὸν καὶ τὴν αὐτοῦ γυναῖκα σὺν τῷ παιδί αὐτοῦ. **HQ'W'Zr'** / οἱ γὰρ ἱερεῖς περιουσίαν εἶχον. **Od**

gram. **b. σὺν παισὶ]** σὺν παιδί, Ἀρίσταρχος καὶ Ἀριστοφάνης. **Η**

²⁵ apud hoc uersum Μαρωνεία et Μαρῶν ἱερεὺς Ἀπόλλωνος ut tit. scr. C

τὸ δὲ σὺν παισὶ περισχόμεθα Ἀρίσταρχος σὺν παιδὶ γράφει ἐνικῶς EUST. *in Od.* 334, 19-20

παιδί / παισὶ uu. ll. Hom.

lex. **c. περισχόμεθα**· περιεσώσαμεν **MP¹V^pV^sWⁱY^u** / ἐφυλάξαμεν **HⁱMVWⁱXⁱu** / περιεφυλάξαμεν **Eⁱ** / περιφεισάμεθα **M** / ἐσώσαμεν **Eⁱ** / ἐκρατήσαμεν **kⁱ** / περιπτοιησάμεθα **MOd** ἐνταῦθα τὸ σεβόμεθα **M**

ἐφύλαξαμεν om. V^p

contx. **d. περισχόμεθα]** περισχέσθαι δὲ, τὸ βοηθήσαι καὶ περιπτοιήσασθαι. καιριώτερον δὲ εἰ τὸ οἶονεὶ περιλαβεῖν. καὶ ἄλλως δὲ τὸ περισχεῖν ἐνταῦθα ὁμοίον ἐστὶ τὸ ὑπερσχεῖν. ἐξ οὗ καὶ τὸ, ὑπερέσχε τοῦ δεινὸς χεῖρα θεοῦ. ὅπερ Ὅμηρος ὑπερέσχεθε φησίν. V^c

1-2 καιριώτερον δὲ εἰπεῖν, τὸ οἶονεὶ περιλαβεῖν EUST. *in Od.* 334, 20-22

gram. **e. γυναικί]** γυναιξί Pⁱ

lex. **ι 200 a. ἀζόμενοι**· σεβόμενοι **EⁱHⁱPⁱV^{yⁱ}** / ἐντρεπόμενοι **HⁱPⁱV** διὰ τὸ εἶναι ἱερέα Ἀπόλλωνος **Hⁱ** / [αἰ]δούμενοι καὶ [εὐλα]βούμενοι **kⁱzⁱ**

sch. om. V^cV^p 1 ἀζόμενοι V^m 2 καὶ om. kⁱ

lex. **b. ἀζόμενοι**· παιδευτικῶς· δεῖ γὰρ φείσασθαι τοῦ ἱερέως διὰ τὴν ἱερωσύνην. **HQWZ^ri^r**

lex. **c. ἄλσει**· ὑδροηλῶ καὶ πόαν ἔχοντι τόπῳ **MⁱV**

ὑδριηλῶ V^a

contx. **ι 202²⁶ a. χρυσοῦ**· διὰ τούτου καὶ τὸ τίμιον δηλοῖ. οὕτω γὰρ ἐδόκει παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὸ ἀγρὸν χρυσίον τίμιον εἶναι. ἀναγκαίως δὲ μετὰ τῶν τοιούτων δώρων ἀπαριθμεῖται καὶ ὁ οἶνος, ὅτι ὡς ἐφάμιλλος αὐτοῖς ἐδόθη. **HQWZ^r**

1 παρὰ : περί H

lex. **b. εὐεργέος]** εὐκατεργάστου **MⁱYⁱ**

²⁶ apud hoc uersum τάλαντα ut tit. scr. C

- lex. **c. ἑπτὰ τάλαντα]** ἐκπώματα τινὰ καὶ τοιαῦτα, ἐπὶ τὰ ἰστῶντα τάλαντα. **Υ**
- contx. **d. ἑπτὰ τάλαντα]** ἀκολούθως τῷ οἴνῳ καὶ εἰκότως τὰ ἑπτὰ τάλαντα τοῦ εὐεργέος χρυσοῦ φιάλαι τινὲς ἦσαν καὶ ἱερά πώματα. **Η**
- lex. **ι 203. πανάργυρον·** ὡς χρυσὸς οὐ συνεκέκρατο. **Od**
οὐσηνέκέκρατο d
- lex. **ι 204 a. πᾶσιν ἀφύσσας]** πεπληρωμένοις **Εἶ**
- lex. **b. ἀφύσσας·** ἀντλήσας **ΓἰΜῖVgἰ**
sch. om. V^cV^p ἀφύσσας text. Hom. ed.
- lex. **ι 205 a1. ἀκηράσιον·** ἄκρατον **ΒῖCῖWῖXῖkῖ** / ἄφθιτον **Wῖ** / ἀδιάφθαρτον **ΗῖXῖu** / ἄφθαρτον **CῖGῖPῖYῖgῖ** / ἀμιγῆς **Bῖ**
- lex. **a2. ἀκηράσιον·** ἦτοι καλὸν καὶ ἀδιάφθαρτον, **HQῖWῖZῖrῖ** ἢ ἀκέραιον, **HMV** ἄκρατον καὶ καθαρώτατον. **HM**
sch. om. V^p 1 ἠδὺν ἀκηράσιον ut lem. Hom. scr. HM ἀκηράσιον post ras. scr. V^m ἐκέραιον V^a ἦτοι om. MV καὶ (καθαρώτατον) om. H
- lex. **a3. ἀκηράσιον·** ἀκέραιον μὴ διεφθορότα. **Od**
- mit. **b. ἀκηράσιον·** ἄκρατον, ἀδιάφθαρτον, καὶ ἐν Ἰλίου ἀκήρατον ὕδωρ φησὶ τὸ καθαρὸν, οὐ παραγωγὴ τὸ κῆρ καὶ <ῆ ᾠ>ση ἢ ᾠτη. ταῦτα καὶ τὸ θεῖον πότον καὶ νέκταρος ἐστὶν ἀπορρώξ σεμνὰ μὲν εἰς ἔπαινον οἴνου. ὁ δὲ Ἀφροδίτης γάλα τὸν οἶνον εἶπων ἐπωμικεύσατο. **V^c**
- gram. **c. αὐτὸν]** Μάρωνα **Εἶ**
- lex. **ι 206 a. ἠείδη]** ἦδει **Ηἶ** / ἠπίστατο **ΗἶPῖYἶ** / ἐγίνωσκεν **kῖzῖ**

- lex. **b. δμῶων· οἰκετῶν M^v / δούλων M^v / ἀρρένων Od**
 sch. om. V^cV^p
- gram. **c. ἀμφιπόλων· θηλέων Od**
- contx. **ι 207. ἀλλ' αὐτὸς ἄλοχός τε· ὡς δέον ὄν τοὺς σπουδαίους τὰ παρ' αὐτοῖς τίμια μὴ πᾶσιν ἔκπτυστα ποιεῖν. Od**
 1 παρ' αὐτοῖ d
- lex. **ι 208 a. ὅτε πίνοιεν· ἦτοι ὅτε πῖνοι τῖς. Od**
 τῖς ante ἦτοι scr. sed eras. d
- lex. **b. πίνοιεν] τῖς ἢ τινές Bⁱ**
- lex. **c. ἐρυθρόν· πυρρόν GⁱMⁱPⁱVgⁱ**
 sch. om. V^c πυρόν V : πῖρόν Pⁱ
- lex. **ι 209 a. ἔν δέπας] τοῦτο προωκονόμησεν, ἵνα μὴ ζητῶμεν πῶς ὁ τοιοῦτος ἐκορέσθη. HQⁱWⁱYⁱZⁱrⁱ**
 1 τοῦτο om. Yⁱ ζητούμεν Yⁱ πηλικούτος H
- contx. **b. ἔν δέπας· ὅτι τὸ δέπας εἶρησθαι φασίν, ὅτι δίδεται πᾶσι σπένδειν εἴτε καὶ πίνειν, οἱ δέ, ὅτι δύο ὦπας ἢ ὀπάς ὡς ἄμφωτον φασίν. V^{ai}**
- contx. **c. ἔν δέπας] προκατασκευὴ Mⁱ**
- contx. **d. ἔν δέπας ἐμπλήσας ὕδατος ἀνὰ εἴκοσι μέτρα] [] ἄριστον μὲν τὸ μέτριον τὸ τοῦ οἴνου [] ἀνάπαλιν δέ, ἢ ἀσυμμετρία [] αἱ ἀμέθυσοι περιενοηθήσαν κατασκευαὶ τοῖς παλαιοῖς. ἐν αἷς καὶ σπέρμα κράμβης καὶ ράφανος [] ὁ δὲ τὰ Κυπριακὰ ποιήσθαι περὶ οἴνου, οἶνος θεόθεν πεποιήται ἄριστος ἀνθρώποις ἀποσκεδάσαι μελεδῶνας. V^c**
- lex. **e. ὕδατος ἀνὰ εἴκοσι· εἰκοσαπλάσιον ὕδωρ Od**

είκοσαπλάσιν d

lex. **f1. ὕδατος δ' ἀνά εἴκοσι μέτρα**· προωκονόμεησεν ἵνα μὴ ζητῶμεν πῶς ὁ τοσοῦτος ἐκορέσθη. **MV**

sch. om. V^c 1 δ' ἀνά alia lectio Hom. pro ἀνά ὕδατος δ' ἀνά in lem. om. M μέτρα om. V^a

lex. **f2. ὕδατος ἀνά εἴκοσι μέτρα**· οἰκονομικῶς τοῦτο φησίν. ἵνα μὴ ζητῶμεν πῶς ὁ τοσοῦτος ἐκορέσθη. **CWX**

2 τοσοῦτος : τοιοῦτος W

lex. **f3. ὕδατος ἀνά εἴκοσι μέτρα]** τουτέστιν εἰκοσαπλάσιον τὸ ὕδωρ ἐδέχεται οὗτος ὁ οἶνος. **Bⁱ**

lex. **g. μέτρα]** μετρικά **gⁱ**

lex. **h. μέτρα**· ἀνάλογα δηλαδὴ τῷ τοῦ οἴνου δέπαι. **Od**

lex. **ι 210 a. χεῦε]** ἐνέχεεν **Mⁱ**

lex. **b. ὀδώδει]** ἔπνε **Mⁱ** / ἀπὸ τοῦ ὄζω **Wⁱ**

lex. **ι 211 a. τότε]** διό **Bⁱ**

contx. **b. οὐ τοι ἀποσχέσθαι φίλον ἦεν]** οὐδὲ σοί, φησί, τῷ πάντων ἡδύτατον κεκτημένῳ οἶνον, ὦ Ἀλκίνοε, ἀπόβλητος. **HM**

1-2 κεκτημένῳ οἶνον : οἶνον κεκτημένῳ M 2 ἀποβλητος om. H

lex. **c. ἀποσχέσθαι]** αὐτῷ τῷ πίνοντι **BⁱW^{Xⁱ}** / ἀποστήναι **GⁱHⁱIⁱPⁱVⁱWⁱYⁱ**

αὐτῷ om. Bⁱ

contx. **d. οὐ τοι ἀποσχέσθαι**· ἀποσχέσθαι τοῦ οἴνου οὐκ ἦν προσφιλές τῷ πίνοντι διὸ καίπερ ὕδωρ ἔχων καλὸν ἦν. **HMⁱQⁱWⁱZⁱrⁱ**

sch. om. V^c 1 ἀποσχέσθαι : ἀποστήναι M δίο: δίοτι M 2 ἔχων om. Zⁱ καλός ἦν Zⁱ ἔχων καλὸν ἦν om. Wⁱ

gram. **Ι 212 a. τοῦ φέρον]** ἀπὸ τοῦ φέρον **WⁱXⁱYⁱ**

τοῦ φέρον, sed s.l. ἀπὸ add. (: ἀπὸ τοῦ φέρον) **WⁱXⁱYⁱ**

lex. **b. ἦῖα·** ἄλφιστα **GⁱHⁱMⁱMⁱPⁱVⁱYⁱkⁱu** / ἄλευρα ἢ βρώματα **HⁱM** / ἐφόδια **kzⁱ**

sch. om. V^c ἐν δὲ καὶ ἦῖα ut lem. Hom. scr. M

lex. **Ι 213 a. κωρύκω·** καλαθίσκω **WⁱXⁱ** ἢ θυλάκω **HⁱMⁱPⁱQⁱVⁱWⁱYⁱZⁱkⁱrⁱzⁱ** / σακίω **Mⁱ** / ἐν τῇ πῆρᾳ **u**

sch. om. V^cV^p ἢ om. kⁱ

lex. **b. αὐτίκα γάρ μοι οἴσατο·** ἐνόησεν / ἐνεθυμήθα **Mⁱ**

lex. **c. αὐτίκα γάρ μοι οἴσατο·** ὄρα τὸ θεῖον τῆς ψυχῆς, ὅπως τὸ μέλλον ὑπείδετο. **Od**

lex. **d. οἴσατο]** ἐλογίσαστο **Eⁱ** / ὑπέλ[-]β[-]kⁱ

lex. **e. οἴσατο]** σῆμα ἐνταῦθα τὸ θεῖον τῆς ψυχῆς. **u**

contx. **f. ὥσαστο θυμὸς ἀγῆνωρ·** ὄρα τὸ θεῖον τε τῆς ψυχῆς ὅπως ὑπείδετο τὸ μέλλον, καὶ ὡς πολλάκις ἄνθρωποι προορώμενοι τὸ ἀποβησόμενον, ὅμως οὐδὲν ἀπώναντο τοῦ εἰδέναι, οἷα ἑτέροις ἐκκρουόμενοι θελήμασι. καὶ οὕτω μῆδ' αὐτοὶ τὸ δοκηθὲν τελέσαντες. **V^c**

1-4 EUST. *in Od.* 333, 25-27

1 οἴσατο / οἴσαστο uu. ll. Hom.

lex. **Ι 214 a. ἐπελεύσεσθαι·** ἐπελθεῖν **CⁱEⁱHⁱMⁱV**

sch. om. V^cV^p

- lex. **b. ἐπιειμένον·** περιβεβλημένον **Η'ΙΜ'Ρ'V** / ένδεδυμένον **Ε'**
sch. om. V^cV^p
- lex. **Ι 215 a. δίκας]** κρίσεις δικαιοσύνας **Μ'**
- lex. **b. θέμιστας]** νόμους **Μ'**
- lex. **Ι 216 a. άντρον·** σπήλαιον **Ρ'g'** / ήγουν τὸ σπήλαιον **VY'**
sch. om. V^cV^p ήγουν τὸ om. V
- gram. **b. οὐδέ μιν ένδον]** γρ. οὐδέ τιν' ένδον **Η**
- lex. **Ι 217 a. ένόμευε·** κατά τήν νομήν **Μ'** / ένεμεν **Η'ΙΜ'Vg'** / εἰς νομόν **g'**
sch. om. V^c ένεμεν om. V^p
- contx. **b. ένόμευε νομόν]** [] τὸ ένόμευε κατά νομόν έτυμολογικῶς έρρέθη. τοῦ δέ νομεύειν πρωτότυπον τὸ νέμειν. νομός δέ παρ' Ὅμηρῳ καὶ τοῖς μέν αὐτόν ὁ τῆς νομῆς κυρίως τόπος. λέγεται δέ καὶ τροπικῶς έπί πλήθους. ὁ Διοσπυλίτης νομός. **V^c**
- lex. **c. νομόν κάτα·** εἰς τήν κατά νομήν **Vu** / κατά τὸν τόπον τῆς νομῆς **Y'**
εἰς : κατά V^p ήγουν κατά τήν νομήν V^{ci}
- contx. **d. κάτα πίονα μήλα]** εἰς τήν κατανομήν **Μ'**
- contx. **Ι 218 a. έλθόντες δ' εἰς άντρον·** ήν εκ τῆς εὐταξίας τῆς κατά τὸ άντρον καὶ τῆς τῶν σκευῶν διακοσμήσεως τὸ τοῦ δεσπότης ήθος στοχάσασθαι, οὐδέν τῆς άγριότητος ὑποφαίνων. **HQWZr**
- lex. **b. έθηεύμεσθα·** έθεωροῦμεν **Μ'V** / έθαυμάζομεν **Μ'VY'k'** / έθε[-]μεθα **Ε'**
sch. om. V^cV^p έθηεύμεθα, sed s.l. σθ pro θ corr. (: έθηεύμεσθα) V^m
- lex. **Ι 219 a. ταρσοί·** κάλαθοι **Ε'** / τυροκάλαθα **Μ'** / καλάθισκοι, **Odg'k'uzi** έν οἷς

τυροκομοῦσι **Od**

1 ἐκ οἷς d

contx. **b. ταρσοί·** οἱ καλαθίσκοι, ἐν οἷς τυροκομοῦσι καὶ ἐκτυποῦνται οἱ τυροί. λέγονται δὲ καὶ τάλαροι. καὶ ψυγοί, ἢ ψυκτῆρες, διότι ἐν αὐτοῖς τὸ γάλα ψύγεται. ἔστι δὲ ἀγγεῖα πλεκτά. ταρσοὶ δὲ παρὰ τὸ τέρσαι. ὃ ἔστι ξηρᾶναι. **GⁱHMPQVYZ** ὅθεν καὶ τρασιά, οὐ σύκα [ψ]ύγεται. λέγεται δὲ ταρσὸς καὶ τὸ ἄνω τοῦ ποδὸς ἢ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς. **V^{ci}**
5 ὅτι τὸν τάρσον οἱ παλαῖοι καὶ [ταρρὸν] ἐν οἷς καὶ ὁ κωμικός. εἰ καὶ φασὶν ὅτι ταρρὸς, τὸ τυροκομεῖον. καὶ ὅτι ἄρριχοι μὲν, κόφιννοι σταφυλοφόροι, ταρρὸς δὲ, ἀγγεῖον πλέκτον ὡς ψίαθος ἐκ καλάμων, ἐν ᾧ τυρεύουσι. **V^c**

1 ταρσοὶ μὲν ut lem. Hom. scr. HMQZ λέγονται οἱ καλαθίσκοι Y οἱ om. HPQV^{ci}Z πλεκτοὶ καλαθίσκοι HQZ καὶ ἐκτυποῦνται οἱ τυροὶ om. P καὶ (τάλαροι) om. Y (λέγονται) δέ om. HQZ 2 ἢ (ψυκτῆρες) : καὶ V^p : ἦτοι QY διό QYZ : δι' ὅτι V^a 2-3 ἔστι — πλεκτά om. V^p 3 λέγονται παρὰ P παρὰ — ξηρᾶναι : ἐν οἷς τέρσεται ὁ τυρὸς ὃ ἔστι ξηραίνεται M ὃ ἔστι : τουτέστι PV^p ξηρᾶναι : ξηραίνεσθαι V^p

contx. **c. ταρσοὶ μὲν τυρῶν·** οἱ καλαθίσκοι, ἐν οἷς τυροκομοῦσι καὶ ἐκτυποῦνται οἱ τυροί. ἐτυμολογεῖται δὲ ἀπὸ τοῦ τερσαίνειν. ἦτοι ξηραίνειν τοὺς τυρούς. **WX**

contx. **d. ἄρριχοι·** κόφιννοι σταφυλοφόροι. ταρρὸς δὲ, ἀγγεῖον πλεκτὸν καὶ κρεμαστήρ ταρροῆ, ἐν ᾧ τοὺς τυρούς ἔτερσον. ὅθεν καὶ τρασιά, οὐ σύκα ψύγεται. **O^{mgd}**

1 ἄρριχοι non in text. Hom., sed hoc sch. sub lem. ταρσοὶ scr. Eust. in Od. 336, 18

1 ταρρὸς : ταρὸς d

lex. **e. βρήθον·** ἐβάρουν **Mⁱ** / ἐπετεπλήρωντο. **MⁱVgⁱ** / ἔγεμον **EⁱYⁱ**

ἐπετεπλήρωντο V^aV^mV^oV^r

lex. **f. βρήθον·** ἔγεμον. πολύτυρος γὰρ ἡ Σικελία. **Od**

lex. **g. στείνοντο·** ἐστενοχωροῦντο **EⁱHⁱMⁱQⁱVgⁱrⁱ** / ἐστενοῦντο V^p / ἔπληθον **Yⁱ**

sch. om. V^c ἐστενοχωροῦντο om. V^p : ἐστενοχαροῦντο V^mV^r: ἐστενοχοροῦντο, sed s.l. ω pro ο (ἐστενοχωροῦντο) corr. V^o

- lex. **h. σηκοί]** μάνδραι **M'giu'** / αύλαι **Υ'**
αί μάνδραι **gi'**
- lex. **ι. σηκοί·** αἱ μάνδραι καὶ περίβολοι. **HMPQ'VW'Zi'** ἐν οἷς συγκέκλεισται τὰ θρέμματα. **HMPQ'VZi'** ἢ καταδύσεις τῶν θρεμμάτων. **HMPV**
sch.om. V^p 1 στείνοντο δὲ σηκοί ut lem. Hom. scr. M τὰ περίβολα (τά om. HPZi) HPQ'W'Zi' συγκέκλεισται : συγκέκλειμένα εἰσὶ HQ'Zi' 2 αἱ καταδύσεις HMP καταδύσεις V^m θρεμάτων V^u
- lex. **j. σηκοί·** ἡ τῶν ἀρνῶν καὶ τῶν ἐρίφων στάσις, οἶονεὶ σηκοί. ὅθεν σακίται καὶ σηκύλη καὶ σηκίς, ἡ ἐν ἀγρῷ ταμειῖον φυλάττουσα καὶ σηκίδες οἰκογενῆ παιδισκάρια. **O^mgd** σηκός· καὶ σταθμός ὅθεν ἀντισήκωσις. **Od**
1 σηκίται EUST. in Od. 336, 29 2 ταμειῖον d
- lex. **ι 220 a. διακεκριμένοι·** διακεχωρισμένοι ἢ ἐπίλεκτοι **G'iM'V** / κεχωρισμένοι **E'**
sch. om. V^eV^p
- lex. **b. διακεκριμένοι·** ἄνω ἰδίως ἀρσενικὰ προτάξας κατ' ἐπικράτειαν τοῦ Θηλυκοῦ ἐξήνεγκε τὸ διακεκριμένοι δὲ ἕκασται. **HQWZr**
1 ἠδέως QWZr
- gram. **c. ἕκασται]** αἱ ἀγέλαι **E'** / σηκοί, καλαθίσκοι θηλυκῶς ἐνταῦθα **u**
- lex. **ι 221 a1. ἔρχατο·** συνείρχοντο **P'gi'** / συνείχοντο **G'** / συγκέλειστο **C'P'X'** / συγκεκλεισμένοι ἦσαν **E'u** / Ἴωνικὸν **B'**
- lex. **a2. ἔρχατο·** συνείρχοντο ἢ **M'Y'** συνείχοντο συγκεκλεισμένοι ἦσαν. **MM'VY'**
sch. om. V^p συνείχοντο om. M' ἦσαν ἢ συνέκχιντο M
- lex. **b. ἔρχατο]** ἔργμεναι καὶ κεκλεισμένοι ὑπάρχον **k'z'**
- contx. **c. ἔρχατο, χωρὶς μὲν πρόγονοι·** πρόγονοι αἱ προγεγεννημένοι καὶ παλαιότεραι.

HQV^aWZr μέτασσαι αἰ γεγεννημένοι μέσαι τῆ ἡλικία. αἰ δὲ νεώταται ἀπὸ τῆς ἔρσης ὠνομάσθησαν ἔρσαι, οἷον νεογναὶ καὶ ἀπαλαὶ καὶ δροσῶδεις. ὄρρος δὲ ἐστὶ τὸ ὕδατῶδες τοῦ γάλακτος. εἰπὼν δὲ πάντα τὰ ἀκολουθοῦντα τῷ ὀλοκλήρῳ ποιμένι περι-
⁵ κυνῶν οὐδὲν εἶπε. τοῦτο δὲ, συμφερόντως πρὸς τὴν ὑπόθεσιν. οὐδὲ γὰρ ἂν ἐσώθη Ὀδυσσεὺς διὰ τὴν ὑλακὴν τῶν κυνῶν. ἅμα καὶ ἄθηρον τὴν χώραν διὰ τοῦτο ὑποτίθεται. **HQWZr** φιλωτέον τὸ ἔρχατο. ἀπὸ γὰρ τοῦ εἶρκτο ἐστὶ κατὰ Ἴωνικὸν ὑπερσυντελικὸν παθητικῶς γενόμενον. **H**

Hdn. *Od. pros.* 149, 5-6

2-3 μετάσσαι — δροσῶδεις, cum uariationibus, sub lem. 221g2 (πρόγονοι) scr. M **3-7** ὄρρος — ὑποτίθεται, cum uariationibus, sub lem. 222k (ναῖον δ' ὄρῳ ἄγγεα) scr. WXY

1 οὔρχατο Qr, sed ἔρχατο in Hom. ms. Q προγεγεννημένοι QW **2** γεγεννημένοι QWr μέσσαι QWZ **3** δροσῶδες Qr **5** συμφερόντως r

lex. **d. χωρίς μὲν πρόγονοι·** τὰ πρωτογεννήματα. **Od**

lex. **e. πρόγονοι]** προγενέστεροι **EiPi** / παλαιότεραι **V^{pi}gi**

lex. **f1. πρόγονοι·** προγενέστεραι **HⁱMⁱVXⁱ** / αἰπαλαιαὶ **Mⁱ** / παλαιότεραι **VXⁱ**

sch. om. V^c **1** προγενέστεραι om. V^p

lex. **f2. πρόγονοι·** προγενέστεραι, παλαιότεραι, προγεγεννημένοι. μετάσσαι ὡς γεγέννημαι. μέσαι, αἰ δὲ νεώταται ἀπὸ τῆς ἔρσης ὠνομάθησαν ἔρσαι. οἷον ἀπαλώταται ἢ ἔρσαι, αἰ νεογναὶ καὶ ἀπαλαὶ καὶ δροσῶδεις ἀπὸ τῆς ἔρσης ἢ ἐνδεεῖς τῆ ἡλικία μικρὰ. **M**

1-3 μετάσσαι — δροσῶδεις, cum uariationibus, sub lem. 221c (ἔρχατο χωρίς μὲν πρόγονοι) scr. HQWZr

lex. **g. χωρίς δὲ μετάσσαι·** αἰ μέσσαι, αἰ μεσήλικες. **Od**

contx. **h. χωρίς δὲ μετάσσαι·** αἰ μεταγενέστεραι τῆ ἡλικία. αἰ μετὰ τὰς παλαιὰς, ἄσσον καὶ προσεχῆ τουτέστιν αἰ μέσαι. οὐ μὴν αἰ νεογναὶ καὶ ἀπαλαί. **WX**

lex. **i1. μετάσσαι]** μέσσαι **PⁱXⁱgiⁱ** / μεσήλικες **BⁱHⁱPⁱWⁱZⁱkⁱ** / αἰ μεταγενέστεραι **Cⁱ** / αἰ τῆς μήσης ἡλικίας **kⁱzⁱ**

αί μέσσαι Pⁱ : μέσσαι Xⁱuⁱ

lex. **i2. μέτασσαι]** προγενέστεροι. αί Υⁱ μέσσαι μεσήλικες. ἢ μεταγενέστεραι τῆ ηλικία. MⁱVYⁱ

sch. om. V^c ἢ om. V^p τῆ ηλικία om. V^p

lex. **j. μέτασσαι]** αί ἐπιγενόμεναι τοῖς προγόνοις, αί μεθελικέστεραι. Eⁱ

lex. **i 222 a. αὐθ' ἔρσαι]** δροσώδεις WⁱXⁱ / δροσοειδῆ Eⁱ

lex. **b. ἔρσαι·** νεογναί BⁱGⁱPQWZⁱrⁱuⁱ / άπαλαί P / τρυφέραι Wⁱ

lex. **c. ἔρσαι·** αί νεογναί και άπαλαί. και δροσώδεις από τῆς ἔρσης. ἢ ἐνδεεῖς τῆ ηλικία. V

ARISTON. *in Od.* 90, 9-12 *E.M.* 377, 38

αἰνεογναί V^r δροσώδεις V^p από — ηλικία om. V^p

lex. **d. ἔρσαι·** αί δροσεραί. αἴξ, χίμαρος, ἔριφος, ἀρνεῖος, λειπογνώμων ἀρῆν, ἀμνός, κριός μοσχίας. Od

lex. **e. ἔρσαι]** οἱ νε[...] γεγεννημένοι και άπαλαί kⁱzⁱ

contx. **f. ἔρσαι]** ἰστέον ὅτι ἐν [τῷ περι] ὀνομασίας ηλικιών γράφει ὁ γραμματικὸς Ἀριστοφάνης, τοιαῦτα τῶν αἰγῶν οἱ μὲν τέλειοι, τράγοι και ἴξαλοι. ἢ δὲ ἐχομένη ηλικία, χίμαροι. τὰ δὲ νεώτατα, ἔριφοι. ὁ δὲ ποιητῆς ἐν Ὀδυσσεΐα τὰ τέλεια μὲν προγόνους καλεῖ, τὰ δὲ μετὰ ταῦτα μετάσας. τὰ δὲ ἔτι νεώτερα, ἔρσας και ἐσσήνες δὲ καλοῦνται,
 5 ηλικία τις. και πρητηῆνες. και ἐπιπρητηῆνες. ὄθεν και παροιμία αἰγὸς ἐπιπρητηῆνος ἐρυθροῦ πῆρη ἀρίστη. Ἴωνικοὶ δὲ τινες και ἀπήγους καλοῦσιν ηλικίαν τινὰ τῶν ἀρρένων. εἶτα εἰπῶν περὶ ἰονθάδος Ὀμηρικοῦ τοῦ ἐν τοῖς ἐξῆς ὅτι ἐφ' ηλικίας τινός και μεγέθους αὐτό φησιν ὁ ποιητῆς δὲ, ἐπάγει ὅτι τῶν δὲ προβάτων τὰ μὲν τέλεια, οἷες και κριοὶ και ἀρνεῖοί. τὰ δὲ νέα, ἄρνες και ἀμνοί. ἐνιοὶ δὲ φασι, και φανυλοῦς καλοῦσιν.
 10 ἐπὶ δὲ τούτοις σποράδην παραδίδωσιν ὅτι τὸ ἐξ ἵππου πατρός και ὄνου μητρὸς γεννηθὲν γίννος ἐκαλεῖτο ἀγεννῆς ὦν τὸ μέγεθος. και ὅτι τοὺς ὄνους κἀνθωνας και κανθηλίους καλοῦσιν. ἀστράβαι δὲ, οἱ καταμονας σωματηγούντες ἡμίονοι. και ἀστραβηλάται, οἱ αὐτοὺς ἐλαύνοντες. ὑποζυγία δὲ, οἱ ὑφ' ἀμάξαις ζευγνύμενοι. βοῶν

15 δὲ φησι, ταῦροι μὲν οἱ τέλειοι καὶ ἐνόρχαι. ὦν οἱ χαλεπώτατοι καὶ δι' ἀκμήν μονάζοντες
 ἀτιμαγέλαι καλοῦνται, αἱ δὲ θήλειαι βόες μόνον, τὰ δὲ νέα, δάμαλαι. καὶ δαμάλιες. καὶ
 μόσχοι. καὶ πόριες, καὶ πόρτιες. καὶ πόρτακες. λέγει δὲ καὶ ὅτι κατὰ τὴν δάμαλιν
 Σοφοκλῆς ἔφη γηγενὴ βούβαλιν. καὶ ὅτι αἱ αἶγες καὶ οἶες θήλειαι κέραδες καλοῦσι καὶ
 ὅτι λεόντων μὲν σκύμνοι καὶ λεοντιδεῖς. παρδάλεων δὲ, σκύμνοι καὶ παραδαλιδεῖς.
 20 ἄρκτων δὲ, σκύμνοι. βουβάλων δὲ, πῶλοι. κυνῶν δὲ καὶ λύκων, σκύλακες. ὑστρίχων
 δὲ καὶ τῶν τοιούτων, ὄβρια καὶ ὀβρίκαλα. ἔμβρυα δὲ τινα καὶ ἀρτιγενῆ δὲ, ψάκαλα
 λέγει καλεῖσθαι, καὶ ὀρταλίχους. ὅθεν φησὶ Σοφοκλεῖ ψακαλλοῦχοι μητέρες αἶγες τ'
 ἐπιμαστίδιον γόνον ὀρταλίχων ἀναφαίνοιεν. V^c

lex. **g1. ναῖον]** ἐρέοντο Pⁱ / περιρρέοντο u / ἐβρέχοντο Bⁱ / ἔβρυον Eⁱ / ὤκουν gⁱ

lex. **g2. ναῖον·** νῦν ἀντὶ τοῦ περιρρέοντο καὶ κατερρέοντο, ἢ ἐπεπλήρωντο, ἢ ὤκουν. MV

sch. om. V^p νᾶον δ' ὀρώ ut lemma Hom. scr. (δ' ὀρώ om. V^aV^c) MV^aV^c νᾶον, sed s.l. γρ. ναῖον scr. Mⁱ
 κατερρέοντο : κατ' ἀρρέοντο V^a κατερρέοντο ἢ ἐπεπλήρωντο ut sch. tantum scr. V^c

lex. **h. ναῖον]** Ἀρίσταρχος, ναῖον. τινὲς δὲ, νᾶον. οἱ δὲ ναῖον. H

ναῖον / νᾶον uu. ll. Hom.

mit. **i. ναῖον]** γράψας ὁ Ἡρακλείδης ἐτέρωθι, φηὶ ὅτι τὰ εἰς ω καθαρὸν λήγοντα καὶ τῷ α
 βραχεῖ παραληγόμενα περισπωμενά τε καὶ βαρύτονα Αἰολικά εἰσι, μόνον περὶ τὸ ᾗ
 ἀμφισβητούμενον κατὰ τὸν τόνον. V^c

contx. **j. ναῖον δ' ὀρώ ἄγγεα·** ὀρρός γὰρ ἐστὶ τὸ ὑδατῶδες τοῦ γάλακτος. WX εἰπὼν δὲ
 πάντα τὰ ἀκολουθοῦντα τῷ ὀλοκλήρῳ ποιμένι περὶ κυνῶν οὐδὲν εἶπε. τοῦτο δὲ
 συμφερόντως πρὸς τὴν ὑπόθεσιν. οὐδὲ γὰρ ἂν ἐσώθη ὁ Ὀδυσσεὺς διὰ τὴν ὑλακὴν
 τῶν κυνῶν. ἅμα δὲ καὶ ἄθυρον τὴν χώραν διὰ ταῦτα ὑποτίθεται. WXY

hoc sch., cum uariationibus, sub lem. 221c (ἔρχατο χωρὶς μὲν πρόγονοι) scr. HQWZr

1 ἄγγεα om. W γὰρ om. W εἰπὼν δὲ WX 2 ποιμένι : ποιμνίῳ WX 3-4 ὑλακὴν τῶν κυνῶν : τῶν
 κυνῶν ὑλακὴν WX 4 καὶ ἄθυρον : δι' ἄθυρον X διὰ ταῦτα om. WX

lex. **k. ὀρώ]** γάλακτι Hⁱ

contx. **l. ὀρώ·** τῷ διεφθορότι γάλακτι, ἢ τῇ ὑποστάθμη τοῦ γάλακτος. ὀρός γὰρ λέγεται ἢ τοῦ

γάλακτος ὑδατώδης ὑπόστασις. **MPVY**

sch. om. V^cV^p 1 ὄρῳ, sed sub lin. ρ add. (: ὄρῳ) Bⁱ τῷ διεφθορότι γάλακτι, ἢ om. V^c ἢ τῇ ὑποστάθμῃ τοῦ γάλακτος om. PY ὁρὸς γὰρ λέγεται : δὲ λέγει Y γὰρ om. P

contx. **222-223. ναῖον δ'ὄρῳ / γαυλοί·** ἀμολγείς τυρῶν αἰνυμένους γράφεται τυρῶν ἀχθομένους. ἦτοι ὄρῳ δι' ἐνὸς ρ καὶ ὅτι οὐδὲ τὸν ὄρον ὁ Κύκλωψ ἐκχέει. ἵνα εἰς πόσιν αὐτῷ χρωῖτο, ἐστὶ δὲ ὁρὸς ἢ ὑδατώδης τοῦ γάλακτος ὑπόστασις. τινὲς καὶ οὕτως. τὸ διεφθορὸς γάλα. ἢ τοῦ γάλακτος ὑποστάθμη. ὥσπερ πυὸς τὸ πρωτόρρυτον γάλα καὶ
5 νοστιμώτατον. ὃ τινὲς πύαρρον φασίν, ὄθεν καὶ πυαρίτης, τὸ πύρεφθον. ὃ γίνεται ἐκ τοῦ πρώτου γάλακτος. **Od**

2 ὄρον : ὀυρόν EUST. in *Od.* 337, 30

1-6 ναῖον δ'ὄρῳ ἄγγεα πάντα / γαυλοί text. Hom. ed. **1-6** sub lem. ναῖον δ'ὄρῳ, ἦτοι ὄρῳ — πρώτου γάλακτος ut sch. scr. O **1-2** sub lem. γαυλοί, ἀμολγείς τυρῶν αἰνυμένους γράφεται τυρῶν ἀχθομένους ut sch. scr. O

lex. **I 223 a. γαυλοί]** ἄγγεῖα ποιμενικά **PⁱWⁱXⁱ** / ἄγγος ποιμενικόν **Eⁱ** / ἄγγεῖα ποιμενικά σκαφοειδῆ **Cⁱu** / ἄγγεῖα ποεμινικά ἀπὸ τῆς γάλα **Yⁱ** / ἄγγεῖα **gⁱ** / κισσύβια **Fⁱ**

contx. **b1. γαυλοί τε·** νῦν μὲν ὀξυτόνως τὸ γαυλοί, ἐπὶ δὲ τοῦ πλοίου βαρυτόνως. γαυλοὶ δὲ τὰ ἀμόλγια, γαλοὶ τινες ὄντες. ἦτοι **HQWZr** ἄγγεῖα ποιμενικά **HMQVWZr** σκαφοειδῆ. εἰς ἃ οἱ ποιμένες ἀμέλγοντες. δέχονται τὸ γάλα. εὐθετοῦσι δὲ καὶ εἰς τυροῦ ἀπόθεσιν. **HMQVWXZr**

1 HDN. *Od. pros.* 149, 7-8

1-2 νῦν — σκαφοειδῆ sub lem. γαυλοί τε σκαφίδες τε et etiam sub lem. γαυλοὶ scr. W

1 γαυλοὶ τε σκαφίδες τε ut lem. Hom. scr. X γὰρ ὀξυτόνως r **2** εὐθετοῦσι — ἀπόθεσιν om. Vp

contx. **b2. γαυλοί·** ἄγγεῖα ποιμενικά σκαφοειδῆ, εἰς ἃ οἱ ποιμαίνοντες τὸ γάλα ἀμέλγουσι. ὁ πότος καὶ ὁ παρὰ Θεοκρίτῳ ἀμολγεὺς. γαῦλος δὲ βαρυτόνως εἶδος πλοίου στρογγύλου, οὗ χρήσις παρὰ τῷ κωμικῷ. ἔτι δὲ καὶ ἡ ἀντλία. δῆλον δὲ ὅτι σκάφης εἶδος καὶ ὁ ποιμενικὸς γαῦλος ἢ καιατήρος ἢ κάδου, ὁποῖος ἴσως καὶ ὁ παρὰ
5 Θεοκρίτῳ ἀμολγεὺς, ὡς τὸ ὑπὲρ κεφαλῆς τὸν ἀμολγέα πληροῖ. **V^c**

lex. **c. σκαφίδες·** ὑποκοριστικῶς αἰ σκάφαι **MⁱVWⁱXⁱ** / σκάφαι **gⁱ**

- lex. **d. τετυγμένα·** κατεσκευασμένα **HⁱMⁱV** / εὐ^ι κατεσκευασμένα **Eⁱ**
 sch. om. V^cV^p κατασκευασμένα V^a
- lex **e. τοῖσιν·** ἐν οἷς **MⁱVWⁱ** / οἷς gⁱ
 sch. om. V^cV^p
- lex. **ι 225 a1. αἰνυμένους·** αἶροντας **GⁱHⁱMⁱPⁱQⁱVYⁱZⁱgⁱrⁱ** / βαστάσαντας **MⁱVYⁱgⁱ** / ἢ ἀποχαΐσαντας τῶν Τυρῶν **Mⁱ** / ἀπ' τῶν Τυρῶν λαβόντας **H** / λαμβάνοντας **EⁱHⁱPⁱ** / λαβόντας **zⁱ** / λαβόντας ἡμᾶς **Bⁱ** / λαβόντας καὶ λυτάς **V^{ai}** / ἀφελομένους ἢ μεταλαμβάνοντας **WⁱXⁱ**
 1 βαστάζοντας, sed s.l. σα pro ζο corr. (: βαστάσαντας) V^d βαστάζοντας Y^{gⁱ} : βαστάσαντας om. V^p 2 λαμβανόντες Pⁱ
- lex **a2. αἰνυμένους]** λαβανόντας ἀπὸ τοῦ καιρῷ καὶ ἄφαρ. **Fⁱ**
- lex. **b. ἰέναι]** στραφήναι **zⁱ**
- lex. **ι 226. καρπαλίμως]** ταχέως **Mⁱ**
- lex. **ι 227 a. σηκῶν]** μάνδρων **Yⁱ**
- lex. **b. ἐπιπλεῖν]** γρ. ἐπιπλεῖον **W**
- contx. **ι 228 a1. ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην·** ἔδειξε μὲν τοι πεισθέντα τοῖς ἐταίροις εὐθύς ἀποτρέχειν. ὅτι δὲ ἐν τούτοις ἀσυνέτως ἔπραξεν αὐτὸς ὁμολογεῖ. **HQWZr**
 1 ἔδει H τοι om. H 2 ἔπραξον W
- contx. **a2. ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην·** ὁμολογεῖ Ὀδυσσεὺς τοὺς ἐταίρους συμβουλευσαμένους κρεῖττον οὐ περ' αὐτὸς ἐνόησεν θηρώμενος οὕτω καὶ τὴν ἐπὶ τοῖς ἄλλοις ἀξιοπιστίαν. **O^{mgd}**
- contx. **a3. ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην·** διατί οὐ καυχᾶται ὁ Ὀδυσσεὺς ὅτι ἐλέους ἄξιον θέλει

παραστήναι αὐτόν. **M**

1-2 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 92, 1-2

gram. **b. πιθόμην] πειθόμην Pⁱ**

πιθόμην, sed s.l. ει pro ι corr. (: πειθόμην) Pⁱ

lex. **c. φέρτερον] κέρδιον Pⁱ**

lex. **d. ἦεν] γρ. εἶναι Mⁱ**

lex. **ι 229 a. καὶ εἰ] ὅπως BⁱWⁱ**

contx. **b. ὄφρ' αὐτόν·** ἄλογον εἰπόντα λογίσασθαι τὸν ἀφιζόμενον ἄγριον εἶναι τοιαῦτα προσδοκᾶν παρ' αὐτοῦ. ἢ δὲ λύσις ἐκ τῆς λέξεως. προληπτικῶ γὰρ τρόπῳ χρῆται, ἃ μετὰ ταῦτα ἔγνω ταῦτα ἐν ἀρχῇ τιθεῖς. **HQWZ**

1-3 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 91 adn. ad l.1

mit. **c. καὶ εἴ μοι ξείνια δοίη·** ποῖον ξένιον ἤλπιζε λαβεῖν παρὰ ἀνθρώπου θησαυροὺς μὴ ἔχοντος, τυροὺς δὲ μόνον καὶ γάλα βλέπων; δεῖ δὲ τὰς κατηγορίας ποιεῖν οὐκ ἐκ τῶν ἀποβάντων. ἄδηλον γὰρ εἰ ἐπιεικῆς ἦν ἀνὴρ· εἰ καὶ πρὸ τῆς πείρας γὰρ λέγει περὶ τοῦ Πολυφήμου, τὰ ἐπίθετα ταῦτα δεινὰ ἄλλοτε ἐπράπτετο, εἰ μὴ ἐπὶ τῶν ἔργων οὐκ ἔγνωσται. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι τὸ ἄδηλον ἐν τῷ βίῳ καὶ τῶν φρονίμων κρεῖπτον ἐστίν, ὅπου ἐν τοῖς τοιοῦτοις ἐνίστε καὶ ἄφρονες κατορθοῦσιν. **HQWZr**

1-6 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 91, 1-8

1 δοίη : δ' εἶη, sed in margine δεῖη scr. W 2 μόνους, sed s.l. on pro ους cor. (: μόνον) W 6 ὅπου ἐν τοῖς τοιοῦτοις : ὅπου γε τοῖς τοιοῦτοις r

lex. **d. εἰ] ἵνα Pⁱ**

contx. **e. εἴ μοι ξείνια·** ὅπως ὁ περὶ τῶν ξενίων λόγος παραλαλεῖ ἐθέλειν καὶ παρὰ τῶν Φαιακῶν δῶρα λαβεῖν. **Od**

- lex. **f. μοι] οὔτως Mⁱ**
- lex. **ι 230 a. οὐδ' ἄρ' ἔμελλον·** προεκθετικὸν τοῦτο **Od**
 1 προ ἐκθετικὸν d
- lex. **b. ἐρατεινός]** ἀγαπητὸς **BⁱQⁱWⁱXⁱZⁱ** / ποθητὸς **Qⁱ** / ἐπέραστος **Eⁱ** / ἐπιθυμητὸς **kⁱ**
- lex. **c. ἐρατεινός·** ἀγαπητὸς καὶ ἐπέραστος, ἢ ἡδὺς καὶ προσηνῆς **HMV** καὶ ἐπιθυμητὸν γενέσθαι. **HM** / ἀγαπητὸς ἢ ἡδὺς ἢ προσηνῆς **V^p**
 1 sch. om. V^c ἐρατεινός ἔσεσθαι ut lemma Hom. scr. M καὶ (ἐπέραστος) om. H καὶ (προσηνῆς) om. H καὶ (ἐπιθυμητὸν) om. H 2 γενέσθαι om. H
- contx. **ι 231 a. ἔνθα δὲ πῦρ κήαντες ἐθύσαμεν·** ἐθύσαμεν ἀπὸ τῶν πυρῶν. παλαιὸν γὰρ ἔθος τὸ τῶν ἀπαρχῶν θύειν· **HWZⁱ** “ὁ δ' ἐν πυρὶ βάλε θυηλάς”. **H**
 2 “ὁ δ' ἐν πυρὶ βάλλε θυηλάς” // ι 220
 1-2 ARISTON. *in Od.* 90, 17-26
- lex. **b. κείαντες·** καύσαντες **GⁱHⁱMⁱPVgⁱ** / ἀνάψαντες **HⁱMⁱPVWⁱXⁱ**
 sch. om. V^cV^p κείαντες alia lectio Hom. pro κήαντες κήαντες V^a καύσαντες : καΐσαντες V^u
- gram. **c. κείαντες ·** ἀπὸ τοῦ κέω. ὄθεν θυοσκόος κάειν. ὄθεν τὸ ἔηκε. **Od**
 κείσαντες O
- lex. **d. ἐθύσαμεν]** τοῖς θεοῖς **Mⁱ**
- gram. **e. ἐθύσαμεν]** γρ. ἐμείνομεν **Fⁱ**
- lex. **ι 232 a. τυρῶν]** ἀπικῶς ἐρρέθη, ἀντὶ τοῦ ἐκ τῶν τυρῶν. **u**
- lex. **b. αἰνύμενοι·** λαβόμενοι **Mⁱ** / λαμβάνοντες **MⁱV** / λαβόντες **BⁱGⁱkⁱ** / αἶροντες **Yⁱ** / λαμβάνομεν **zⁱ**
 sch. om. V^cV^p

- gram. **ι 233 a. ἐπήλθεν ἔμων] ἐπήλθεν ἐπ' ὕμων Fⁱ**
- ἐπήλθε νέμων text. Hom. ed. ἐπήλθεν ἔμων, sed s.l. corr. (: ἐπήλθεν ἐπ' ὕμων) Fⁱ
- lex. **b. νέμων] και ὁ βόσκων Υⁱ / βόσκων ΗⁱΜⁱΓⁱ / γρ. δαίμων Εⁱ**
- lex. **c. νέμων· βόσκων. τὸ δὲ ἵνα οἱ ποτιδόρπιον εἶη. ἀντὶ τοῦ ἵνα αὐτῷ δειπνοῦντι φῶς παρείη. V**
- sch. om. V^cV^p 1 ἵν' αὐτῷ V^d
- lex. **d. ἄχθος· λύπη ΜⁱV / φόρτον ΜⁱVΥⁱΓⁱ / βάρος Υⁱ**
- sch. om. V^cV^p λύπη eras. et post. sec. man. φόρτον scr. V^o : λίπη V^d φόρτον om. V^dV^mV^r
- lex. **ι 234 a. ὕλης] φῶς / πύρ Μⁱ**
- lex. **b. ὕλης ἀζαλέης· αὕτη γὰρ χρήσιμος πρὸς λυχνοκαΐαν Od**
- lex. **c. ἀζαλέης· ξηρᾶς ΕⁱΗⁱΜⁱQⁱVWⁱXⁱΥⁱZⁱΓⁱϋ**
- sch. om. V^cV^p
- lex. **d1. ἵνα οἱ ποτιδόρπιον εἶη· ἵν' ἔχη πρὸς φῶς δειπνεῖν· ἔνιοι δὲ ἀγοοῦντες γράφουσιν. H**
- ἄλλως· ἵνα αὐτῷ δειπνοῦντι ἐπιδείπνιον φῶς παρείη. ΗⁱΗⁱΜⁱPVυ**
- sch. om. V^c 2 ἄλλως scr. H, sed cett. om. ἵνα om. V^p ἐπιδείπνιον φῶς παρείη : φῶς παρείη ἐπιδείπνιον Mⁱ
- lex. **d2. ἵνα οἱ ποτιδόρπιον εἶη] ἀντὶ τοῦ ἵνα αὐτοῦ δειπνοῦντος φῶς παρείη. QⁱWⁱΥⁱZⁱΓⁱ**
- ἀντὶ τοῦ om. QⁱΓⁱ δειπνοῦντοι Υⁱ
- lex. **e. ποτιδόρπιον] ἢ δειπνοῦντι [] V^c**

- gram. **f. εἶη] φῶς B'**
- gram. **ι 235 a. ἔκτοσθεν δ' ἄντροιο· γρ. ἔντοθεν Od**
 ἔκτοσθεν alia lectio Hom. pro ἔντοσθεν
- lex. **b. ἔκτοσθεν δ' ἄντροιο βαλῶν· τήν συρφετώδη ὕλην GIM'VY'**
 sch. om. V^cV^p
- gram. **c. βαλῶν] ρίψας B'I'OW'd / τήν ὕλην H'**
- lex. **d. ὄρυμαγδόν] θόρυβον E'k' / ἦχον W'k' / κτύπον Y'**
- mit. **e. ὄρυμαγδόν·** τι διαφέρει φλοίσβος. ροίζος. ὄρυμαγδόν. φλοίσβος ὁ τῆς θαλάσσης ἦχον, ὡς τὸ πολυφλοίσβοιο θαλάσσης. ροίζος δὲ ὁ συριγμοῦ, ὡς τὸ ροίζησεν δ' αὐ πιθάσκων Διομήδης δῖον. ὄρυμαγδόν δὲ λέγει τὸν ἀπὸ φορτίου κτύπον, ὡς ἔντοσθεν δ' ἄντροιο βαλῶν ὄρυμαγδόν ἔθηκεν. **M**
- contx. **f. ὄρυγμαδόν] ὅτι τὸ ὄρυγμαδός ἐπὶ πλέον ἐστὶ τοῦ δούπου καὶ ψόφου ἢ κτύπου. διὸ καὶ [] ἐφόβησε αὐτούς. V^c**
- lex. **g. ὄρυμαγδόν ἔθηκεν] θόρυβον ψόφον ἐποίησεν M'**
- lex. **h. ἔθηκεν] ἐποίησεν B'**
- lex. **ι 236 a. ἡμεῖς δὲ δεῖσαντες] ἡμεῖς δὲ τε δεῖσαντες Y'**
 ἡμεῖς δὲ δεῖσαντες, sed s.l. τε add. (: ἡμεῖς δὲ τε δεῖσαντες) Y'
- lex. **b. ἀπεσσύμεθα· ἀνεχωρήσαμεν VW'X'Y' / ἀπεχωρήσαμεν H'Q'Z' / ὠρμήσαμεν E' / ἐπορθεύθημεν k' / κατεφύγομεν k'z'**
- lex. **ι 237. εἰς εὐρὺ σπέος] τὸν μοχλόλιθον ἢ τὸν ἐν τῇ διαβάσει σκέπτοντα καὶ ἀσφαλίζοντα. r'**

hoc sch. sub lem. 240b (θυρεόν) scr. ΗΜΩ'Ω'Ζ'

lex. **Ι 238. θύρηφιν·** ἔξω **Γ'Μ'VX'g'**

sch. om. V^cV^p θύρηφι V^{sg}i

gram. **Ι 239 a. ἀρνειούς]** λέγω **W'**

contx. **b. ἀρνειούς]** ὅτι Ἴστρος ἐν Ἀπτικάϊς λέξεσιν ἄρνα φησίν. εἶτα ἀμνόν. εἶτα ἀρνειόν. εἶτα λειπογνώμονα. ἐλέγετο δὲ καὶ μοσχίας ὁ τριετῆς κριός. Ἰστέον δὲ ὅτι οὐ μόνον ἐπὶ προβάτου λειπογνώμων, ἀλλὰ κυρίως ἵπποι ἐλέγοντο λειπογνώμονες οἱ μηκέτι διὰ τῶν ὀδόντων γνωσθῆναι δυνάμενοι. γνώμων γὰρ ὁδοὺς ἀφ' οὗ ἡ ἡλικία γνωρίζεται
5 πῶλων τε καὶ μόσχων. ἐν οἷς ἄβολος ὁ μηδέπω ἐκβεβληκῶς τοὺς ὀδόντας. τριάκοντα γὰρ φασὶ μηνῶν γενόμενοι ἐκβάλλουσι τοὺς πρώτους ὀδόντας. εἶτα ἐνιαυτοῦ παρελθόντος τοὺς ἐτέρους. ἐν οἷς καὶ ὅτι λειπογνώμων ὁ μήπω ἔχων βόλον. καὶ ὁ προήκων. καὶ μὲ ἔχων ὄθεν γνωθῆσεται. V^c

lex. **c. βαθείης]** ὑψηλῆς **E'**

lex. **d. βαθείης ἔκτοθεν αὐλῆς·** ἑρμενεία τοῦ θύρηφι **Od**

lex. **Ι 240 a. θυρεόν·** τὸν μοχλόλιθον **Γ'Μ'VX'Y'** / τὴν θύραν **Y'**

τὸν om. Y'

lex. **b. θυρεόν·** τὸν μοχλόλιθον ἢ τὸν ἐν τῇ διαβάσει σκέπτοντα καὶ ἀσφαλίζοντα. **ΗΜΩ'Ω'Ζ'**

hoc sch. sub lem. 237 (εἰς εὐρὺ σπέος) scr. r'
σφαλίζοντα ΗΜ

lex. **c. θυρεόν·** θύραν παρὰ τοῖς ὕστερον θυρεὸς ἀσπίδος εἶδος, μεγάλης καὶ θύρα ἐοικυίας. **Od**

gram. **d. θυρεόν]** ὅτι Ὀμήρου ἐνταῦθα ταῦτον δηλοῦντος εἶναι θύραν καὶ θυρεόν, ὅμως οἱ μεθ' Ὀμηρον φασὶ. θυρεον εἶδος ἀσπίδος μεγάλης ἐοικυίας θύρα. ἐξ ἧς καὶ γέγονεν

ἐπενθέσει τοῦ ε. V^c

lex. **ι 241. ὄβριμον]** μέγαν WⁱXⁱ

lex. **ι 242 a. τετράκυκλοι·** τετράτροχοι BⁱGⁱHⁱMⁱV^y

sch. om. V^cV^p

contx. **b. ἀπ' οὔδεος ὀχλίσειαν·** ὁ δὴ τοιοῦτος, οὐκ ἂν ἀπιστηθεῖη, κορυφὴν ὄρεος μεγάλοιο κατὰ τοῦ Ὀδυσσέως βαλεῖν. Od

lex. **c. ὀχλίσειαν·** κινήσειαν EⁱMⁱPⁱV^wXⁱYⁱ / μετακινήσειαν Bⁱ / ἀναμοχλεύσειαν Eⁱ

sch. om. V^p

lex. **ι 243 a. τόσσην·** τσαύτην MⁱV

sch. om. V^cV^p

lex. **b. ἠλίβατον·** ὑψηλὸν HⁱMⁱV^xYⁱgⁱ / ὑψηλὴν μεγάλην k^zi / μεγάλην Eⁱi / σκεπασμένην Yⁱ

sch. om. V^cV^p ὑψηλὴν V^cXⁱ

contx. **c1. ἠλίβατον·** ὑψηλὴν, ἣ ποιοῦσαν τινὰ ἀλιταίνειν τῆς βάσεως, ἥτοι ἀμαρτάνειν. HQWZ^ri

contx. **c2. ἠλίβατον·** ὑψηλὴν, ἣ ἀπ' ἀλιταίνειν καὶ ἀμαρτάνειν τῆς ἀναβάσεως, καὶ ὅτι μόνω τῷ ἠλίω βατήν. Y

contx. **d. θύρησιν]** ὅτι τὴν τοῦ σπηλαίου εἴσοδον ἥτοι τὸ περὶ αὐτὴν διάστημα. θύραν ὁ ποιητὴς ἐνταῦθα λέγει, καθά που καὶ ἐν Ἰλιάδι, πύλας τὸν τόπον περὶ ὃν αἱ πύλαι. V^c

1-2 ARISTON. in Od. 90, 27-31

lex. **ι 244. ἐζόμενος δ' ἤμελγε·** τυροποιΐας ἔκφρασις. Od

- gram. **ι 245 a. πάντα κατὰ μοῖραν·** τὰς οἷς καὶ τὰς αἶγας. **Od**
- lex. **b. κατὰ μοῖραν]** κατὰ τάξιν **Mⁱ**
- contx. **c. καὶ ὑπ' ἔμβρυον·** τρία ὑποβάλλεται νοεῖν διὰ τῆς λέξεως ταύτης. ἢ γὰρ ἀγγεῖον τὸ ὑπέμβρυον νοήσεις, ἐφ' ᾧ ἢ αἶξ ἀπεγαλακτίζετο, ἢ τὸν ἄρνον ἐκάστης. εὐθύς γὰρ τοὺς ἄρνοὺς εἰώθασιν οἱ ποιμῖνες ταῖς αἰξίν ὑποβάλλειν μετὰ τὴν ἐκ νομῆς ἀποστροφὴν, ὡς ἂν μικρὸν ἐκείνων σπασάντων τὸ λοιπὸν ἐκ μυζήσωσι. κάλλιον δὲ
5 μάλλον ἐστὶν ὑπονοῆσαι ὅτι ὑφῆκεν ἀντὶ τοῦ ἐπαφῆκεν ἐκάστη ὑπέμβρυον ἔσωθεν γάλα χάριν τῆς τροφῆς τοῦ ἰδίου νηπίου. **WX**
- 3** ποιμαίνες **W** **4** αὐτοὶ ἐκ μυζήσωσι **X**
- contx. **d. καὶ ὑπέμβρυον ἦκεν ἐκάστη·** τὸ νεογιλὸν τέκνον. **Od** Θεόκριτος “μόσχως βουσὶν ὑφέντες”. **OV^{ci}d** ἔμβρυον ἢ συνήθεια βρέφος τὸ ἐντὸς τῆς γαστρὸς βρύον, τουτέστι ζῶν καὶ θάλλον, βρέφος δὲ τὸ ἐκκύψαν ἐκ τῆς γαστρὸς. Ὅμηρος τούναντίον, ὡς τὸ ἡμίονον τε βρέφος κυέουσαν. **Om^gV^{ci}d**
- 1-2** “μόσχως βουσὶν ὑφέντες” Theoc. *Id.* 9, 4
- 1** καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἦκεν ἐκάστη text. Hom. ed. ἔνθεν καὶ Θεόκριτος **V^{ci}** μόσχους **V^{ci}** **2** ante ἔμβρυον, βρέφος scr. et post. eras. **O**
- lex. **e. ὑπ' ἔμβρυον]** τὸν γόνον **Mⁱ** / νεογνὸν ἀντὶ τοῦ ὑφῆκεν ἢ ἐπαφῆκεν **WⁱXⁱ**
- ἀντὶ τοῦ om. **Wⁱ**
- contx. **f1. ὑπέμβρυον ἦκεν·** ὑπέθηκεν. ἔμβρυον. Ὅμηρος γὰρ ὑπεναντίον τῆς συνηθείας. βρέφος μὲν λέγει τὸ κατὰ γαστρός. **HMPVY** ἔμβρυον δὲ τὸ νεογνὸν ἢ τὸ τέκνον. **HMPY**
- ἄλλως· ἔμβρυον ἡμεῖς τὸ ἐν τῇ γαστρὶ ἡμεῖς δὲ τὸ ἤδη γεγεννημένον καὶ ὑπέμβρυον ἦκεν ἡκάστη ἔπεμπεν εἰς τὸ ἴδιον τέκνον. **M**
- sch. om. **V^c** **1** ὑπ' ἔμβρυον ἦκεν text. Hom. ed. ὑπέμβρυον : ὑπέμβριον **V^a** ὑπέθηκεν ἔμβρυον om. **V^p** γὰρ om. **V^pY** ἀπ' ἐναντίον **V^p** **2** λέγεται **P** τὸ νεογνὸν : τὸν ἐογνὸν **V^u** ἢ τὸ : ἦτοι **Y**
- lex. **f2. ὑπ' ἔμβρυον ἦκεν]** ὑπέθηκεν, ἔπεμπεν εἰς τὸν γνωστὸν, ἢ εἰς τὸ ἴδιον τέκνον. **Hⁱ** /

[] κ'

contx. **f3. ὑπ' ἔμβρουον ἦκεν]** ἔμβρουον ἡμεῖς μὲν τὸ ἐν τῇ γαστρὶ ὁ δὲ ποιητὴς τὸ ἤδη γεγεννημένον. HQ'W'Z'i'

1 ἔμβρουον om. Q'i'W'i'Z'i' μὲν om. Q'i'W'i'Z'i' ποιητὴς : Ὅμηρος Q'i'W'i'Z'i' ἤδη om. Q'i'W'i'Z'i'

lex. **g. ἔμβρουον]** τὸ ἄρνιον E'

contx. **h. ἔμβρονον]** ὅτι ἔμβρουον τὸ νεογνὸν τέκνον λέγει, ἀπεναντίας τῇ συνηθείᾳ. ἡ μὲν γὰρ ἔμβρουον λέγει τὸ ἐντὸς τῆς γαστρὸς βρύον, ὃ ἐστι ζῶν καὶ θάλλον, βρέφος δὲ τὸ ἐκκύψαν τῆς γαστρὸς. Ὅμηρος δὲ τὸ νεογιλὸν ἔνταυθα γαλαθηνὸν ἔμβρουον εἰπὼν βρέφος ἐν Ἰλιάδι λέγει οὐ τὸ εἰς φῶς ἤδη προαχθὲν, ἀλλὰ τὸ κατὰ γαστρὸς ἔτι
5 φερόμενον, ἐν τῷ, ἡμίονον βρέφος κυέουσιν. V^c

lex. **i. ἦκεν]** ἔδωκα Y' / ἔθηκεν V^p

lex. **j. ἦκεν]** ἀντὶ τοῦ ὑφῆκε καὶ ὑπέβαλε ταῖς ἀμελχθεισίαις τὰ γαλαθηνά. u

gram. **k. ἐκάστη]** πρόβατα Y'

lex. **l 246 a. θρέψας·** πήξας B'E'i'F'i'H'i'M'i'Q'i'V'W'X'i'Y'Z'i'g'i'ru'z'i' / ξηράνας ἢ πήξας κ' / τυροποιήσας H'i'Q'i'W'Z'i'g'i'

θρέψας scr. sed s.l. ψ pro ξ corr. (: θρέψας) V^s et θρέψας ut lem. cett. V

contx. **b1. θρέψας·** πήξας. ὄθεν καὶ τροφαλὶς τυροῦ, καὶ ὁ θρόμβος καὶ τρόφι ἢ τροφόν κῦμα. Od

1 τροφαλὶς d

contx. **b2. θρέψας]** ὅτι τὸ θρέψας, ἀντὶ πήξας. ὄθεν καὶ τροφαλὶς τυροῦ. καὶ τρόφι κῦμα. καὶ τροφόν ἢ τροφόν, τὸ καὶ πηγόν. ὁ ἄνεμος δηλαδὴ ἀναστήσας οἶονεῖ ἔπηξε. τριχῶς δὲ φασὶ τὸ θρέψαι. δήλοι γὰρ, τὸ τροφήν δοῦναι, καὶ το αὐξῆσαι. καὶ τὸ πῆξαι, ὄθεν καὶ ὁ θρόμβος. V^c

- lex. **c. θρέψας]** ἐκ τοῦ τρέφω τὸ πηγνύω. **W^χ**
- contx. **d. γάλακτος·** ἀπὸ εὐθείας ἀρρήτου τῆς γάλαξ, ὅθεν τὸ γάλαξι, καὶ ὁ γαλαξίας. **Od^{m9}**
 1 λευκοῖο ante γάλακτος scr., sed eras. O
- lex. **ι 247 a. ταλάροισιν]** τυροβόλοις **Bⁱ**
- lex. **b. ἀμησάμενος·** πρόσενεγκάμενος **HⁱMⁱPⁱV^YZⁱ** / συναγαγών **IⁱMⁱV^Xi^g** /
 συναγαγών καὶ συνελών χερσὶ **u**
 sch. om. V^c πρόσενεγκάμενος om. V^p : πρόσενεγκόμενος Mⁱ
- lex. **c. ἀμησάμενος]** συναγαγών. καὶ τῶν ὀσπρίων ὁ ἄμητος οὐδὲν ἐστὶν εἰ μὴ συναγωγῆ.
H
- mit. **d. ἀμησάμενος·** συναγαγών συνελών ταῖς χερσίν, ὡς καὶ Ὀδυσσεὺς φύλλα
 ἐπαμησάμενος ἐκαλύψατο. καὶ Πρίαμος ἐπαμησάμενος κόνιν κατεπάσσετο. καὶ ὁ τῶν
 σπορίμων ἀμητὸς συναγωγῆ τις διὰ χειρῶν καὶ αὐτὸς ὤν. **OV^{ci}d**
 1 συνελών ταῖς χερσίν ὡς om. Od 2 ἐπαμησάμενος : ἐπαμήσατο V^{ci} ἐντεῦθεν καὶ ὁ Od
- lex. **e. πονησάμενος μετέθηκεν]** ἐνέργησεν. γράφεται δὲ, ἀμησάμενος, ἦτοι συναγαγών. **Eⁱ**
 ἀμησάμενος κατέθηκεν text. Hom. ed.
- lex. **ι 248 a. ἔστησεν ἐν ἄγγεσιν·** εἴασεν ἐν τοῖς ἄγγείοις. **MⁱV^X**
 sch. om. V^c ἄγγεσιν V^r αὐτοῖς εἴασεν Xⁱ ἐν — ἄγγείοις om. V^p
- lex. **b. ἔστησεν]** ἀντὶ τοῦ εἴασεν. ἢ ἀντὶ τοῦ **Wⁱ** σταθηρὸν ἀπὸ τοῦ οὔρου ἐποίησεν.
HQ^WZⁱrⁱ
 ὄρου H
- lex. **ι 249 a. αἰνυμένω·** ἀφαιρουμένω **WⁱXⁱ** / ἐπιθυμοῦντι **BⁱHⁱMⁱQⁱV^WXⁱY^Zi^r** / λαβόντι
Bⁱ / λαμβάνοντι **EⁱMⁱV^Y** / ἢ καὶ ἰεμένω **Mⁱ**

sch. om. V^cV^p 1 ἢ ἐπιθυμοῦντι ΒἰWἰΧἰ 2 ἢ λαμβάνοντι Υἰ

lex. **b. ποτιδóρπιον]** πρὸς δειπνεῖν Ηἰ

lex. **Ι 250 a. σπεύσε·** ἐκακοπάθησεν ΜἰVWἰΧἰgἰ

sch. om. V^cV^p

lex. **b. πονησάμενος·** ἐνεργήσας ΜἰV / πράξας ΜἰVWἰΧἰ

sch. om. V^cV^p

lex. **c. τὰ ἄ ἔργα]** λαμβάνων τὰ ἴδια ἔργα Η

mit. **Ι 252 a. ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ·** καθάπερ ὁ Νέστωρ ἠρώτησε τοὺς ξένους, οὕτω κἀνταῦθα ὁ Κύκλωψ τοὺς ἀμφὶ τὸν Ὀδυσσεύα. καὶ κεῖνται φασὶν οἱ παλαιοὶ καλλίον ἐνταῦθα οἱ στοίχοι ἐκεῖνοι. διὸ καὶ ἀστερίσκοι ὧδε πρόκεινται αὐτῶν, δι' ὧν ἔπη ἐκκρίνονται. δηλοῖ γὰρ τὸ σημεῖον ὁ ἀστερίσκος, ὡς ἄριστα ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ κεῖται τὸ ἔπος καὶ
5 οἶον ἐκλάμπει. ἔστι δὲ τὸ σημεῖον τοῦ ἀστερίσκου δίχα τοῦ χ̄ στοχείου, τετραχῆ σιζομένου κατὰ τὴν τῶν γραμμάτων ἐπίζευζιν, οὕτω. **Od**

contx **b. πόθεν πλεῖθ' ὑγρά κέλευθα·** ταῦτα χρῆ ἀναγινώσκειν κατὰ βαρὺν φθόγγον. ἔοικε γοῦν Ὅμηρος τῆς τραγικῆς ὑποκρίσεως κατὰρξασαι. **Od**

lex. **c. ὑγρά κέλευθα·** τὴν διὰ θαλάσσης ὁδὸν GἰMV

sch. om. V^cV^p

lex. **d. κέλευθα·** οἶονεῖ ἔλευθα, ὡς καυλωνία κανθήλια. **Od**

lex. **Ι 253 a. κατὰ πρῆξιν·** οὐκ ἐπὶ κακῶ **Od**

lex. **b. κατὰ πρῆξιν]** κατὰ πράξιν καὶ διὰ χρεῖαν M

contx. **c. ἢ μασιδίως ἀλάλησθε·** τὸ ἄσκοπον καὶ ἀόριστον τοῦ κατὰ τοὺς πειρατὰς πλοῦ

ἀπεικάζει πλάνη. **Od**

lex. **ι 254 a. ληιστήρες]** κλείπται **Υ'**

lex. **b. τοί τ' ἀλόωνται]** γρ. μηχανόωνται **Η'Ρ'**

lex. **ι 255 a. παρθέμενοι]** παραλαμβάνοντες **V** / τοῖς κινδύνοις **Ε'** / παρου[...] θέμενοι **κ'**

sch. om. V^cV^p παραβάλλοντες V^a

lex. **b. παρθέμενοι·** ἀφειδήσαντες τῆς ἑαυτῶν ζωῆς. **ΗΜQ'W'Z'ι'**

lex. **c. παρθέμενοι·** παρ' ὀλίγον θέμενοι περιλογισάμενοι παραλαμβάνοντες **Μ'**

lex. **d. ἀλλοδαποῖσι]** τοῖς παρ' αὐτῶν φονευομένοις **Η**

gram. **ι 256 a. ὡς ἔφατο]** οὕτως ἔφη **W'**

gram. **b. ἡμῖν]** ἤγουν ἡμῶν **Υ'**

lex. **c. κατεκλάσθη]** ὑπέπτηξε **Ε'**

mit. **ι 257 a. δεισάντων φθόγγον·** εἰ καὶ σολοικοφανές, ἀλλ' ὅμως πέφρασται καταλλήλως τῷ καιρῷ καὶ τῇ δειλίᾳ. ἔστι δὲ ἀντίστροφον. τῷ ὡς τῶν ὕπνος ἀπὸ βλεφάροισιν ὄλωλε νύκτα φυλασσομένοισι. καὶ, Ἀχιλῆος ὀλοὸν κῆρ γηθεὶ φόνον Ἀχαιῶν δερκομένῳ. **Od**

2 βλεφάροϊν EUST. *in Od.* 341, 5

lex. **b. φθόγγον]** ὅτι ὁ φθόγγος τῇ φθογγῇ σύσπιχος. ὡς ὦνος ὠνή. καὶ χόλος χολῆ. **V^o**

σύσπιχος EUST. *in Od.* 341, 16

lex. **c. πέλωρον]** μέγαν **W'** / τὸν φοβερόν τὸν μέγαν **B'**

- contx. **ι 258 a. ἀλλὰ καὶ ὥς μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον]** πειρᾶται οὐ μόνον εἰς οἶκτον κινεῖν τὸν Κύκλωπα ἀλλὰ καὶ ἐκφοβεῖν **υ**
- lex. **b. ὥς]** ὅπως **Η'**
- lex. **ι 259 a. ἡμεῖς τοι Τροίηθεν·** ἐπιτέμνει τὴν ἐκ Τροίας πλάνην αὐτῷ. **Οδ**
- lex. **b. ἀποπλαγχθέντες·** πλανηθέντες. **Η'ΜV**
- sch. om. V^cV^p ἀπο ut lem. sed πλανηθέντες et πλανηθέντες ut sch. scr. V^a
- lex. **ι 261 a. ἰέμενοι·** ἐπιθυμοῦντες **Η'Μ'V**
- sch. om. V^cV^p
- lex. **b. ἄλλην ὁδὸν ἄλλα κέλευθα·** ἐκφοβικά ταῦτα **Οδ**
- lex. **c. ἄλλην ὁδὸν ἄλλα κέλευθα·** ἐκ παραλλήλου τὸ αὐτό, τὰ γὰρ δύο ἐν σημαίνουσιν. **ΗΜQ'WZ'ι'**
- ARISTON. *in Od.* 91, 11-13
- τὸ αὐτό om. M
- lex. **d. ἄλλα κέλευθα]** τὴν διὰ θαλάσσης ὁδὸν **Μ'**
- lex. **e. κέλευθα]** ὁδοῦς **W'X'**
- lex. **ι 262. μητίσασθαι·** ἐργάσασθαι **G'Μ'Vg'** / βούλεσθαι **Υ'**
- sch. om. V^cV^p
- contx. **ι 263. λαοὶ δ' Ἀτρεΐδew Ἀγαμέμνονος]** ἐκ μέρους παρακαλεῖ. ἐκ μέρους ἐκφοβεῖ τοῦ Ἀγαμέμνονος λέγων εἶναι. **W** ἴσως ἵνα φοβηθῆ ἀνελεῖν αὐτὸν τοῦτο φησι. **ΗΜQ'WZ'ι'**
- lex. **ι 264. ὑπουράνιον]** ὑπὸ τὴν γῆν τὴν ὑπὸ τὸν οὐρανὸν οὖσαν **Μ'**

- lex. **ι 265 a. τόσσην]** πάντας **Μι**
- lex. **b. διέπερσε· διεπόρθησεν Μ'V**
sch. om. V^cV^p
- lex. **ι 266.²⁷ κιχάνομενοι· παραγενόμενοι Η'Μ'Vu / καταλαμβάνοντες Ε'Η' / ίκετεύομεν g'**
sch. om. V^cV^p κιχάνομεν V παρεγενόμεθα V, sed παραγενόμεθα V^a : παραγενόμενοι, sed p.c. παραγενόμεθα V^d : παραγενόμεθα, sed s.l. νοι pro μεθα corr. (: παραγενόμενοι) V^s : παραγιόμενοι u
- lex. **ι 267 a. ίκόμεθα· παρεγενόμεθα ἤ Μ ίκετεύομεν Γ'Η'Μ'V**
sch. om. V^cV^p
- lex. **b. εἴ τι πόροις]** καὶ εἴπως **Υ'**
- lex. **c. εἴ τι πόροις ξεινήϊον]** ὅπως παράσχοις ξεινήϊον, ἤγουν δῶρον τὸ κοινὸν πᾶσιν, οἶον τροφήν. **Η**
- lex. **d. πόροις· παράσχοις MV**
sch. om. V^cV^p
- lex. **e. ξεινήϊον]** δῶρον τὸ κοινὸν πᾶον οἶον τροφήν **Μ**
- lex. **ι 268 a. δοίης δωτήνην· ξεινήϊον δωτήνης διαφέρειν δοκεῖ κατὰ τὸ κειμηλιοῦσθαι καὶ μή. Od**
- lex. **b. δωτήνην· δωρεάν Γ'Η'ΜQ'VW'Z'g'r' / δωτήνη ἢ δωρεά P**
sch. om. V^p
- lex. **c. θέμις]** νόμος συνήθεια **Ε'**

²⁷ apud uersos 266-270 ἔθος in marg. scr. u

lex. **d. ἔστιν]** διδόναι **B'**

lex. **ι 269 a. ἀλλ' αἰδεῖο]** αἰδύσθητε **E'** / σεβάσθητε **Y'** / φοβήθητε **K'**

lex. **b. φέριστε]** κολακικῶς τοῦτο ἐπόπτης βοηθός τιμωρός. ἐκδικητής. **u**

gram. **c. φέριστε]** ὦ φέριστε **P'**

φέριστε, sed s.l. ὦ add. (: ὦ φέριστε) **P'**

gram. **d. ἴκεται]** πρόσφυγες **M'**

mit. **e1. ἴκεται ἔσμέν·** παρὰ τὰ σὰ γούνατα παραγενόμενοι. ἐνόμιζε δὲ αὐτὸν αἰδεῖσθαι τὸν ἰκέσιον Διά. **HMQWZr** διὸ καὶ ἐπήγαγε “Ζεὺς δ' ἐπιτιμήτωρ **HMQWYZr** ἰκετῶν τε ξείνων τε” ἀντὶ τοῦ τιμωρός. τινὲς δὲ τὸ ἐπιτιμήτωρ ἀντὶ τοῦ ἐντίμους παρεχόμενος. **HMQWZr**

2-3 “Ζεὺς δ' ἐπιτιμήτωρ ἰκετῶν τε ξείνων τε” *Od.* ι 270

1-3 ARISTON. *in Od.* 91, 14-17

1 ἴκεται δὲ τοὶ εἰμέν text. Hom. ed. ἔσμέν, sed s.l. εἰ pro εσ corr. (: εἰμέν) **W'X'** περι **HY** γούνατα **H** **2** ἐπήγαγεν **M** **3** τοῦ om. **Z**

mit. **e2. Ζεὺς δ' ἐπιτιμήτωρ·** παρὰ τὰ σὰ γούνατα παραγενόμενοι. ἐνόμιζε δὲ αὐτὸν αἰδεῖσθαι τὸν ἰκέσιον διὰ διὸ καὶ ἐπήγαγε. Ζεὺς δ' ἐπιτιμήτωρ ἀντὶ τοῦ τιμᾶ μὲν τοὺς εὐ ποιοῦντας τιμωρεῖ δὲ τοὺς μὴ ποιοῦντας εὐ. **WX**

1 περι **X**

lex. **f. ἐπιτιμήτωρ·** ἐπόπτης **B'M'VQ'W'Y'Z'r'** / βοηθός **M'VQ'W'Y'Z'g'r'** / βοηθός, τῆς τιμῆς ἐπόπτης **E'** / ἐπόπτης ἢ τιμωρός ἢ τιμητής **C'X'**

2 ἢ τιμητής om. **C'**

lex. **ι 271 a. ξείνιος]** ξενικῶν **H'** / ἐπίθετον **Y'**

- lex. **b. ὀπηδεῖ· ἀκολουθεῖ M^v**
sch. om. V^cV^p
- lex. **ι 272 a. ὡς ἐφάμην] οὕτως ἔφην Wⁱ**
- lex. **b. μ' αὐτίκ' ἀμείβετο] ἢ αὐτίκα Mⁱ**
- lex. **c. νηλεί] σκληρῶ Eⁱ**
- lex. **d. νηλεί θυμῶ] ἀνηλεῖ ἀπηνῶς Yⁱ**
- gram. **ι 273 a. ἦ] βαρυντέον τὸν η· διαζευκτικός γάρ ἐστι. οὐ γὰρ ἐρρωτᾶ, ἀλλ' ἀποφαίνεται ὅτι ἦ δι' ἀπειρίαν ὡς ἂν μακρόθεν ἐληλυθὺς τὰ Κυκλώπων ἀγνοεῖς. H**
1-2 HDN. *Od. pros.* 149, 13-16
- lex. **b. τηλόθεν] μὴ τῶν Κυκλώπων ἰσχὺν ἐπιστάμενος. Mⁱ**
- lex. **c. τηλόθεν] ἐπεὶ οὐ γινώσκεις ἡμᾶς Bⁱ**
- lex. **ι 274 a. δείδιμεν· φοβηθῆναι HⁱM^vKⁱ / φοβῆσθαι EⁱYⁱ**
sch. om. V^cV^p
- lex. **b1. ἀλέασθαι] φυλάξασθαι Bⁱu / φροντίσαι Yⁱ / ἐκκλῖναι gⁱ**
- lex. **b2. ἀλέασθαι· ἐκκλῖναι, φυλάξασθαι HⁱMⁱV / τὴν ὀργὴν αὐτῶν HⁱMⁱ**
sch. om. V^cV^p
- lex. **c. ἀλέασθαι· ἐκφεύγειν τὴν μῆνιν τῶν θεῶν Xⁱ / ἐκφυγεῖν, φροντίδα ποιεῖν Eⁱ**
- mit. **ι 275 a1. οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς· ἀσεβῆς ὢν ὁ Πολύφημος. διαβάλλει καὶ τοὺς λοιποὺς Κύκλωπας, ὅτι γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ ἦσαν ἄθεοι, παρίστησιν ὁ ποιητῆς λέγων. “νοῦσον γ' οὕτως ἔστι Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι”. αὐτὸς δὲ διὰ τοῦ ἑαυτοῦ λόγου**

πάντες ποιεῖ ἀσεβῆς, λέγων οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς αἰγιόχοιο ἀλέγουσιν. **M**

3 “νοῦσον γ’ οὕτως ἔστι Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι” *Od.* I 411

3-4 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 90 adn. ad I.1

mit.

a2. οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς· ἀσεβῆς ὣν ὁ Πολύφημος διαβάλλει καὶ τοὺς λοιποὺς ὅτι γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ ἦσαν ἄθεοι, παρίστησιν ὁ ποιητὴς λέγων. “νοῦσον γ’ οὕτως ἔστι Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι”. **VWXY** τὸ μέντοι μὴ ὁμογνώμονα εἶναι τοῖς ἄλλοις τὸν Πολύφημον παρίστατον ἀπὸ τοῦ τὸν ποιητὴν λέγειν περὶ αὐτοῦ. ἐπιόμεινεν
5 ἀπόπροθεν. οὐδὲ μετ’ ἄλλους πωλεῖτο, ἀλλ’ ἀπάνευθεν ἑὸν ἀθεμίιστα ἦδει. οὕτως οὖν περὶ θεῶν ἀθεμίιστα εἰδῶς ἠγεῖτο καὶ τοὺς ἄλλους Κύκλωπας. **WX** ἄλλως· Κύκλωπας **W** τὰ αὐτὰ δοξάζειν αὐτῷ. τοὺς δὲ συμβεβήκει βελτίους ἐκείνου τὴν φύσιν ὄντας μὴ τὰ αὐτὰ γινώσκειν ἐκείνῳ. περὶ γὰρ τούτων ἔφη “οἱ ῥὰ θεοῖσι πεπειθότους ἀθανάτοισιν”. **WX**

2-3 “νοῦσον γ’ οὕτως ἔστι Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι” *Od.* I 411

1-3 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 88 adn. ad I.24

sch. om. V^c **1** Διὸς αἰγιόχου ἀλέγουσιν (ἀλέγασιν V^d) ut lem. Hom. scr. V λοιπὰς V^d **2** ἐκεῖνα V^d νοῦσων V^r γ’ οὕτως : ἀγ οὕτως V^aV^u : δ’ οὕτως WX **3** μέγαν W

mit.

a3. Διὸς αἰγιόχου ἀλέγουσιν· τὸ ἴδιον ἀμάρτημα ἑαυτοῦ ὁ Πολύφημος κοινὸν ποιεῖται. ὅτι γὰρ οἱ ἄλλοι Κύκλωπες οὐκ ἦσαν ἄθεοι, φησὶ “νοῦσον δ’ οὕτως ἔστι Διὸς μεγάλου ἀλεύασθαι”. **HQWZr**

3-4 “νοῦσον γ’ οὕτως ἔστι Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι” *Od.* I 411

1-3 ARISTON. *in Od.* 91, 18-22 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 88 adn. ad I.24

lex.

b. ἀλέγουσιν] φροντίζουσι **IY'**

contx.

I 276 a. ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροι εἴμεν· διὰ τούτων κινεῖ τὸν ἀκροατὴν, ἵνα μισήσωμεν τὸν Κύκλωπα τῆς ἀσεβείας καὶ ἐφησθῶμεν αὐτῷ κολασθέντι. ἐπιτείνεται δὲ αὐτῶν ἡ ἀσέβεια. οὐ γὰρ ἀγνοοῦντες θεοῦ φαίνονται, ἀλλὰ καταφρονοῦντες αὐτῶν δι’ ἀλαζονείαν. ἀμέλει τοῖς τὰ τοιαῦτα εἰς θεοῦς ἀπορρίψασι μετὰ τὴν τύφλωσιν θεοῖς
5 εὔχεται. **HMQWZr**

1 ἐπεὶ in lem. om. **HQWZr** **3-4** δι’ ἀλαζωνείαν W **4** ἀμέλει δὲ τοῖς **QWZr** ἀπορρίψαν M

contx. **b. φέρτεροι·** φέρτερον τὸ κρείσσον λέγει ποιήσας τοῦνομα ἀπὸ τοῦ μάλλον φέρειν δύνασθαι τὰ προσπίπτοντα. τούτοις οὖν ἐν εἶδει καὶ ὁ ὀπλότερος ὁ φέρειν μάλλον ὄπλον δυνάμενος. καὶ ἀντιφέρει ὁ ἐξ ἐναντίας τῷ φέροντι ἀντιφέρων τὸ ἴσον. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ἰσοφαρίζει λέγει, ἦτοι ἀπὸ τῶν φερόντων ἐναντία ὄπλα ἢ καὶ ἀπὸ τῶν
5 ὑποζυγίων “ἠλικες ἰσοφόροι”. **HQWZr**

5 “ἠλικες ἰσοφόροι” *Od.* σ 373

1-5 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 92, 13-15

2 μάλλους W 3 τῷ ἴσῳ Qr

lex. **ι 277 a. οὐδ’ ἂν ἐγὼ Διὸς ἔχθος·** ἀσεβέστατα καὶ κακοηθέστατα. **Od**

lex. **b. ἔχθος]** τὴν ἔχθραν **G’H’M’V** / ἄχθος **W’** / ὀργὴν **B’**

sch. om. V^cV^p τὴν om. GiHiMi

lex. **c. ἔχθος]** τινὲς ἄχθος φασί. τινὲς ἔχθος ἀντὶ τοῦ ἔχθραν. **H**

lex. **d. ἀλευάμενος]** ἐκφεύγων **E’** / ἐκκλίνας **M’** / ὑπεκκλίνων **Y’**

lex. **e. πεφιδοίμην]** φεισαίμην **B’E’H’M’Vg’** τῶν ξένων **E’** / ὑμῶν **W’**

sch. om. V^c

gram. **f. πεφιδοίμην]** ὅτι τὸ πεφιδοίμην Ἴωνικός ἐστι μέσος δεύτερος ἀό[ριστος]. **V^c**

contx. **ι 278 a1. εἰ μὴ θυμός με κελεύει·** πανούργως ἄγαν ἐλπίδα αὐτῷ ὑποβάλλει φιλανθρωπίας οἰόμενος διὰ τούτου προάξειν αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἀλήθειαν περὶ τῆς νεώς. διόπερ οὐδὲ ἤψατο τῶν ἐταίρων ἄχρι μάθη πόσοι εἰσὶν οἱ συνακολουθήσαντες αὐτῷ. οὐκ ἠκρίβωσε δὲ τὸ τῆς πονηρίας διὰ τὴν ἀκρίβειαν τῆς ἐρωτήσεως. τί γὰρ ἦν
5 χρήσιμον ἵνα μάθη; **HMQWZr**

1 με : μοι r κελεύει MQr αὐτῷ ἐλπίδα W 2 ἐπὶ : περὶ M 2-3 οὐ προήψατο M 3 μάθοι M 4 ἠκρίβωσαν M 5 μάθω HMZ

lex. **a2. εἰ μὴ θυμός με κελεύει·** τοῦτο πανούργως εἶπεν ὁ μωρὸς, φιλανθρωπίας

ὑποβάλλων ἐλπίδα, ὡς δῆθεν εἰ θυμὸς κελεύσει φεισόμενος. **Od**

lex. **ι 279 a. ἔσχεσ·** κατέσχεσ **MⁱVYⁱ** / ἐπέσχεσ **Od** / ὠρμισεν **MⁱV^pYⁱ** / ἐλλιμένισας **I^oOW^d** / προσώρμισας **Bⁱ**

sch. om. V^c κατέσχεσ om. V^p ὠρμισας V^p ἐνελλιμένισας Od

lex. **b. ἔσχεσ]** εἶπε ποῦ κατέσχεσ καὶ ἤδρασας τὴν ταχυτάτην νῆα. **H**

lex. **c. εὐεργέα·** τὴν καλῶς κατεσκευασμένην **HⁱMⁱV** / καλῶς εἰργασμένην **QⁱWⁱZⁱrⁱ**

sch. om. V^cV^p κατεσκευασμένην V^a

lex. **ι 280 a. δαείω]** μάθω **I^Yⁱ**

lex. **b. δαείω]** περισπαστέον ὁ δευτερός ἢ τινες δὲ ὤξυναν. **HM**

Hdn. *Od. pros.* 149, 17-18

lex. **ι 281 a. ὡς φάτο]** οὕτως ἔφην **Wⁱ**

lex. **b. ὡς φάτο]** εἰς δὲ τὸ ὡς φάτο στικτέον· ἦθος γὰρ ἐμποιεῖ τὰ ἐπιφερόμενα. **H**

Nican. *in Od.* 55, 5-10

lex. **c. πειράζων·** ἐνεδρεύων **HⁱMⁱPⁱVWⁱXⁱ** / ἐπιβουλεύων **Eⁱ** / δοκιμάζων **Od**

sch. om. V^c πειράζων V^a

ι 282 a. ἄψορον· πάλιν οὐχ ἀπλῶς, **HⁱMV** ἀλλ' ὀπισθόρμητον τὸ ἀνάπαλιν τῆς ἀληθείας. **HⁱM**

sch. om. V^cV^p ἄψορον V πάλιν ταχέως M

lex. **b. ἄψορον]** ἢ ἀπὸ τῆς ἀληθείας ὀρμήσας εἰς ψεῦδος **Wⁱ** / ταχέως, ἀντιστρόφως τῇ ἀληθείᾳ **Eⁱ** / εἰς τὸ ἀπίσω **Yⁱ**

- lex. **c. ἄψορον**· ἔμπαλιν ὦν φθάσας ἐλάλησας **Od**
- lex. **d. ἄψορον]** εὐθε[.] [.]μους τοὺς λόγους **Bⁱ**
- gram. **ι 283 a. νῆα]** νέα μέν μοι, οὕτως Ἄρισταρχος **Hⁱ**
 νῆα, alia lectio Hom. pro νέα
- contx. **b. νέα μέν μοι**· ὄρα τὴν Πολυφήμου ἀφροσύνην. πρὸ βραχέως γὰρ Ὀδυσσεὺς τὴν ἑαυτοῦ συνελών πλάνην οὐκ ἐμνήσθη ναυαγίου, ἐνταῦθα δὲ ναυηγὸς γενέσθαι εἰπῶν, οὐκ ἐλέγχεται. αἴτιον δὲ ἢ δεξιὰ τοῦ Ὀδυσσεύως φράσις. **Od**
 1 βραχέων EUST. in *Od.* 341, 39
 2 ναυαγὸς d
- lex. **c. κατέαξε]** συνέτριψε **k^zi**
 ZENOD. (cf. Duentzer, *Zenod. Hom.*, 61, 14-18)
- lex. **ι 284 a. ὑμής**· ὑμετέρας **BⁱB^mἩⁱMⁱQⁱV^sXⁱZⁱWⁱgⁱr^u** / ὑμετέρας γαῖας **Eⁱ** / τῆς ὑμετέρης γῆς τοῖς πείρασι **Cⁱ**
 1 ὑμετέρης **Wⁱ**
- lex. **b. ἐπὶ πείρασι]** ἐπὶ τὰ ἔσχατα **Bⁱ**
- lex. **c. πείρασι]** τέλεσι **Yⁱ**
- lex. **ι 285 a. ἄκρη]** τῷ ἀκρωτερίῳ **EⁱMⁱWⁱXⁱ** / ὄχθη **u**
 τῷ om. **EⁱMⁱ**
- lex. **b. ἄκρητος]** πολὺς **Yⁱ**
 ἄκρη προσπελάσας text. Hom. ed., sed ἄκρητος πελάσας in ms. **Y**
- lex. **c. προσπελάσας**· προσεγγίσας ἀντὶ τοῦ **MV** προσρήξας **MVWⁱXⁱ**

sch. om. V^cV^p ἀντὶ τοῦ om. M προρρήξας V^a

lex. **d. δέ] γάρ Wⁱ**

lex. **e. ἐκ πόντου] πρωθύστερον Wⁱ**

lex. **f. ἔνεικεν] ἔφερεν Mⁱ**

gram. **ι 286. τοῖς] τοῖσιν Pⁱ**

τοῖς, sed s.l. add. iv (: τοῖσιν) Pⁱ

lex. **ι 287. ὡς ἐφάμην] οὕτως ἔφην Wⁱ**

lex. **ι 288 a. ἐπὶ χεῖρας ἴαλλε·** κατὰ τὸ ἐπ' ὄνειατα χεῖρας ἴαλλον. **Od**

lex. **b. ἴαλλε·** ἐπέβαλλεν **GⁱMⁱVk^zi**

sch. om. V^cV^p ἐπέβαλλεν V^a, sed ἐπέβαλεν cett. V et zⁱ

lex. **ι 289 a. μάρψας] ἀρπάσας HⁱMⁱVgⁱ / κατασχών Mⁱ / λαβών Eⁱ / συλλαβών BⁱGⁱMⁱVk^zi**

sch. om. V^cV^p συλλαβών Bⁱ ἀρπάξας gⁱ

lex. **b. μάρψας] ἀρπάσας, συλλαβών** τοὺς νεογνοὺς κύνας συνέτρι[ψεν]. **P**

lex. **c. ὥστε σκύλακας·** τὸ ῥωμαλέον δηλοῖ τοῦ Πλοφήμου. **Od**

ῥῶμα d

lex. **d1. σκύλακας·** τοὺς νεογνοὺς κύνας **EⁱGⁱHⁱQⁱVW^zi^ri** / κύνας μικροὺς **Bⁱ** / σκυλάκια μικρά **gⁱ**

sch. om. V^c τοὺς om. Eⁱ

- lex. **d2. σκύλακας·** τέκνα κυνόν τοὺς νεογνοὺς κύνας **M**
- lex. **ι 290 a. κόψε·** συνέτριψεν **BⁱGⁱHⁱMⁱV** / ἔκρουσεν **BⁱMⁱV^aW^Xⁱ** / ἔπληττεν **BV^{ci}** / ἐπροσήρασεν **BV^{ci}**
 1 κόπτε text. Hom. ed. συνέτριβε BⁱV^p : συνέτριβεν Hⁱ ἔκρουε BⁱMⁱV^{ci}
- lex. **b. ἐγκέφαλος]** μυελός **kⁱ**
- lex. **c. δεύει]** ἐμόλυνεν **Mⁱ** / ἔβρεχεν **Mⁱ** / ὑγρὰν ἐπίει **kⁱzⁱ**
- lex. **ι 291 a. μελεῖστί·** κατὰ μέλος **GⁱHⁱMⁱV^{kⁱzⁱ}** διακόψας **Mⁱ** / μεληδόν **BⁱEⁱ**
 sch. om. V^c μέλη zⁱ
- lex. **b. ταμών]** διαταμών **Bⁱ**
 ταμών, sed s.l. add. δια (: διαταμών) Bⁱ
- lex. **c. ὀπλίσσατο·** παρεσκεύασεν **HⁱMⁱV**
 sch. om. V^p ὀπλίσσατο ut lem. Hom. scr. V^a, sed ὀπλίσσετο cett. V παρεσκεύασεν V^r
- contx. **ι 292 a. ἦσθιε·** ἐμφαντικώτατα τῇ παραβολῇ ἐχρήσατο. **HM^QW^Zr** παρατηρημένον δὲ ἐπὶ τῶν λεόντων ἐστὶ τὸ ἐσθίειν τὸ μέρος ἐκεῖνο οὐ δράπτεται, τοὺς δὲ κύνας ἀπ' ἄλλων ἐπ' ἄλλο μεταπηδᾶν. **MQ^WX^YZ^r** διὸ καὶ κυνῶν μέληθηθρα. **MQ^WX^Zr**
 hoc sch. circiter sub lem. 292c (ἦσθιε δ'ὡς τε λέων) scr. Od
 1 ἦσθιε δ'ὡς τε λέων ὀρεσίτροφος (ὀρεσίτροφος om. WX) ut lem. Hom. scr. HWX ἦσθιεν Qr τῇ φωνῇ M περιβολῇ HM 2 δὲ om. WYX ἐστὶν r τὸ (μέρος) om. X τὸ μέρος ἐκεῖνο οὐ δράπτεται : οὐ ἂν πρ[] δράσαντο Y 3 ἀπ' ἄλλων om. WX ἐπ' ἄλλον H : ἐπ' ἄλλω M : ἐπ' ἄλλα Y μεταπηδᾶν [] Y
- mit. **b. ἦσθιε]** σημειωτέον ὅτι Ὅμηρον ἐνταῦθα ἠδυνατ[] ἐκφράσαι ὅπως ἦσθιεν ὁ Κύκλωψ. οἶον. ὡς ἢ μὲν φάρυγξ αὐτῷ ἐρόχθει, οἱ δὲ ὀδόντες τραχὺ ἔτριζον, αἱ δὲ γνάθοι ἐφυσῶντο εἰς ὄγκον, οὐατα δὲ ἐκινούντο, ὁποῖά τις ἐπὶ Ἡρακλέους ἔγραψεν. ὁ δὲ κωμικωτέρας διασκευῆς ταῦτα κρίνων []. V^c
 3 ἔγραψεν EUST. in Od. 343, 3

contx. **c. ἦσθιε δ' ὥς τε λέων·** παρατηρημένως. οἱ γὰρ λέοντες τὸ μέρος οὐ ἂν δράζωνται παραμόνως ἐσθίουσι. καὶ οὐ κατὰ τοὺς κύνας, οἱ ἀπ' ἄλλων ἐπ' ἄλλα μεταπηδῶσι.
Od

hoc sch. circiter sub lem. 292a (ἦσθιε) scr. MQWXYZr

contx. **d. οὐδ' ἀπέλειπεν·** διὰ τοῦτο οὐδὲ ἐκλειψάνον τινὸς μένοντος ἐπέγνω τὴν ὠμότητα αὐτοῦ ὁ Ὀδυσσεύς. **HMQ'VW'Zi'**

sch. om. V^cV^p 1 διὰ τοῦτο V^aV^dV^m οὐ δὲ V^a : οὐδὲν V^d ὠμότετα V^a 2 ὁ om. Zⁱ

lex. **ι 293. μυελόντα·** μυελοῦ πλήρη **G'iM'VW'X'i'Y'g'i**

sch. om. V^c τὴν μυελοῦ πλήρην Yⁱ : πλήρη μυελοῦ gⁱ μυελῶν Mⁱ πλήρη V^s

contx. **ι 294²⁸ a. ἡμεῖς δὲ κλαίοντες·** τίς γὰρ ἄλλη σωτηρίας ἐλπίς ἦν; σημαίνει δὲ δι' αὐτῶν τὴν ἑαυτοῦ εὐσέβειαν. ὑπερφυῶς τὸ “μεγάλην ἐμπλήσατο νηδύν”. **HQWZr**

2 “μεγάλην ἐμπλήσατο νηδύν” *Od.* ι 296

lex. **b. ἀνεσχέθομεν·** ἀνετείναμεν **B'iH'iM'iQ'VZ'i'** / ἀνήχομεν **E'i** / ὑψοῦμεν **E'i**

sch. om. V^p ἀνετείνομεν B'iH'iQ'iZ'i'r : ἐνετείναμεν Mⁱ

lex. **ι 295 a. σχέτλια]** τὰ κακὰ **M'i** / ἀνοσία **z'i**

lex. **b. ἀμηχανίη·** ἀπορία **G'iH'iM'V'Y'g'i**

sch. om. V^cV^p

lex. **c. ἀμηχανίη·** οὐκ εἶπε δεδιότες, ἀλλ' ἀμηχανοῦντες ὑπὲρ τῶν ἐταίρων. **H**

lex. **ι 296 a. ἐμπλήσατο·** ἐπλήρωσεν **M'iV** / ἐκόρεσεν **E'iM'iV'g'i**

sch. om. V^cV^p ἐπλήσατο alia lectio Hom. pro ἐμπλήσατο ἐπλήσατο ut lem. scr. V^a ἐκόρεσε gⁱ

²⁸ apud hoc uersum ἀπὸ ἔθῃ ut tit. scr. u

- lex. **b. νηδύν·** τήν γαστέρα **MPⁱV** / κοιλίαν **Wⁱ**
sch. om. V^cV^p τήν om. Pⁱ
- lex. **ι 297 a. ἀνδρόμεα·** ἀνθρώπεια **HⁱMⁱVgⁱ**
sch. om. V^p
- gram. **b. ἀνδρόμεα κρέ' ἔδων·** εἰς ἔμφασιν τοῖς παρατατικοῖς κέχρηται ἀδιαλείπτως ἐσθιοντος καὶ πίνοντος. καὶ τὸ ἀνδρόμεα μείζον τοῦ ἀνθρώπεια. καὶ τὸ κείτο ἐμφαντικῶς. οὐ γὰρ ἂν ἐκ προνοίας ἀνεκλίθη, ἀλλὰ κατηναγκασμένην ἀνατροπήν σημαίνει τὸ ῥήμα. **HQWZr**
1-3 ARISTON. *in Od.* 91, 23-29
- lex. **c. ἔδων·** ἐσθίων **MV**
sch. om. V^cV^p
- lex. **d. καὶ ἐπ' ἄκρητον γάλα πίνων·** ἐν ᾧ ἐστὶν ἔτι τὸ τυρώδες καὶ τὸ ἐλαιώδες καὶ τὸ ὀρώδες. **Od**
hoc sch. circiter sub lem. 297f (ἄκρητον) scr. HM
- lex. **e. ἄκρητον] καθαρὸν κ'**
- lex. **f. ἄκρητον·** ἀπαράμιγες ἔχων καὶ τὸ ὀρώδες καὶ τὸ τυρώδες καὶ τὸ ἐλαιώδες. **HM**
hoc sch. circiter sub lem. 297d (καὶ ἐπ' ἄκρητον γάλα πίνων) scr. Od
ἔχον H τὸ (ὀρώδες) om. H ὀρώδες H
- lex. **g. ἄκρητον γάλα] ἄκρητον ἀμιγές Υ'**
- lex. **ι 298 a. τανυσσάμενος·** ἑκταθείς. **I'MVg'zⁱ** ἐμφαντικῶς δὲ ἐδήλωσε τὸ μέγεθος. **MVY** / ἑξαπλωθείς **Eⁱ**
sch. om. V^cV^p ἐμφαντικῶς V^a, sed ἐμφατικῶς cett. V : ἐμφεστικῶς V^u : ἐμφαστικῶς V^dV^s

lex. **b. διὰ μῆλων·** διὰ πάντων τῶν μῆλων, ἵνα δηλοῖ ἐμφαντικῶς τὸ τοῦ Κυκλωπὸς μέγεθος. **Od**

lex. **c. διὰ μῆλων]** ἐπὶ τῶν μέλων ἀπλωθεὶς δὲ ἐκέϊτο. **Mi**

contx. **ι 299 a. τὸν μὲν ἐγὼ βούλευσα·** ἐγὼ ἐβουλεύσαμην ἐν τῇ χειρὶ μου ψηλαφήσας τὸ στήθος αὐτοῦ καὶ ἰδὼν τοὺς ὑμένας τοὺς ὅτι ὡς παρ' αὐτῶν συνέχοντας οὐτάμεναι. **M**

lex. **b. βούλευσα·** ἐβουλεύσαμην **I'M'V** / ἐνόησα **G'M'**

sch. om. V^c ἐβουλευσάμην V^dV^mV^oV^u, sed ἐβουλεύσαμεν cett. V

lex. **ι 300. ἄσσον]** πλησίον **E'M'W'** / ἐγγύς **B'z'**

lex. **ι 301 a. οὐτάμεναι·** τρώσαι **H'M'V** / τραυματίσαι **W'X'**

sch. om. V^cV^p

contx. **b. ὄθι φρένες ἦπαρ ἔχουσιν·** ὅπου αἱ φρένες τὸ ἦπαρ συνέχουσιν. **HMQVWW'X'Zr** φρένες δὲ λέγονται **HMQWYZr** ὁ ὑμῆν ὁ σκέπων τὴν καρδίαν καὶ τὸ ἦπαρ. **HMQWZr** διὰ τί μὴ ἔλαβεν ἐξ αὐτῶν τὰ ξίφη ὁ Κύκλωψ καὶ ἀπεγύμνωσεν αὐτούς; τῆς ἐπιβουλής **QWYZr** ἴσως ἔλαθεν αὐτὸν πρὸς τὴν βορὰν ἐπειγόμενον. **QWZr**

3-4 διὰ — ἐπειγόμενον PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 92, 16-18

sch. om. V^c 1 ἦπαρ ἔχουσιν in lem. om. W αἱ φρένες : κρεμαστήρες X' 2 συνέχουσι Z 3 διὰ τί μὴ om. Y τὰ ξίφη ὁ Κύκλωψ : ὁ Κύκλωψ τὰ ξίφη Qr

contx. **c. ὄθι φρένες ἦπαρ ἔχουσι·** περὶ τὸ στήθος εἰσὶ μέρη ἐντὸς ὄντα. τὰ μὲν ὀργανικά. τὰ δὲ θρεπτικά ὀργανικά μὲν οἴως πνεύμων. καρδία. θρεπτικά δὲ οἴως σπλήν. ἦπαρ. στόμαχος μέσον δὲ τῶν τε ὀργανικῶν καὶ τῶν θρεπτικῶν, κεῖται ὡσπερ ἐπὶ τῆς ροιᾶς, ὑμῆν σαρκώδης διαιρῶν τὰ ἀμφότητα. μὴ πως συναναμιγνυμένων πνιγῆ ὁ ἄνοσος ὡς
5 τῆς ὑγρᾶς οὐσίας κρατούσης τὴν ἀναπνοὴν ὡσπερ καὶ ἐπὶ τῶν μεθούντων πάρεστιν ὀρᾶν. πλεονάσαν γὰρ τὸ ὑγρὸν ἐπεμβαίνει τῷ ὑμένι ἐκείνῳ τῷ συστατικῷ φρονήσεως ὄντι ὃ καὶ φρῆν ὀνομάζεται. καὶ οὕτως συνέχεται ἡ αὐτῶν ἀναπνοή. καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τε

θόλωνται καὶ τὰ πάντα ἐκλέλυνται. ὡς τῆς καρδίας αὐτῶν παραχθείσης ἐκ τοῦ οἴνου.
WX

1 παρά W

lex. **d. ὄθι φρένες ἦπαρ ἔχουσι]** ὄπου αἱ φρένες ἦπαρ συνέχουσιν **u**

lex. **e. ἔχουσι]** συνέχουσι **HⁱV^p**

lex. **ι 302 a. χεῖρα]** αὐτόχειρ **BV^{ai}u** ἀψάμενος ἢ ἐγκρατῶς. **Bu**

lex. **b. χεῖρ' ἐπιμασσάμενος]** συσφίγξας **IⁱWⁱXⁱ**

lex. **c. χεῖρ' ἐπιμασσάμενος·** ἐπισπάσας τὴν χεῖρα. μαιμῶ γὰρ τὸ προθυμῶ. **H**

contx. **d. χεῖρ' ἐπιμασσάμενος·** χειρὶ τουτέστιν αὐτόχειρ, ὡς εἶτε φαρέτρῃ πῶμ' ἐπιθείη. ὄρα τὸ καίριον τῆς παραβολῆς, οὐ γὰρ πρᾶγμα παρέθηκε πρᾶγματι. ἀλλ' ἐνέργειαν ἐνεργεία, τὸ ῥῆον δηλαδὴ τοῦ ἐπιπωμασμοῦ τῆς φαρέτρας τῷ ἀπόνῳ τοῦ σπηλαίου συγκλεισμῷ. **Od**

lex. **e. ἐπιμασσάμενος·** λαβῶν **M** / ἐφαψάμενος **BⁱEⁱHⁱMMⁱPⁱQⁱVWⁱZⁱgⁱkⁱrⁱuⁱ** χειρὶ τὸ πλήρες **HⁱMQⁱWⁱZⁱrⁱ**

1-2 τὸ πλήρες om. **QⁱWⁱZⁱrⁱ**

lex. **f. ἕτερος·** ἄλλος **MⁱV**

sch. om. **V^cV^p**

lex. **g. θυμός·** νῦν λογισμός **MⁱVgⁱ** / φρένες **V^p**

sch. om. **V^c** νῦν om. **gⁱ** λογιστός **V^p**

lex. **h. ἔρυκεν]** ἐκώλυε **Qⁱrⁱ**

lex. **ι 303 a. αὐτοῦ]** αὐτόθι **Yⁱ**

- gram. **b. ἄμμεις·** ἡμῆϊς **BⁱMⁱVgⁱ**
- sch. om. V^cV^p ἄμμες text. Hom. ed. ἄμμεν V^a
- lex. **c. ἀπωλόμεθα]** ἄν **Bⁱ**
- contx. **d. ἀπωλόμεθα·** ἐφθάρημεν ἄν πάντως, εἰ τὴν βουλὴν ἦν ἐβουλεύσαμην ἐπλήρωσα, δηλαδὴ τὴν διὰ ξίφους σφαγὴν τοῦ Κύκλωπος. **HQⁱWⁱZ^r**
- ἐφθάρημεν : ἀπωλέσθημεν H εἰς τὴν H
- lex. **ι 304. θυράων]** ἀπὸ τῶν θυράων **Wⁱ**
- lex. **ι 309²⁹. ἦκεν]** εἴσελθε **Yⁱ**
- lex. **ι 310 a. σπεύσει]** ἐξετέλεσε **Bⁱ**
- lex. **b. πονησάμενος]** μοχθήσας **Bⁱ**
- lex. **ι 311. μάρψας]** συνμάρψας **Bⁱ**
- lex. **ι 313. θυρέον·** λίθον **HⁱMⁱPⁱVgⁱu**
- sch. om. V^c
- lex. **ι 314. ἐπιθείη]** τις **Bⁱ**
- gram. **ι 315 a. πολλῶ]** γρ. πολλά **Wⁱ**
- πολλῶ / πολλά uu. Il. Hom. pro πολλῆ
- lex. **b. πολλῆ δὲ** ροίζω· ἐμφαντικῶς πρὸς τὸ μέγεθος, εἰ γε ὄλην ποιμνὴν ροιζήσας ἐξάγει πρὸς τὸ ὄρος. τὸ γὰρ σύριγγι χρῆσασθαι ποιμαίνοντα ἡμέρου ποιμένος. **HQWXZ^r**

²⁹ apud uersum 307 Ἡώς ut tit. scr. C

1 πολλή : πολλῶ QWZr : πολλά X ἐν (non in text. Hom.) ad lem. add. (: πολλῶ δ' ἐν ροίζῳ) r ἐμφατικῶς καὶ πρὸς WX 2 χρᾶσθαι WX ποιμαίνοντα : νομεύοντι WX

contx. **c. πολλή δὲ ροίζῳ** ἦτοι ροίζος ἐνταῦθα θηλυκῶς. ροίζῳ δὲ ἀντὶ τοῦ συριγμῶ. ψιπτάζειν τὸ ποιμενικῶς φθέγγεσθαι κατὰ Πausanίαν. **Od**

lex. **d. ροίζῳ** ἀσήμῳ φωνῇ **G'HP'VW'X'Y'u** / συριγμῶ **B'CHP'VW'X'Y'u**

sch. om. V^c

contx. **e. ροίζῳ** ἀσήμῳ φωνῇ, συριγμῶ. ἐνταῦθα δὲ ὡσπερ τὸν φθόγγον, οὕτω καὶ τὸν συριγμὸν ἀγριαίνων τοῦ Κύκλωπος ροίζον φησὶν αὐτὸ κατὰ γένος θηλυκὸν **M** Ἴωνικῶς. ὡσπερ δὴ ἡ ροίζος, οὕτω καὶ ἡ λοιμὸς. **BM**

3 λιμὸς EUST. *in Od.* 344, 19

3 Ἴωνικὸν B οὕτω καὶ ἡ λοιμὸς : οὕτω παρά τισι καὶ ἡ λιμὸς B

lex. **f. ροίζῳ]** ὅτι οὐ χρᾶται συριγμῶ, ἀλλὰ ροίζῳ ὁ Κύκλωψ. **u**

contx. **g. ροίζῳ]** ὅτι κατὰ μὲν τὸν ποιητὴν ροίζεῖν λέγεται ποιμὴν τουτέστι συρίπτειν ἢ ὄλως νέμειν. οἱ δὲ παλαιοὶ καὶ ἀλλὰς ἔχουσι λέξεις ἰσοδυνάμους ποιμενικὰς. Πausanίας δὲ καὶ ψιπτάζειν λέγει τὸ ποιμενικῶς φθέγγεσθαι. τὸ δὲ πολλή ροίζῳ κατὰ γένος θηλυκὸν Ἴωνικῶς εἴρηται. ὡσπερ δὲ ἡ ροίζος, οὕτω παρά τισι καὶ ἡ λιμὸς λέγεται. **V^c**

lex. **ι 316. βυσσοδομεύων]** ἐνθυμούμενος **Y'k'** / ἐκ διανοίας ἀναλογιζόμενος **B'**

lex. **ι 317³⁰ a. εἰ πῶς τισαίμην** γρ. ὅπως **Od**

contx. **b. εἰ πῶς τισαίμην** μεγαλοψύχως οὐχ ὑπὲρ σωτηρίας ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὑπὲρ ἐκδικήσεως τῶν ἀπολωλότων σκέπτεται. καὶ τοῦτο δὲ εἰς τὴν εὐσέβειαν τοῦ ἀνδρὸς ὄρα. τὸ μὴ δὲ ἐν τοῖς ἐσχάτοις ὄντα ἀπογινώσκειν θεοῦ βοηθοῦ. **HW'Zr'**

3 θεοῦ om. Q'ri' : θυῶν W'i' βοήθειαν Q'W'ri'

³⁰ apud hoc uersum Ἀθήνην ut tit. scr. C

- lex. **c. πῶς] ὅπως Pⁱ**
- lex. **d. πισαίμην· τιμωρησαίμην M^v**
 sch. om. V^cV^p
- lex. **e. εὐχός] νίκην u**
- lex. **ι 319 a. ρόπαλον· ξύλον GⁱHⁱM^v**
 sch. om. V^cV^p
- lex. **b. σηκῶ· τῆ μάδρα GⁱHⁱVgⁱ**
 sch. om. V^cV^p τῆ om. Hⁱgⁱ
- lex. **ι 320 a. χλωρόν· νεωστὶ ἐκκοπέν M^v ἐλάτης M**
 sch. om. V^cV^p
- contx. **b. χλωρόν· οἰκείως· εἰ γὰρ ἦν ξηρόν· ἦν ἄν ἀσυντελὲς πρὸς τὴν τοῦ πελωρίου
 τύφλωσιν. Od**
- gram. **c. ἐλαῖνεον] ἐλαῖνον Fⁱ**
- lex. **d. ἐλαῖνεον] πλεονάζει τὸ ε΄ τῆς παραληγοῦσης· τὸ γὰρ ἐντελὲς, ἐλαῖνον. V^{ci}**
- lex. **e. ἔκταμεν· ἐξέκοψεν HⁱMⁱV / ἔκοψε Yⁱ**
 sch. om. V^cV^p
- lex. **f. φοροίη· φέροι HⁱMⁱP^vVgⁱ / βαστάζοι HⁱMⁱP^vW^vZⁱ**
 sch. om. V^cV^p φέρει / βαστάζει Pⁱ
- lex. **ι 321 a. αὐανθέν· ξηρανθέν GⁱHⁱMⁱQ^vVW^vY^vZⁱgⁱkⁱr^vzⁱ**

sch. om. V^cV^p

lex. **b. ἔσκομεν·** ἀπεικάζομεν **ΗΙΜ'ΥΥ'** / ὁμοιοῦμεν **Μ'** / παρομοιοῦμεν **κ'**

sch. om. V^c ἔσκομεν V^a

lex. **Ι 322 a. νηὸς εἰσκοσόροιο]** τὴν ὑπὸ εἴκοσι ἔρετων κινουμένην. **Ε'**

lex. **b. νηὸς εἰσκοσόροιο]** ἐχούσης εἴκοσι κώπας. **Ρ'**

hoc sch., cum variationibus, sub lem. 322c2 (εἰσκοσόροιο) scr. B'

lex. **c1. εἰσκοσόροιο·** ὑπὸ εἴκοσι κωπῶν ἐρεσσομήνης, **ΗΜΜ'Q'W'X'Z'ι'** εἰκοσακώπου **Γ'ΗΜΜ'V'ρ'** ἢ εἴκοσι χιλιάδων. **ΗΜ**

κωπῶν om. Μ'ι : κωπηλάτων Χ'ι ἐρεσσομήνοις ρ'ι

lex. **c2. εἰσκοσόροιο·** τῆς εἴκοσι κώπας ἐχούσης **Β'** / ἢ ὑπὸ κ' ἀνδρῶν ἐρεσσομήνης **Υ'** / εἴκοσιν ἑταίρους ἐχούσης ἐρέσσοντας δηλαδή. **Οδ**

1 τῆς εἴκοσι κώπας ἐχούσης, cum variationibus, sub lem. 322b (νηὸς εἰσκοσόροιο) scr. Ρ'

lex. **Ι 323 a. φορτίδος·** φορτηγοῦ **Γ'Η'ΙΜ'Ρ'Q'V'W'X'Z'ι'ρ'υ**

sch. om. V^c

lex. **b. ἦ τ' ἐκπεράα μέγα λαίτμα·** πρὸς διαστολήν τῶν σχεδιῶν. **Οδ**

gram. **Ι 324 a. μήκος]** κατὰ μήκος **Β'**

μήκος, sed s.l. κατὰ add. (: κατὰ μήκος) Β'

gram. **b. πάχος]** κατὰ πάχος **Β'**

πάχος, sed s.l. κατὰ add. (: κατὰ πάχος) Β'

lex. **Ι 325 a1. ὀργυῖαν·** ἐκτεταμένων τῶν χειρῶν τὸ διάστημα ὀργυῖα ἐστί. **ΗΜQ'V'W'X'Z'ι'ρ'υ**

sch. om. V^c ὄργυια V τὸ διάστημα om. W ἐστί : λέγεται HQⁱV^pWXZⁱrⁱ

lex. **a2. ὄργυιαν]** ὄργυιαν λέγεται τὸ ἐκτεταμένον τῶν χειρῶν. Wⁱ

contx. **b. ὄργυιαν]** ὅτι ἡ παλαιὰ Ἄτθις ὄργυιαν λέγει προπαροξυτόνως, ὡσπερ καὶ ἄγυιαν. οἷ δὲ ὕστερον ὄξυτόνως. V^c

mit. **ι 326 a. καὶ παρέθηκε]** πῶς οὐκ ἔδεδίδει τοὺς ἐκγόνους Ποσειδῶνος Φαίακας, τὴν πῆρῳσιν λέγων Κύκλωπος; Ἀριστοτέλης οὖν φησιν ὡς ἦδει ἐχθροὺς ὄντας αὐτοῖς, **MWX** “οἱ σφέας νέσκοντο”. **M**

“οἱ σφέας σινέσκοντο” *Od.* ζ 6

hoc sch. sub lem. 333c (τρίψαι ἐν ὀφθαλμῳ) scr. HQWYZr

1 πῶς : διατί WX

lex. **b. ἀποξύναι·** ἀπολεπίσαι **GⁱHⁱMPⁱVXⁱ** / ἀπόξεσαι **Eⁱkⁱzⁱ**

sch. om. V^c

lex. **ι 327 a. ὀμαλόν]** ἀπώξυναν **uⁱ** / planum **kⁱ**

lex. **b. ἐγὼ δ' ἐθόωσα·** οἱ μὲν ἐταῖροι τὸ λοιπὸν τοῦ ῥοπάλου παρῶξυναν. Ὀδυσσεὺς αὐτὸ τὸ ἄκρον. **Od**

lex. **c. ἐθόωσα]** ὦξυνα **EⁱYⁱ** / παρῶξυνα **CⁱMⁱV^{ai}** / ἀπώξυνα **u**

gram. **d. ἐθόωσα]** μετάληψις· θοόν, ὄξας, ὠξυμένος. **Mⁱ** / παρῶξυνα [...] μετάληψιν **Xⁱ**

lex. **e. ἐθόωσα·** ἀπώξυνα ἐκ τοῦ συνωνύμου τὸ ὀμώνυμον. **MPQⁱVWⁱYⁱZⁱ** ὁ δὲ τρόπος μετάληψις. **HMPV**

1 ἀπώξυνα ἐκ : ὦξυνα ἀπὸ Y δὲ om. PV τρύπος P 2 μεταλάληψις V^r

lex. **f. ἐθόωσα]** θοόν **Bⁱ** ἢ τὸ ὄξυν ἐποίησα **Bⁱkⁱzⁱ** τὸ γὰρ θοόν κατὰ πλοῦ ταρχεῖν συνωνυμεί τὸ ὄξυ. ὄξυ δὲ οὐ μόνον κατὰ κίνησιν ταξυ, ἀλλὰ καὶ τὸ σχῆμα προηγούμενος εἰς λεπτότητα. **kⁱzⁱ**

- lex. **Ι 328 a. ἄφαρ]** παρευθύς κ'
- lex. **b. ἐπυράκτεον·** ἐφλόγιζον **ΜΧ'** / ἐπύρουν εἰς τὸ δαλὸν ποιήσαι **Γ'Η'ΙΜ'Ρ'ΙΝΧ'Υ'Υ**
sch. om. V^cV^p
- contx. **c. ἐπυράκτεον]** ὅτι ἐπὶ πλέον τὸ ἄκρον ἐπυράκτου ἵνα τῆς ὑγρότητος ἐξικμασθείσης τὸ ξύλον πυκνωθῆ καὶ οἷά τις σίδηρος βαφῆ καθὰ καὶ οἱ ναυμαχικοὶ καὶ ἄλλως δὲ πολεμικοὶ σκῶλοι. ὁ δὲ τρόπος τοῦ ἐθόωσα μεταληπτικὸς κατὰ συνωνυμίαν. θοὸν μὲν γὰρ καὶ ὄξυ συνώνυμα εἰσιν. ὄξυ δὲ οὐ μόνον τὸ ἀπλῶς ταχύ ἀλλὰ τὸ τμητικὸν ἐν τῷ
5 ἄκρω. V^c
- lex. **d. κηλέω·** καυστικῶ **Η'ΙΜ'Ρ'Ι'Q'VW'Υ'Z'g'k'z'**
sch. om. V^cV^p
- gram. **Ι 329 a1. ὑπὸ κόπρω·** Ἀριστοφάνης, ὑπὸ κόπρου. ὡς ὑπὸ κόλπου, ὑπὸ μάλης δὲ τι φέρει. **Η**
- gram. **a2. ὑπὸ κόπρω·** γρ. ὑπὸ κόπρου **Odu** ἀπτικότερον ἐς τὸ ὑπὸ κόλπου. **Od**
καὶ ὑπὸ u κόπρου : κόπρον d
- lex. **Ι 330 a. κατὰ σπείους]** κόπρος κ'
- lex. **b. ἦλιθα]** πάνυ **Η'ΙΜ'Ρ'Ι** / ἀθρόως **g'** / λίαν **Μ'k'z'** / χύδην **Η'Ι'Ρ** / ἄλις **Ε'** / ὁμοῦ **ϸ'**
- lex. **c1. ἦλιθα·** χύδην, παρὰ τὸ ἄλις. ἢ ἀθρόως, δαψιλῶς. **ΗΜQ'VW'Z'r'**
sch. om. V^c παρὰ : περί V^p ἀθρόωσ V^dV^oV^rV^sV^u
- lex. **c2. ἦλιθα]** χύδην, ἀπὸ τοῦ ἄλις. ἐπιπατικοῦ μυρίου. **Χ'**
- contx. **Ι 331 a. κλήρω πεπαλάχθαι]** ὅτι τὸ κλήρω πεπαλάχθαι, ἀντὶ κλήρω V^c λαχεῖν ἢ

κληρώσασθαι. **B^vc** παλάσσειν γάρ οὐ μόνον τὸ μολύνειν, ἀλλὰ καὶ κληρούσθαι, παρὰ τὸν πάλον ὃ δηλοῖ τὸν κλῆρον. ἐξ οὗ καὶ ὁ ἀντίπαλος. **V^c**

lex. **b1. πεπαλάχθαι**· κληρωθῆναι **EⁱMⁱPⁱV^vY^vgⁱ** / κληρούσθαι **Od** / πεπλάσθαι ἀρίον **M** / κινήθηναι **kⁱ** / Ἀρίσταρχος πεπαλάσθαι **H**

πεπαλάχθαι codd. alia lectio Hom. pro πεπαλάσθαι Aristarchus

sch. om. **V^c** 1 πεπαιλάχθαι **V^d** : πελαλάχθε **V^a**

gram. **b2. πεπαλάχθαι**· κληρωθῆναι. πεπαλάχθαι ἢ πεπαλάσθαι κατὰ Ἀρίσταρχος. **V^{ci}**

gram. **ι 333 a. τρίψαι]** τοῦ τρίψαι τὸν μόχλον ἐν ὀφθαλμῷ οὐκ ἔστι καιριωτέραν λέξιν εὐρεῖν, ὥσπερ οὐ δὲ τοῦ κόπτειν ἐν τῷ, ὥστε σκύλακας ποτὶ [γαίῃ] κόπτεν. ἐκ δὲ τοῦ τρῷ τὸ τρίβω παράγεται. τὸ γὰρ ἐνταῦθα τρίμμα τοῦ ὀφθαλμοῦ τρυπάνου ἔοικε τρήματι. καθάπερ καὶ [ἐκ τοῦ] ψῷ τὸ ψίζω. [ἐξ οὐπερ] οὐ μόνον ἡ ψίξ, ἀλλὰ καὶ τὸ ψίσαι, ἦτοι
5 ψωμίσαι, σίψαι. **V^c**

lex. **b. τρίψαι]** ἀντὶ τοῦ αὐτῷ τρίψαι τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ Κύκλωπος ἠριθμούμην. **u**

mit. **c. τρίψαι ἐν ὀφθαλμῷ]** πῶς οὐκ ἔδεδει τοὺς ἐγγόνους Ποσειδῶνος Φαίακας, τὴν πῆρῳσιν λέγων Κύκλωπος; Ἀριστοτέλης οὖν φησιν ὡς ἴδει ἐχθροὺς ὄντας αὐτοῖς, “οἱ σφέας σινέσκοντο”. **HQWYZr**

“οἱ σφέας σινέσκοντο” *Od.* ζ 6

hoc sch. sub lem. 326a (καὶ παρέθηκε) scr. M et partim WX

1 ἔδεδει : ἔδεδια Qr : ἐδίδιδε Y ἐγγόνους Y 2 οὖν φησὶν ὅτι om. Y ἴδει : ἔδει Qr

gram. **d. τὸν γλυκὺς]** τὸν Κύκλωπα **Yⁱ**

contx. **e. γλυκὺς ὕπνος ἰκάνει**· καλῶς νυκτὸς ἐπιτίθεται, ἵνα μὴ τύχη βοηθείας. φίλυπνοι γὰρ οἱ ἀγροῖκοι διὰ τὸν μεθ' ἡμέραν πόνον. **HWZ**

gram. **ι 334. αὐτὸς]** εἰμί **Yⁱ**

lex. **ι 335 a. πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην**· δίχα τοῦ λαχεῖν ἐπιδοὺς ἑμαυτὸν τῷ κινδύνῳ.

Od

τοῦ : δηλαδή EUST. *in Od.* 344, 33

lex. **b. ἐλέγμην·** ἠριθμούμην **Η'ΙΜ'Ι'Νκ'** / ἠριθμήθην **Ε'** / συνηριθμήθην **Β'**

sch. om. V^cV^p

lex. **c. ἐλέγμην]** ὅρα ὅτι αὐτομάτως καὶ δίχα λαχμοῦ ἑαυτὸν ἐπιδίδωσι πρὸς τοὺς κινδύνους. **Η**

lex. **Ι 336 a. ἐσπέριος·** ὀψέ **Μ'ιγ'** / δειλινός **ΓΜ'Ι'Vγ'**

sch. om. V^c ἀπέριος V^u

lex. **b. νομεύων·** βόσκων **Γ'Η'Ι'Μ'Ι'V**

sch. om. V^cV^p

contx. **Ι 338. οὐδέ τι λείπεν·** ὡς ἐχθές τοὺς ἄρσενας, τοῦτο δὲ εὐτυχῶς ἐξέβη τῷ Ὀδυσσεῖ. συνέργε γὰρ τοὺς ἄρσενας λύγοις δὲ οὕτω σὺν τοῖς ἐταίροις περιεσώθη. **Οδ**

2 καί : δέ Ο

contx. **Ι 339 a. ἦ τι οἴσάμενος]** διὸ καὶ θαυσήσας τὸ τῆς ψυχῆς Ὀδυσσεὺς φησὶν ὡς ἐποίησεν ὁ Κύκλωψ τοῦτο, ἦ οἴσημένου, ἦ καὶ θεὸς [...]. εὐτυχῆσε γοῦν θέσπέσιον. **u**

contx. **b. ἦ τι οἴσάμενος]** οικονομικῶς, ἵνα οἱ ἄρσενες δυνηθῶσι διασῶσαι καὶ ἐξαγαγεῖν τοὺς ἐταίρους. **ΗQ'WZι'**

lex. **c. οἴσάμενος·** ὑπολαβῶν **Γ'Η'Ι'Μ'Ι'P'Vγ'**

οἴσάμενος alia lectio Hom. pro οἴσάμενος

sch. om. V^cV^p

contx. **d. οἴσάμενος]** τοῦτο ὑπολαβῶν ἀφ' ἑαυτοῦ, τὸ λαβεῖν ἐντὸς πάντα τὰ μῆλα. ἦ καὶ ὁ θεὸς ἐμβαλεῖν ἐκέλευσε. **B**

lex. **e. ὡς]** ὅτι Pⁱ / ὡς ἀντί τοῦ B ὅμως BBⁱ

lex. **ι 340 a. θυρεόν]** λίθον Pⁱ / γρ. θύραι Fⁱ

lex. **b. ὑψοσ' αἰείρας·** ἐκ τοῦ εἶπεῖν ὑψοσ' αἰείρας, τὴν δύναμιν αἰνίττεται τοῦ Κύκλωπος. M

contx. **ι 344 a. δύω μάρψας ὀπλίσατο δόρπον]** ἤγουν ἀνακεφαλαιοῦται πάλιν τὰ πρὸ ὀλίγου πεφασμένα εἰς μνήμην τῶν ἀκροατῶν. διὰ τοῦτο δις περὶ τῶν βρωθέντων δύο φίλων τοῦ Ὀδυσσεύς φησὶ καὶ πάλιν. H

lex. **b. μάρψας]** ἐταίρους Pⁱ

contx. **c. ὀπλίσατο δόρπον]** ἀντί τοῦ ἑαυτὸς ἑαυτὸν ἔκτοτε καὶ ἄλλοι τὴν τροφήν αὐτὸν προσήφερον. M

lex. **d. δεῖπνον]** γρ. δόρπον Hⁱ

δεῖπνον alia lectio Hom. pro δόρπον

mit. **ι 345³¹. Κύκλωπα]** διὰ τί Ὀδυσσεὺς πρὸς τοὺς Φαίακας ἔλεγεν ὅτι τὸν Κύκλωπα ἐτύφλωσε Ποσειδῶνος υἱὸν ὄντα, οὔσι ἀπογόνους Ποσειδῶνος; λύων οὖν Ἀριστοτέλης φησὶν ὅτι ἦδει ἐχθροὺς αὐτοὺς ὄντας τοῦ Κύκλωπος. ἐκβληθέντας γάρ φησιν ὑπὸ τῶν Κυκλώπων ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν Σχερίαν· “οἱ πρὶν μὲν ποτ' ἔναιον ἐν
5 εὐρυχόρῳ Ἵπερείῃ / ἀγχοῦ Κυκλώπων, ἀνδρῶν ὑπερηνορέοντων, / οἱ σφεας
σινέσκοντο, βίηφι δὲ φέρτεροι ἦσαν. / ἔνθεν ἀναστήσας ἄγε Ναυσίθοος θεοειδῆς, /
εἶσεν δὲ Σχερίῃ, ἐκάς ἄλλων ἀλφηστάων”. H

4-7 “οἱ πρὶν μὲν ποτ' ἔναιον ἐν εὐρυχόρῳ Ἵπερείῃ / ἀγχοῦ Κυκλώπων, ἀνδρῶν ὑπερηνορέοντων, / οἱ σφεας σινέσκοντο, βίηφι δὲ φέρτεροι ἦσαν. / ἔνθεν ἀναστήσας ἄγε Ναυσίθοος θεοειδῆς, / εἶσεν δὲ Σχερίῃ, ἐκάς ἀνδρῶν ἀλφηστάων” *Od.* ζ 4-8

³¹ apud hoc uersum Ὀδυσσεὺς πρὸς τὸν Κύκλωπα ut tit. scr. C

contx. **ι 346³² a1. κισσύβιον·** ἦτοι ποιμενικὸν ποτήριον ἐκ κισσύνου ξύλου **OPV^cV^pXYd** κατεσκευασμένον. ἢ ὄνομα κύριον ποτηρίου, **PV^pYX** ὡς Θηρίκλειον· ἢ ἔχον κισσὸν ἔξωθεν. **MVXY** ἢ παρὰ τὸ ἐκέισε κείσθαι τὴν βόσιν. **M**

1 κισσύβιον μετὰ χερσὶ ut lem. Hom. scr. X κυν eras. et κισσ pro κιν scr. (: κισσύβιον) V^m ἦτοι om. OV^cXd κισσίνου OV^cV^pXYd : κισσύνον P : ἐκισσύνου V^d φασὶ ξύλου V^c ξύλον P **2** κατεσκευασμένου Y : κατασκευασμένον V^a : κατεσκευησμένον V^d κύριον om. P κυ scr. sed s.l. ριον sec. man. add. (: κύριον) V^o ποτηρίου om. V^pX ὡς θηρίκλειον om. V^a ἔχων V^a

contx. **a2. κισσύβιον·** ποιμενικὸν ποτήριον. **HHⁱQWZgr** τοῦτο δὲ εὐρηται καὶ παρὰ τῷ συβῶτῃ Εὐμαίῳ. τὸ πίε οἶνον ὡς πρὸς τὸ ἐπεὶ φάγες. συγγένηται δὲ τὸ τοῦ βρώματος εἶδος, ἐπεὶ οὐχ ὡς αἴτιον πρόκειται. **HQWZr**

5 ἄλλως· κισσύβιον· ποιμενικὸν ποτήριον ἢ ἐκ κισσύνου ξύλου κατεσκευασμένον· ἢ ὄνομα κύριον ποτηρίου, ὡς Θηρίκλειον, παρὰ τὸ ἐκέισε κείσθαι τὴν πόσιν, ἢ ἔχον κισσὸν ἔξωθεν. **HQWZr**

1 τὸ (πίε) : τῆ r οἶνον om. r ὡς : οὐ r ἐπεὶ om. QWZr **3** ἄλλως om. r κισσύβιον : κισύβιον r κισσύνου : κισσίνου Qr **4** κύριον om. Qr ἔχοντος QWZr

lex. **b. μέλανος οἴνοιο]** πεπληρωμένον **Bⁱ**

gram. **ι 347 a. Κύκλωψ]** ὡ Κύκλωψ **Yⁱ**

Κύκλωψ, sed s.l. ὡ add. (: ὡ Κύκλωψ) Yⁱ

gram. **b. τῆ·** δέξαι **MⁱVYⁱ** / λάβε **BⁱGⁱIⁱMⁱOQⁱVWⁱYⁱZⁱdgⁱrⁱ**

sch. om. V^cV^p

contx. **c. τῆ, πίε]** ἀντὶ τοῦ λάβε. τὸ δὲ τῆ πόθεν κανονίζεται; ἐκ τοῦ τάω τῷ, ὡς ζάω ζῷ. τὸ δεύτερον τῆς, τὸ τρίτον τῆ. **P**

1-2 ARISTON. in *Od.* 91, 30-32

contx. **d. τῆ, πίε]** ὄρα τὸν λόγον τοῦτον τῷ Ὀδυσσεὶ δικαιολογία τε κεκραμένον καὶ οἶκτω, ἔτι δὲ καὶ κολακευτικὸν, εἶγε οὐχ' ὡς ξείνω δῶρον ἀλλ' ὡς θεῷ λοιβὴν φησὶ τὸν οἶνον

³² apud hoc uersum κισσύβιον ut tit. scr. C

προσφέρειν. λαλεῖ δὲ ἄρα ὁ ῥήτωρ πρὸς λέοντα, φαγεῖν μόνον εἶδοτα. V^c

gram. **e. ἐπεὶ φάγεσ]** ἐπειδὲ φάγεσ Pⁱ

ἐπει φάγεσ scr. sed s.l. δέ add. (: ἐπειδὲ φάγεσ) Pⁱ

gram. **ι 348 a. νηὺς ἐκεκεύθει·** περιοχὴν τῶν ἐντὸς δηλοῖ. Od

lex. **b. ἐκεκεύθει·** ἔκρυπτεν E'G'H'I'M'VY'gⁱ

sch. om. V^cV^p ἐκεκεύθη V^aV^u ἔκρυπτε E'gⁱ

lex. **ι 349 a. σοὶ δ' αὖ λοιβὴν·** ὡς θεῶν κολακευτικόν Od

lex. **b. λοιβὴν·** σπονδὴν G'H'I'M'P'Vgⁱ / θυσίαν B'G'I'M'

sch. om. V^cV^p

lex. **c. φέρον]** ἐκόμισα Bⁱ

lex. **d. εἶ]** ὅπως M'Pⁱ

contx. **e. εἶ μ' ἐλεήσας·** οἴκαδε πέμψας. ὁ Ὀδυσσεὺς ῥητορεύει πρὸς λέοντα, φαγεῖν μόνον εἶδοτα. Od

1 ὁ Ὀδυσσεὺς ῥητορεύει πρὸς λέοντα : λαλεῖ δὲ ἄρα ὁ ῥήτωρ πρὸς λέοντα EUST. in Od. 345, 40

lex. **ι 350 a. οὐκ ἔτ' ἀνεκτῶς·** οὐκ ἀνασχετῶς / οὐχ ὑπομενητικῶς MV

sch. om. V^c οὐκέτ' ἀνεκτῶς V^dV^s ὑπομονητικῶς V^p

lex. **b. ἀνεκτῶς]** ὑπομενητικῶς H'Y'gⁱ

lex. **ι 351 a. σχέτλιε·** ἄδικε G'I'M'P'Vgⁱ / σχέτλια ποι[...] Bⁱ

gram. **b. σχέτλιε]** ὄν ἐχρῆν σχέσθαι καὶ τλήναι. V^d

- lex. **c. ἄλλος]** ὕστερον **Hⁱ**
- gram. **d. ἴκοιτο·** ἴκετεύσει **GⁱHⁱMⁱVgⁱ** / π[...]ται **Mⁱ**
 sch. om. V^cV^p ἴκετεύει V^u : ἴκετεύσοι Mⁱ : ἴκετεύοι gⁱ
- lex. **ι 352 a. ἀνθρώπων πολέων, ἐπεὶ οὐ κατὰ μοῖραν·** ἀστείως. οὐκ ἐνθάδ' ὁ πλοῦς τοῖσι
 σώφροσι βροτῶν. **Od**
- lex. **b. ἔρεξας·** ἔπραξας **MⁱV**
 sch. om. V^cV^p
- lex. **ι 353 a. ὤς]** οὗτος **Wⁱ**
- lex. **b. ἔδεκτο]** ἐξεδέξατο τὸ ποτήριον ἐξ ἐμοῦ. **HQⁱWⁱZⁱ**
 ἐδέξατο Wⁱ
- lex. **c. ἦσατο·** ἦσθη **HⁱMⁱVYⁱ** / ἐτέρφθη **MⁱVgⁱu** / ἐχάρη **MⁱVXⁱu** / εὐφράνθη
BⁱMⁱVukⁱzⁱ
 ἦσατο ut lem. et ἦσθη / εὐφράνθη ut sch. post sch. ad v. 426 scr. V
 sch. om. V^cV^p ἦσθη V^u εὐφάνθη V^m : ηὐφράνθη kⁱ
- lex. **d. ἦσατο·** εἰς ἡδονὴν αὐτὸ ἔσχεν **HPⁱQⁱWⁱZⁱ**
- contx. **e. ἦσατο]** δασύνεται τὸ ἦσατο, ἔστι γὰρ ἀπὸ τοῦ ἦδω ἔμαθεν δὲ ὅτι ἦσθη ἀπὸ τοῦ
 δεύτερον αἰτήσαι, καὶ διὰ, τοῦ μηδέπω γάλακτος πεπωκέναι ἐπὶ τῇ τροφῇ. πιθανὰ οὖν
 ταῦτα, ἵνα πολλάκις αἰτήσας μεθυσθῇ. **HQWZr**
 1 δασύνεται — ἦδω H^{DN}. *Od. pros.* 149, 21
 2 πεποκέναι QZr : πεποικέναι W
- lex. **f. αἰνώς]** λίαν **HⁱMⁱ** / διαφερόντως **kⁱzⁱ**

gram. **Ι 354. ἦτεε]** ἦ τοῦτο **Hⁱ**

lex. **Ι 356³³ a. αὐτίκα νῦν]** εὐθέως **Bⁱ**

gram. **b. χαίρησ]** χαίρεις **Zⁱ** / χαίροις **PⁱWⁱ**

χαίροις, sed s.l. εις pro οἰς corr. (: χαίρεις) **Zⁱ** : χαίρεις, sed s.l. οἰ pro εἰ corr. (: χαίροις) **Pⁱ** : χαίρεις, sed s.l. οἰς pro εις corr. (: χαίροις) **Wⁱ**

contx. **c. χαίρησ]** εἰρωνία τοῦτο ἦ καὶ ἀληθές, ὅτι πῖων δῶρον ἔδωκε τῷ Ὀδυσσεὶ τὴν οἰκεῖαν τύφλωσιν ἐν ἧ καὶ ἐχάρη ὁ Ὀδυσσεύς. **B**

lex. **Ι 358 a. οἶνον ἐριστάφυλον]** ἐπιθυμητικόν **Hⁱ**

lex. **b. ἐριστάφυλον· μεγαλοστάφυλον IⁱMⁱV^u** / πολλήν **Eⁱ**

sch. om. **V^cV^p** ἐρυστάφυλον **V^u**

lex. **c. ἐριστάφυλον]** ἦτοι ἀπὸ μεγαλῶν σταφυλῶν **Bⁱ**

lex. **d. σφιν]** αὐτάς **Mⁱ**

lex. **e. ἀέξει]** αὔξει **Mⁱ**

lex. **Ι 359³⁴ a. ἀμβροσίης]** ποτόν **Pⁱ**

lex. **b. νέκταρος]** θεοῦ πώματος **Yⁱ**

lex. **c. νέκταρός ἐστὶν ἀπορρώξ·** λέγεται καὶ ἐπὶ πετρῶν **Od**

lex. **d. ἀπορρώξ·** ἀπόρροια **GⁱHⁱMⁱPⁱVXⁱY^u** / ἀπορρόξ **Bⁱ** / ἀπόσπασμα **HⁱMⁱV** / ἀπόκομμα **QⁱWⁱZⁱrⁱ**

sch. om. **V^p** ἀπόρροι **Hⁱ** et **V**, praeter **V^c** : ἀπόρροή **Mⁱ**

³³ apud hoc uersum ἀπὸ ἔθη ut tit. scr. u

³⁴ apud hoc uersum Νέκταρος καὶ ἀμβροσίης ut tit. scr. C

contx. **e. ἀπορρώξ]** έντεϋθεν έμφαίνει ό ποιητής ως οϋκ άπῆδον έστι νοήσαι και τήν άμβροσίαν ύγρόν τι τὸ γάρ άπορρώξ, τοίς ύγροίς προσαρμόζει. δηλοί γάρ άπόρροϊαν. ίσως δέ και συνεκδοχικώς, ως μόνον τὸ νέκταρ κείται ή άπορρώξ. παρὰ δέ τισι τῶν παλαιῶν τὸ νέκταρ ξηρὰ ήν θεία τροφή. προφέρεται γοϋν Άναξανδριδης
 5 μέν γράφων οϋτω. τὸ νέκταρ πάνυ μάπτων έσθίω. διακονῶ. Άλκμάν δέ λέγων τοϋς θεοϋς νέκταρ έδμεναι. Σαπφῶ δέ είπούσα ως άμβροσίας κρατήρ έκρέκρατο. διὸ και ταυτίζουσα τῷ οἴνω αϋτήν έπάγει. Έρμηϋ δ' έλών έρπιν θεοίς ώνοχόησεν. έστι δέ έρπις Αιγϋππιστι ό οἶνος. τὸ δέ άπορρώξ, και έπί πετρῶν τινῶν τίθεται. φέρονται γάρ και άπορρώγες πέτραι αί άλλήλων άπερρηγμέναι. τὸ δέ άπολοϋν ήγουν τὸ ρώξ, οϋ
 10 χεϋμά τι δηλοί και άπόρροϊαν, άλλ' φαλαγγίου είδός έστιν. έπί δέ σταφυλῆς [] ρώγες άλλ' ράγας φαμέν. τὸν δέ Νάξιον οἶνον Άρχίλοκος τῷ νέκταρι παραβάλλει. λέγεται δέ τις και Βαβυλώνιος οἶνος νέκταρ καλεισθαι. ει δέ ό μαρωνείτης οἶνος και εις ύπνον βαθϋν κατήνεγκε τὸν Κύκλωπα, ειή αν ὅμοιος Θασίω. περι οϋ γράφων ό Άθήναιος ίστορεί, ότι Θασίος μέν τις ύπνωτικϋς, έτερος δέ τις άγρυπνεΐν ποιεί τοϋς πίνοντας.
 15 Θασίου δέ οἴνου έπαινος και τὸ, τῷ δῆ μήλων έπιδέδρομεν ὁδμή. ὁ δῆ σεμνϋνει τὸ μήλον έπί εϋοδμία. ὡσπερ έπί κάλλει τὸ, ὠριχωτάτη τὰ τίθηια ὡσπερ μήλον ή μεμαΐκυλον. ὅτε δηλαδή πορφϋρεον έρεύθονται πρὸς άγλαΐαν ής παρώνυμοι αί άγλαόκαρποι μηλέαι. V^c

lex. **ι 360. ὡς έφατο]** οϋτως έφη Wⁱ

lex. **ι 361a. τρίς]** έκ τρίτου Hⁱ

lex. **b. άφραδιησιν·** άνοΐαις GⁱM^vGⁱ / μυρίαις Xⁱ / μωρίαις QⁱWⁱZⁱrⁱ / άπειρώς Mⁱ

sch. om. V^cVP

contx. **c. άφραδιησιν]** ότι φασί Τιμόθεος έν τῷ κατ' αϋτὸν Κύκλωπι, παρεφράσεν οϋτω. έν μέν δέπας κίσσινον μελάϊνας σταγόνος άμβρότας άφρῶ βρυάζον, είκοσι δ' ὕδατος μέτρ' έχευεν. ένθα ὄρα τὸ βρυάζον έκ τοϋ βρύω, καθ' ὁμοίότητα τοϋ πετάζω πετάσω. πετάσω. άφ' οϋ και φόρημά τι πέτασος. ως δῆλον έκ τοϋ, παΐδια χιτώνας έχοντα
 5 ηνιοχικϋς και πετάσους. V^c

1 παραφράσας οϋτως EUST. *in Od.* 345, 45

- contx. **ι 362 a. Κύκλωπα]** ἀντί πτώσεως Pⁱ
- lex. **b. περι φρένας ἤλυθεν οἶνος· ἤγουν ἐμεθύσθη Od**
ἤληθεν d
- lex. **c. ἤλυθεν]** ἀντί τοῦ ἐμεθύσθη HⁱQⁱWⁱZⁱrⁱ / συνέχειν IⁱXⁱ
ἀντί τοῦ om. Hⁱ
- lex. **ι 363. μειλίχοισι]** πρηνυτικοῖς HⁱQⁱWⁱZⁱrⁱ
πρηνυτικοῖσιν Zⁱ
- gram. **ι 364 a. Κύκλωψ]** ὦ Κύκλωψ Pⁱ
Κύκλωψ, sed s.l. ὦ add. (: ὦ Κύκλωψ) Pⁱ
- lex. **b. ὄνομα κλυτὸν·** ὃ πρό πάντων ἀκούει Od
- contx. **c1. ὄνομα κλυτὸν·** οὐκ ἔνδοξον, ἀλλ' ἐξ οὗ καλοῦμαι, ὃ ἐστὶν ἐπώνυμον, Κύκλωψ εἰρωτᾶς με ἐν τοῖς μεγάλοις καὶ ὠμοῖς μετὰ φρονήσεως πολλῆς καὶ ὑποταγῆ ἀμετρήτου περιπατεῖ. **M** ὡς παροι[...] εἰρω[νικῶς] τοῦτο δὲ καὶ ἀληθές ὅτι πιῶν δῶρον ἔδωκε τῷ Ὀδυσσεῖ τὴν οἰκείαν τύφλωσιν, ἐν ᾗ καὶ ἐχάρη ὁ Ὀδυσσεύς. **M**
- lex. **c2. κλυτὸν·** οὐκ ἔνδοξον, ἀλλ' ἐξ οὗ καλοῦμαι, ὃ ἐστὶν ἐπώνυμον, ὡς καὶ Ἴβυκος κλυτὸς ὄρθος ὃ καλούμενος. **HQWZr**
- lex. **ι 365. ὑπέστης]** ὑπεσχέθεις PⁱYⁱ
- contx. **ι 366³⁵ a. Οὔτις ἐμοί γ' ὄνομα·** ἐκκλινεν αὐτὸς Ὅμηρος ἵνα μὴ ἀπολάβῃ ὅτι ὁ Κύκλωψ διδάσκει δὲ καὶ τὴν ἀκροατὴν τὴν κλησὶν τοῦ ὀνόματος. **X** περισπαστέον νῦν τὸ ὄνομα. ἐπὶ δὲ τοῦ “οὔτις με κτείνει”, παροξυντέον, ὡς δύο γὰρ μέρη λόγου παραλαμβάνεται. **HQWXZr**

³⁵ apud hoc uersum Οὔτις ut tit. scr. C

“οὔτις με κτείνει” *Od.* ι 408

2-4 περισπαστέον — παραλαμβάνεται HDN. *Od. pros.* 149, 22-24

έμοι γ' ὄνομα in lem. om. HQWZr 1 περισπαστέον r : προπερισπαστέον HX νῦν : δέ X

contx. **b1. Οὔτις έμοί γ' οὔνομα**· τοῦτο εὐτυχῶς ξυνέβη τῷ Ὀδυσσεΐ, εἰ γάρ ἐθάρρησεν εἰπεῖν τῷ Πολυφήμῳ ὅτι Ὀδυσσεύς ἐστίν, ἀπώλετο ἂν πρὸ τῶν ἄλλων, οἷα εἰδότης τὸν Τηλέμου χρησμόν. **Od**

3 τηλέμου χρησμόν : Πολυφήμου ἀπὸ χρησμοῦEust. in *Od.* 350, 2

contx. **b2. Οὔτις έμοί γ' οὔνομα]** ὅτι πάνυ προορατικός τοῦ μέλλοντος Ὀδυσσεύς, ὃς προγνοῦς ὡς ἐρωτηθήσεται ὑπὸ τῶν Κυκλώπων ὁ Πολύφημος, τίς αὐτὸν βλάπτει, προεβουλεύσατο περὶ τοῦ οὔτις. τοῦτο δὲ καὶ ἀμύθητον ἔχει εὐτυχίαν. εἰ γάρ ἐθάρρησεν εἰπεῖν τῷ Πολυφήμῳ ὅτι Ὀδυσσεύς ἐστίν, ἀπώλετο ἂν πρὸ τῶν ἄλλων, οἷα εἰδότης τοῦ Πολυφήμου ἀπὸ χρησμοῦ, ὡς ὑπὸ Ὀδυσσέως ἐκπεσεῖται τοῦ βλέπειν, καθὰ μετ' ὀλίγα ῥηθέσεται, οὔτω καλὸν τῷ συνετῷ ἐπικρύπτειν ἑαυτὸν ἐν καιρῷ. **V^c**

gram. **c. έμοί γ' ὄνομα]** έμοί γ' ἐστι ὄνομα **Pⁱ**

έμοι γ' ὄνομα, sed s.l. ἐστι add. (: έμοι γ' ἐστι ὄνομα) **Pⁱ**

mit. **ι 369 a. Οὔτιν**· ὡς Πάριν προήνεγκε δὲ τὴν αἰτιατικὴν, ἵνα μὴ ὁ Κύκλωψ ἐπιστήσῃ τῷ παραλογισμῷ. **Od**

gram. **b. Οὔτιν έγῶ πύματον έδομαι]** σημειωτέον ἐπὶ τοῦ οὔτις καὶ οὔτιν δὲ μὲν κικλήσκουσιν. ἵνα γάρ μὴ τυχὸν ὁ Πολύφημος ἐπιστήσθαι τῷ παραλογισμῷ γνῶ οὔτις τὸ σύνθετον ἐκ δύο λέξεων τοῦ οὐ καὶ τις, ἐπάγει αἰτιατικὴν ἐν ἀπλότῃ ἡγουν ἀσύνθετον, λέγων. οὔτιν δὲ με κικλήσκουσι μήτηρ. ὡς ἀπὸ εὐθείας τοῦ, οὔτις οὔτιδος. ὡς Πάρις Πάριδος, Οὔτιν, ὁμοίως τῷ, Πάριν. τῆς γὰρ ἄλλης εὐθείας τῆς συνθέτου, ἢ αἰτιατικὴ πάντως οὔ τινά ἐστι. διὸ οὐδὲ ἐπάγει μετὰ τοῦ Οὔτιν φωνήεν, ἵνα μὴ ὑποπτευθῆ ἔκθλιψις τοῦ α ἐν τῷ Οὔτιν. ὅπερ ἐπὶ τοῦ λόγου τοῦ Κύκλωπος γίνεται Οὔτιν ἐγῶ πύματον έδομαι. **V^c**

lex. **c1. έδομαι**· βρώσομαι **MⁱVgⁱ** / καταφάγω **Qⁱrⁱ** / φάγω **Hⁱ**

sch. om. V^cV^p

lex. **c2. αἶδομαι· αἰσχύνομαι V**

sch. om. V^cV^p ἔδομαι text. Hom. ed.

lex. **d. μετὰ οἷς ἐτάροισι] ὕστερον τῶν φίλων Qⁱrⁱ**

gram. **ι 371³⁶ a. ἦ] ἔφη Yⁱ**

lex. **b. ἀνακλινθείς] πλαγιάσας Wⁱ**

contx. **c. πέσεν ὕππιος] ὅτι καθ' ὁμοίτητον τοῦτων ὁ Βυζάντιος Παρμένων ἔφη ἐπὶ τινος μεθύσου. κείται δ' ἄναυδος ἐν πίθῳ κολυμβήσθαι, κάθυπνος ὡς μήκωνα φαρμάκων πίνων. μήκων δὲ ἡ κωδία ἢ κώδεια τὸ φυτὸν, ἦς τὸ σπέρμα εἰς ὕπνον εὐοδοῖ. V^c**

3 κωδία : κωδία EUST. in *Od.* 350, 11

lex. **ι 372 a. ἀποδοχμώσας] ἀποκλίνας Mⁱ / ἔξαπλώσας Cⁱ / πλαγιώσας, EⁱHⁱMⁱPⁱQⁱVWⁱXⁱYⁱZⁱgⁱrⁱu** δοχμὸς γὰρ τὸ πλάγιον. **HⁱMⁱPⁱVⁱYⁱ**

1 sch. om. V^p πλαγιάσας MⁱWⁱ **2** δοχμὸν V^r δοχμὸς γὰρ τὸ πλάγιον om. V^c γὰρ : λέγεται Yⁱ πλάγος Pⁱ

gram. **b. ἀποδοχμώσας] πλαγιάσας ἀπὸ τοῦ δέχμιον τὸ πλάγιον. Bⁱ**

lex. **ι 372-373. καὶ δὲ μιν ὕπνος / ἦρει· ὁ ἄρα Μαρωνεΐτης οἶνος ὑπνωτικός, ὡς καὶ ὁ Θάσιος. Od**

1 καδδέμεν O Μαρωνεΐτως d

lex. **ι 373 a. ἦρει· κατελάμβανεν MⁱVⁱ / κατέλαβε Yⁱ / ἐκράτει Xⁱ**

sch. om. V^cV^p

lex. **b. πανδαμάτωρ· ἐπιθετικῶς ὁ ὕπνος, HMV ὁ πάντας δαμάζων HMQⁱVWⁱZⁱrⁱ θεοῦς**

³⁶ apud uersum 370 ἔθος ut tit. scr. u et apud uersum 371 ἔφη ut tit. scr. Bⁱ

καὶ ἀνθρώπους. **HMV**

1 sch. om. V^cV^p πανδαμάστωρ V^dV^s : πανταμάτωρ V^m δαμάζων καὶ θεοὺς V^a

contx. **c. φάρυγγος**· συνεκδοχικῶς τοῦ στόματος, **HMⁱQVWZg^r** φάρυγγα γὰρ καλοῦσι τὴν ἔνδον ἀχανίαν τοῦ στόματος, εἰς ἣν ἀνήκει τὰ δύο στόματα, τό τε τοῦ οἰσοφάγου καὶ τὸ τοῦ λάρυγγος. καὶ οἰσοφαγὸς μὲν λέγεται, ὡς φασιν οἱ τῶν ἰατρῶν παῖδες, τὸ δεχόμενον τὰ σιτία, ἦτοι ὁ στόμαχος, λάρυγξ δὲ αὐτὸ τὸ ἀποτελοῦν τὴν ἠχὴν. **HQWZr**

sch. om. V^cV^p 1 φάρυγγος codd. alia lectio Hom. pro φάρυγος συνεκδοχικῶς τοῦ om. gⁱ 2 στόματος : σώματος QWZr

contx. **d. φάρυγος]** ὅτι κἀνταῦθα ὁ Ὀδισσεὺς εὐτυχεῖ ὑππιάζοντος τοῦ Κύκλωπος εἰς ἀποτύφλωσιν ῥάονα. εἰ καὶ ἄλλως οἱ οὕτω μεθύνοντες πρηνεῖς ὡς ἐπιπολὺ κείνται. καθὰ παραδίδωσι καὶ ὁ Ἀθήναιος ἔνθα ἱστορεῖ, φιλοίνους καὶ φιλοπότας γενέσθαι τοὺς Αἰγυπτίους, κατὰ ἄμπελον εὐρεθῆναι πρῶτον ἐν τῇ πλινθύνῃ πόλει Αἰγύπτου.
5 λέγει γὰρ ἐν τούτοις ὅτι οἱ μὲν ἀπὸ οἴνου μεθυσθέντες ἐπὶ πρόσωπον φέρονται, οἱ δὲ τὸν κρίθινον πετωκότες ἐξυππιάζονται τὴν κεφαλὴν. ὁ μὲν γὰρ οἶνος καρῆβαρικός, ὁ δὲ κρίθινος καρωτικός. **V^c**

1 Κύκλωπος : θηρὸς EUST. in Od. 350, 16

contx. **e. φάρυγγος δ' ἐξέσσυτο οἶνος**· συνεκδοχικῶς τοῦ στόματος ἐστὶ γὰρ εἰς τρόπον συνεκδοχῆς κατὰ Πλούταρχον, ὁ ἀπὸ τοῦ προηγουμένου ἐκδεχόμενος, ὡς τὸ λύσει δὲ παρθενίην ζώνην. ἀκολουθεῖς γὰρ τούτῳ τὸ διεκόρησεν. **X**

lex. **f. φάρυγγος δ' ἐξέσσυτο οἶνος**· ἤμεε. **Od**

lex. **g. ἐξέσσυτο**· ἐξείη **HⁱMⁱV** / ἐφόρμησεν **Mⁱ** / ἐξώρμα **Q^r**

ἐξήει Ernst, 194 sch. 373d (ms. V)

sch. om. V^cV^p

lex. **ι 374 a. ψωμοί**· σάρκες **GHⁱM^aPⁱQⁱVWⁱXⁱZⁱg^ri^u** / μέλη **HⁱM^aQⁱVWⁱXⁱZⁱr^u**

sch. om. V^p

contx. **b. ψωμοί τ' ἀνδρόμεοι**· λεπτά κόμματα τῶν ἀνδρομέων. ὅθεν καὶ ψωμός ἄρτου, ὁ παρ' Ἡσιόδῳ βλωμός. **BOV^{cd}** οὐ καλῶς [...] [...] ὁ Ὅμηρος τῇ λέξει ἐπὶ κρέων. **B**

1 τὰ λεπτά V^c τῶν ἀνδρομέων om. Od ἀνδρομέων κρέων V^c ὁ παρ' : αἱ γάρ B : ὅπερ d

gram. **c. ψωμοί τ' ἀνδρόμεοι**] ἴστεον ὅτι τὰ ἀκριβέστερα τῶν ἀντιγράφων δι' ἑνὸς γ γράφους τὸ φάρυγγος, διὰ τὸ εὐμετρώτερον. μαρτυρεῖ δὲ τῇ δι' ἑνὸς γ γραφῇ τῆς φάρυγγος καὶ τὸ φαρύγεθρον. ἔτι δὲ καὶ αἱ Φαρύγαι τόπου ὄνομα. ψωμοὶ δὲ, τὰ λεπτά κόμματα τῶν ἀνδρομέων κρεῶν. ὅθεν καὶ ψωμός ἄρτου, ὁ παρ' Ἡσιόδῳ βλωμός. ἐστι δὲ ἡ λέξις ἀσυνήθης ἐπὶ κρεῶν, ὡς καὶ τὸ ἐωνοχόει ἐπὶ τοῦ νέκταρος. ἦγουν δὲ ἐκ τοῦ ψῶ, καὶ
5 τινες πλακοῦντες, ψώθια, ἦγουν ψαθύρια κατὰ τοὺς παλαιοὺς. **V^c**

2 εὐμετρητότερον EUST. in Od. 350, 26

contx. **d. ἀνδρόμεοι**] τοῦτο ὄλον περίφρασις ἐστὶ τοῦ ἡμεῖς. [] τὸ μὲν οἰνοβαρείων βαρύνομαι δὲ κερηβαρειῶ []. **V^{ci}**

lex. **e. οἰνοβαρείων**· βεβαρημένος τῷ οἴνῳ **HIMIPV** / μεθύων **MQI^r** / βαρυνόμενος ὑπὸ τοῦ οἴνου **Kⁱ**

sch. om. V^p οἴνῳ βεβαρημένος Mⁱ

lex. **ι 375 a. καὶ τοτ' ἐγώ**] σποδὸν νῦν λέγει οὐ τὴν ψυχρὰν, ἀλλὰ τὴν μετὰ ἀνθράκων, ἢ καὶ σποδεῖα λέγεται καὶ ἀνθρακιά. **V^{ci}**

1 σποδὸν νῦν λέγει οὐ τὴν ψυχρὰν : λέγει δὲ νῦν σποδὸν οὐ τὴν ψυχρὰν EUST. in Od. 351, 1

lex. **b. τὸν μοχλόν]** τὸ ρόπαλον **Xⁱ**

lex. **c. ὑπὸ σποδοῦ**· τῇ μετὰ ἀνθράκων δηλονότι. ἢ καὶ σποδεῖα λέγεται καὶ ἀνθρακιά. **Od**

σποδεῖα EUST. in Od. 351, 2 ἀθρακιά EUST. in Od. 351, 2

lex. **d. ἦλασα**· ὑπέβαλα **HIMIV** / ὑπέβαλον **QIV^aWIXI^gIrⁱ**

sch. om. V^p ὑπέβαλα, sed s.l. corr. sec. man. on pro α (: ὑπέβαλον) V^r

- lex. **e. ἤλασα πολλῆς]** ἐνέβαλον βαθύτατως **Bⁱ**
- lex. **ι 376 a. εἴως· ὅπως BⁱGⁱHⁱMⁱVXⁱ / ἵνα HⁱMⁱVXⁱ**
sch. om. V^cV^p 1 εἶος text. Hom. ed. εἴπως ut lem. V^a
- gram. **b. εἶος θερμαίνοιτο]** ὅπως θερμανθει[] **V^{ci}**
- gram. **c. εἴως θερμαίνοιτο· ἀντί τοῦ εἴπως. Od**
εἶος text. Hom. ed.
- lex. **d. ἐταίρους]** ἀν[...]υντος **Pⁱ**
- lex. **ι 377 a. θάρσυνον· προσέτρεπον HⁱMⁱ / διήγειρον GⁱMⁱV**
sch. om. V^cV^p διήγειρα Mⁱ
- lex. **b. ἀναδύη· παραιτήσεται GⁱHⁱMⁱPⁱQⁱVWⁱZⁱrⁱu / ἀναβάλεται Mⁱ / ἀνανεύσοι Bⁱ**
sch. om. V^cV^p παραιτήσεται Qⁱrⁱ
- lex. **ι 378 a. μοχλός]** ὅτι μοχλός καὶ τῷ τὰ βάρη ἀνοχλίζονται. **V^{ci}**
- gram. **b. μοχλός· [...]** ὀχλεῖν καὶ ὀχλιάξειν μοχλός. ἢ περὶ τὸ ἄμα ἔχειν τὴν κλεῖν. ἢ παρὰ τὸ ὀχῶ. ὄχος δὲ δ' ἔνταυθ' ὀχεῖ καὶ πλέ[.] κατ' ἄρὸν τοῦ λ καὶ τοῦ μ μόχλος, ὡς ἄλευρον μάλευρον. **M**
- lex. **ι 379 a. ἄψασθαι· φλογωθήσεσθαι Od / ἀφθήσεσθαι GⁱHⁱMⁱQⁱVWⁱZⁱrⁱ**
sch. om. V^cV^p ἄψασθαι V^a, sed ἄψεσθαι cett. V
- lex. **b. διεφαίνετο· διαφανῆς ἦν Bⁱ ὅτι πεπεύρωτο. BⁱHⁱMⁱVYⁱ**
sch. om. V^cV^p ἦν : ὦν M

- lex. **c. διεφαίνετο]** διαφάνειαν δὲ εἶχε τὴν ὡς ἐξανθρακώσεως. **V^{ci}**
- lex. **d. αἰνώς]** διεπεπύρωτο **Bⁱ**
- lex. **ι 380. ἄσσον]** πλησίον **Mⁱ**
- lex. **ι 381. ἐνέπνευσεν· ἐνέβαλεν HⁱMⁱPⁱVgⁱ**
 sch. om. V^cV^p ἐνέπνευσε V^a : ἐνέπλευσεν, sed s.l. v pro λ corr. (: ἐνέπνευσεν) V^s, et ἐνέπλευσεν cett. V ἐνέβαλλε gⁱ
- lex. **ι 382 a. ἐπ' ἄκρω·** τῷ μοχλῷ δηλαδὴ. **Od**
- lex. **b. ἄκρω]** τοῦ ξύλου **Bⁱ**
- gram. **ι 383 a. ὀφθαλμῶ]** ὀφθαλμοῦ **Bⁱ**
 ὀφθαλμῶ, sed s.l. οὐ pro ῶ corr. (: ὀφθαλμοῦ) Bⁱ
- lex. **b. ἐνέρεισεν· ἐπεβάρησεν MⁱV / ἐνέπηξεν BⁱMⁱV**
 sch. om. V^p 1 ἐνέρεισαν text. Hom. ed. ἐνέρεισαν, sed s.l. ε pro α sec. man. corr. (: ἐνέρεισεν) V^o : ἐνέρεισαν V^dV^mV^s : ἐνέρεισαν V^a ἐπεβάρησαν V^a ἐνέπηξαν BⁱMⁱ
- lex. **c. ἐρεισθεῖς]** ὀρμήθεις **M** / ἐρισθεῖς Ἀρίσταρχος **M** / γρ. ἀερθεῖς **HⁱPⁱ**
- lex. **ι 384 a. δίνεον·** ἔστρεφον **GⁱHⁱMⁱPⁱQⁱVWⁱZⁱgⁱ** τὸν μοχλὸν δηλονότι **MⁱQⁱ** / ἐτρύπων **Υⁱ**
 sch. om. V^cV^p
- contx. **b. ὡς ὅτε τις τρυπῶ]** ὅτι τὸ ῥηθὲν τοῦ νηΐου ξύλου τρύπημα, ἀρχαῖον ἦν. ἐν ᾧ εἰς μὲν ἄνω ἐπέκειτο βαρύνων τὸ τρύπανον, ἄλλοι δὲ ἰμάντι ἔστρεφον, ὡς ἵνα εὐθενέστερον οὕτω τρυπῶτο τὸ ξύλον. **V^{ci}**
- contx. **c. ὡς ὅτε τις τρυπῶ δόρου νήϊον·** ἀμήχανα ταῦτα εἰς μετάληψιν ὅσα τετόλμηκεν Ὅμηρος ὁμοίων τὰ ὀνόματα τοῖς ὑποκειμένοις. σχεδὸν γὰρ ἐν τῇ φωνῇ πᾶν τὸ τῶν

ὀφθαλμῶν πάθος ἐδήλωσε. πῶς δὲ μὴ εὐθύς πληγείς ταῖς χερσίν ἐπελάβετο τῶν
 περιστροφόντων τῶν μοχλῶν; ἢ ὅτι μακρὰν ἀπέσχον, ἢ ἡ ἐπίθεσις ὀξεῖα, ἢ ὅτι αἱ
 5 κινήσεις τῶν μεγάλων σωμάτων βραδεῖαι. ἢ περιαλήγῃ ὧν τῷ πάθει ἐπετετάρακτο, ἢ
 οὐκ ἐσωφρόνει διὰ τὴν μέθην. εὐρὺ δὲ ἦν καὶ τὸ σπέος, εἴτε μὴ εἶναι ῥάδιον
 συνειληῆσαι εἰς ἓνα τόπον. **HQWZr**

3-7 πῶς — τόπον P^{ORPH}. *Quaest. Hom. Od.* 93, 3-7

1 τρυπῶ codd. alia lectio Hom. pro τρυπᾶ τρυπῶ δόρου νήιον in lem. om. QWZr **3** ὑπελάβετο WZ **4** ἢ
 (ἢ ἐπίθεσις) om. r **6** ἐσωφρόνει W δέ : γάρ r σπέως WZ

lex. **d. τρυπῶ]** τρυπή[.] Cⁱ

gram. **e1. τρυπῶ]** ἀντὶ τοῦ τρυπᾶ BⁱMⁱXⁱ / ἀπὸ τοῦ τρυπῶμι εὐκτικῶς B

gram. **e2. τρυπῶ]** ἀπὸ τοῦ τρυπῶμι τρυπῶ· τὸ πλήρες τρύπανον. M

contx. **f. τρυπῶ δόρου νήιον ἀνήρ·** ἀρχαῖον τὸ τοιοῦτον τοῦ νηῖου ξύλου τρύπημα, ἐν ᾧ εἰς
 μὲν ἄνω ὑπέκειτο βαρύνων τὸ τρύπανον. ἄλλοι δὲ ἴμαντι ἔστρεφον αὐτὸ ἵνα
 εὐσθενέστερον οὕτω τρυπῶτο τὸ ξύλον. **Od**

2 ἐπέκειτο EUST. *in Od.* 351, 21

1 τοῦ om. d

lex. **g. δόρου·** ναυπηγέσιμον ξύλον. HⁱMⁱPⁱV^u

sch. om. V^cV^p ξύλον ναυπηγέσιμον (ναυπηγήσιμον Pⁱ) HⁱPⁱ ναυπηγήσιμον V^{au}

lex. **ι 385 a. οἱ δέ]** ἄλλοι δέ Xⁱ

lex. **b. οἱ δέ τ' ἔνερθεν]** οἱ σὺν αὐτῷ Bⁱ

lex. **c. ἔνερθεν]** κάτωθεν M / ὑποκάτω Xⁱ

lex. **d. ὑποσείουσι·** τὸ πλήρες τρύπανον HⁱM^v / ὑποστρέφουσι GⁱHⁱM^pXⁱ /
 συστρέφουσι Bⁱ

sch. om. V^cV^p 1 ὑποσσείουσιν text. Hom. ed. τὸ πλήρες ἐστὶ, τρύπανον Hⁱ τρύπανον supra τρυπάνω scr. Hⁱ

lex. **ι 386 a. ἀψάμενοι·** δῆσαντες **HⁱMⁱVXⁱYⁱuⁱ** / ἄψαντες **MⁱVuⁱ** / ἐξάψαντες **Yⁱ** / λαβόντες **Xⁱ**

sch. om. V^cV^p δύσαντες V^s

lex. **b. τὸ δὲ τρέχει·** δινεῖται **Od** / ἦγουν τὸ τρύπανον **Hⁱ**

lex. **c. ἐμμενές]** ἀδιαλείπτως **Mⁱ**

gram. **ι 387 a. ἐν ὀφθαμλῷ πυριήκεα μοχλὸν ἐλόντες]** περὶ πυριηκὸς δὲ μοχλὸς, οἶον ἠκονημένος πυρὶ. εἰ δὲ καὶ βαρυτόνος γράφεται πυριήκης, συνηγορεῖται ὑπὸ τοῦ πανυήκης ξίφους. δύναται δὲ πυριήκης εἶναι καὶ ὁ πυρίνην ἔχων ἀκὴν, ἀφ' ἧς ἡ ἀκωκή. **M**

lex. **b1. πυρικεά·** πυρὶ ἠκονημένον **MⁱOPYⁱdu** / πεπυρωμένον **HⁱMⁱPVYⁱgiu**

sch. om. V^p 1 πυριήκεα text. Hom. ed. ἠκονημένον τῷ πυρὶ (τῷ om. u) Odu

lex. **b2. πυριήκεα]** [] καὶ οἶον πυρὶ ἠκονημένον. **V^{ci}**

lex. **c1. πυριηκέα·** ὡς τανυηκέα **MXⁱYⁱ** σημαίνει δὲ τὸν **MYⁱ** ὀξύτητα πυρὸς ἔχοντα. **MXⁱ**

contx. **c2. πυριηκέα]** ὡς τανυηκέα **HQⁱWⁱZⁱrⁱ** τὸ δὲ ἔχοντες Ἀριστάρχος ἀντὶ τοῦ ἔχοντες. τὸ πυριήκεα **H** ἀντὶ τοῦ ὀξύτητα πυρὸς ἔχοντα. **HQⁱWⁱZⁱrⁱ**

1 HDN. *Od. pros.* 149, 25

2 ἔχονται Wⁱ

gram. **d. πυριήκεα]** πυριηκὴς δὲ μοχλὸς, ὁ οἶον ἠκονημένος πυρὶ. εἰ δὲ καὶ βαρυτόνως γράφεται πυριήκης συνηγορεῖται ὑπὸ τοῦ τανυήκης ξίφους καὶ τῶν ὁμοίων. δύναται δὲ πυριήκης εἶναι καὶ ὁ πυρίνην ἔχων ἀκὴν, ἀφ' ἧς ἡ ἀκωκή. **B**

lex. **e1. ἐλόντες] ἔχοντες Zⁱ**

lex. **e2. ἔχοντες] ἐλόντες Fⁱ**

ἐχόντες alia lectio Hom. pro ἐλόντες

lex. **ι 388 a. δινέομεν· ἐστρέφομεν HⁱM^v**

sch. om. V^cV^p

lex. **b. τὸν δ' αἷμα] τὸν μοχλὸν Bⁱ**

contx. **c. τὸν δ' αἷμα περιέει] τὸν μοχλὸν λέγει. BHQⁱWZⁱrⁱ** φασὶ δὲ οἱ ἰατροὶ ὅτι οἱ καιόμενοι αἷμα οὐκ ἀποβάλλουσι φρυπτομένων τῶν σαρκῶν. ῥητέον οὖν ὅτι οὐκ ἔφθασεν ἀποφρυγῆναι τὰ ἐν βάθει ἀγγεῖα. **BHQⁱWXZⁱrⁱ**

1-3 φασί — ἀγγεῖα PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 92, 27; 93, 1-2

1 φασίν X δὲ om. X : γάρ W οἱ ἰατροὶ om. rⁱ 2 αἷμα οὐκ ἀποβάλλουσι : οὐκ ἐκβάλλουσιν αἷμα X φριπτόμενων rⁱ

lex. **d. τὸν δ' αἷμα περιέρει] τὸν δ' αἷμα εἰς τὸν μοχλὸν περιέρει Xⁱ**

τὸν δ' αἷμα περιέρει, sed s.l. εἰς τὸν μοχλὸν add. Xⁱ

contx. **e. τὸν δ' αἷμα περιέρει θερμόν· ἤγουν τὸν μοχλὸν διὰ τὸ ἀνευρυθῆναι τὰ ἀγγεῖα. ἢ καὶ V^c** ἐπεὶ οὕτω ἔφθασαν τὰ ἐν βάθει ἀποφρυγῆναι. ἄλλως γὰρ οἱ φυσικοὶ φασὶ τοὺς καιόμενους αἷμα μὴ ἀποβάλλειν **OV^cd** ὡς φρυπτομένων τῶν σαρκῶν. **V^c**

1 περιέρει θερμόν in lem. om. V^c 2 οὕτω : οὔτοι Od

lex. **ι 389. εὔσεν· ἐφλόγισεν HⁱMⁱPⁱQⁱVWⁱXⁱYⁱZⁱgⁱkⁱrⁱu**

sch. om. V^p ἐφλόγησεν Pⁱ

lex. **ι 390 a. γλήνης] κόρης GⁱM^vGⁱ / ἡ κόρης τοῦ ὀφθαλμοῦ PⁱYⁱ**

sch. om. V^cV^p ἡ : τῆς Yⁱ

lex. **b1. σφαραγεύντο**· ἐτείνοντο **Od** / διετείνοντο **ΒΗΙΜΡ'ΙΥΥ'g'** / ἢ περιετείνοντο **MV**
/ ἢ κατεπνοῦντο **ΒΗΙΜΟΡ'ΙΥΥ'Z'd** / ἢ ἐσπαράσσοντο **ΒΗΙΜΟΡ'Ι'VW'Υ'Z'idr'** μετὰ
ἤχου **BM** / ἐψόφουν ἤχοῦν **M'** / καὶ ἤχοῦν **C'**

sch. om. V^cV^p 1 ἢ (περιετείνοντο) om. V ἢ (κατεπνοῦντο) om. Η'ΙΟΥ'd ἢ κατεπνοῦντο ἢ
ἐσπαράσσοντο μετὰ ἤχου : ἐσπαράσσοντο μετὰ ἤχου ἢ κατεπνοῦντο Β 2 ἢ (ἐσπαράσσοντο) om.
ΟΟΥ'W'Υ'idr' ἐσπαράσσαντο V^aV^d : ἐσπαράσσαντο V^s : ἐσπαράσσοντο p.c. V'

contx. **b2. σφαραγεύντο**· διτείνοντο, κατεπνοῦντο, ἢ ἐσπαράπτοντο, νοεῖται δὲ κατὰ τινα
ἤχον. ὅτι τὸ σίζειν καὶ τὸ ἴσχειν καὶ τὸ σφαραγεῖν ταυτὴν πῶς σημαίνουσι. πλὴν ὅσον
τραχύτερον τὸ σφαραγεῖν ὡς δηλοῦν καὶ τινα βρασμόν. [] δὲ καὶ διάτασιν τινα ἢ
λέξις, ὡς ἐν τοῖς ἐξῆς, φαίνεται ἐν τῷ οὔθατα γὰρ σφαραγεύντο. V^c

lex. **c. ρίζαι**· τὰ κατώτατα **Od** τοῦ ὀφθαλμοῦ **B'Od**

lex. **Ι 392. ἰάχοντα**· ἤχοῦντα **B'G'Η'IMV**

sch. om. V^cV^p

lex. **Ι 393 a1. φαρμάσσω**· στεροποπιῶν **Η'ΙΜ'Ρ'Ι'VW'Z'k'r'** / στομῶν **Η'ΙΜ'Ρ'Ι'VW'Z'r'u** /
στομοποπιῶν **Vg'u** / φαρμακεύων **V** / ἰσχυροποπιῶν **M'** / ἐφορμῶν **P'** / βάπτων
Ι'X' / κρατύνων **X'** / ἀπλῶς δὲ φαρμακεύοντο βάπτειν καὶ φαρμάσσειν τὰ βαφεῖα
Vci

sch. om. V^p 1 φαρμάσσω V^u : φαρμάσσειν V^a στεροποπιῶν : φαρμασεροποπιῶν V^a : στεροποπιῶν Η' 2
φαρμακεύων om. V^aV^c

lex. **a2. φαρμάσσω**· στομῶν, στεροποπιῶν. σιδήρου κράτος ἐστὶ, τουτέστι καρτερός
γίνεται στομούμενος εἰς πλέον. **Od**

2 πυμνούμενος εἰς πλέον EUST. *in Od.* 352, 5

contx. **b. φαρμάσσω**] ἦτοι φαρμακῶν καὶ ἐνδυναμῶν. σίζειν ἀντὶ τοῦ ἐσύριζεν, ἤγουν φωνὴν
ἀπετέλει, ὡς ἐπὶ τοῦ βαπτομένου σιδήρου. **B**

contx. **c. φαρμάσσω**· οὐχ' ἀπλῶς ἐνταῦθα βάπτων ὅθεν καὶ φαρμακῶνες τὰ βαφεῖα, ἀλλὰ

στομών και σγτεροποιών. V^c

lex. **d. αὔτε σιδήρου τε κράτος ἔστι·** τὸ βάψαι ψυχρῶ τὸν πεπυρωμένον σίδηρον. ἰσχυρὸν γὰρ αὐτὸν ποιεῖ. **GⁱMVY**

sch. om. V^cV^p 1 αὔτε σιδήρου γε κράτος ἐστίν text. Hom. ed. σιδήρου τε κράτος ἔστι ut lem. V 2 αὐτὸ V^m : αὐτό, sed p.c. αὐτόν V^s γάρ om. Y

lex. **Ι 394³⁷ a. σίζε·** καὶ τοῦτο **MVYⁱ** ὠνοματοπεποιήται, ἀπὸ τοῦ κατὰ τὸ λίπος γινομένου σισιλισμοῦ, ὃ ἔστι συνεχείας. **HMQⁱVWⁱYⁱZⁱrⁱ**

sch. om. V^p 1 γενομένου HQⁱWⁱZⁱrⁱ 2 σισιλιγμοῦ V^a : σειλιγμοῦ QⁱZⁱrⁱ : σιλισμοῦ, sed sec. man. σι add. (: σισιλισμοῦ) V^r

lex. **b. σίζε]** ἦχει **GⁱPⁱ**

lex. **c. περὶ]** ἐπί **Mⁱ**

gram. **Ι 395 a. ὦμωξεν]** οἴμωξεν **Pⁱ**

ὦμωξεν, sed s.l. οι pro ω corr. (: οἴμωξεν) Pⁱ

lex. **b. περὶ δ' ἴαχε]** πεπονημένας ἦχει **Mⁱ**

lex. **c. πήτρη]** τὸ σπήλαιον **Bⁱ**

lex. **Ι 396. ἀπεσσύμεθ']** ἀπερχόμεθα **kⁱ**

lex. **Ι 397 a. ἐξέρυσεν·** ἐξέιλκυσεν **HⁱMⁱPⁱV**

sch. om. V^cV^p

lex. **b. πεφυρμένον·** ἥμαγμένον **GⁱHⁱMⁱPⁱQⁱVWⁱZⁱgⁱrⁱ** / περικεχυμένον **Mⁱ** / plenum **kⁱ**

sch. om. V^cV^p πεφυρμένον V^a, sed πεφυγμένον cett. V ἀντὶ τοῦ ἥμαγμένον (ἥμαγμένου Wⁱ) QⁱWⁱZⁱrⁱ

³⁷ apud hoc uersum σίζ' ὀφθαλμός ut tit. scr. S

lex. **c. πεφυρμένον·** μεμιασμένος. **Od** / μεμολισμόν **B**ⁱ

lex. **ι 398 a. ξρριψεν]** [] **k**ⁱ

lex. **b. άπ' ξο]** άπ' αύτοϋ **HIM**ⁱ

άπ' έαουτοϋ **H**ⁱ

lex. **c. ξο]** αύτοϋ **B**^k

lex. **d1. άλύων·** άδημονών **MIPⁱVYⁱgiu** / δυσφορών **MⁱVu**

sch. om. **V^p**

lex. **d2. άλύων·** άδημονών. μέση δέ ή λέξις. ώς και συμφορά. και δαίμων. **Od**

contx. **e1. άλύων·** ότι τώ άλύειν νϋν μέν έπί τοϋ άδημονείν. έν δέ τοίς μετά ταϋτα τώ χαίρειν, “ή άλύεις ότι Ίρον ένίκησας”. μέση γάρ ή λέξις. ώς και ή συμφορά. και ή τύχη. και ό δαίμων. και τά όμοια. Ίστεον δέ ώς παρά τοίς παλαιοίς γράφεται. άλύει, άντι μαινεται. άπορει κατά διάνοιαν. φαύλως διατίθεται. άμηχανεί. έξ οϋ έν Ίλιάδι τώ άλύσσειν. και
5 ότι άλυσις, άλη. ρίπασμός. και άλύειν, τώ μηδέν πράττειν. ένιοι δέ φασί και οϋτω. άλύειν τώ μέν έπαίρεσθαι, δασύνεται. τώ δέ λυπεισθαι ψιλούνται. τώ μέν γάρ άπό τοϋ άλεαίνεσθαι, τώ δ' άπό τής άλης. Άπικώτερον δέ φασί τώ και άμφω δασύνειν, και γάρ και τώ άλεαίνειν δασύνουσιν Άπικοί. ώς και τώ, άμις, και άμαξα. και άμνός. άπό δέ τοϋ
10 άλυκτείν τώ δυσφορείν. Πausanías δέ άλύειν λέγει τώ έν άλη και παρέσει έξχειν τήν ψυχήν. ότι τώ σίζειν ώνόματος πεποϊηται πρός ήχον στοιχείου τοϋ σ, ώσπερ τώ ζέειν, κατά τώ ζ. και τώ ξέειν, κατά τώ ξ. και ό ροίζος, κατά τώ ρ στοιχείον. οί δέ παλαιοί ώνοματοποιείσθαι φασί άπό τοϋ κατά τώ λίπος σισιλισμού. **V^c**

2 “ή άλύεις ότι Ίρον ένίκησας” *Od.* σ 333

11 ώνόματος πεποϊηται : ώνοματοπεποϊηται *EUST. in Od.* 352, 7

contx. **e2. άλύων]** νϋν άντι τοϋ άδημονείν, έν δέ τοίς μετά ταϋτα, άντι τοϋ χαίρειν, ώς τώ “ή άλύεις ότι Ίρον ένίκησας”. μέση γάρ ή λέξις, ώς και ή συμφορά και ή τύχη και ό δαίμων και τά όμοια. **B**

1-2 “ἢ ἀλύεις ὅτι Ἴρον ἐνίκησας” *Od.* σ 333

1-3 ARISTON. *in Od.* 92 adn. ad l.3

contx. **ι 399 a. αὐτὰρ ὁ Κύκλωπας·** καίτοι οὐ περὶ αὐτὸν ὤκουν, ἀλλ’ ἀπάνευθεν τούτου καὶ ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος. λύει δὲ τὴν ἀπορίαν τὸ μέγα βοᾶν αὐτὸν καὶ ἐν ἐρημίᾳ εἶναι καὶ διὰ τοῦτο ἐξακουέσθαι. **HQWZr** οὐκ εἰσηλθον δὲ ἐν τῷ σπηλαίῳ. τὸ γὰρ εἰσελθεῖν ὄλεθρον τῶν ὄντων ἐποίει, καὶ ἀνήρει τὴν ὑπόθεσιν τῆς πάσης ὑποθέσεως. **HQWZr**

3-4 οὐκ — ὑποθέσεως PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 93 adn. ad l.9

1 τούτου : τοῦ γ : τούτου [] Y 2 μέγα : μεγάλως Y

lex. **b. ἤπυεν·** ἐφώνει **ΜΙΡΪΥΚΐ** / ἐβόα **ΗΐΜΪVgίu** / ἐκάλει **ΗΐΜΪVu**

sch. om. V^cV^p

lex. **?³⁸ δύη·** λύπη V

sch. om. V^cV^p δύη non in text. Hom.

lex. **ι 399-400 a. οἳ ρά μιν ἀμφίς / ὤκεον]** οἴτινες περὶ αὐτὸν δὴ τὸν Κύκλωπα κατώκουν. **H**

lex. **b. ἀμφίς ὤκεον·** ἀφιώκουν **M** / περιώκουν **MV**

sch. om. V^cV^p

lex. **ι 400 a. ὤκεον]** [] kⁱ

contx. **b. [] δι’ ἄκριας []·** λόφοι. ἐχαστιαί. γωνίαι. καὶ ἀκρίζειν, τὸ τὰ ἄκρα ἐπιπορευέσθαι. ὃ καὶ ἐξακρίζειν Εὐριπίδης φησίν. οἳ δὲ παλαιοὶ φασὶ καὶ οὕτως. ἄκριες, λόφοι ὀρών οἳ καὶ ἄμβωνες, ὦν πολλή ἢ χρήσις. Αἴλιος γοῦν φησὶ. ἄμβωνες, λόφοι ὀρών, καὶ ἴτυς πᾶσα καὶ οἶον ὄφρυς καὶ ὑπεροχή. καὶ χεῖλη δὲ λοπάδων. οἶον. πολλῶν ἤδη
5 λοπάδων τοὺς ἄμβωνας περιλείξας. ἐρρέθη καὶ ἐπὶ μορίου γυναικείου ὁ ἄμβων. δοκεῖ δὲ ὥσπερ κιθάρα κίθαρις, οὕτως καὶ ἄκρη ἄκρις Ἴωνικῶς. **V^c**

³⁸ uersus incertus

- lex. **c1. δι' ἄκριας**· τούς μεταξύ τῶν ἀκρωτηρίων τόπους, **ΗΙΜQ'VW'X'Y'Zi'** ἢ τὰς τῶν ὀρῶν ἀκρωρείας. **ΗΙΜVX'Yiu**
- 1 sch. om. V^cV^p 1 δι' ἄκριας ἠνεμοέσσας ut lem. Hom. scr. M ἢ om. u 2 ὀρῶν V^dV^r
- lex. **c2. δι' ἄκριας]** τὰς τῶν ὀρῶν ἀκρωρείας, ἀκρωτήρια καταπνεόμενα. **Mi**
- lex. **d. ἄκριας**· λόφους **Od** / [...] ἄκρα τῶν ὀρῶν **k'**
- contx. **e. ἄκριας]** ἄκριες δὲ κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἄκρα ὀρῶν. λόφοι. ἐσχατιαί. γωνίαι. καὶ ἀκρίζειν, τὸ τὰ ἄκρα ἐπιπορευέσθαι. **B**
- lex. **f. ἠνεμοέσσας**· ὑψηλὰς, ὑπὸ ἀνέμων καταπνεομένας **MVY'** / ὑψηλὰς τὰς τῶν ὀρῶν ἀκρωρείας **Pi** / τὰς ὑψηλὰς ἄκρας **Ci**
- sch. om. V^cV^p ἀπὸ, sed s.l. u pro a corr. (: ὑπὸ) V^s
- contx. **ι 401 a. οἱ δὲ βοῆς**· ὁ Κύκλωψ κατὰ μὲν Ὀμήρου οὐκ ἦν μονόφθαλμος φύσει, ἀλλὰ κατὰ τινα συντυχίαν τὸν ἑτερῶν ὀφθαλμῶν ἀποβεβλήκει β', γὰρ ὀφρύας εἶχε, φησὶ γὰρ “πάντα δὲ οἱ βλέφαρ' ἀμφὶ καὶ ὀφρύας εὔσεν αὐτμή”. **MX**
- 3** “πάντα δὲ οἱ βλέφαρ' ἀμφὶ καὶ ὀφρύας εὔσεν αὐτμή” *Od.* ι 389
1-3 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 85, 12-14; 86, 1-2
- 1 μὲν om. X 2 β' γὰρ ὀφρύας : δύο γέ τοι ὀφρῦς X 3 βλέφαρα ἀμφὶ X ὀφρῦς X
- lex. **b. αἴοντες]** ἀκούοντες **Mi**
- lex. **c. ἐφοίτων**· περιήεσαν **M'V** / παρεγίνοντο **Mi**
- sch. om. V^cV^p περιήεσσαν MiV^a
- lex. **ι 402 a. εἶροντο**· ἠρώτων **M'V** / ἠρώτησαν **Qi'**
- sch. om. V^cV^p
- lex. **b. ὅτι ἐ**· ὅπερ αὐτόν **ΗΙΜIVY'gi**

sch. om. V^cV^p ὄπερ om. Υἱγῖ αὐτόν om. Ηἰ

lex. **c. ἐ] αὐτόν κῖ**

lex. **d. κήδοι·** λυπεῖ **ΗἰΜῖV^sΧῖΥῖu** / βλάπτει **ΗἰΜῖQῖV^sZῖκῖu**

κήδει, sed s.l. corr. οι pro ει (: κηδοι) Ζῖ λυπεῖ : λυποῖ ΗἰΧῖ : λειπεῖ u βλάπτει [..] Μῖ οἱ βλάπτοι (οἱ om. ΗἰQῖ) ΗἰQῖΖῖ

gram. **ι 403 a. Πολύφημε] ὦ Πολύφημε Ρῖκῖ**

Πολύφημε, sed s.l. ὦ add. (: ὦ Πολύφημε) Ρῖκῖ

contx. **b. Πολύφημε]** ἐνταῦθα τὸ ὄνομα ἀπὸ τῶν εἰδότην ἀκούει ὡς ὁ Ὀδυσσεύς. ὅθεν πρότερον Κύκλωπα ὀνομάζων ὑστερον τοῦνομα λέγει. **HQWZr**

lex. **c. ἀρημένος·** βεβλαμένος **ΗἰἰΜῖΟΡῖVdγῖu** / βλαφθεῖς κῖ

sch. om. V^p βεβλαμένος V^aV^u

contx. **d. ἀρημένος·** βλαπτόμενος. **Bῖ** καίτοι οὐ περὶ αὐτόν ὤκουν, ἀλλ' ἀπάνευθεν, ἐκ τοῦ εἰπεῖν ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος. λύει δεὸν τὴν ἀπορίαν τὸ μεγάλα βοᾶν αὐτόν καὶ ἐν ἐρημίᾳ εἶναι καὶ διὰ τοῦτο ἐξακούεσθαι. **B**

1-3 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 93, 8-11

gram. **e. ὦδ' ἐβόησας]** γρ. ὦδε βοήσας **Υ**

lex. **ι 404 a. δι' ἀμβροσίην]** γρ. δι' ὀρφναίην **Ηἰ**

lex. **b. τίθησθα·** διατίθεσθαι ποιεῖς **GῖMῖV** / ἐποίησας **Iῖκῖ**

sch. om. V^cV^p

lex. **ι 405. ἐλαύνει·** ἀπελαύνει **MῖV**

sch. om. V^cV^p

- lex. **ι 407³⁹ a. ἄντρου]** σπηλαίου **Pⁱ**
- lex. **b. κρατερός]** ἰσχυρός **Qⁱrⁱ**
- contx. **ι 408 a. Οὐτίς με κτείνει]** εἰκότως μέμνηται τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, δὲ ἄτε δὴ δεύτερον αὐτὸ ἀκούσας “Οὐτίς ἔμοιγ’ ὄνομα, Οὐτὶν δὲ με κικλήσκουσιν.” **HZ**
- 2** “Οὐτίς ἔμοιγ’ ὄνομα, Οὐτὶν δὲ με κικλήσκουσιν” *Od.* ι 366
- lex. **b. οὐδὲ βίηφι]** καὶ τοῦτο ὡς ὑπερήφανος, ἵνα μὴ γελασθῆ ὑπ’ αὐτῶν ὡς βία τινὸς λειπόμενος· **HⁱMY**
- 1** ἵνα μὴ γελασθῆ om. **Hⁱ**
- contx. **ι 410 a1. εἰ μὲν δὴ μή τις σε βιάζεται·** εἰκότως ὁ Κύκλωψ ἀλγῶν οὐκ ἀντήκουσεν αὐτῶν λεγόντων, ἐπεὶ ἔλεγεν ἄν εὐθύς ὅτι καὶ ἄνθρωπος Οὐτίς οὗτος λεγόμενος ἔβλαψε. γέγονε δὲ ἐκ τῆς ὁμωνυμίας ἢ ἀπάτη. κάκεῖνοι δὲ νομίζοντες ληστὰς εἶναι τοὺς ἐπηρεάζοντας αὐτὸν παραγεγόνασιν, εὐρόντες δὲ οὐδένα ἀφοσιωσάμενοι
- 5** ἀνεγώρησαν. **HQWZr**
- 1** μή et βιάζεται in lem. om. **QWZr** **2** καί : ναί **W** **4** αὐτόν : αὐτῶν **QWZr** ἀφισιωσάμενοι **r**
- contx. **a2. εἰ μὲν μή τις σε·** τὸ σόφισμα οὐ παρὰ τὴν ὁμωνυμίαν κατὰ τινος, ἀλλὰ παρὰ τὴν σύνθεσιν μᾶλλον καὶ διαίρεσιν, τοῦ μὲν Κύκλωπος κύριον νοήσαντος καὶ ἀπλοῦν τὸ Οὐτίς, κλινομένον Οὐτίδος. τῶν δὲ Κυκλώπων εἰς δύο κατατεμόντων τὴν λέξιν μέρη ἢ ὅτι τοῦ Κύκλωπος διελόντος. Οὐτίς μεκτείνει. καὶ στίξαντος τὴν τελείαν. εἶτα
- 5** ἐπαγαγόντος, τὸ δόλω οὐδὲ βίηφι. οἱ Κύκλωπες συγκειμένως ἐνόησαν. “Οὐτίς με δόλω κτείνειν οὐδὲ βίηφι”. **Od**
- 5-6** “Οὐτίς με κτείνει δόλω οὐδὲ βίηφι” *Od.* ι 408
5 βίη **EUST.** in *Od.* 349, 34
- 1** δὴ post μὲν in lem. om. *Od.* **5** φη *eras et post.* βίηφι *scr.* **O**
- contx. **a3. εἰ μὲν μή τις σε]** ἴστεον ὅτι καὶ ἄλλη παραλογιστικὴ [σύνθεσις καὶ] διαίρεσις.

³⁹ apud uersum 406 ΠΟΛΥΦΗΜΟΣ ut tit. *scr.* **C**

ένταῦθα τοῦ μὲν Κύκλωπος, διέλοντος. Οὐτίς με κτείνει. καὶ στίξαντος τελείαν. εἶτα ἐπαγαγόντος. δόλω οὐδὲ βίηφι. τῶν δὲ Κυκλώπων συγκειμένως νοησάντων, “Οὐτίς μέ δόλω κτείνει, ἀλλ’ οὐδὲ βία”. V^c

3-4 “Οὐτίς με κτείνει δόλω οὐδὲ βίηφιν” *Od.* I 408

1 δὴ post μὲν in lem. om. *Od.*

- gram. **b. μή] οὐ Mⁱ**
- lex. **c. οἶον] μόνον MⁱSⁱ**
- lex. **d. οἶον ἐόντα] μεμονωμένον Qⁱrⁱ**
- lex. **I 411 a. νοῦσον] τὴν ἀρετὴν αὐτῶν ἐπεδέξαντο M**
- lex. **b. νοῦσον γ’ οὐ πως ἐστί·** τουτέστι ληστεύοντος μὲν τινος, ἀμυνούμεθα. νοσοῦντι δέ σοι ἐκ Διὸς οὐκ ἐστί τις ἀποφυγή. **Od**
- lex. **c. ἐστί Διὸς] τῆς εἰμαρμένης Mⁱ**
- lex. **d. ἀλέασθαι] ἐκφυγεῖν I^Y / ἐκκλίνας Mⁱ / ὑποχωρήσαι πρὸς τὸ ἡμᾶς Mⁱ**
- lex. **I 412⁴⁰ a. ἀλλὰ σύ γ’ εὐχεο·** ἐξ οὗ δῆλον μὴ ἀσεβεῖς εἶναι καὶ τοὺς λοιποὺς Κύκλωπας. **Od**
- ἐξ οὗ — Κύκλωπας : κατὰ τὸν Πολύφημον καὶ τοὺς λοιποὺς Κύκλωπας EUST. *in Od.* 352, 44
- lex. **b. εὐχεο πατρί] τοῦ γὰρ δὴ παῖς ἐσσι, πατήρ δὲ σὸς εὐχεται εἶναι. HQWZr**
- ἐσσι, sed s.l. ὑπέρχον Qⁱ et ὑπάρχεις rⁱ
- lex. **I 413 a. ὡς] οὕτως Wⁱ**
- gram. **b. ἔφαν] ἔφησαν Wⁱ**

⁴⁰ apud hoc uersum Ποσειδῶνι ut tit. scr. C

- lex. **c. ἀπιόντες**· πρὸς ἀσφάλειαν ἵσταμένους, γὰρ ἐπέστησεν ἄν ὁ Πολύφημος. **Od**
 ἐπι eras. et post. ἵσταμένους scr. O
- lex. **ι 414 a. ὡς] ὅτι Pⁱ / ὅπως Bⁱ**
- lex. **b. μῆτις] βουλή C^HPⁱKⁱ**
- gram. **c. μῆτις] ἢ μῆτις Wⁱ**
 μῆτις, sed s.l. ἢ add. (: ἢ μῆτις) Wⁱ
- lex. **d. ἀμύμων] φρόνιμος Mⁱ / [-]μείνων Kⁱ**
- lex. **ι 415 a1. ὠδίνων] πονῶν Mⁱ / ὀδυνῶν Mⁱ / βαρυνόμενος ὑπὸ τῶν ὀδύνων Qⁱrⁱ / τὰ τῶν ὀδυνούσων γυναίκων Wⁱ**
- lex. **a2. ὠδίνων] τὸ ὠδίνειν ἐπὶ γυναικῶν τιθέμενον σφοδρὰν, ἐνταῦθα ὠδίνην δηλοῖ. u**
- lex. **b. ὠδίνων ὀδύνησι**· παρήχησις, ὡς τὸ κοίμισε κύματα δαίμων καὶ κοιμήζει δήμον κυμαίνοντα. **Od**
- contx. **ι 416⁴¹. χερσὶ ψηλαφῶν**· ἦτοι τὴν ἄνοιαν τοῦ Κύκλωπος, ὃς δέον ἀφελέσθαι τὸν θυρεὸν ὀπηνίκα ἐτυφλώθη, καὶ τοὺς Κύκλωπας ἔσωθεν συγκαλέσασθαι, καὶ συλλαβέσθαι τοῦ σπηλαίου ἐντὸς τοὺς τυφλώσαντας, τοῦτο μὲν οὐκ ἐποίησε. ψηλαφᾶ δὲ. ὥσπερ καὶ ὅτε οὐκ ἀπεγύμνωσεν αὐτοὺς τῶν ξιφῶν. καὶ τῷ οἴνῳ ἑαυτὸν
 5 ἀσκέπτως ἔδωκεν καὶ ὕπνωσεν ἀδεῶς. **Od**
- gram. **ι 417 a. χεῖρε] τὰς χεῖρας Qⁱrⁱ / τῷ χεῖρε Pⁱ**
 τῷ s.l. add. (: τῷ χεῖρε) Pⁱ
- lex. **b. πετάσας] ἀπλώσας Od**

⁴¹ apud hoc uersum λίθον θυράων ut tit. scr. C

- lex. **ι 418 a. εἴ] ὅπως ΙΡΨ**
- lex. **b. μετ' ὄεσσι] μετὰ τὴν ἐξέλευσιν τῶν προβατῶν QI'**
- lex. **c. στείχοντα· πορεύομενον M^vgi / περιγινόμενον Mⁱ**
 sch. om. V^cV^p πορεύομενος V^m
- lex. **d. θύραζε· ἔξω M^v**
 sch. om. V^cV^p
- lex. **ι 419. μ'ἤλπετε] ἤλπιζεν Mⁱ**
- gram. **ι 420. βούλευον· ἐβουλεύομην M^v**
 sch. om. V^cV^p
- lex. **ι 421 a. εἴ] ὅπερ Wⁱ**
- lex. **b. εἴ] ὅπως Xⁱ**
- lex. **ι 422. ὕφαινον] κατεσκευάζον / ἐβούλευον Mⁱ**
- lex. **ι 423 a. ὡς τε περι ψυχῆς] τρέχων W^xI / περι ψυχῆς ἔτρεχον Mⁱ / περι ψυχῆς ὄντος τοῦ κινδύνου M / περι τῆς ἐμῆς ψυχῆς βουλευόμενος Hⁱ**
- contx. **b1. ὡς τε περι ψυχῆς· παροιμιακ[.] και Ἔκτωρ ἐν Ἰλιάδι, τὸν περι ψυχῆς δρόμον τρέχειν λέγεται. Od**
 2 λέλεται d
- contx. **b2. ὡς τε περι ψυχῆς] ὅτι τὸ ὡστε περι ψυχῆς εἰς παροιμίαν ἐτέθη. κείμενον και ἐν Ἰλιάδι ἔνθα τὸν περι ψυχῆς δρόμον θέειν ὁ Ἔκτωρ λέγεται. V^c**

contx. **ι 425 a. ἄρσενες οἷες ἦσαν·** Ἀρίσταρχος οἷες. τὸ δὲ δασύμαλλοι οἰκεῖον ἐπιθέτον πρὸς τὸ κατακρύπτεσθαι ὑπὸ τοῖς ἐρίοις τοὺς ἐταίρους. ἀρμοδίως δὲ ἀεὶ κέχρηται τοῖς ἐπιθέτοις ποτὲ μὲν καλλίτριχα λέγων τὰ μῆλα. διὰ τὸ εὐεργές τῶν ἐρίων· τῶν γὰρ ἄλλων ζῶων αἱ τρίχες περιπταί· καὶ ἐξῆς τανύποδα. τὰ μῆλα διὰ τὸ περὶ τοὺς πόδας
5 ἰδίωμα. οὕτω δένδρων δρύες ὑψίκομοι, “μηλέαι ἀγλαόκαρποι, συκέαι γλυκεραὶ καὶ ἐλαῖαι τηλεθάουσαι” διὰ τὸ ἀειθαλές, ἰτέαι ὀλεσίκαρποι. ἐπὶ δὲ ζῶων ἵπποι ἀερσίποδες, ἡμίονες ταλαεργοὶ, κρατερώνυγες ἵπποι, ἀργιόδοντες ὕες. ἐπὶ πτηνῶν αἰετὸς ἀγκυλοχείλης, κορώναι τανύγλωσσοι. **HQWZr**

5-6 “μηλέαι ἀγλαόκαρποι, συκέαι τε γλυκεραὶ καὶ ἐλαῖαι τηλεθώουσαι” *Od.* η 115-116

2-8 ἀρμοδίως — τανύγλωσσοι, cum uariationibus, sub lem. 425c (δασύμαλλοι) scr. BM

1 δασύμαλλοι r **1-2** πρὸς τὸ : ἀπὸ τοῦ QWZr **8** αἰετὸς om. QWZr ἀγκυλοχείλης : ἀγκυλοχείλις Qr

lex. **b. εὐτρωφέες·** καλοὶ **Odu** / μεγαλοὶ **Odu** / τοιοῦτων γὰρ ἦν χρεία **Od**

1 εὐτρωφέες (s.l. ω pro ε corr. d) **Od** καλοὶ καὶ μεγαλοὶ u

contx. **c. δασύμαλλοι·** ἀρμοδίως δὲ κέχρηται τοῖς ἐπιθέτοις ποτὲ μὲν καλλίτριχα λέγων τὰ μῆλα. διὰ τὸ εὐεργές τῶν ἐρίων· τῶν γὰρ ἄλλων ζῶων αἱ τρίχες περιπταί· καὶ ἐξῆς τανύποδα. μῆλα διὰ τὸ περὶ τοὺς πόδας ἰδίωμα. οὕτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν δένδρων δρύες ὑψίκομοι, “μηλέαι ἀγλαόκαρποι, συκέαι γλυκεραὶ καὶ ἐλαῖαι τηλεθάουσαι” διὰ τὸ
5 ἀειθαλές, ἰτέαι ὀλεσίκαρποι. ἐπὶ δὲ ζῶων ἵπποι ἀερσίποδες, ἡμίονες ταλαεργοὶ, κρατερώνυγες ἵπποι, ἀργιόδοντες βοές. ἐπὶ πτηνῶν αἰετὸς ἀγκυλοχείλης, κορώναι τανύγλωσσοι. **BM**

4 “μηλέαι ἀγλαόκαρποι, συκέαι τε γλυκεραὶ καὶ ἐλαῖαι τηλεθώουσαι” *Od.* η 115-116

hoc sch., cum uariationibus, sub lem. 425a (ἄρσενες οἷες ἦσαν) scr. HQWZr

1 δασύμαλλοι text. Hom. ed. **3** τανύποδα : νήποδα M οὕτω B **5** ἡμίονες : καὶ μίονες M **6** καρτερώνυγες M

lex. **ι 426 a. ἰοδνεφές·** μέλαν **HⁱMOPⁱQⁱVWⁱXⁱYⁱZⁱdgⁱkⁱrⁱu** / ἤγουν μέλανες **Iⁱ**

sch. om. V^p ἰδνεφές V^dV^mV^s ἀντὶ τοῦ μέλαν u

lex. **b. εἶρος·** ἔριον **MⁱVYⁱgⁱ** / μαλλίον **HⁱQⁱWⁱXⁱZⁱrⁱ**

sch. om. V^cV^p μαλίον W'X'

lex. **ι 427 a. ἀκέων]** ἡσύχως P'Q'W'Y'Z'i' / ἀκήν B'

lex. **b. συνέργον·** συνέδενον H'M'P'Q'V'Z'i'u / συνεδέσμευον M' / ἐδέσμευον W' / συνέπλεκον W' / ἐξεύγνουον B'

sch. om. V^p 1 συνέργον V^a συνέδενον V^dV^mV^s, sed συνέδεον cett. V et u

contx. **c. ἐυστρεφέεσσιν·** εὐκλώστοις. κλώσματος εἶδος τὸ στρέφειν, ὅθεν στρεψίμαλλος. κλωστόμαλλος. ὅθεν στρεψιμάλλους ἐκάλουον οἱ παλαιοὶ τοὺς παραλαλοῦντας καὶ κακοσχόλως φράζοντας. Od

3 κασχόλως d

lex. **d. λύγοισιν]** ἱμαντώδεσι φυτοῖς G'H'I'M'P'Q'V'X'Y'Z'i'u

sch. om. V^cV^p ἱμαντόδεσσι Q'Z'g'i'ῖ φυτοῖς om. g'

contx. **e. λύγοσιν·** ἱμαντώδες φυτὸν, ὃ δὴ καὶ ἄγνος λέγεται παρ' Ἀπτικοῖς ἀρσενικῶς. B

contx. **f. λύγοισι]** λύγος, ὡς καὶ ἐν Ἰλιάδι, φυτὸν εὐστροφον. εὐλύγιστον. ὃ δὴ καὶ ἄγνος λέγεται παρ' Ἀπτικοῖς. ἐκ τῆς ἀγονίας λεγόμενον κατὰ συγκοπήν. διὸ οἱ ἀγνεύειν ἐν θεσμοφορίοις ἐθέλοντες ὑπεστρώνουον ἑαυτοῖς τῶν τοῦ ἄγνου κλάδων ἵνα μένοιεν ἄφυσοι. V^c

gram. **ι 428 a. τῆσ']** ταις κ'

lex. **b. τῆσ' ἐπι·** ἐφ' αἴς V / ἦγουν ἐφ' αἴς τισι B'M

sch. om. V^cV^p ἦγουν ἐφ' om. B'

lex. **c. εὔδε]** ἐκοιμάτο M'W'X'

lex. **d. πέλωρ]** φύλαξ Q'i'

lex. **ι 429 a. σὺν τρεῖς]** ἀνά τρεῖς M'i

σύντρεις text. Hom. ed.

contx. **b. σύντρεις αίνύμενος]** δυνατὸν καὶ δύο μέρη λόγου λέγειν σὺν καὶ τρεῖς, καὶ ἓν μέρος λόγου σύντρεις, ὡς συνοξυνόμενα. τούτοις δὲ μόνοις τοῖς δύο ἀριθμοῖς ὑπήρξε τὸ συντίθεσθαι μετὰ τῆς σὺν προθέσεως. **HWZ**

contx. **c. σύντρεις αίνύμενος]** ἦτοι συναινύμενος συλλαμβάνων συζευγνύων τρεῖς κριούς, ὧν ὁ μὲν ἔφερε τὸν ἄνδρα δεδεμένον ὑπὸ τὴν κοιλίαν αὐτοῦ, οἱ δὲ ἕτεροι διὸ ἐπορεύοντο ἑκατέρωθεν περιφυλάσσοντες καὶ περισώζοντες τοὺς φίλους. **B**

lex. **d. αίνύμενος·** λαμβάνων **BⁱCⁱGⁱHⁱMⁱQⁱVWⁱYⁱZⁱgⁱrⁱu** / ἀποκόπτων **Wⁱ**

sch. om. V^cV^p

lex. **e. ὁ μὲν]** οἷς **Wⁱ**

lex. **f. φέρεσκε·** ἔφερον / ἐβάσταζεν **MⁱV**

sch. om. V^cV^p

gram. **ι 430 a. τὼ δ' ἑτέρω]** γρ. τὼ δ' ἕτερος **Wⁱ**

lex. **b. ἑτέρω]** εἷς ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν **Mⁱ**

contx. **c. ἑκάτερθεν ἴτην σώοντες ἑταίρους]** Ἡράκλειτος ἀλληγορῶν τὰ περὶ Κύκλωπος φησὶ ὅτι ὁ Ὀδυσσεὺς “τὸν ἄγριον ἐκάστου θυμὸν ὡσπερὶ καυτηρίῳ τῇ παραινέσει τῶν λόγων ἐπήρωσε. Κύκλωψ δὲ οὕτως ὠνομάσται, ὡς τοὺς λογισμοὺς ὑποσυλῶν”. **X**

1-3 “τὸν ἄγριον — ὑποσυλῶν” Heraclit. *Quaest. Hom.* 70 4-5

lex. **d. ἴτην·** ἐπορεύοντο **GⁱHⁱIⁱMⁱPⁱQⁱVWⁱXⁱZⁱgⁱrⁱ**

sch. om. V^cV^p

lex. **e. σώοντες]** σώζοντες **MⁱXⁱ**

- lex. **ι 431 a. ὄιεσ] ὄις Fⁱ**
- lex. **b. φέρον· ἐβάσταζον MⁱOVdu / φοράδην εἶχον Od**
- gram. **c. φέρον· ἔφερον MⁱV**
 sch. om. V^cV^p ἔφερον om. V^a
- lex. **ι 432 a. ἀρνεῖός· κριός MⁱV**
 sch. om. V^cV^p
- lex. **b. ὄχα] καὶ λίαν Wⁱ**
- lex. **ι 433 a. τοῦ, κατὰ νῶτα λαβῶν, λασίην ὑπὸ γαστέρ' ἔλυσθεῖς· ἢ συγ[γ]ραφεῖς, εἰληθεῖς, κρυβεῖς. V^c**
- lex. **b. λασίην· δασεῖαν HⁱMⁱVgi**
 sch. om. V^cV^p
- lex. **c. ἔλευσθεῖς· συστραφεῖς HⁱMⁱPⁱVWⁱZⁱgi / εἰληθεῖς HⁱMⁱOVdu / κρυβεῖς OWⁱdu / ἔλκυσθεῖς Bⁱ / ἐμ[.]θεῖς γράφεται Pⁱ / ἐλιχθεῖς κⁱ**
 sch. om. V^cV^p 1 ἔλευσθεῖς : ἐλύσθεῖς V^a εἰληθεῖς : εἰλησθεῖς V^a : ληθεῖς Mⁱ
- lex. **ι 434 a. κείμην· ἐκρεμάμην. Odu γενικῶς εἶπεῖν. Od**
- lex. **b1. ἄώτου· τοῦ ἄνθους, λέγει δὲ καὶ τοῦ ἐρίου. GⁱMⁱPVYⁱ**
 sch. om. V^p δὲ καὶ om. Yⁱ
- lex. **b2. ἄώτου] ἄνθους τοῦ ἐρίου, λέγει δὲ λαμπροῦ BⁱHⁱQⁱWⁱZⁱgiⁱuⁱ**
 ἄνθους scr. giⁱ τοῦ om. uⁱ λέγει δὲ λαμπροῦ om. Bⁱuⁱ
- lex. **b3. ἄώτου· ἦτοι ἐρίου OV^aXⁱd / μαλλοῦ Fⁱ / μαλίον κⁱ**

ἦτοι om. Od

lex. **c. θεσπεσίοιο**· λαμπροῦ **MⁱP^v** ἢ πολλοῦ **M^vgⁱ** ἢ θείου **Mⁱ**

sch. om. V^p ἦ om. gⁱ

lex. **d. θεσπεσίοιο]** διὰ τὸ δασύ καὶ ἀπαλὸν **OV^{ei}d**

θεσπεσίου, sed oio pro ou corr. (: θεσπεσίοιο) O δασύ καὶ ἀπαλὸν : ἀπαλὸν καὶ δασύ Od ἀπλὸν d

lex. **ι 435 a. νωλεμέως]** συνεχῶς / ἀδιαλείπτως **Mⁱ**

lex. **b. νωλεμέως στρεφθεὶς ἐχόμην**· τὰ μὲν ὕππια πρὸς τὰ ἄνω, τὰ δὲ πανῆ πρὸς τὴν γῆν ἀπνονεύοντα. **WX**

1 στρεφθεὶς ἐχόμην in lem. om. W

lex. **c. στρεφθεὶς**· περιστρέψας τὰς χεῖρας **GⁱMM^vU** τὸ ἐρίον **M** / μεταβαλὼν **W^xi**

sch. om. V^cV^p ταῖς χερσὶ M

lex. **d1. στρεφθεὶς ἐχόμην]** συστρέψας τὰς χεῖρας. οὐδὲ γὰρ ἦν τις αὐτὸν δῆσαι αὐτοῦ δῆσαντος τοὺς ἄλλους. **HⁱQⁱWⁱZⁱrⁱ**

2 τοὺς ἄλλους om. rⁱ

lex. **d2. στρεφθεὶς ἐχόμην]** συστρέψας τὰς χεῖρας οὐδὲ γὰρ ἦν τις τοῦ δῆσαι αὐτὸν. αὐτοῦ δῆσαντος τὰς χεῖρας τῶν ἄλλων ἢ δῆσαντος τοὺς ἄλλους. **BYⁱ**

2 τὰς χεῖρας τῶν ἄλλων ἢ δῆσαντος om. B

lex. **e. στρεφθεὶς ἐχόμην**· ἄδετος οὐ γὰρ εἶχε τὸν συνδήσοντα. **Od**

lex. **f. ἐχόμην**· ἀντειχόμεν καὶ κατεῖχον **GⁱM^vgⁱ** / ἀντειχὸν **W^xi** / ἐκράτουν **Mⁱkⁱ** / ἠπτόμην **Wⁱ**

sch. om. V^cV^p 1 ἀντειχόμεν om. Gⁱgⁱ καὶ om. G^vgⁱ

- lex. **g. τετληότι** κλ[.]τετικ[.] κ'
- contx. **h. τετληότι θυμῶ·** ἦν γὰρ ἀληθῶς ἀνδρὸς πλήμονος, οὕτως εἰληθέντα καὶ τοῦ μαλλοῦ ἀπτηρωθέντα μένειν ἐχόμενον. ἀναγκαίως δὲ γίνεται τοῦτο, ἵνα τε εἶη ὁ λύσων τοὺς ἐταίρους ἐκ τῶν δεσμῶν αὐτὸς ἄδετος ὦν, καὶ ὅτι οὐκ εἶχεν αὐτὸς ἕτερον τὸν συνδήσοντα. **Od**
- lex. **ι 436 a. ὡς τότε]** διὰ τὸ μὴ παραχθῆναι τὴν αὔριον τοῦτο πεποίκην. **M**
- lex. **b. ἐμείναμεν]** γενέσθαι **g'**
- contx. **ι 439 a. θήλειαι δὲ μέμηκον]** ὅτι τὸ θήλειαι δὲ μέμηκον, συλληπτικῶς τῷ μηκάσθαι καὶ τὰς ὄϊς δηλοῖ, ἐφ' ὧν τὸ βληχᾶσθαι κυριολεκτεῖται. τὸ γὰρ τοι μηκάσθαι κυρίως ἐπὶ αἰγῶν λέγεται. τὸ δὲ ἀνήμελεκτοι, ἐκ τοῦ ἀνάμελκτοι ἐμηκύνθη κατὰ τροπήν. ὡς καὶ ἐκ τοῦ ἀλέγω τὸ ἀπηλεγέως. **V^o**
- 1 τὸ μηκάσθαι EUST. *in Od.* 354, 46
- lex. **b. μέμηκον·** ἐβόων **M** / ἀντὶ τοῦ ἐβληχαίνοντο **Η'ΙΜVW'** / ἐβληχῶντο **Η'ΙΜΡ'Q'Z'g'ru**
- sch. om. V^cV^p ἐμέμηκον V^a ἀντὶ τοῦ om. Η'
- lex. **c. μέμηκον·** συλληπτικῶς καὶ τὰς ὄϊς μηκάσθαι φησὶν, ὧν κυρίως τὸ βληχᾶσθαι. **Od**
- ἐμέμηκον O
- lex. **d. σηκούς]** [] κ'
- lex. **ι 440 a1. οὔθατα·** μαστοὶ **G'Η'ΙΜ'Q'VW'Y'Z'g'ru'**
- sch. om. V^cV^p οἱ μαστοὶ (μασθοὶ Mⁱ) GⁱMⁱVYⁱ
- lex. **a2. οὔθατα·** οἱ γὰρ μασθοὶ ἐπλεροῦντο γάλακτος **ΙΜW'X'**
- οἱ γὰρ μασθοὶ om. IW'X'

- lex. **b. σφαραγεύντο**· πεπλήρωντο **Η'Μ'Υ'γ'ι'υ** / πέπληντο **κ'**
 sch. om. V^p έπεπλήρωντο Μ'
- lex. **c1. σφαραγεύντο**· διετείνοντο **Οδ** / έπαράσσοντο **Β'** / έβαρύνοντο **W'X'** / έστενοχωρούντο **W'X'** / έβληχώντο **W'** / και έσύριπτον ήγουν **F'** / ήχον προΐεντο **κ'z'** όνοματοπεποίητ[.] **κ'**
- lex. **c2. σφαραγεύντο**] διετείνοντο, έκπεπλησμένα ήσαν **ΗΡ'Q'WZ'ι'**
 ήγουν διετείνοντο Η ένυπεπλησμένα Q'Z'ι' : έμπεπλησμένα Ρ'W'ι'
- lex. **c3. σφαραγεύντο**] έβαρούντο γάρ δια τó πρωΐας μη άμελχθήναι. **ΒΗ'** ούθαρ δέ τó γάλα. **Η'**
 1 γάρ om. B
- lex. **d. άναξ]** ό δεσπότης τών προβάτων **Μ'**
- gram. **e. άναξ]** όνοματοπεποιήται ή λέξις **z'**
- lex. **ι 441 a. τειρόμενος**· καταπονούμενος **Μ'V** / [...]ζόμενος **κ'**
 sch. om. V^cV^p
- lex. **b. έπεμαΐετο**· έφήπτετο **Η'Μ'Ρ'Q'VW'Z'g'ι'υ** / έπελαμβάνετο **Η'Μ'Ρ'V'Y'υ** / έψηλάφα **Β'Μ'** / έψηλάφει **υ** / έπεψηλάφα **κ'z'** / έζήτει ψηλαφών **V^{ci}** / έπε[.]τη **κ'**
 sch. om. V^cV^p
- contx. **ι 442 a. όρθών έσταότων**· δια τί τούς φίλους προεξήγγκε του σπηλαΐου; δεικνύς τó κηδεμονικόν αυτού περι αυτούς, ή έάν τι συμβή αυτοΐς εις τήν έκβολήν, αυτός ού πάθη, σύν αυτοΐς, ή ίνα μη τάραχον έμποιήσωσιν ιδόντες αυτόν μέν προεξερχόμενον, αυτούς δέ άπολειπομένους. **WX**
 1-4 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 93, 18-21

- contx. **b. ἑσταότων]** κατὰ τὴν οἰκείαν τάξιν βημάτουτων καὶ τότε, ὅπερ ὀρθὸν λέγει, οὐ γὰρ πλαγίως ἢ ὑππίως ἑστῶτων ἐψηλάφει. **B**
- lex. **c. τὸ δὲ νήπιος οὐκ ἐνόησεν·** δέον γὰρ ἀκριβῶς ψηλαφᾶν τὰ μῆλα, ὃ δὲ μόνον τὰ νῶτα ἤρευνα. **Od**
- lex. **ι 443 a. οἱ ὑπ' εἰροπόκων]** οἱ φίλοι ἐμοῦ **Q'W'Z'r'** / ἐταῖροι **P'**
- lex. **b. ὑπ' εἰροπόκων·** ἐρίοις κομώντων **G'Q'V'W'Z'r'** / εἰροκόπων **M'**
- sch. om. V^cV^p ὑπ' in lem. om. V^s
- lex. **c. ὑπ' εἰροπόκων]** λέγει τὰ τῶν προβάτων μαλλία **H'**
- lex. **d. δέδεντο]** [...] **k'**
- lex. **ι 444 a. ὕστατος·** ἔσχατος / τελευταῖος **M'V**
- sch. om. V^cV^p
- contx. **b. ὕστατος·** τῶν ἐξιόντων διὰ τοῦ σπηλαίου πρὸ τοῦ Ὀδυσσέως, ὃς **u** οὕτω φιλετάργος ἦν, ὡς ἐν ὕστερῳ τῶν φίλων τὸ αὐτοῦ τίθεσθαι ἀσφαλές. **Odu** διὸ καὶ πρῶτους ἐκείνους ὑπερξαγαγὼν, εἶτα ὕστερος ἐξήλθε. **u**
- contx. **c. ὕστατος ἀρνεῖός·** καὶ τοῦτο εἰς τὴν ἀγωνίαν τοῦ ἀκροατοῦ, ἀλλὰ δὲ καὶ εἰς τὴν φιλειταιρίαν τοῦ Ὀδυσσέως, ὅτι τὸ αὐτοῦ ἀσφαλές ἐν ἐτέρῳ ἔθετο, οὐκ ἀξιῶσας διὰ τριῶν προβάτων ἀσφαλῶς διακομισθῆναι. διδάσκει δὲ διὰ πολλῶν οἴους δεῖ εἶναι τοὺς ἄρχοντας περὶ τοὺς ὑποτεταγμένους. **HQWZr**
- 1** τὴν (ἀγωνίαν) om. **QWZr** **3** τῶν τριῶν **QWZr** **4** περὶ : διὰ **QWZr** ὑποτεταμένους **r**
- lex. **d. ἔστιχε·** ἐπορεύετο **G'H'M'Q'V'W'Z'r'** / ἐπορεύου **P'**
- sch. om. V^cV^p ἔστειχε text. Hom. ed.
- lex. **ι 445 a1. λάχνω]** λασιότητι **Y'** / δασύτητι **Y'g'** / λάχνη **u'** / [...] [...] **k'**

lex. **a2. λάχνω**· τῆ δασύτητι τῶν μαλλῶν. **CⁱHⁱMPQⁱVYZⁱrⁱu** γράφεται καὶ λάχνω, παρωνύμως τῆ λαχνῆ. **MPVY**

1-2 οἱ δὲ παλαιοὶ φασὶ κάλλιον ἐνταῦθα γράφειν λάχνω κατὰ Ἡρωδιανὸν ἀπὸ παρωνυμίας τοῦ λάχνη, ὁ δηλοῖ τὴν τρίχωσιν καὶ δασύτητα EUST. *in Od.* 355, 14-15
EM, 588, 26

sch. om. V^p 1 λάχνω ut lem. scr., sed χ pro γ corr. (: λάχνω) : λαμῶ V^u τῶν μαλλῶν : τῶν τριχῶν Cⁱ μαλλῶν M 2 παρωνυμικῶς ἀπὸ τοῦ λάχνη M τῆ λαχνῆ om. P

lex. **b1. λάχνω στεινόμενος]** τῆ λαχνώσει, τῆ λασιότητι. **BH** γράφεται καὶ λάχνω, παρωνύμως τῆ λάχνη. **H**

lex. **b2. λάχνω στεινόμενος]** τῆ λασιότητι τῶν τριχῶν **WXⁱ** καὶ τῆ λήψει. **Wⁱ**

gram. **c1. λαχμῶ στεινόμενος]** ὅτι λαχμὸν νῦν τὴν τῆς λάχνης λασιότητα λέγει. λαμβάνεται δὲ ποτε ἢ λέξις καὶ ἐπὶ τοῦ λαχάνειν. κάλλιον δὲ κατ' Ἡρωδιανὸν ἐνταῦθα λάχνω γράφειν ἀπὸ παρωνυμίας τοῦ λάχνη, ὁ δηλοῖ τὴν τρίχωσιν καὶ δασύτητα. εἶτα δεικνύς ὁ ποιητῆς ὡς πρώτῳ αὐτῷ κατέρθεται διαλέγεσθαι τοῖς ἀλόγοις ζῴοις ὡς φρονοῦσι
5 ποιεῖ τὸν Κύκλωπα προσλαλοῦντα κατὰ ἠθοποιῖαν τῷ ἄρνειῷ. **V^c**

1 λαχμῶ alia lectio Hom. pro λάχνω

gram. **c2. λαχμῶ στεινόμενος**· τῆ αὐτῆς λάχνη λασιότητι. λαμβάνεται καὶ ὡς τοῦ λαγχάνειν. οἱ δὲ παλαιοὶ φασὶ κάλλιον ἐνταῦθα γράφειν λάχνω κατὰ Ἡρωδιανὸν ἀπὸ παρωνυμίας τοῦ λάχνη. ὁ ἐστὶ τρίχωσις καὶ δασύτης. **Od**

1 τῆ αὐτῆ λάχνη d 2 ἀπαρωνυμίας d

lex. **d. στεινόμενος**· βαρυνόμενος **GⁱHⁱMⁱVuⁱ** / στενοχωρούμενος **QⁱWⁱZⁱrⁱ** / [...]ρυνόμενος **gⁱ** / στεναχῶν **kⁱ**

sch. om. V^cV^p

lex. **e. καὶ ἐμοί**· ἀντι τοῦ καὶ ὑπ' ἐμοί **MV**

sch. om. V^cV^p ἀντι τοῦ om. M

- lex. **f. πυκινά]** συνετά Η'Μ'Ι'V / φρόνιμα Μ'Ι'Vυⁱ
sch. om. V^cV^p
- gram. **g. πυκινὰ φρονέοντι·** συνετά φρονούντι, τούτω αντίκειται, ὁ χαῦνος διὰ τὸ ἀραιὰς τὰς φρένας ἔχειν. Od
- contx. **ι 446 a. τὸν δ'ἐπιμασσάμενος·** οὕτω καὶ ἐν Ἰλιάδι Ἑκτωρ καὶ Ἀχιλλεὺς τοῖς αὐτῶν ἵπποις προσδιαλέγονται. Od
- lex. **b. ἐπιμασσάμενος·** ἐφαψάμενος Β'Η'Μ'Ι'Ρ'Q'V'W'X'Z'ηⁱ / ἐψάμενος gⁱ
sch. om. V^p
- gram. **c. ἐπιμασσάμενος]** ἀπὸ ἐνεστῶτος γίνεται τοῦ μῶ μάσω. [ἐξ οὗ] παράγωγον [ἐπεμαίετο]. V^{ci}
1-2 EUST. in Od. 355, 36
- gram. **ι 447⁴² a. κριέ]** ὦ κριέ Υⁱ
κριέ, sed s.l. ὦ add. (: ὦ κριέ) Υⁱ
- lex. **b. κριέ πέπον·** ἀφελούς ἧθους καὶ ἀπλοῦ τὸ πέπινα τὸν κριὸν εἶπειν. Od
πέπινα δὲ τὸν κριὸν εἶπειν, ἀπλοῦ καὶ αὐτὸ ἧθους καὶ ἀφελούς EUST. in Od. 355, 37-38
- lex. **c. πέπον]** προσηνέστατε υ
- contx. **d. πέπον]** γλυκύτατος ἐστὶ τὸν λόγον προφέρει τοῖς ἀλόγοις. Wⁱ
- lex. **e. πέπον]** ἀπλοῦ ἧθους καὶ ἀφελούς ὑπὸ τι νηπίου. [τοιούτος] γὰρ ὁ ξείνους μὲν μὴ φιλῶν κ[ριῶ]. V^{ci}
1-2 EUST. in Od. 355, 38-39

⁴² apud hoc uersum Πολύφημος ut tit. scr. C

- lex. **f. ἔσσω·** ὠρμησας **MⁱVkⁱ** / ἐξήλθες **MⁱVYⁱuⁱ** / ἀπέρχη **Mⁱ** / ὑπάρχεις **Bⁱ**
- sch. om. V^cV^p ἔσσαγο V^u : ἔσσοιο V^m ὠρμησες V^dV^mV^oV^sV^u: ὠρμησες, sed s.l. ας pro ες corr. (: ὠρμησας) V^r
- gram. **ι 448 a. πάρος]** πρῶτον **WⁱXⁱ**
- gram. **b. λειμμένος]** ὕστερος **WⁱXⁱ**
- lex. **c. λειμμένος]** ὀπίσω καταλιμπανόμενος **Mⁱ**
- gram. **d. οἰῶν]** ἀπ' οἰῶν **Yⁱ**
- οἰῶν, sed s.l. ἀπ' add. (: ἀπ' οἰῶν) Yⁱ
- lex. **ι 449 a. νέμει·** βόσκεις **MⁱV** / ἐσθίεις **MⁱV** / ἐνέμου **Bⁱ**
- sch. om. V^cV^p μέμει V^u
- lex. **b. ποιῆς·** πόας **HⁱMⁱVgⁱ** / βοτάνης **Mⁱ**
- sch. om. V^cV^p
- lex. **ι 450 a. βιβάς]** βαίνων **kⁱ**
- gram. **b. ρόας]** εἰς τὰς ρόας **Wⁱ**
- ρόας, sed s.l. εἰς τὰς add. Wⁱ
- lex. **c. ρόας ποταμῶν ἀφικάνεις·** πολλοὺς εἶναι ποταμοὺς δηλοῖ ἐν τῇ γῆ τῶν Κυκλώπων.
Od
- Κυκλώπον d
- lex. **d. ἀφικάνεις]** ἀφικάνου **Bⁱ**

- lex. **ι 451 a. σταθμόν]** καί εις τόν σταθμόν **Wⁱ** / τῆ ἑπαύλει **Mⁱ**
 σταθμόνδε text. Hom. ed. σταθμόν, sed s.l. καί εις τόν add. (: καί εις τόν σταθμόν) **Wⁱ**
- lex. **b. σταθμόν δέ·** εις τὴν ἀγροτικὴν οἰκίαν ἐμφαίνει δὲ τὸν κριὸν εἶναι κτίλον. **Od**
 σταθμόνδε text. Hom. ed.
- lex. **c. λιλαίει]** ἐπεθύμεις **Bⁱ**
- lex. **ι 452. ἦ σύ γ' ἄνακτος]** ἦ βεβαιωτικὸν ἀντὶ τοῦ ἦ διαζευτικὸν **M**
- lex. **ι 453. ἐξαλάωσεν·** ἐτύφλωσεν **M^v**
 sch. om. **V^cV^p** ἐτύφλωσεν **V^m**
- lex. **ι 454 a. λυγροῖς·** χαλεποῖς. **M^v**
 sch. om. **V^cV^p**
- contx. **b. λυγροῖς·** παρὰ τὸ λύγον. λύγος δὲ ὁ ἄγνος. φυτὸν ψυχρὸν καὶ ἄγονον. ὠκείωται δὲ τοῖς κάτω, ὡς καὶ ἡ ἰτέα ἢ ὀλεσικαρπὸς. φωνήεις. **Od**
2 διὰ ὠλεσίκαρπον EUST. *in Od.* 256, 3
- lex. **c. δαμασσάμενος·** δαμάσας. ἀντι τοῦ ἀλλοιώσας. **M^v**
 sch. om. **V^cV^p** δαμάσας **V^a**
- lex. **ι 455 a. Οὔτις]** ὁ **Wⁱ**
- lex. **b. πεφυγμένον]** φεύξιμον **Mⁱ** / ἤγουν φυγεῖν **Wⁱ**
- gram. **c. ὀλεθρον]** ἀντι τοῦ ὀλέθρου **V^{ci}**
- lex. **ι 456 a. εἰ]** εἴθε **Yⁱ**

- lex. **b. εἰ δὴ]** ἄν ποτε **Wⁱ**
- lex. **c1. εἰ δὴ ὁμοφρονέοις·** τὰ αὐτά μοι βούλοιο **MMⁱ** του τίς ἐάν δὲ ὅμοια ἐφρόνει. **M**
τὰ αὐτά μοι βούλοιο sub lem. 456e (ὁμοφρονέοις) scr. VYⁱ
- contx. **c2. εἰ δὴ ὁμοφρονέοις]** τὰ αὐτά μοι φρονέοις. ὁμόφωνος γένοιο πρὸς τὸ δῆλωσαι τὰ τῶν πολεμίων. δοκεῖ βουκολικὸν εἶναι τοῖς νεωτέροις τὸ πρὸς κριὸν διαλέγεσθαι. δαιμονίως δὲ ὑπὸ Ὀμήρου πρώτου κατώρθωται τὸ αὐτοῖς τοῖς ζῶοις ὡς φρονούσι διαλέγεσθαι, ὡς Ἔκτωρ, “Ἔάνθε τε καὶ σὺ Πόδαργε”. **HQWZr**
4 “Ἔάνθε τε καὶ σὺ Πόδαργε” // Θ 185
1 ἐμοὶ QWZr φρονέοις QWZr **2** δοκεῖ δὲ QWZr **3** κατώρθωται Wr
- lex. **d. ὁμοφρονέοις]** μοι **Wⁱ** / ὁμοφρονέοις **PⁱWⁱ**
ὁμοφρονέοις, sed s.l. εἰ pro οἱ corr. (: ὁμοφρονέοις) PⁱWⁱ
- lex. **e. ὁμοφρονέοις·** τὰ αὐτά μοι βούλοιο **VYⁱuⁱ**
hoc sch. sub lem. 456 c1 (εἰ δὴ ὁμοφρονέοις) scr. MMⁱ βουλεύοιο Yⁱ
sch. om. V^cV^p
- lex. **f. ποτιφωνήεις·** λαλήσαι δυνάμενος **HⁱMⁱQⁱVWⁱZⁱrⁱu** / ὁμόφωνος **HⁱMⁱVYⁱu** /
προσφωνηματικός **Bⁱ**
sch. om. V^cV^p φωνήεις V ἢ ὁμόφωνος Mⁱ
- lex. **g. ποτιφωνήεις]** ἤγουν αὐδήεις, γενικῶς εἰπῶν. πᾶσα μὲν γὰρ αὐδὴ [] οὐ μὴν δὲ καὶ [] καὶ ὁ προφορικὸς λόγος. **V^{cl}**
- contx. **h. αὐδήεις·** ἡ γὰρ φωνὴ γενικώτερον τῆς αὐδῆς, ἡ ὡς τὸ πρὸς φωνεῖν καὶ ἀμείβετο φώνησέν τε καὶ οὐδέ τί μιν προσεφώνεον οὐδ' ἐρέοντο. **Od**
- lex. **i. γένοιο]** ἀντὶ τοῦ ὁμόφωνος τὰ αὐτά μοι φρονεούσιν **Pⁱ** / καὶ λαλίσταος ἐγεγόνεις **Bⁱ**

- mit. **j. οὐτω καὶ Πίνδαρος μέλη φωνεῦντα·** οὐκ ἤξιωσε δὲ τὸν κριὸν ἐνταῦθα αὐδήεντα γενέσθαι ὁ ποιητής, ὡς καὶ ἐν Ἰλιάδι αὐδήεντα ἵππον ἢ Ἥρα ἔθετο. οὐ γὰρ ἂν ἦν ἔτι φυκτὰ τῷ Ὀδυσσεῖ. **Od**
- 1 βέλε EUST. *in Od.* 356, 13
- 3 τῷ : τῶν d
- lex. **ι 457 a. ὄππη]** γρ. ὅττι ἀντὶ τοῦ ὄπου **M** / καὶ ὄπου **Υ'**
- lex. **b. ἠλασκάζει·** ἐκκλίνει **B' H' I M P' Q' W' Y' Z' V g' i' u** / φεύγει **P' Y'** / ἐκφεύγει **C' W' X'** / ἀποφύγεν **k'** / περιφεύγει **H' I M Q' Z' V' i' u** καὶ φυλάττεται **B' H' I M** ἢ πλανᾶ καὶ ἀποδιδράσκει. **M**
- sch. om. V^p ἐκκλίνου Bⁱ : ἐκλίνει gⁱ
- lex. **ι 458 a. τῷ κε·** διό ἂν **M' V** / οὔτε ἂν **Mⁱ** / διό τῷ κε **W' X'**
- sch. om. V^p τῷ κε, sed s.l. διό add. (: διό τῷ κε) W' X'
- lex. **b. ἐγκέφαλος·** ὁ μυελός. λέγεται καὶ ἔγκαρος. **Od**
- lex. **c. διὰ σπέος]** τοῦ **Wⁱ** / σπέους **Wⁱ**
- σπέος, sed s.l. ου pro o corr. (: σπέους) Wⁱ
- lex. **ι 459 a. θεινομένου·** τυππομένου **H' I' I' M' P' V' Y' g' i' u** / κτεινομένου **Mⁱ**
- sch. om. V^cV^p
- lex. **b. ράϊοιτο·** διαφθείροιτο **M' V u** / φθείροιτο **Pⁱ**
- sch. om. V^p
- lex. **ι 460 a1. λωφήσειεν·** παύσεται ἢ λήξει **V** / παυσάμενοι **Pⁱ** / παύσειε **u** / ἀναπαυομένου **P** / ἠσυχάσαντος **P**
- sch. om. V^cV^p

- lex. **a2. λωφήσειεν]** παύσεται **Q'W'Z'ig'ri** ἢ ἐμή ψυχὴ **Q'W'Z'ri**
- lex. **b. οὔτιδανός πόρεν Οὔτις·** σκωπτικὴ παρήχησις **Od**
- lex. **ι 461a. ὤς]** οὔτος **W'**
- lex. **b. εἰπών]** λέξας **W'**
- lex. **c. ἀπο ἔο]** ἀπ' αὐτοῦ **M'** / ἀπο ἔω **P'**
- lex. **d. θύραζε]** ἐκτὸς τῆς θύρας. **Q'ri**
- gram. **ι 462 a. ἐλθόντες]** ὁ ἄρνειός και ὁ Ὀδυσσεύς, **W'X'** ἐγὼ **W'**
- contx. **b. ἐλθόντες]** σολοικοειδῆς ἢ σύνταξις αὐτῆ. ὅτι οὐδὲ ἐνταῦθα σχεδιάζων εἶχεν ἀποδοῦναί τι ἐν ῥήμα περὶ τῶν ἐταίρων. οὐδὲ μία διάθεσις ἀμφοτέρων, εἶγε ὁ μὲν ὑπέλυεν, οἱ δὲ ὑπελύοντο. εἶκος δὲ και διὰ ψυχῆς ἀγωνίαν γένεσθαι τὸ καινοπρεπὲς τοῦ σχήματος. **V^{ai}**
- contx. **c. ἐλθόντες δ'ἠβαιόν·** εἰπών πληθυντικῶς ἐλθόντες, ἐνικῶς ἐπήγαγεν. οὐ γὰρ ἠδύναντο οἱ λόγοι ἐνεργεῖν, μόνος δὲ ὁ Ὀδυσσεύς μὴ δεδεμένος. **WX**
- 1** δὲ ἐνικῶς **X**
- lex. **d. ἠβαιόν·** ὀλίγον **H'M'P'Vg'i** / μικρόν **Q'ri**
- sch. om. **V^cV^p**
- lex. **e. ἀπὸ σπείους]** ἀπὸ ἔω **P'**
- gram. **ι 463 a. ὑπ' ἄρνειοῦ λυόμην·** σολοικοφανές. αἴτιον δι' ὅτι οὐκ ἦν ἀποδοῦναι ἐν τι ῥήμα περὶ ἑαυτοῦ και τῶν ἐταίρων. οὐ δὲ γὰρ μία διάθεσις ἀμφοτέρων. εἶ γε ὁ μὲν ὑπέλυε ὁ δὲ ὑπελύετο. **Od**

1-3 αἴτιον — ὑπελύετο : αἴτιον δὲ, ὅτι οὐδ' ἐνταῦθα σχεδιάζων εἶχεν ἀποδοῦναι τι ἐν ῥήμα περὶ ἑαυτοῦ τε

καὶ τῶν ἐταίρων, ἐν τῷ, ἐλθόντες. οὐδὲ γὰρ μία διάθεσις ἀμφοτέρων, εἶγε ὁ μὲν ὑπέλυεν, οἱ δὲ ὑπελύοντο. EUST. *in Od.* 356, 23-25

1 ὑπ' ἄρνου d

lex. **b. λυόμεν] ἀπελύον Η'**

lex. **c. ὑπέλυσα] ὕρστερον ἐμοῦ μετ' ἐμέ Qr'**

lex. **ι 464 a. μήλα] δὶ πὲρ ἀντὶ διαστολῶν τῶν βοῶν τῶν ποδῶν. W'**

gram. **b. ταναῦποδα] ἢ ταναύποδα M'**

lex. **c1. ταναύποδα] ταχύποδα Q' / τετανόποδα g'**

lex. **c2. ταναύποδα· τεταμένως βαδίζοντα. μακρὰ βιβάντα. Od**

contx. **d1. ταναύποδα·** τὰ τεταμένοις τοῖς ποσὶ βαδίζοντα, **HMQVWXYZr** ἢ ἰσχνόποδα, ἢ τετανόποδα. ταναὸν γὰρ τὸ ἐπίμηκες. ἢ τούναντίον νεύοντα τοὺς πόδας διὰ τὸν ἐλιγμὸν τῆς πορείας, οὐκ εἰλοῦντα ὡς οἱ βόες. **HMQVWXYZr** ἰσχνόποδα, τεταμένους τοὺς πόδας ἔχοντα. **B'HQWZr** δημῷ δὲ τῷ λίπει· δημὸς γὰρ τὸ λίπος λέγεται. **HQWZr**

sch. om. V^p 1 μήλα ταναύποδα, πίονα δῆμω text. Hom. ed. πίοινα alia lectio Hom. pro πίοινα ταναύποδι πίοινα δῆμω ut lemma scr. M : μήλα ταναύποδα ut lem. scr. W : ταναύποδα Qr τὰ om. MVWXY' τοῖς om. Y' ἢ ἰσχνόποδα om. QVZr ἰσχνόποδα : ἰσχόποδα M 1-2 ἢ τετανόποδα om. V^m : ἢ ταναύποδα Z : ἢ ταναύποδα Qr 2 ταναόν : τανά r το ἐπί μηκες V^a νεύοντες QZr διὰ : κατὰ HQZr τὸν : τὸ V^r 3 οὐχ εἰλοῦντα X οἱ om. X τοὺς om. B'

contx. **d2. ταναύποδα] []** ταναῦποδα, οὐ τὰ μακρόποδα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ τεταμένως τοῖς ποσὶ βαδίζοντα. ταυτὸν δὲ εἶπειν μακρὰ βιβάντα. τετραπται δὲ Αἰολικῶς τὸ ο εἰς υ, σκοπητέονδε εἰ καὶ ἐρυσίβη τροπὴν ὁμοίαν ἔχει ὡς ἐξ ἀέρος βαίνουσα. πάχνη γὰρ τις ἐστὶ φασι γινομένη ἐν δυσσαερίᾳ, φθειρούσα καρπούς. ὡς εἶναι κατὰ τὸ ἐντελὲς ἀεροσίβην αὐτήν. V^c

2-4 τετραπται — αὐτήν sub sch. 297 scr. Eust. *in Od.* 343, 36-38

- lex. **ι 465 a. περιτροπέοντες·** τρέποντες **Q'WZi'** / περιτρέποντες **H'M'Vu** / συγκλείοντες **M'VY'u** / περικλείοντες **B'i** / κυκλοῦντες **M'i** / περικλοῦντες **H'i**
- 1 sch. om. V^c περιτροπεύοντες V^u 2 συγκλείοντες V^a
- contx. **b. περιτροπέοντες·** περιάγοντες. πειρατικώτερον. περιτρέπειν τὸ παρακινεῖν τῆς εὐθείας, ὡς καὶ βολὴ περιτρέπεται τινα κατὰ τὴν Λιβανίου χρῆσιν. **Od**
- lex. **ι 466. ἀσπάσιοι·** ἐπιθυμητοὶ **G'H'M'P'Q'VW'Z'g'i'** / ἐπιθυμητικοὶ **V'p'i**
- sch. om. V^c
- gram. **ι 467 a. οἱ φύγομεν]** ἡμεῖς **H'i**
- lex. **b. τοῦς]** ἄλλους **P'i**
- lex. **c. τοῦς δέ]** τοῦς λοιποῦς **W'X'i**
- lex. **d. στενάχοντο·** ἐστέναζον **M'V**
- sch. om. V^cV^p
- lex. **e. γοῶντες·** θρηνοῦντες **H'M'V**
- sch. om. V^cV^p
- lex. **ι 468 a. οὐκ εἴων]** κλαίειν **P'i**
- gram. **b. ἀνά]** ὑπερβατόν **P'i**
- lex. **c. ἀνά]** ἐν **H'i**
- lex. **d. ἀνά δ' ὄφρῦσι νεῦον·** ἀνένευον διὰ τὸ μὴ τολμᾶν λαλεῖν. **Od**
- lex. **e1. νεῦον]** ἀνένευον δέ· **HP** ἀντὶ τοῦ οὐ παρεχώρουν κλαίειν, ἀνανεύων αὐτοὺς διὰ τῶν ὄφρῦων μὴ κλαίειν. **HPQ'WZi'**

1 ἀντί τοῦ οὐκ εἶων οὐ Qⁱrⁱ

lex. **e2. νεῦον]** ἀνένευον ὄφρυσιν ἦτοι οὐκ εἶων κλαίειν. **WXⁱ**

lex. **f. ὄφρυσιν]** διὰ τὸ μὴ τολμᾶν λαλεῖν. **V^{ci}**

contx. **ι 469. ἀλλ' ἐκέλευσα]** καὶ τοῦτο διὰ νεύματος. συνεκδοχὴ γὰρ ὁ τρόπος. οὐ γὰρ μόνον τὰ πρόβατα, ἀλλὰ καὶ τὰς αἴγας ἐνθέσθαι κελεύει. ἀφ' ἐνὸς οὖν τὸ ὄλον. **BHQWZr**

1 γὰρ ὁ om. B μόνον : μόνον B

contx. **ι 473 a. ὅσον τε γέγωνε βοήσας]** ὅσον ἐξακούεται φωνὴ ἀνδρός. **HP** πότερον τὸ ἀπῆν αὐτὸς μόνος, ἢ σὺν τοῖς ἐταίροις; **HP**

1 ὅσον — ἀνδρός ARISTON. *in Od.* 92, 4-5

lex. **b. γέγωνε]** ἠκούετο **kⁱ**

lex. **c1. γέγωνε βοήσας]** γεγονῶς καὶ ἐξακουστὸς ἐγένετο. **Wⁱ**

lex. **c2. γέγωνε βοήσας·** ἠκούσθη καὶ ἐγνώσθη. **OV^{ci}d** τις μέλλε κινήσασθαι κακὰ ἔργα. ἦτοι ἡ τῶν κακῶν ἔργων τίσις. **Od**

1 ἐγνωθη d

lex. **d. βοήσας]** δυνατόν ἐξάκουστον γενέσθαι ἀντί τοῦ βοήσαντα. **Mⁱ**

contx. **ι 474 a. καὶ τότε ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων κερτομίοισι]** τοῦτο διὰ τοῦ Φαίακας εἶρηκεν, ἵνα φιλανθρωπευθῶσιν εἰς αὐτόν. **M**

lex. **b. κερτομίοισι]** λόγοις **uⁱ**

lex. **ι 475 a. ἐμέλλες]** ἐφαίνου ἔοικας **Bⁱ**

lex. **b. ἀνάκιδος]** ἀλλὰ δυνατοῦ **WⁱXⁱ**

- lex. **c. ανάλκιδος]** δοκεῖ μὲν φιλονεικώτερον ποιεῖν δὲ ἐναλλάττεσθαι, ἀλλὰ τοῦτο πρὸς παραμυθίαν τοῖς ἡδίκημένοις παρέπεται. **H**
- contx. **d. ανάλκιδος]** πρὸς τὰ τοῦ Κύκλωπος ἀποτείνεται, ὅς φθάσας, οὔτιδανὸν ἔφη τὸν Ὀδυσσεά. **u**
- lex. **ι 476 a. ἔδμεναι·** φονεῦσαι **HⁱMⁱ**
- lex. **b. κρατερῆφι βίηφι·** τῆ ἰσχυρᾷ δυνάμει. τὸ πάθος παραγωγή. **MV**
sch. om. V^cV^p παραγωγή om. V^a
- contx. **ι 477 a. λίην]** ὅτι τὸ καὶ λίην σέ [] κιχή[] κακὰ ἔργα, καινότερον πέφρασαι διὰ σχεδιασμόν. οὐ γὰρ τὰ κακὰ ἔργα ἐκιχήσατο, ἀλλ' ἢ τῶν κακῶν ἔργων τίσις. **V^c**
2 τῶν κακῶν ἔργων τίσις sub lem. 477b (κακὰ ἔργα) scr. **u**
- lex. **b. κακὰ ἔργα]** τῶν κακῶν ἔργων τίσις **u**
hoc sch. sub lem. 477a (λίην) scr. **V^c**
- lex. **ι 478. ἄζεο·** ἐνετρέπου **HⁱMⁱVgⁱ** / ἠύλαβου **QⁱWⁱZⁱ**
sch. om. V^cV^p ἐντρέπου **gⁱ**
- lex. **ι 479 a. ἐσθέμεναι·** ἐσθίειν **Mⁱ** / νοῆσαι **Qⁱ**
- lex. **b. τῶ]** διὰ τοῦτο **Wⁱ**
- lex. **c. τίσατο·** ἐπιμωρήσατο **MⁱV** / τιμωρήσατο **gⁱ**
sch. om. V^cV^p
- lex. **ι 480 a. ὡς ἐφάμην]** οὕτως ἔφην **Wⁱ**
- lex. **b. χολώσατο·** ὠργίσθη **Vu**

sch. om. V^cV^plex. **c. κηρόθι·** ἐκ ψυχῆς **H'Vm** / ἀπό ψυχῆς **k'**sch. om. V^cV^plex. **ι 481 a. ἦκε]** ἔπεμψε **B'IM'Y'**lex. **b. ἦκε]** τοῦτο κακόζηλον. ὁ ἐθεραπέυθη διὰ τῆς προδιήγησας. **W'**contx. **c. ἦκε δ' ἀπορρήξας]** ἐμφαντικῶς ἄγαν. ἅμα μὲν γὰρ οὐχ ὄρα ἀνελέσθαι ἐπιτήδειον λίθον, ἅμα δὲ καὶ διὰ τὴν ἀργὴν ὅπερ ὁ καιρὸς παραδέδωκεν ἔρριψεν. **HQ'WZ'i'**

1 γὰρ om. Q'i'WZ'i'

lex. **d. ἀπορρήξας]** ἐδέησεν / ἐνελείπεν / πηδαλίον **P'**contx. **e. κορυφὴν ὄρεος μεγάλιο·** ὁ πλάσας καὶ μῆλα συναφεθῆναι. οἷα ἐπὶ τῆς τοιαύτης νέμεσθαι κορυφῆς, τὴν Ὀμηρικὴν τερατείαν ψυχρῶς ὑπερήλασεν. **Od**lex. **ι 482. κυανοπρώρου·** μελανοπρώρου **H'IM'V**sch. om. V^cV^p κυανοπρώροιο text. Hom. ed.lex. **ι 483 a. τυθθόν·** οὗτος ὁ στίχος συντάσσεται ἀπὸ τοῦ στίχου τὸν ἀρχομένου πλημμυρίς. **M**1-2 ARISTON. *in Od.* 92, 6-12contx. **b. τυθθόν ἐδέυησεν δ' οἰήϊον·** ἀστέρα ἔχει μετὰ ὀβελοῦ ὁ στίχος. ὡς ἄριστος μὲν οὐκ εὐνόητος δὲ πῶς γὰρ ὁ λίθος πεσὼν ἔμπροσθεν ἔνθα ὁ πλοῦς ἦν τῆς πρώρας καὶ κλύσας οὕτω τὴν θάλασσαν ὀλίγον ἐδέησεν ἐλθεῖν εἰς ἄκρον οἰήϊον, ἦγουν καθικέσθαι τοῦ οἰακίου τοῦ περὶ τὴν πρῦμναν. οἱ δὲ παλαιοὶ φασὶν ὅτι νοητέον ὡς στρέψας
5 Ὀδυσσεὺς τὴν νῆα καὶ ἀνακωχεύσας ἐβοήσεν. ἔχων πρὸς μὲν τῇ γῆ τῶν Κυκλώπων πρώραν. πρὸς δὲ τῇ ἀντικρῦ νήσῳ τῇ λάχεια, τοὺς οἰακας. διὸ καὶ ὁ λίθος ὑπερβληθεὶς βραχύ τι ἐδέησε καθισκέσθαι τοῦ ἀναστρέφοντος οἰακος. καὶ ἡ ναὺς ἐξώσθη αὐθις πρὸς τῇ γῆ τῶν Κυκλώπων παλλιρρόθιος. ἵνα καὶ ἐν τῇ πρώτῃ βολῇ καὶ

10 ἐν τῇ δευτέρῃ, ἄλλως μέντοι καὶ ἄλλως κινδυνεύσῃ βληθῆναι ὁ οἶαξ τῆς νεώς, τὸ πρῶτον μὲν ἐν τῷ στραφῆναι, τὸ δεύτερον ἐν τῷ κατευθῆναι πλέειν. **Od**

7 ἀναστραφέντος EUST. *in Od.* 357, 38 9 νηός EUST. *in Od.* 357, 40

lex. **c. ἐδέυησεν·** ἐδέησεν **BH'IMM'Vu** / ἐνέλιπεν **H'IM'VW'X'ig'u** / ἐνδεεῖς ὁ λίθος ἐγένετο **M**

sch. om. V^c ἐνέλιπε gⁱ

lex. **d. οἰήϊον·** πηδάλιον, **BH'IM'P'VY'g'm** παρὰ τὸ οἰακίζειν, ὁ ἔστι καπιθύνειν **BV** / τὸ ἄκρον **Mⁱ**

sch. om. V^p τὸ πεδαλίον Yⁱ παρὰ τὸ οἰακίζειν bis scr. B (sec. manu)

lex. **e. οἰήϊον·** ἄκρον, ἦτοι τὸ ἄκρον τοῦ οἰήϊου, ἦτοι πηδαλίου. οἰήϊον δὲ λέγεται ἐκ τοῦ οἶειν καὶ κόμιζειν τὴν ναῦν. **HQ'W'Z'i^r**

1 ἄκρον om. QⁱWⁱZⁱrⁱ τοῦ οἰήϊου ἦτοι om. QⁱWⁱZⁱrⁱ οἰήϊου ἦτοι om. Qⁱrⁱ

lex. **f. οἰήϊον]** αὐχένιον ἢ τὸ τοῦ ἀρμένου ξύλον **Wⁱ**

contx. **g. οἰήϊον]** ὅτι ἐν τῇ πρώτῃ ταύτῃ βολῇ, πῶς ὁ λίθος ὁ πεσὼν ἔμπροσθεν ἔνθα ὁ πλοῦς ἦν τῆς πρῶρας. ὀλίγον ἐδέησε καθικέσθαι τοῦ οἰακίου τοῦ περὶ τὴν πρύμναν. ἐν δὲ τῇ δευτέρῃ πάνυ καλῶς κείται. ὀπίσω γὰρ πεσὼν ὁ λίθος βραχὺ ἐδέησεν ἰκέσθαι τοῦ πηδαλίου. διὸ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ βολῇ, τὸ τυτθὸν ἐδέυησεν οἰήϊον ἄκρον ἰκέσθαι, 5 ἀστέρα ἔχει μετὰ ὀβέλου. ὡς ἄριστον μὲν τὸ ἔπος ὀβελιζόμενον δὲ τοῖς δευτέροις στίχοις ἀστέρα μόνον ὡς ἐκεῖ ἄριστα κείμενον. οἱ δὲ παλαιοὶ φασιν ἐνταῦθα V^c καὶ ὅτι νοητέον ὡς στρέψας ὁ Ὀδυσσεὺς τὴν νῆα καὶ ἀνακωχεύσας ἐβόησεν. ἔχων πρὸς τὴν γῆν τὴν τῶν Κυκλώπων τὴν πρῶραν. **V^{cmg}**

1-8 ARISTON. *in Od.* 92, 6-12 7-8 πρὸς τὴν γῆν τὴν : πρὸς μὲν τῇ γῇ EUST. *in Od.* 357, 36

lex. **h. οἰκίον]** γρ. αὐχενιόν kⁱ

lex. **i. ἄκρον ἰκεσθαι]** εἰς τὴν γῆν **Mⁱ**

- lex. **ι 484 a. ἐκλύσθη·** ἐκυματίσθη **BHMⁱ** / ἐκλυδωνίσθη **GⁱMⁱVWⁱXⁱgiu**
- sch. om. V^c ἐβαπίσθη ante ἐκυματίσθη scr. et eras. B ἐκλυδωνύσθη V^{agi} : ἐκλυδωνήθη, sed s.l. σ ante θ add. (: ἐκλυδωνήσθη) V^d : ἐκλυδωνήσθη V^mV^oV^sV^u
- lex. **b. κατερχομένης]** κατελθούσης **HⁱOPⁱduⁱ**
- ἀντί κατελθούσης uⁱ
- gram. **ι 485 a. τήν]** τήν ναῦν **Mⁱ**
- gram. **b. τήν δ' αἴψ']** τήν δ' ἄψ, οὕτως **H**
- lex. **c. ἤπειρόνδε·** εἰς τήν γῆν **MⁱV**
- sch. om. V^cV^p ἤπειρον δέ V^mV^s
- lex. **d. παλιρρόθιον·** ὀπισθόρμητον **M** τὸ εἰς τούπίσω ὀρμώμενον καὶ φερόμενον φερόμενον κύμα **MMⁱV** / ἢ τήν νῆαν ἢ τὸ κύμα **Wⁱ** / παλίρρουν **V^{ci}**
- sch. om. V^c 1-2 ὀρμώμενον καὶ φερόμενον om. MⁱV
- contx. **e. παλιρρόθιον φέρε κύμα·** κύμα εἰπών, ἐπὶ διορθοῦται ἑαυτὸν εἰπών πλημμυρίς, τὸ γὰρ κύμα ἐξ ἀνέμων. τὸ δὲ θέμωσεν ἀντί τοῦ ἠνάγκασε καὶ παρεσκεύασεν, ὡς ἀπὸ θέμις καὶ τοῦ θεσμός. ἀναγκάζει γὰρ ὁ θεσμός τὰ ἐγκελευόμενα αὐτῷ ποιεῖν ἢ ἀντί τοῦ ἐποίησεν. ἐκ τοῦ τίθεμαι θεμῶ ρῆμα. ἢ ἐγγίσει τῆ γῆ ἐποίησεν. **WX**
- lex. **f. φέρε κύμα·** τουτέστι πλημμυρίς **Od**
- φέρυ d πλημμυρίς τουτέστι scr., sed post corr. τουτέστι πλημμυρίς O
- lex. **ι 486 a1. πλημμυρίς·** πλημμύρα. ἢ τῆς θαλάσσης ἐπανάστασις, ἢ κλύδωνος φορὰ. ἢ ἡ ἀνάχυσις. **MV**
- sch. om. V^c 1 πλημμυρίς, sed s.l. μ add. (: πλημμυρίς) V^{pi} πλημμύρα om. V^p θαλάσσης : ἄλος V^a ἢ (ἀνάχυσις) om. V^aV^p
- lex. **a2. πλημμυρίς]** ἢ τῆς θαλάσσης ἐπανάστασις **HⁱQⁱWⁱZⁱrⁱ**

- lex. **a3. πλημμυρίς]** ἐπανάστασις [...] gⁱ
- lex. **b1. θέμωσεν·** ἐγγίσαι ἐποίησε MⁱQⁱWⁱYⁱZ^ri / ἐποίησε Bⁱi / ἠνάγκασεν Xⁱkⁱmuⁱ
- lex. **b2. θέμωσε]** ἢ κλύδων, ὃς ἐγγίσαι ἐποίησε τῆ γῆ. HⁱV^{ci}u πλημμυρίς προπαροξύνεται, τινές δὲ ὄξυτόνως. H
ἢ κλύδων, ὃς om. V^{ci}u
- lex. **b3. θέμωσεν]** ἠγγισεν. ἔνιοι δὲ παρὰ τὸ [] zⁱ
- lex. **b4. θέμωσεν·** ἠνάγκασε παρὰ τὴν θέμην. ὅθεν θεσμός, ὡ ἐξ ἀνάγκης πειθόμεθα. Od
- contx. **b5. θέμωσε]** τὸ θέμωσεν οὐ μόνος ἀντὶ τοῦ ἠνάγκασεν, ὡς ἐρρέθη, ἀλλὰ καὶ ἀντὶ τοῦ ἐποίησε κατὰ τοὺς παλαίους, παρὰ τὸ θεῖναι τουτέστι ποιῆσαι. B
- contx. **c1. θέμωσε δὲ χέρσον ἰκέσθαι·** ἐγγίσαι ἐποίησεν τῆ γῆ. HⁱMV ἢ παρὰ τὸ θεῖναι ἔθηκεν, ὃ δὲ ἐποίησεν ἢ ἠνάγκασε θεσμός γὰρ νόμος, ὧ καὶ μὴ βουλόμενοι ἀναγκαζόμεθα πείθεσθαι, MV^p ἢ ἠγγισεν ἀποδέδωκε τῆ χέρσω. Καλλίστρατος δὲ ἀντὶ τοῦ ἐποίησε θεῖναι παραγώγως. M
sch. om. V^c 1 ἰκέσθαι in lem. om. M 2 ἢ om. V^p μή : μὲν V^p
- contx. **c2. θέμωσε δὲ χέρσον ἰκέσθαι]** αἰ Ἀριστάρχου, θέμωσεν. ὁ μὲν Ἀρίσταρχος ἀποδέδωκεν οὕτως, ἠγγισε δὲ τῆ χέρσω· Καλλίστρατος δὲ ἀντὶ τοῦ ἐποίησε, παρὰ τὸ θεῖναι, παραγώγως. HQWZr
ἄλλως· ἠνάγκασεν, ἐβιάσατο. ἀπὸ τῆς Θέμιδος ἢ μεταφορὰ τῆς καταναγκαζούσης τῷδε τάδε ποιεῖν. HQWZr
1 αἰ om. W : οἰ Qr 4 ἄλλως om. HZ
- contx. **c3. θέμωσε δὲ χέρσον ἰκέσθαι]** ἠνάγκασεν ἀπὸ τοῦ θεσμός, ὡς γὰρ θεσμός ἀναγκάζει ποιεῖν τὴν οἰκείαν. Wⁱ
- contx. **c4. θέμωσε δὲ χέρσον ἰκέσθαι]** [τουτέστιν] ἠνάγκασεν ἔπεισεν [] δὲ ἢ λέξις ἐκ τοῦ

θέμις. ὅθεν θεσμὸς ὁ νόμος, ὧ ἐξ ἀνάγκης πειθόμεθα, ἵνα ἦ θεσμῶσαι τὸ ὡς εἰπεῖν δικαιοῦσαι. οἱ δὲ παλαιοὶ καὶ ἀντὶ ἐποίησε λαμβάνουσιν. παρὰ τὸ θεῖναι τουτέστι ποιῆσαι. V^c

contx. **c5. θέμωσε δὲ χέρσον ἰκέσθαι]** καὶ ἀπὸ τοῦ ἔθηκεν, ἀντὶ τοῦ ἐποίησεν. ἢ ἀπὸ τοῦ Θέμις, ἀντὶ τοῦ ἠνάγκασεν καὶ συνήλασεν. καὶ ἀπὸ τοῦ [...] τῆς χειρός. Y

lex. **d. χέρσον· γῆν MⁱV**

sch. om. V^cV^p εἰς τὴν γῆν Mⁱ

lex. **ι 487 a. περιμήκεα· πάνυ μακρόν GⁱMⁱV**

sch. om. V^aV^cV^p

lex. **b. κοντόν· δόρυ ναυτικόν παρ' Ὀμήρω. Od**

δύρυ d

lex. **ι 488 a. ὤσα]** ἀπέωσα gⁱ

ὤσα, sed s.l. ἀπέ add. (: ἀπέωσα) gⁱ

lex. **b1. ὤσα πάρεξ· ἀπέωσα εἰς τὸ ἐκτός HⁱMⁱVu** τῆς γῆς. Mⁱ

sch. om. V^cV^p πάρεξ / παρέξ υυ. ll. Hom. ἀπέωσα V^a ἀπέωσα ἐκτός HⁱQⁱWⁱZⁱrⁱ

lex. **b2. ὤσα παρέξ· παρ' ἐκτός τῆς χέρσου. OV^{cd}**

πάρεξ / παρέξ υυ. ll. Hom. παρὰ ἐκτός V^{ci}

lex. **c. ἐποτρύνας]** προτρέψας Mⁱ / διεγείρας GⁱMⁱ

gram. **d. ἐποτρύνας]** ἐποτρύνων Xⁱ

ἐποτρύνων alia lecto Hom. pro ἐποτρύνας ἐποτρύνας, sed s.l. ων pro ας corr. (: ἐποτρύνων) Xⁱ

lex. **ι 489 a. ἐμβαλέειν]** ἐμβαλέειν κώπαις ἴν' ὑπ' ἐκ κακότητα φύγοιμεν PV^c

ἐμβαλέειν κώπησιν, ἴν' ἐκ κακότητα φύγωμεν V^c

lex. **b. ἐμβαλέειν κώπησ]** δύναμιν Wⁱ

lex. **ι 490 a. κρατί]** τῆ κεφαλῆ κⁱ

lex. **b. κρατὶ κατανεύων·** οὐ γὰρ ἦν λαλεῖν φόβω. Od

lex. **c. προπεσόντες·** σφοδρῶς ἐπιπεσόντες HⁱMQⁱVZⁱῖⁱ καὶ ἐγκείμενοι MV / σφοδρῶς ἐγκείμενοι WⁱXⁱ

sch. om. V^cV^p

lex. **d. προπεσόντες]** ἐπικύψαντες εἰς τοῦμπροσθεν H

lex. **e. προπεσόντες]** ἦτοι κατὰ σπουδὴν ἐγκύπτοντες. ἐνταῦθα δὲ τὸ προπεσεῖν [].V^{ci}

contx. **f. προπεσόντες]** προνεύειν εἴρηται, ὡς δηλοῖ Ξενοφῶν ἐν [τῷ]. V^c
ἄλλως· ἄλλα πρήσοντες ἀπῆμεν τῷ διατὶ ἄλυτοι εἰσὶν οἱ ἐρέται, ἦ, ὅτι ἐν τάξει μὲν κάθηνται ἐν τάξει δὲ προνεύουσιν ἐν τάξει δὲ ἀναπίπτουσιν. V^c

lex. **g. ἔρρσσον·** ἤλαυνον Mⁱ / ἐκωπηλάτου HⁱMⁱQⁱVWⁱZⁱgⁱkⁱrⁱ

sch. om. V^cV^p

contx. **ι 491 a1. ἀλλ' ὅτε δὴ δις τόσσον·** πῶς οὖν ἀκούει; προεῖρηκε γὰρ “ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν ὅσσόν τε γέγωνε βοήσας”. ἦτοι μεγαλόφωνος ὁ Ὀδυσσεύς, ἦ δις ἐπὶ τὸ αὐτὸ μέρος ἀπέσχομεν πάλιν. οὕτως γὰρ ἢ ναῦς ἠνέχθη. MVY ἀλλ' ὅτε τὴν αὐτὴν ὁδὸν, ἦν καὶ πρῶην διοδῶσαντες. M

1-2 “ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν ὅσσόν τε γέγωνε βοήσας” Od. ε 400

1-3 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 94 adn. ad l.1 3-4 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 94 adn. ad l.20

sch. om. V^c 1 δὴ δις om. V^a ἀκουῶν V^p τίς scr., sed post. eras., V^u προεῖρηκε : εἶρηκε Y 2 ὅσσον τις V^a : ὅς σόντες V^u ἦτο M ἦ δις om. V^p δις : διό M 3 οὕτως — ἠνέχθη om. V^p

contx.

a2. ἀλλ' ὅτε δὴ δῖς τόσσον ἄλα πρησώμεν· πῶς οὖν ἀκούει; προεῖρηκε γὰρ “ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπὴν ὅσσόν τε γέγωνε βοήσας”. ἦτοι μεγαλόφωνος ὁ Ὀδυσσεύς. οὐ μακρὰν γὰρ ἀπελθὼν κατὰ τὸ πρῶτον ἐλάλησεν, ἀλλὰ ὀλίγον τι καὶ ἐπεὶ μεγαλόφωνος ὁ Ὀδυσσεύς ἐπιπλασίασεν ἴσως τὴν φωνήν. ἢ ἐπεὶ ἐκ τῆς νήσου ἤκουε τῆς φθόγγης
 5 τῶν ζῶων καὶ τῶν Κυκλώπων, πῶς ἐγγυτέρω ὦν τότε οὐ μὴ ἠκούσθη; ἀκούσας δὲ τῆς φωνῆς ἀνέστη καὶ ἀπλήθη πρὸς τὸ ἀκρωτηρίον. **WX**
 ἄλλως· εἰ βούλει δὲ ὅτι οὐ ἀπικὸς καὶ τοῦ διαστήματος διπλασιασθέντος τὴν φωνὴν ἀκουσθῆναι καὶ πάλιν. οὐδὲ γὰρ ἀπλῶς ἠκούσθη ἡ φωνὴ πρῶτην τοῦ Ὀδυσσεύς. ἀλλ' ἐξάκουστος ἦν, ὡς ἔστι συνιδεῖν καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ποιητοῦ εἰπόντος. ἀλλ' ὅτε
 10 τόσσον ἀπὴν, ὅσσον τε γέγωνε βοήσας τὴν γοῦν ἀπὸ διαστήματος ποδιαίου ἐξηχουμένην φωνὴν δυνατὸν, ἄπλως ἐνωτίσασθαι καὶ τὸν ἀφιστάμενον διποδιαῖον διάστημα. ὁ μὲν τοι Πορφύριος οὕτω φησὶν αὐτολεξεῖ. ὅτι οὐ τὸ τῆς τοῦ βοῶντος φωνῆς παραγράφει τὸ δὲ ὅσσον γεγέγωνε βοήσας, τὸ δὲ μέτρον τῆς ἀκοῆς, σύμμετρόν ἐστι πρὸς τὴν τοῦ βοῶντος ἀκρόασιν. εἶπερ οὖν ἐν τῷ πρώτῳ διαστήματι
 15 τοσοῦτον μέγεθος φωνῆς ἀφήκεν ὅσον, ἦρκει πρὸς τὸ ἐξάκουστον γενέσθαι. ἐπεὶ καὶ ὁ ποιητὴς οὐχ ὅσον μέγιστον εἶρηκε γεγωνήσαντος ἀπέχει. ἀλλ' ὅσον βοήσαντος γεγωνὸς ἐγένετο καὶ ἐξάκουτον. εἰ δὲ καὶ τὸ μέγιστον εἶρηκεν, ἀλλ' ὅσον τε γέγωνε βοήσας, ἐνεδέχετο καὶ διπλάσιον καὶ πολλαπλάσιον ἀπέχοντα, τὴν βοήν ἐπιτείνοντα γεγωνεῖν. **WX**

1-2 “ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπὴν ὅσσόν τε γέγωνε βοήσας” *Od.* ε 400

1-6 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 94, 1-8 **11-18** ὁ μὲν — γεγωνεῖν PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 94, 9-7

2 τόσον W ὅσον W **3** ἀπελθόν X τί : δῖς X **6** φωνῆς : φθογγῆς W ἀκούσας δὲ τῆς φθογγῆς, ἀνέστη καὶ ἀπλήθη : ἢ ὁ μὲν Κύκλωψ τὸ πρὶν ἐν τῷ σπηλαίῳ ἐκάθητο ἀκουσθῆς τῆς φωνῆς, ἀνέστη οὐ ἀπλήθη X **7** βούλει δὲ εἰπέ X **13** μέτρον : μικρόν X

lex.

b. δῖς τόσσον] ἐκ δευτέρου εἰς τὸν αὐτὸν τόπον **Mⁱ**

contx.

c. πρήσσοντες] Ῥιανός, πρήσσοντες· πῶς δὲ ἤκουσεν ἔτι Πολύφημος διπλάσιον αὐτοῦ ἀποστάντος; καὶ φάμεν ὅτι οὐκ ἦν ἴσως πολὺ τὸ διάστημα. ἔτι δὲ καὶ γέγωνε βοήσας. δυνατὸν οὖν ἐπιτείνοντα τὴν βοήν ἀκουσθῆναι. ἢ τάχα οὐ τὴν διπλάσιον ὁδὸν σημαίνει, ἀλλ' ὅτε τὸ δεύτερον διεπεραιώθημεν. ἦν δὲ καὶ μεγαλόφωνος
 5 Ὀδυσσεύς, ὡς καὶ ἐν Ἰλιάδι “ἀλλ' ὅτε δὴ ὄπα τὴν μεγάλην.” ἄμεινον δὲ εἰπεῖν ὡς τὸ μὲν πρῶτον ἀπὸ τοῦ σπηλαίου ἤκουσεν αὐτοῦ, τὸ δὲ δεύτερον ἀπὸ τῆς θαλάσσης καὶ τοῦ αἰγιαλοῦ. **HQWZr**

5 “ἀλλ’ ὅτε δὴ ὄπα τὴν μεγάλην” // Γ 221

1-7 πῶς — αἰγιαλοῦ PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 94, 18-25

1 ἀριανός Qr πλήσσοντες Qr 4 ἀλλ’ ὅτι QZr 5 ὄπα τὴν : ὄπα τε QWZr 6 πρῶτον : α’ W δεύτερον : β’ W

lex. **d1. πρήσσοντες· διαπερῶντες MⁱVYⁱgⁱu / πλήσσοντες Qⁱrⁱ**

sch. om. V^c ἀλλ’ ὅτε δὴ δῖς τόσσον ut lem. Hom. et πρήσσωντες διαπερῶντες ut sch. scr. V^a

lex. **d2. πρήσσοντες] γρ. πρήσαντες ἀπήμεν Wⁱ**

πρήσομεν W

lex. **e. ἀπήμεν· ἀφειστήκειμεν MⁱVgⁱ**

sch. om. V^cV^p ἄπιμεν V

gram. **ι 492 a. καὶ τότ’ ἐγώ] καὶ τότε δὴ Ἄρισταρχος M**

lex. **b. προσηύδων· ἐπιτείνας τὴν φωνὴν δη[-] εὐρύφωνος δὲ ὁ Ὀδυσσεύς. κατὰ τὸ ὄπα
μεγάλην ἀπὸ στήθεος ἴει. Od**

1 ἐκτείνας EUST. *in Od.* 358, 1 2 ἰέναι EUST. *in Od.* 358, 3

lex. **ι 493. μειλιχίοις] ἀστείοις Qⁱrⁱ**

lex. **ι 494. ἐρεθιζέμεν] φιλονεικεῖν Qⁱrⁱ**

lex. **ι 495 a. βαλῶν βέλος· βέλος γὰρ πᾶν τὸ μήκοθεν ἀφιέμενον. Od**

lex. **b1. βέλος] λέγει τὸν λίθον WⁱXⁱZⁱ / βλήμα τὸν λίθον V^{pi} / λίθον Bⁱu**

λέγει om. WⁱXⁱ

lex. **b2. βέλος· βλήμα· MⁱVYⁱgⁱ νῦν γὰρ τὸν βληθέντα λίθον λέγει MⁱVYⁱ**

ARISTON. *in Od.* 92, 13-15

sch. om. V^c

lex. **b3. βέλος·** λέγει δὲ τὸν βληθέντα λίθον. **H**

lex. **ι 496. φάμεν]** ὑπολάβαμεν **Mⁱ**

lex. **ι 497 a. τευ]** σοῦ **Wⁱ** / του **Xⁱ** / τινός **kⁱzⁱ**

gram. **b. ἀκοῦσαι]** ἤκουσε **Bⁱ**

lex. **ι 498 a. σύν κεν ἄραξεν·** συνέτριψεν ἄν **GⁱMⁱVYⁱkⁱzⁱ** / συνάρξεν ἄν **V^{pi}**

sch. om. V^c σύνκεν' ἄραξεν V^a σύγκενάραξεν V^d ἄν om. GⁱV^akⁱ

lex. **b. ἄραξεν·** συνέτριψεν **HQⁱWⁱZⁱgⁱrⁱ**

gram. **c. ἄραξ']** ἄρξ' **Pⁱ** / γρ. ἄραξ' **P**

ἄραξ' sed s.l. ἄρ pro ἄρα scr. (: ἄρξ') Pⁱ

lex. **d. νήϊα δοῦρα·** ναυπηγέσιμα ξύλα, **HⁱMⁱQⁱVWⁱZⁱrⁱ** ἀντὶ τοῦ τὰς ναῦς **MV** / ναῦν **gⁱ**

sch. om. V^cV^p ναυπηγέσιμα — τοῦ om. V^a ναυπηγέσια HⁱQⁱWⁱZⁱrⁱ

lex. **ι 499 a. μαρμάρω ὀκρούεντι·** μαρμάρω εἶπεν, ἵνα τὸ διὰ πολλὴν πυκνότητα βάρος ἐνδείξῃται, τοιοῦτοι γὰρ οἱ μαρμάροι. **Od**

lex. **b. ὀκρίονεντι·** τραχεῖ **Vgⁱkⁱuzⁱ** / τραχεῖ μεγάλῳ **Mⁱ** / κακῶ **kⁱ**

sch. om. V^cV^p ἄκρούεντι V^a

lex. **c. ὀκρίονεντι]** θανατηφόρῳ, **WⁱXⁱ** τῷ ἄκρας δὲ ἐξοχας ἔχοντι. ἢ τῷ ἐμποιοῦντι κρύος. ἦτοι θάνατον. **Wⁱ**

lex. **d. βαλών]** λέγει τὸν λίθον **Qⁱ**

- lex. **e. ἴησιν·** ἀφίησιν **Η'ΙΜ'Ι'Q'VW'Z'Ι** / πολύ και εὐστοχον ἀφίησιν **Μ** / ἀκοντίζει **Η'ΙΜΜ'Ι'Vg'ι** / πέμπει **Β'Ι'G'ι**
- sch. om. V^cV^p ἀφίησιν om. V^a ἀκοντίζειν MMⁱ
- lex. **Ι 501 a. ἄψορον·** ἐκ δευτέρου **Η'ΙΜ'Ι'V** / πάλιν **G'Ι'Η'ΙΜ'Ι'Vυ**
- sch. om. V^c ἄψορον V^sV^υ ἐκ δευτέρου om. V^p πάλιν οὐχ ἀπλῶς V^a
- lex. **b. κεκοτηότι·** ὠργισμένω **Η'ΙΜ'Ι'Q'V'Z'ιg'ι'ι** / ὀργιζομένω **W'ι** / γρ. κεκαφηότι **W** ὀργ[.] **κ'ι**
- sch. om. V^p
- lex. **c. κεκοτηότι]** κεκοτηκότι και κατά συγκοπηὴν κεκοτηότι **B**
- lex. **d. κεκοτηότι θυμῶ·** ὁ ἄρα θυμὸς ἦν αἴτιος τοῦ μὴ πεισθῆναι **Od**
- ἦσαν O
- lex. **Ι 502. καταθνητῶν]** ἀποθνητῶν **W'ι**
- ἀπο pro κατα s.l. scr. Wⁱ
- lex. **Ι 503 a. εἴρηται]** ἐρωτήσει, **G'Ι'Μ'Ι'V'X'ιg'ι** τουτεστι κατά λεπτόν ἐρωτήσει διὰ τὴν ἀλαωπήν **W'Ι'X'ι**
- sch. om. V^c ἐρωτήση V^aV^υ
- lex. **b. ἀεικελίην·** δεινήν **G'Ι'Μ'Ι'Vg'ι** / δεινήν τύφλωσιν **υ**
- sch. om. V^c
- lex. **c. ἀλαωτύν·** τύφλωσιν **Η'ΙΜ'Q'V'Y'Z'ιg'ik'ιm'ri'υ** / στέρησιν ὀφθαλμῶν **Μ'Ι'V'Y'ι**
- ἀλαωπήν V^aV^υ (ὀφθαλμῶν) πειζαν scr., sed post. eras. V^r στέρησιν ὀφθαλμῶν om. V^p

- lex. **ι 504⁴³ a1. φάσθαι]** ἀντί τοῦ φασί **V^{ci}** / ἀποφάσθαι **Xⁱ** / εἰπέ **WⁱYⁱ**
 φάσθαι, sed s.l. ἀπο add. Xⁱ καὶ εἰπέ Yⁱ
- lex. **a2. φᾶσθαι·** λέγειν, ἀντί τοῦ λέγε. κείται ἀπαρέμφατον ἀντί προστακτικοῦ. **HⁱM^v** τὸ δὲ ἐξαλαῶσαι **HⁱV** ἀντί τοῦ ἐκτυφλῶσαι. **V**
 sch. om. V^c 1 λέγειν om. V^p κείται — προστακτικοῦ om. V^a κείται om. V^p : κείται δὲ sec. man. V^r ἀντί τοῦ προστακτικοῦ V^d δὲ om. V^d 2 ὄξαλαῶσαι V^m ἐκ τυφλῶσαι V^dV^s
- lex. **b. φᾶσθαι·** ἐνεστῶς καθ' Ἡρακλείδην **O^d**
- lex. **c. ἐξαλαῶσαι]** ἐκτυφλῶσαι **Mⁱgⁱu** / τυφλῶσαι **kⁱ**
 ἀντί τοῦ ἐκτυφλῶσαι u
- gram. **ι 505⁴⁴ a. Λαέρτεω]** Λαέρταο **Wⁱ**
 Λαέρτεω, sed s.l. ao pro ew corr. (: Λαέρταο) Wⁱ
- lex. **b. Ἰθάκη ἔνι οἰκί' ἔχοντα]** τήν οἴκησιν ἔχοντα ἐν τῇ Ἰθάκῃ **HQ^wZⁱrⁱ**
 τήν om. H
- lex. **ι 506 a. ὡς ἐφάμην]** οὕτως ἔφην **Wⁱ**
- lex. **b. οἰμῶξας]** στενάξας **Mⁱ**
- lex. **ι 507 a. ἦ μάλα]** ὄντως **Hⁱ**
- lex. **b. παλαίφατα·** πάλαι πεφατισμένα **M^vu** / πάλαι εἰρημένα **HⁱM^QV^wZⁱrⁱ** / παλαιόφατα **gⁱ**
 sch. om. V^c 1 πάλαι om. V^p πεφωτισμένα M πάλαι εἰρημένα : ἦτοι εἰρημένα V^a

⁴³ apud hoc uersum Ὀδυσσῆα ut tit. scr. C

⁴⁴ apud hoc uersum Λαέρτεω Ἰθάκη ut tit. scr. C

- lex. **c. παλαίφατα]** [] παρίσσωσις, ἀξία τοῦ Κύκλωπος. **V^{ci}**
- lex. **d. θέσφατα·** μαντεύματα **GⁱMⁱV^Ygⁱ** / θεοπρόπια **zⁱ**
- lex. **ι 508⁴⁵ a. ἔσκε]** ὑπήρχε **Hⁱ** / ἦν **kⁱ**
- gram. **b. ἔσκε τις·** διήγησις ἀπὸ τοῦ ὑπαρκτικοῦ **Od**
- mit. **c. ἔσκε τις ἐνθάδε μάντις]** ἐκ τούτου νοητέον ὅτι δεισιδαίμονες οἱ Κύκλωπες, ὅτι ὑπήκουον βουλήμασι θεῶν, καὶ οὐκ ἀπέκτεινον τοὺς προλέγοντας αὐτοῖς τινα παρὰ θεῶν ἐσόμενα. **HQWZr**
- 1-3** ARISTON. *in Od.* 92 l.16-19
- 2** βουλεύμασι r ἀπέκτεινον QZ
- mit. **d. μάντις ἀνήρ]** ὅτι οὐ πάντες οἱ Κύκλωπες ἄγριοι, εἰ δὴ καὶ τις ἦν παρ' αὐτοῖς τῶν πάνυ λόγου ἀξίων, μάντις δηλαδὴ ἀγαθός. Τήλεμος, ὁ Εὐρύμου παῖς. **V^c**
- lex. **e. ἡῦς]** ἀγαθός **kⁱ**
- gram. **f. ἡῦς]** ἀντὶ τοῦ ἡῦ **B**
- lex. **g. ἡῦς τε μέγας τε·** Κυκλώπων ἴδιον **Od**
- lex. **ι 509⁴⁶ a. Τήλεμος]** ὄνομα μάντεως **Mⁱ**
- mit. **b. Εὐρυμίδης·** Εὐρύμου παῖς Τήλεμος, **MHV** ὃς τῆ μαντεία ἐκεκόσμητο. **H** / ὁ υἱὸς τοῦ Εὐρύμου. **Yⁱ**
- sch. om. **V^cV^p** ὁ Τήλεμος **H** Τελέμαχος **V^a** : Τηλέμαχος **MV^mV^oVⁱV^sV^u**
- lex. **c. ἐκέκαστο]** ἐκεκόσμητο **QⁱWⁱZⁱrⁱ**

⁴⁵ apud hoc uersum μάντις ut tit. scr. C

⁴⁶ apud hoc uersum Τήλεμος Εὐρυμίδης (Εὐρυμίδης om. B) ut tit. scr. BC

- lex. **ι 510 a. κατεγήρα]** ἀπόκοπτον κατεγήρασε **M**
- lex. **b. κατεγήρα]** ἐγήρασε **Υ'**
- lex. **ι 511. ὀπίσσω·** μετὰ ταῦτα **Η'ΙΜQ'VW'Z'ι'** / ἐπ' ἔσχατῶν **Η'ΙΜ** / εἰς τὸ με[...] **Β'**
sch. om. V^aV^cV^p
- lex. **ι 512 a. ἀμαρτήσεσθαι·** ἀποτυχεῖν **Η'ΙΜ'Vg'ι** / στερηθῆναι **Μ'Vυ**
sch. om. V^p ἀμαρτήσασθαι V^d
- gram. **b1. ἀμαρτήσεσθαι·** ὀπωπῆς. τυφλωθῆναι περιφραστικῶς. **Od**
- gram. **b2. ἀμαρτήσεσθαι]** ὅτι τυφλωθῆναι περιφραστικῶς, εἶρηκεν ἀμαρτήσεσθαι ὀπωπῆς.
V^c
- lex. **c. ὀπωπῆς·** ὄψεως **Μ'ΙQ'VW'Z'g'ι'z'** / τοῦ ἔμου ὀφθαλμοῦ **Q'W'Z'ι'** / τῆς ὄψεως **κ'**
sch. om. V^p τῆς ὄψεως z'ⁱ
- lex. **ι 513 a. τινα]** ἐκεῖνον **g'**
- lex. **b. ἐδέγμην·** προσεδεχόμενην **Η'Ι'Q'W'X'Z'κ'ι'z'** / ἐξεδεχόμενην **Vg'**
sch. om. V^cV^p
- lex. **ι 514 a. ἐπιειμένον·** περιβεβλημένον **Η'ΙΜ'ΙQ'VW'Z'ι'υ** / ἐνδεδυμένον **κ'ι'z'**
sch. om. V^cV^p
- lex. **b. ἀλκήν]** ἰσχύν **z'**
- contx. **ι 515 a. νῦν δὲ μ' ἐὼν ὀλίγος·** μικρός. ὡς τὸ νῆ' ὀλίγην. ἀντίκειται τῷ πωλλός, ὡς τὸ πολλός γάρ τις ἔκειτο. ὅτι ὁ τοῖς Φαίαξι μέγας καὶ καλὸς Ὀδυσσεὺς τὸ μηδὲν ἐδόκει τῷ Κύκλωπι μεγίστω δηλαδὴ ὄντι. **Od**

2 ὅτι ὁ τις Φαίαιξι d

lex. **b. μ' ἔών]** ὑπάρχων Mⁱ

lex. **c. ὀλίγος]** μικρός Mⁱ

contx. **d. ὀλίγος τε καὶ οὐτιδανὸς καὶ ἄκικος]** ὅτι ὁ Κύκλωψ ἐφ' οἷς ἔσκωψε τὸν Ὀδυσσεά ὀλίγον οὐτιδανόν. καὶ ἀναλκὶν εἶπων εἶχεν ἀκοῦσαι ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως. ὅτι ὁ οὐτιδανὸς ἐγὼ καὶ ὀλίγος καὶ ἀναλκίς πολὺς καὶ βριαρὸς ἐπεθέμην σοι. ὅποιον καὶ τις Αἰγύπτιος βασιλεὺς, ἐξ Ἀγησίλαου τοῦ Λακώνων βασιλεύσαντος. λέγεται γὰρ ὅτι
5 Τάχως Αἰγύπτιος βασιλεὺς Ἀγησίλαον ἐλθόντα συμμαχήσαι αὐτῷ ἰδὼν ἔσκωψεν, εἰπὼν τὸ περιέρδομενον. ὦδινεν ὄρος, Ζεὺς δ' ἐφοβείτο, τὸ δ' ἔτεκε μῦν. Ἀγησίλαος δὲ ἀκοῦσθαι ἀντελακῶνισε, φᾶμενος ὡς φανήσομαί σοι πότε, καὶ λέων. ὕστερον οὖν ἀφισταμένων τῶν Αἰγυπτίων οὐδὲν τῷ Τάχῳ συμπράξας ἐποίησε φυγεῖν ἐκεῖνον εἰς Πέρσας ἐκπεσόντα τῆς ἀρχῆς. ὅτι τὸ ὀλίγος οὐ μόνον ἐπὶ πλήθους, ἀλλ' ἰδοῦ ἐπὶ
10 μεγέθους ὡς ἐνταῦθα ληφθὲν τὸν μικρὸν ἐσήμανεν. καὶ παρὰ Ἡσιόδῳ, νῆ' ὀλίγην αἰνεῖν. καὶ ἐν τῷ κύμα οὔτε μέγα οὔτε ὀλίγον. καὶ ἐν τῷ, ὀλίγην τε τράπεζαν. καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς, ἰχθύς ὀλίγος. ὁ δὲ ὀλίγος [ἄνθρωπος] τῷ πολλῷ ἀντικεῖται. οὐ χρῆσις ἐν τῷ, πολλὸς γὰρ κεῖτο. ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ὀλίγον ἰλίζον καθ' Ἡρακλείδην Ἴωνες φασὶν οἱ νεώτεροι. τῷ ζ ἀντι τοῦ γ χρώμενοι. καὶ τὸ μὲν φύγω, φύζω λέγοντες. τὸ δὲ πέφυγα
15 καὶ πεφυγῶς, πέφυζα καὶ πεφυζῶς. ὡσπερ καὶ τὸ φυγὴ φύζα. ὅθεν τὸ φυζινός, εἶτα φυζάκηνος. V^c

8 οὐδὲν : μηδέν EUST. *in Od.* 360, 25 9-10 ἐπὶ μεγέθους ὡς ἐνταῦθα : ἐνταῦθα ἐπὶ μεγέθους EUST. *in Od.* 360, 13 13 κείτο : ἔκειτο EUST. *in Od.* 360, 35 15 τὸ φυγὴ : τῷ φυγὴ EUST. *in Od.* 360, 39 16 φυζάκηνος : φυζάκινος EUST. *in Od.* 360, 40

lex. **e. ἄκικος**· ἀσθενής GⁱMⁱVgⁱu / λεπτός Mⁱ / ἀναλκίς F / γρ. ἀεικῆς Od / ἀνίσχυρος k^zi

sch. om. V^cV^p

lex. **ι 516a. ἀλάσας**· ἐτύφλωσας HⁱM^v / ἐματαίωσας HⁱM / ὑστέρησεν Qⁱrⁱ

sch. om. V^cV^p ἀλάσας alia lectio Hom. pro ἀλάσεν ἀλάωσεν M et γρ. καὶ ἀλάσας M^{mg} : ἀλάσας, sed s.l. ἀλάωσεν corr. Wⁱ

- lex. **b. ἐδαμάσσατο]** κατεπόνεσεν Qⁱrⁱ
- gram. **c. ἐδαμάσσατο]** δαμάσσατο Wⁱ
δαμάσσας, sed s.l. δαμάσσατο corr. Wⁱ
- lex. **ι 517⁴⁷. ἀλλ' ἄγε δεῦρ' Ὀδυσσεῦ·** ἄφρων ὁ Κύκλωψ πείθων τὸν Ὀδυσσεῖα ἐλθεῖν πρὸς αὐτόν. Od
1-2 εἰς αὐτόν EUST. *in Od.* 360, 43
- lex. **ι 518 a. πομπήν]** ὑμῖν Wⁱ
- lex. **b. ὀτρύνω·** παρασκευάσω V / προτρέψω G^v
sch. om. V^cV^p
- lex. **c. κλυτόν]** ἔνδοξον Qⁱrⁱ
- gram. **d. κλυτόν]** τὸν κλυτόν Wⁱ
κλυτόν, sed s.l. τὸν add. Wⁱ
- lex. **ι 520 a. αἶ κ' ἐθέλησε]** ἐὰν βούλεται Qⁱrⁱ
- lex. **b. ἰήσεται]** ἰάσεται HⁱMⁱYⁱ / θεραπεύσει GⁱQⁱWⁱXⁱrⁱ
- lex. **ι 523. αἰῶνος·** βίου HⁱMⁱQⁱVWⁱZⁱgⁱrⁱ / ζωῆς HⁱMⁱQⁱVWⁱYⁱZⁱrⁱ
sch. om. V^c ζωῆς om. V^aV^p
- lex. **ι 524 a. εὐνιν·** ἐστερημένον BⁱHⁱIⁱMⁱQⁱVXⁱYⁱZⁱgⁱkⁱmⁱrⁱuzi / ἔρημον HⁱMⁱ
εὐριν V^r
- gram. **b. εὐνιν]** ἐστερημένον. ἀπὸ τοῦ εἶς ἑνός. ἐνὶς ὁμεμονώμενος καὶ εὐνίς. Wⁱ

⁴⁷ apud hoc uersum Ὀδυσσεῦ ut tit. scr. C

gram. **c. εὖνιν**· μεμονωμένον ὡς ἀπὸ τοῦ εἰς ἑνός, ὅθεν καὶ εὐνοῦχος ὁ ἐστερημένος ὀχείας. φιλοῦται καὶ τὸ εὐ, ὡς ἔχοντος ἀναδραμεῖν εἰς ὁμοιότητα τοῦ ἔκκλητος εὐκκλητος καὶ τῶν ὁμοίων. **V^c**

2 ἔχον EUST. *in Od.* 361, 9

contx. **ι 525 a1. ὡς οὐκ ὀφθαλμὸν γ' ἰήσεται**· μὴ βουλόμενος, οὐ γὰρ μὴ δυνάμενος. οὐκ ἠβούλετο δὲ Ποσειδῶν τὸν ἴδιον υἱὸν θεραπεῦσαι, δίκαιον ἠγούμενος τιμωρεῖσθαι αὐτὸν τῆς πονηρίας. **BHQWZr** ὁ δὲ νοῦς, οὐδὲ Ποσειδῶν ἰάσεται σε κακὸν ἔοντα. **HQWZr** ὡς οὐκ ὀφθαλμὸν γ' ἰήσεται· διὰ τί ὁ Ὀδυσσεύς οὕτως ἀνοήτως εἰς τὸν
 5 Ποσειδῶνα ὠλιγώρησεν εἰπὼν “ὡς οὐκ ὀφθαλμὸν γ' ἰήσεται οὐδ' ἐνοσίχθων”. Ἀντισθένης μὲν φησὶ διὰ τὸ εἰδέναι ὅτι οὐκ ἦν ἰατρός ὁ Ποσειδῶν, ἀλλ' ὁ Ἀπόλλων, Ἀριστοτέλης δὲ οὐχ ὅτι οὐ δυνήσεται, ἀλλ' ὅτι οὐ βουληθήσεται διὰ τὴν πονηρίαν τοῦ Κύκλωπος. **HQWZr** διὰ τί οὖν ὁ Ποσειδῶν ὠργίσθη, καίτοι μὴ χαλεπαίνων διὰ τὸ ἀπόφθεγμα, ἀλλὰ διὰ τὴν τύφλωσιν, “Κύκλωπος γὰρ κεχόλωται, ὃν ὀφθαλμοῦ
 10 ἀλάωσεν”, καίπερ πονηροῦ ὄντος καὶ τοὺς ἐταίρους κατεσθίοντος; λύων δὲ ὁ Ἀριστοτέλης φησὶ μὴ ταυτὸν εἶναι ἐλευθέρῳ πρὸς δούλον καὶ δούλῳ πρὸς ἐλεύθερον, οὐδὲ τοῖς ἐγγύς τῶν θεῶν οὔσι πρὸς τοὺς ἄπρωθεν. ὁ δὲ Κύκλωψ ἦν μὲν ζημίας ἄξιος, ἀλλ' οὐκ Ὀδυσσεὶ κολαστέος, ἀλλὰ τῷ Ποσειδῶνι. **HWZ**
 15 ἄλλως· πῶς παρὰ Φαίαιξιν ἐχθρὸν ἑαυτὸν Ποσειδῶνος λέγε· φησὶν ὡς ἀπολαβῶν ἤδη τὰ τῆς εὐχῆς καὶ πεπρονθῶς ἐλεεινὰ, ἔτι δὲ καὶ τὸ τελευταῖον ναυάγιον διὰ Ἴλιον γενόμενον καὶ τὰς ἐκείνου βόας ἔπειθεν αὐτὸν ὅτι πέπταται μὲν Ποσειδῶν εἰς Ἴλιον. **H**

6 “ὡς οὐκ ὀφθαλμὸν γ' ἰήσεται οὐδ' ἐνοσίχθων” *Od.* ι 525 **10** “Κύκλωπος κεχόλωται, ὃν ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν” *Od.* α 69

1-3 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 95 adn. ad l.7 **4-9** PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 94, 26; 95, 1-4 **14-16** PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 96, 3-4

1 γε ἰήσεται QWZr μὴ βουλόμενος om. r (γάρ) μὴ om. QWZr **3** ὁ δὲ νοῦς om. r **5** ὡς οὐκ ὀφθαλμὸν QWZr **10** οὖν om. WZ **11** γάρ om. WZ **12** ὁ (Ἀριστοτέλης) om. W

contx. **a2. ὡς οὐκ ὀφθαλμὸν γε**· διὰ τὴν τύφλωσιν, ἀλλ' οὐ διὰ τὰς φωνὰς ταύτας ὠργίσθη ὁ Ποσειδῶν. τούτων γὰρ ὁ νοῦς “οὐδὲ ὁ Ποσειδῶν ἰάσεται κακὸν ὄντα”. **MV** μὴ βουλόμενος. οὐ γὰρ μὴ δυνάμενος. οὐκ ἠβούλετο δὲ Ποσειδῶν τὸν υἱὸν θεραπεῦσαι, δίκαιον ἠγούμενος τιμωρεῖσθαι τῆς πονηρίας. **MY** διὰ τί ὁ Ὀδυσσεύς πρὸς τὸν
 5 Κύκλωπα ἀνοήτως εἰς τὸν Ποσειδῶνα ὠλιγώρησεν τῷ λόγῳ εἰπὼν “ὡς οὐκ

ὄφθαλμόν γ' ἰήσεται οὐδ' ἐνοσίχθων"; ἢ διὰ τὸ γινώσκειν ὡς οὐκ ἦν γ' ἰατρός ἀλλ' ὁ Ἀπόλλων, ἢ ὅτι οὐ θεραπεύσει αὐτὰ διὰ τὴν πονηρίαν αὐτοῦ. διὰ τί οὖν ὁ Ποσειδῶν ὠργίσθη, μὴ διὰ τὸ ἀποφθεγμα χαλεπαίνων, ἀλλὰ διὰ τὴν τύφλωσιν; "Κύκλωπος γὰρ κεχόλωται ὃν ὄφθαλμοῦ ἀλάωσε". καὶ πονήρου ὄντος καὶ τοὺς ἐταίρους κατεσθίοντος
 10 καὶ ὁ Ἀριστοτέλης φησί, μὴ ταυτὸν εἶναι ἐλευθέρῳ πρὸς δούλον καὶ δούλῳ πρὸς ἐλεύθερον, οὐδὲ τοῖς ἐγγύς θεῶν πρὸς τοὺς ἄποθεν. ὁ μὲν οὖν Κύκλωψ ἦν ζημία ἄξιος, ἀλλ' οὐκ Ὀδυσσεὶ κολαστέος, ἀλλὰ τῷ Ποσειδῶνι, εἰ νόμιμον τῷ διαφθειρομένῳ βοθηεῖν τῷ υἱῷ, καὶ ἦρχον ἀδικίας οἱ ἐταῖροι. **M**

2 "οὐδὲ ὁ Ποσειδῶν ἰάσεται κακὸν ὄντα" **5-6** "ὡς οὐκ ὄφθαλμόν γ' ἰήσεται οὐδ' ἐνοσίχθων" *Od.* ι 525
8-9 "Κύκλωπος κεχόλωται, ὃν ὄφθαλμοῦ ἀλάωσεν" *Od.* α 69
2-4 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 94 adn. ad l.26 **7-13** PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 95, 10-18

sch. om. V^c **1** ἀλλ' om. V^p **2** τούτων γὰρ ὁ νοῦς· οὐδὲ ὁ ποσειδῶν eras. V^r ὁ (νοῦς) om. V^m ἰάσεται V^a ἰάσεται σε κακὸν ὄντα MV^p **3-4** οὐ γὰρ ἐβούλετο ὁ Ποσειδῶν τὸν ἴδιον διὰ υἱὸν θεραπεύσθαι. δίκαιον ἡγούμενος τιμωρεῖσθαι αὐτὸν τῆς πονηρίας Y

mit. **b. ἰήσεται οὐδ' ἐνοσίχθων·** ὡς εὐλαβούμενος δηλονοτι ἀντιπράπτειν τῷ Διῖ τῷ πάντων πατρὶ θεῶν, οὐ μὴ ἐπιστρέφεσθαι διετείνεται ὁ Κύκλωψ ὀπισθεν ἐν τῷ οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς μέγαλοιο ἀλέγουσιν. φασὶν ὅτι συνασεβεῖ τῷ Κύκλωπι καὶ ὁ Ὀδυσσεύς. φαμέν ὅτι διὰ τὴν τυφλώσιν, οὐ διὰ φωνὰς ταύτας ὠργίσθη Ποσειδῶν.
 5 τούτων γὰρ νοῦς "οὐδὲ Ποσειδῶν ἰάσεται κακὸν ὄντα". ἐδύνατο γὰρ ὁ Ποσειδῶν αὐτὸν θεραπεύσαι, οὐκ ἠβούλετο δὲ διὰ τὰς πονηρίας αὐτοῦ. **WX**

1-3 PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 95, 19-20; 96, 1-2 **3-6** PORPH. *Quaest. Hom. Od.* 95, 5-9

lex. **ι 527⁴⁸. ὀρέγων]** ἐκτείνων **Mⁱ**

lex. **ι 528. κυανοχαῖτα·** μελανόθριξ **GⁱHⁱMⁱVgⁱ**

sch. om. V^c

lex. **ι 529⁴⁹ a. ἐτεόν]** ἀληθῆς **Mⁱkⁱ** / κατὰ ἀλήθειαν **Qⁱrⁱ**

gram. **b. ἐτεόν]** οἰκειότητος λόγος **V^{ci}**

⁴⁸ apud uersum 426 Ποσειδάωνι ut tit. scr. C

⁴⁹ apud hoc uersum εὔχει ut tit. scr. C

lex. **c. σός]** παῖς **XⁱWⁱ**

ἦ παῖς Wⁱ

mit. **d. πατήρ δ' ἔμός εὐχεται εἶναι**· ἀστείως ἐκ Ποσειδῶνος τοῦ εἰς θάλασσαν ἀλληγορουμένου τὸν ἄγριον καὶ τερατῶδη ὁ ποιητικὸς μῦθος λέγει γεγονέναι Κύκλωπα διὰ τὸ κατὰ θάλατταν ἄγριον, οὕτω καὶ ὁ τὸν Ἀχιλλέα ἐν Ἰλιάδι ὄνειδίζων ἐπὶ ἀγριότητι, γλαυκὴ δὲ σε φησὶν ἔτικτε θάλασσα καὶ ὁ σκώπτων δὲ τινα δυσπειθῆ πρὸς
5 κύματα λαλεῖν φησὶ παροιμαζόμενος. **Od**

hoc sch. sub lem. 183 scr. EUST. *in Od.* 332, 3-6

4 θάλασσαν d

lex. **ι 530 a. δὸς μὴ Ὀδυσσηα πολίπορθιον οἴκαδ' ἰκέσθαι]** ἀντὶ τοῦ μὴ δῶς τὸν Ὀδυσσεά εἰς τὸν ἑαυτοῦ οἶκον ἐλθεῖν. **H**

gram. **b1. ποτλίπορθον**· γράφεται ποτλίπορθιον, ὡς κάπρος κάπριος. ὀρθὸς ὄρθιος. λοῖσθος λοίσθιος. εἰκῆ παρέρριπται. ἴσως δὲ καὶ εἰρωνικῶς, ὡς τοῦ Ὀδυσσέως πρὸ βραχέων οὕτως ἑαυτὸν καλέσαντος. μονονουχὶ μυκτηρίζων εἶπερ ὁ οὐτιδανὸς καὶ ἄναλκίς ποτλίπορθιον ἑαυτὸν καλεῖ. **Od**

4 ἀποκαλεῖ EUST. *in Od.* 361, 26

gram. **b2. πολίπορθιον]** ὅτι τοῦ ποτλίπορθιον πρωτότυπον τὸ ποτλίπορθος, ὡς καὶ τοῦ κάρπιος τὸ κάρπος. [] τὸ αἰδοῖς αἰδοῖος. ὁμοῖος ὁμοῖος. ὀρθὸς ὄρθιος. λοῖσθος λοίσθιος. **V^{ci}**

lex. **ι 532 a. οἱ μοῖρα]** πεπρωμένον **Qⁱrⁱ**

πρὸ πεπρωμένον Qⁱ

lex. **b. ἰδέειν]** θεάσασθαι **Qⁱrⁱ**

lex. **c. ἰκέσθαι]** ἀπελθεῖν **Qⁱrⁱ**

- lex. **ι 533 a. εὐκτίμενον]** καλῶς ἐσκευασμένον **Q'i**
- lex. **b. ἐήν]** ἰδίαν **Q'i**
- gram. **c. ἐς πατρίδα γαίαν]** πατρίδα, τὴν πατρικὴν. οὐ γὰρ οἶδεν ὁ Ὅμηρος τὸ τῆς πατρίδος ὄνομα ἄπλουν, ἀλλὰ κτητικόν. **B** ἐρυμνόν τὸ στερεόν γίνεται ἀπὸ τοῦ ἐρύκω τὸ κωλύω. ἐρεμνόν δὲ τὸ συντεινόν γίνεται ἀπὸ τοῦ ἐρεβενόν, καὶ κατὰ συγκοπὴν καὶ τροπὴν τοῦ β εἰς μ ἐρεμνόν. **B**
- lex. **ι 534 a. ὀψέ κακῶς]** βραδέως ποτέ **M'**
- lex. **b. ὀλέσας]** ἀπολέσας / φθειρας **Q'i**
- contx. **ι 535. εὐροι δ' ἐν πῆματα οἴκω·** προεκθετικὴ ἀναφωνησις τῶν Ὀδυσσέως κακῶν. **Od**
- lex. **ι 537⁵⁰. λαάν]** πέτρην **k'**
- lex. **ι 538 a. ἐπιδινήσας·** περιστρέψας **G'iH'iV'u** / συστρέψας **Od**
- sch. om. V^cV^p περιδινήσας V
- lex. **b. ἐπέρεισε·** ἐπεθάρρησεν **M'** / ἐπεστήριξε **Od**
- lex. **c1. ἴν' ἀπέλεθρον·** δύναμιν πολλήν **C'iM'iV'g'u** / δύναμιν τὴν ἰσχυράν **Q'iW'Z'i'** / ἀμέτρητον **M'**
- sch. om. V^cV^p
- lex. **c2. ἴν' ἀπέλεθρον·** δύναμιν πολυτέλεθρον. ἐκ διπλασίου γὰρ διαστήματος. **Od**
- εἰν' ἀπέλεθρον d
- lex. **ι 539 a. μετόπισθε]** προπάροιθεν **M'W'**
- γρ. ἢ προπάροιθε **M'**

⁵⁰ apud uersum 536 ὁ κυανοχαίτης Ποσειδάων ut tit. scr. C

- contx. **b. μετόπισθε νεώς**· οὐ προπάροιθε δηλοῖ. ἡ μὲν πρώτη βολὴ πρόθεν τῆς νεώς πεσοῦσα, ἔστρεψεν ἐκείνην παλίμπλουν, ἡ δὲ δευτέρα κατόπιν γενομένη εἰς τὴν τοῦ πέραν νησιδίου χέρσον θέμωσεν ἰκέσθαι τὴν ναῦν. **Od**
- 1 νηός EUST. *in Od.* 357, 27 2 ἔστρεψεν EUST. *in Od.* 357, 28
- lex. **ι 540 a. ἐδέυησε]** ἔλειψε **Bⁱ**
- lex. **b. ἐδέυησε**· καλῶς ἐνταῦθα, ὀπίσω γὰρ πεσῶν ὁ λίθος βραχὺ ἐδέησεν ἰκέσθαι τοῦ πηδαλίου. **Od**
- 1-2 ἰκέσθαι κατὰ τοῦ πηδαλίου EUST. *in Od.* 357, 33
- 1 βραχὺς d
- lex. **c. ἐδέυησε δ' οἰήϊον**· ἐπὶ τοῦ προτέρου ἀθετεῖται. πῶς γὰρ ἂν ἔμπαλιν ἢ ναυς ἠνέχθη. **ΜΗΜQ'VW'Zi^r**
- 1-2 ARISTON. *in Od.* 92, 20-23
- sch. om. V^cV^p 1 δ' οἰήϊον in lem. om. ΗΜQ'W'Zi^r δ' ὀγήϊον V^u
- lex. **ι 542⁵¹ a. πρόσω**· εἰς τοῦμπροσθεν **GⁱMⁱV** / πορρωτέρω **MⁱVgⁱ** / εἰς τὸ πέλαγος **Mⁱ**
- sch. om. V^c εἰς τοῦμπαλιν V^a πορρωτέρω om. V^p : πόρρω V^{agⁱ}
- lex. **b. θέμωσε**· ἐποίησε **WⁱXⁱ** / ἠνάγκασε **Bⁱ** / ἐποίησε παρὰ τὸ θεῖναι **Od** / ἐγγίσαι ἐποίησεν τῆ γῆ **u**
- lex. **c. θέμωσε δὲ χέρσον]** εἰς τὴν ἐκεῖθεν νῆσον **M**
- lex. **d. χέρσον**· γῆν **V^s**
- gram. **e. ἴκεσθαι]** ἀπὸ τοῦ θεσμός, ὁ νόμος καὶ ἡ ἀνάγκη. **B**

⁵¹ apud hoc uersum θέμωσε ut tit. scr. B

- lex. **ι 543 a. ἀφικόμεθα**· ὅπου τὸ πρὶν ἀπήλθεν. ὁ γὰρ Ὀδυσσεύς μόνῃς αὐτοῦ τῆς νηὸς τοὺς ἐταίρους εἶχεν ἐκεῖ. **M**
- lex. **b. ἔνθα περ ἄλλαι**· ἐν τῷ ναυσταθμῷ **Od**
τῷ ναυστῷ θμῷ d
- lex. **ι 544. ἀθρόαι**· ὁμοῦ πᾶσαι **M'NV**
sch. om. V^cV^p
- lex. **ι 545 a. εἶατο**· ἐκαθέζοντο **H'M'V** / ἐκάθοντο **Nk'z'**
sch. om. V^cV^p
- lex. **b. ὀδυρόμενοι**· ἀποκλαιόμενοι **M'V**
sch. om. V^cV^p
- lex. **ι 546 a. ἔνθα]** ἐκεῖ **W'**
- lex. **b. ἐκέλαμεν**· ὠρμίσαμεν **H'M'Q'VW'Z'ig'i'** / ἐνεωλκήσαμεν **H'M'V** / προσειλκύσαμεν **HQ'Z'i'** / ἀνειλκύσαμεν **Y'** / ἐλλιμενίσσαμεν **m**
sch. om. V^c 1 κέλαμεν V ὠρμίσαμεν om. V^p : ὠρμήσαμεν V^aW'
- lex. **ι 549 a. δασσάμεθα]** ἐμερισάμεθα **M'** / []ρασαμεν **N**
- lex. **b. ἀτεμβόμενος]** στερισκόμενος **I'M'** / ὑστερούμενος **Y'** / βλαπτόμενος **Y'** / στεροῦντος **P'** / τὸ στερισκόν καὶ βλάπτων **P**
- lex. **c. ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης]** στερισκόμενος τῆς ἴσης μοίρας **N**
- lex. **d. κίοι]** ἀπέλθοι **GH'Q'W'Z'i'**
- lex. **e. ἴσης]** τῆς ἰσομοιρίας δηλονότι **H'i'Q'W'Z'i'** / τοῦ ἰσοῦ **k'**

- lex. **ι 550 a. ἀρνειόν]** ἀρνειὸν λέγει· **Η** ἴσως τὸν σώσαντα αὐτὸν **HQ'W'Y'Zi'** ἔλαβε δὲ καὶ πάλαι ἐξαιρετον αἶγα εἰς τὴν ἄγραν ἐν τῇ νήσῳ. **HQ'W'Zi'**
- 1 ἑαυτὸν Q'W'Zi' δέ om. Q'W'Zi'
- contx. **b. ἀρνειὸν δ' ἐμοί·** τὸν περισσάμενον αὐτὸν, Ζηγὶ κελαινεφεί ἴσως φυξίῳ ἢ σωτήρι κατὰ τοὺς ὕστερον Ἀπτικούς. **Od**
- lex. **c. οἴῳ]** μόνῳ **N**
- lex. **ι 551 a. δαιομένων·** μεριζομένων **H'iM'iNQ'VW'X'Y'Zi'** / δαιρουμένων **H'iM'Vu**
- sch. om. V^c περιζομένων V^a δαιρουμένων om. V^p
- lex. **551b. ἔξοχα·** ἔξοχον **M'Vu** / ἐξαιρετον **G'iM'Vu** / ἔξοχον [] ὑπερ[] **N**
- sch. om. V^cV^p ἔξεχον V^dV^oV^sV^u
- lex. **ι 553⁵² a. ῥέξας]** θύσας **N**
- lex. **b. ἔκαιον]** ἐθυσίαζον **Q'i'**
- lex. **c. ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο ἱρῶν]** ἐκ τῶν ὕστερον ἀποβεβηκότων, ὕστερον φησιν, ὡς καὶ ἐξῆς ὁ δὲ οὐκ ἐμπάζετο ἱερῶν. **H**
- lex. **d. οὐκ ἐμπάζετο·** οὐ προσεποιεῖτο **H'iMVg'i** / οὐκ ἐπεστρέφετο **MV^dV^pV^s** / οὐ μετέλαμβανε **Y'i**
- cf. Ernst, 222 sch. 553
- post ἐπεστρέφετο, οὐκ ἂν τε ποιεῖτο ἄσπετα δὲ πολλὰ scr. M et ἄσπετα δὲ πολλὰ scr. V (ut inuenies in sch. 557, sub lem. ἄσπετα)
- sch. om. V^c 1 ἐμπαίζετο V^aV^u οὐ προσεποιεῖτο om. V^p προσηποιεῖτο Hⁱ οὐ ἐπεστρέφετο V^d : οὐ κεπεστρέφετο V^a
- lex. **e1. οὐκ ἐμπάζετο]** οὐκ ἐπεστρέφετο τῆς θυσίας. ὥστε οὐδὲ ἐκαλλιέρει [] Ὀδυσσεύς.

⁵² apud uersum 552 Ζηγὶ Κρονίῳ ut tit. scr. C

V^{ci}

lex. **e2.** οὐκ ἐμπάζετο· οὐκ ἐπεστρέφετο. ἀλλ' ὄγε μερμήριζεν ἐν ἄλλω, ἀλλ' ἄρα μερμήριξεν. **Od**

lex. **f.** ἐμπάζετο] ἐπεστρέφετο **BⁱGⁱHⁱMⁱ**

lex. **g.** ἰρῶν] ἱερῶν **Mⁱ** / θυσιῶν **MⁱYⁱ** / θυμ[ε]τῶν **NXⁱ**

ἦτοι τῶν θυμετῶν N

lex. **ι 554.** ἀλλ' ὄ γε] γρ. ἀλλ' ἄρα **H**

lex. **ι 555.** νῆες] [] τῶν ἐφεξῆς [] θησομένων **V^{ci}**

lex. **ι 557.** ἄσπετα· πολλά **GⁱVgⁱ** / οὐκ ἂν τε ποιεῖτο ἄσπετα δὲ πολλά **M**

cf. Ernst, 222 sch. 553

hoc lem. et sch. scr. V^aV^pV^s, sed sub lem. 553d (οὐκ ἐμπάζετο), ἄσπετα δὲ πολλά ut sch. scr. cett. V οὐκ ἂν τε ποιεῖτο ἄσπετα δὲ πολλά sub lem. 553d (οὐκ ἐμπάζετο) ut sch. scr. M sch. om. V^c

lex. **ι 559.** παρὰ πρυμνήσια νηός] γρ. παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης **Yⁱ**

ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης text. Hom. ed.

lex. **ι 560⁵³ a.** ἦμος] ὅτε **Cⁱ** / ὀπηνίκα **Qⁱrⁱ**

lex. **b.** ἠριγένεια] ἱριδος γένεια **Cⁱ**

lex. **ι 561 a.** ἐτάροισιν] φίλοις **Qⁱrⁱ**

lex. **b.** ἐποτρύνας] παρακινήσας / παροτρύνας **Qⁱrⁱ**

⁵³ apud hoc uersum Ἠώς ἠριγένεια ut tit. scr. C

lex. **ι 562. πρυμνήσια] σκύνια C'**

lex. **ι 563 a. οί δε] ταχέως Q'r'**

lex. **b. κληῖσι] καθέδραις C'Q'r'**

lex. **ι 564. πολιήν] σπου[....] C'**

contx. **ι 565 a. ἔνθεν δὲ προτέρω]** περιπλανηθέντος αὐτοῦ καὶ μὴ εἰδότης ποῦ ἔπεισι. περιπτόν σε τὸ προτέρω. **HQ'WZ'r'** διὸ τοὺς τόπους ἀπλῶς λέγει “Κυκλώπων δ' ἐς γαίαν αἰολίην δ' ἐς νῆσον”. ποῦ δὲ εἴσιν αὐταὶ ἢ ποῦ κείμεναι, οὐκέτι διασαφῆ; πληθυντικοῖς δὲ ῥήμασι κέχρηται διὰ τὴν τῶν ἐταίρων συμπαρουσίαν. **HQ'WZ'r**

1 περιπλανηθέντες, sed s.l. ο pro ε corr. (: περιπλανηθέντος) r' **2** ττόν σε τό om. r : περιπτόνσε W τῶ W **3** ἢ ποῦ : τὸ ποῦ r διασαφεῖ (διασαφῆ, sed s.l. η pro ει corr. Z) WZr **4** πλητικοῖς H

lex. **b. προτέρω·** εἰς τοῦμπροσθεν **H'M'VY'g'u**

sch. om. V^c τὸ ἔμπροσθεν H'V^pY' : ἔμπροσθεν g'

lex. **ι 566 a. ἄσμενοι·** χαίροντες **G'M'Vg**

sch. om. V^cV^p

5. CONCLUSIONS

Una tesi com la que estem acabant de presentar, l'objecte primordial de la qual és l'edició d'un corpus textual, podria arribar a concebre's sense unes conclusions finals –tan bàsiques i imprescindibles en molts altres tipus de treballs acadèmics. Això no obstant, durant el procés sistemàtic d'edició dels escolis al cant IX de l'*Odissea*, i sobretot en anar confrontant els diferents tipus i les diferents famílies d'escolis, prou que hem anat detectant un seguit de fenòmens que ens ha semblat del tot escaient de presentar en aquest apartat final, el qual, per tant, pren malgrat tot el caràcter –i el títol, amb bona lògica– de *conclusions*.

Principalment hem arribat a dues menes de conclusions diferents: unes de caràcter més general i unes altres de circumscrites a determinats manuscrits.

Pel que fa a aquestes darreres, podem assenyalar les següents constatacions significatives:

- Algun dels manuscrits, principalment el W, presenta un nombre especialment significatiu d'escolis de tipus gramatical, per damunt d'altres manuscrits.
- Més en concret, en manuscrits com ara O, V^c i d, i de vegades també B, apareixen alguns escolis amb un contingut que se centra en una explicació de caire etimològic.
- Per contra, manuscrits com F es dediquen més aviat a corregir el text homèric.
- Resulta interessant el cas particular de les segones mans que intervenen en el ms. M, ja que sovint recullen escolis de tipus diferent dels que atribuïm a la primera mà, els quals tendeixen més aviat a ser de tipus lexicològic. Aquestes segones mans, diverses (fins a tres) i força més tardanes, no acostumen a ser recollides en altres fonts, tret de Porfiri, qui sí que les incorpora en la seva obra.
- Eustaci recull pràcticament la totalitat dels escolis presents a O i d, tot i que de vegades amb variants, i també bona part dels que apareixen a V^c.

En termes generals, d'altra banda, podem anotar que l'edició sistemàtica i crítica dels escolis al cant IX de l'*Odissea* permet arribar a les següents conclusions:

- Aquests escolis, un cop analitzats, contrastats i classificats, confirmen les filiacions fins ara establertes entre els diferents manuscrits i, per tant, l'*stemma* que se'n deriva.
- La principal excepció a l'afirmació anterior fa referència al ms. V^c. Si bé és cert que, per norma general, no s'hauria de poder arribar a una conclusió d'aquesta mena a partir d'un sol dels 24 cants de l'*Odisea*, val a dir que l'edició d'Ernst apunta justament en aquesta mateixa línia.
- S'observa una tendència, comuna a molts dels manuscrits, a presentar un nombre menor d'escolis com més avança el cant (i sembla que el mateix es pot dir del conjunt del poema); un exemple significatiu es troba en el cas del ms. Y, els últims cants del qual són a doble columna i ja pràcticament sense comentaris.

6. BIBLIOGRAFIA

- ADLER, A. (ed.) (1928-38), *Suidae Lexicon*. Leipzig. [Suid.]
- ADRADOS, R. (ed.) (1963). *Introducción a Homero*. Madrid.
- ARISTONICUS (1875). *Περὶ Ὀδυσσειακῆς στιγμαῖς reliquiae emendatiores* (ed. Carnuth). Berlin. [ARISTON. *in Od.*]
- ASULANUS, F. (ed.) (1528). *Didymi antiquissimi auctoris interpretatio in Odysseam*, in aedibus Aldi. Venetiis.
- BARBOUR, R. (1981). *Greek Literary Hands A.D. 400-1600*. Oxford.
- BATAILLE, A. (1954). *Pour une terminologie en paléographie grecque*. Paris.
- BÉRARD, V. (1920). “Sur les scholies et le texte de l’Odyssée”, *Revue de Philologie* 44, 173-228.
- (ed.) (1968). *L’Odyssée*, vol. 2. Paris.
- BERNABÉ, A. (2010²). *Manual de crítica textual y edición de textos griegos*. Madrid (1^a ed. 1992).
- BURGESS, J. (2001). *The Tradition of Trojan war in Homer & the epic cycle*. London.
- BUTTMANN, Ph. (1821). *Scholia antiqua in Homeri Odysseam*. Berlin.
- CABALLERO, R. (1999). "La transmisión de los textos griegos en la antigüedad tardía y el mundo bizantino", *Tempus* 23, 15-61.
- CARLIER, P. (2005). *Homero*. Madrid (ed. francesa 1999).
- CARLO, G. (1994). *Studi di paleografia greca*. Spoleto.
- CASSIO, A.C. (ed.) (2008). *Storia delle lingue letterarie greche*. Firenze.
- CAVALLO, G. (2005). *Il Calamo e il papiro : la scrittura greca dall’ età ellenistica ai primi secoli di Bisanzio*. Firenze.
- CHANTRAINE, P. (1973). *Grammaire homérique*, vol.1. Paris.
- CORS, J. (2010). “Les Aventures d’Ulisses i els escolis a l’Odissea”, *Faventia* 30/1-2, 97-103.
- CUARTERO, F.J. (ed.) (2011). *Odissea*, vol. 2 Barcelona.
- DAIN, A. (1975³). *Les manuscrits*. Paris (1^a ed. 1949).

DICKEY, E. (2007). *Ancient Greek Scholarship*. Oxford.

DIDYMUS, (1656). *Homeri Ilias & Odyssea, et in easdem scholia, sive interpretatio Didymi. Cum latina versione accuratissima, indiceque graeco locupletissimo rerum ac variantium lection*, vol. 2 (ed. C. Schverelio). Amstelodami. [**DIDYM. in Od.**]

DINDORF, G. (1855). *Scholia Graeca in Homeri Odysseam ex codicibus aucta et emendata*, vol.2. Oxford.

DUENTZER, H. (1848). *De Zenodoti studiis Homericis*. Gottingae.

ERBSE, H. (1968-83). *Scholia Graeca in Homeri Iliadem (scholia vetera)*, I-VI. Berlin.

ERNST, N. (2006). *Die D-Scholien zur Odyssee. Kritische Ausgabe*. Köln. [<http://kups.ub.uni-koeln.de/volltexte/2006/1831/pdf/D-Scholien.pdf>]

EUSTATHIUS (1825). *Commentarii ad Homeri Odysseam ad fidem exempli Romani editi*, vol.1 (ed. G. Stallbaum). Lipsiae. [**EUST. in Od.**]

EUSTATHIUS (1873). *Interpretationis Eustathii et reliquorum grammaticorum delectu, suisque comentariis*, vol.2 (ed. W. Baumgarten). Lipsiae

FERNÁNDEZ DELGADO, J.A. (2011). "Paráfrasis homéricas en papiros, tablillas y óstraka", *Journal of Classical Philology* 15, 3-45.

FINLEY, M.I. (1985). *El món d'Ulisses*. Barcelona (1^a ed. anglesa, 1954; trad. de la 2^a ed., 1979).

FOWLER, R.L. (1989): "Testis novus ad Scholia in Homeri Odysseam". *Minerva* 3, 71-77.

— (2000-13). *Early Greek Mythography*, I-II. Oxford.

— (ed.) (2004). *The Cambridge companion to Homer*. Cambridge.

GAISFORD, Th. (ed.) (1848). *Etymologicum Magnum*. Oxonii. [**EM**]

GALLAZZI, C. (1984). "P.Mil.Vogl.Inv.1229: Glossario a Homerus, Odyssea IX 2-32", *Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik* 56, 25-28.

GREGORY, N. (2004). *Homer's text and language*. Chicago.

GRIFFIN, J. (2001). *Homer*. Bristol.

GRONINGEN, B.A. (1963). *Short manual of Greek palaeography*. Leyden.

HEINEMANN, W. (ed.) (1919). *The Odyssey*. London.

HENRICH, A. (1987). "Three approaches to Greek Mythography", *Interpretations of Greek Mythology*, London, 242-277.

- HERODIANUS (1870). *Περὶ Ὀδυσσειακῆς προσωδίας* (ed. A. Lentz) in *Grammatici Graeci*, vol. III, 2. Lipsiae. [HDN. *Od. pros.*]
- JONG, I. (2001). *A Narratological commentary on the Odyssey*. Cambridge.
- KIRK, G.S. (2005). *The Song of Homer*. Cambridge (reimpr. 1a. ed. 1962).
- LIDDELL, G.H. & SCOTT, R. (eds.) (1973⁹). *A Greek-English Lexicon*. Oxford (1^a ed. 1943).
- LUDWICH, A. (1884-85). *Aristarchs Homerische Textkritik*. Lipsiae.
- (1888-90). *Scholia in Homeri Odysseae α 1-309 auctiora et emendatiora*. Königsberg.
- (1998, reed. de 1889). *Homeri Odyssea*, vol.1. Stuttgart.
- MAI, A. (ed.) (1819). *Iliadis fragmenta antiquissima cum picturis. Item scholia vetera ad Odysseam*. Mediolani.
- MIONI, E. (1973). *Introduzione alla paleografia greca*. Padova.
- MONRO, D.B. et ALLEN, W. (eds.) (1920). *Homeri opera*, vol.3. Oxford.
- MONTANARI, F. (1988). "Filologia omerica antica nei papiri", *Proceedings of the XVIII Congress of Papyrology*. Athens 1986, vol. II, 337-344.
- (1993). "L'erudizione, la filologia e la grammatica", *Lo spazio letterario della Grecia antica*. Roma, vol. I, 235-281.
- MOROCHO GAYO, G. (1979-80). "La transmission de textos y la crítica textual en la antigüedad (I)", *Anales de la Universidad de Murcia* 38, 3-27.
- NICANOR (1875). *Περὶ Ὀδυσσειακῆς στιγμῆς reliquiae emendatiores* (ed. Carnuth). Berlin. [NICAN. *in Od.*]
- NÜNLIST, R. (2009). *The Ancient Critic at Work*. Cambridge.
- PAGE, D.L. (1955). *The Homeric Odyssey*. Oxford.
- PAGÈS, J. (2007). *Mythographus Homericus: estudi i edició comentada*. Tesi doctoral. Bellaterra. [<http://www.tdx.cat/bitstream/handle/10803/5546/jpc1de1.pdf?sequence=1>]
- (2009). "La Gigantomaquia según Euforión de Calcis: el escolio D a *Iliada* 8 479", *Habis* 40, 81-88.
- POLAK, H.J. (1869). *Observationes ad scholia in Homeri Odysseam*, Lugduni Batavorum.
- (1881). *Ad Odysseam eiusque scholiastas curae secundae*. Lugduni Batavorum.
- PONTANI, F. (2005). *Sguardi su Ulisse. La tradizione esegetica greca all'Odissea*. Roma.

— (2007). *Scholia Graeca in Odysseam. I. Scholia ad libros α-β*. Roma.

— (2010). *Scholia Graeca in Odysseam. II. Scholia ad libros γ-δ*. Roma.

— (2015). *Scholia Graeca in Odysseam. III. Scholia ad libros ε-ζ*. Roma.

PORPHYRIUS (1890). *Quaestionum Homericarum ad Odysseam pertinentium reliquiae* (ed. O. Schrader). Lipsiae. [PORPH. *Quaest. Hom. Od.*]

ROSCHER, W.H. (ed.) (1883-1937). *Ausführliches Lexikon der Griechischen und Römischen Mythologie* (7 vols.). Leipzig.

SCHWARTZ, E. (1881). “De scholiis Homericis ad historiam fabularem pertinentibus”, *Neue Jahrbücher für Philologie und Pädagogie*, suppl. 12, 405-463.

SIGNES CODOÑER, J. (2004). *Escritura y literatura en la Grecia arcaica*. Madrid.

van THIEL, H. (2000). *Scholia D in Iliadem, proecdosis*. Köln. [http://kups.ub.uni-koeln.de/volltexte/2006/1810/pdf/Scholia_D_Gesamt.pdf]

THOMPSON, E.M. (1980). *A Handbook of Greek and Latin Palaeography*. Chicago (rp. ed., 1^a ed. 1901).

UREÑA BRACERO, J. (2000). “Etopeya y caracterización en escolios y comentarios homéricos”, *Anuario de Estudios Filológicos* 23, 453-469.

van der VALK, M. (1949). *Textual Criticism of the Odyssey*. Leiden.

WEST, M.L. (1973). *Textual criticism and editorial technique: applicable to greek and latin texts*. Stuttgart.

